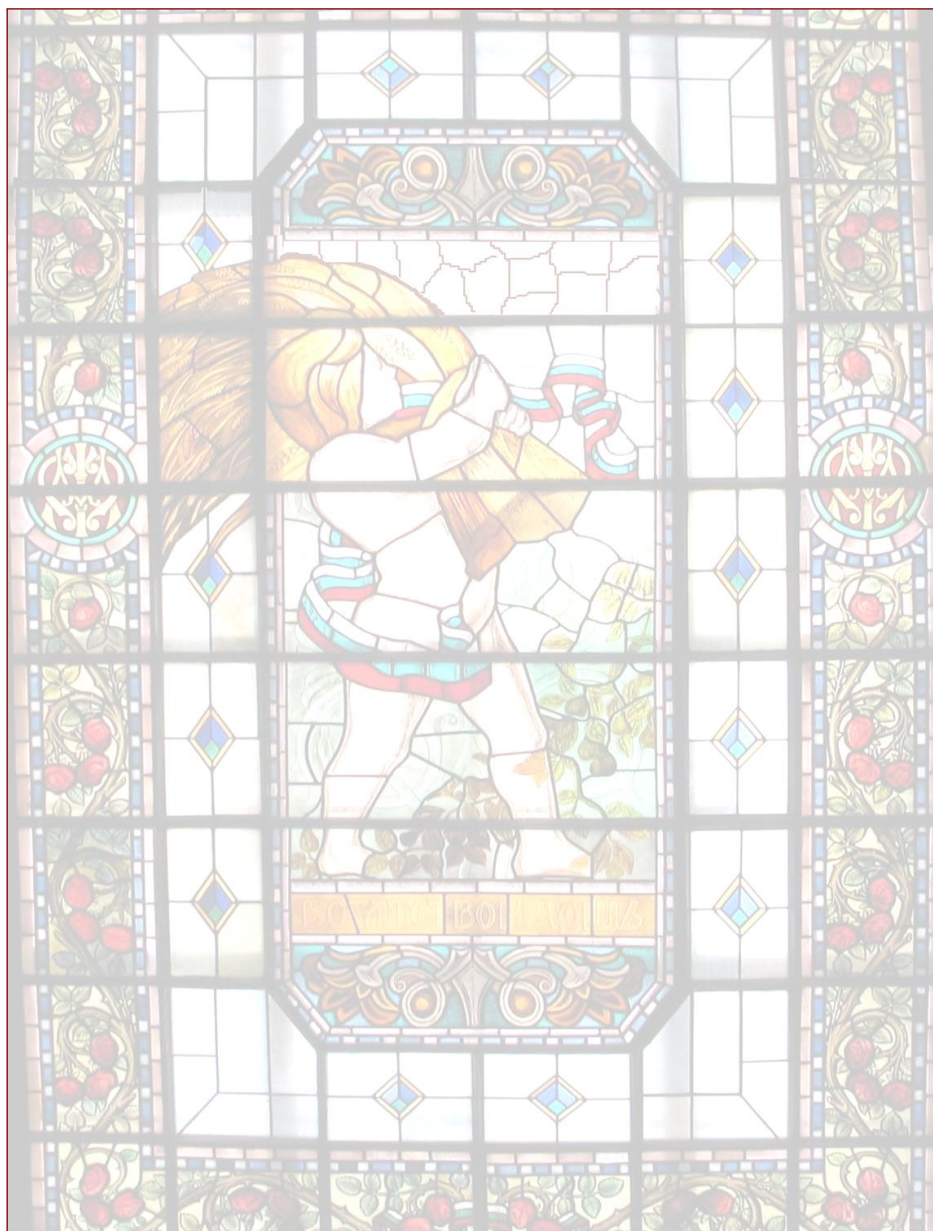


МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ



ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ ЗА 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

| | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА | 3 |
| II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА | 19 |
| III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТЕТЕ НА ПОЛИТИКИ | 21 |
| ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВИТЕ И ПРОЗРАЧНИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ | 22 |
| ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЕФЕКТИВНОТО СЪБИРАНЕ НА ВСИЧКИ ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ | 33 |
| ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ОБЩЕСТВОТО И ИКОНОМИКАТА ОТ ФИНАНСОВИ ИЗМАМИ, КОНТРАБАНДА НА СТОКИ, ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗМА | 40 |
| ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЪЛГА | 43 |
| IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ | 46 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „БЮДЖЕТ И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ” | 46 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ЗАЩИТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНТЕРЕСИ” | 90 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ ПРИХОДИ” | 117 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ИНТЕГРИРАНЕ НА ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА ВЪВ ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА НА ЕС” | 156 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ И НАДЗОР (НЕФИСКАЛЕН)” | 175 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИКВИДНОСТТА” | 192 |
| БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ” | 201 |

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

ОПИСАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

За 2023 г. по бюджета на Министерството на финансите са планирани приходи в размер 246 287 300 лева. Общите приходи обхващат събираните от администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството приходи.

В неданъчните приходи са включени приходи от държавни такси, глоби и санкции, други приходи, и приходи и доходи от управление на собствеността.

В таблицата по-долу са представени данни по закон, уточнен план и отчет на приходите за отчетния период по агрегирани икономически показатели.

Отчет на приходите по бюджета на Министерството на финансите

| ПРИХОДИ (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|---------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Общо приходи: | 246 287 300 | 246 392 879 | 278 486 571 |
| <i>Данъчни приходи</i> | | | |
| <i>Неданъчни приходи</i> | 246 287 300 | 246 392 879 | 278 204 604 |
| Приходи и доходи от собственост | 729 800 | 835 379 | 1 162 560 |
| Държавни такси | 242 842 400 | 242 842 400 | 269 124 601 |
| Глоби, санкции и наказателни лихви | 1 416 000 | 1 416 000 | 3 528 816 |
| Други приходи | 7 299 100 | 7 299 100 | 9 711 492 |
| Внесени ДДС и други данъци върху продажбите | -6 000 000 | -6 000 000 | -5 322 865 |
| <i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i> | | | 281 967 |

Съгласно уточнения план към 31.12.2023 г. приходите са в размер на 246 392 879 лв.

Към отчетния период са извършени следните промени по бюджета на министерството:

- На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси, чл. 74 и чл. 75 от ЗДБРБ за 2023 г. и в изпълнение на чл. 11, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. - увеличение на приходите със 105 579 лв.

В хода на изпълнение на бюджета към 31.12.2023 г. събраните приходи по бюджета са в размер на 278 486 571 лв., което представлява 113,03 % изпълнение спрямо уточнения план.

Най-голям дял имат отчетените приходи от държавни такси в размер на 269 124 601 лв. при уточнен план в размер 242 842 400 лв., което представлява 110,82 % изпълнение.

По този показател се отчитат държавните такси, събирани от Националната агенция по приходите, постъпили от: държавни такси за поддържане на лиценз за организиране на хазартни игри, с изключение на онлайн залагания (чл. 30, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ)); двукомпонентни държавни такси за издаване и поддържане на лиценз за онлайн залагания (чл. 30, ал. 4 от ЗХ); такси за разглеждане на документи по подадени искания за извършване на промени по издадени лицензи съгласно чл. 5 от Тарифа за таксите, които се събират по Закона за хазарта (ТТЗХ); такси по чл. 4 от ТТЗХ за продължаване действието на издаден лиценз по чл. 36, ал. 1 от ЗХ; такси по чл. 3 от ТТЗХ за издаване на лицензи за организиране на хазартни игри и дейности по ЗХ; такси за издаване на

удостоверение с вписана промяна по издаден лиценз съгласно чл. 6 от ТТЗХ; държавни такси за вписване и промяна на данни в публичния регистър на НАП на лицата, извършващи дейност като обменно бюро (съгласно чл. 6, ал. 1 от Наредба № 4 от 08.08.2003 г. на МФ и чл. 3, ал. 5 от Валутния закон и държавни такси за проверка и маркиране на златни и сребърни изделия съгласно т. 4, буква „и“ от Закона за държавните такси. За отчетния период средствата са в размер на 266 439 630 лв., при уточнен план 240 372 400 лв. или изпълнение от 110,84 %.

По този показател се отчитат и средствата на основание Тарифа за таксите, които се събират от Агенция „Митници“ по чл. 12 от Закона за митниците, одобрена с ПМС 85/17.04.2003 г. Отчетените средства са в размер на 672 326 лв., при планирани – 970 000 лв., или изпълнението е 69,31 %.

Отчетените средства от администрацията на министерството съгласно Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерство на финансите по Закона за държавните такси са в размер на 2 012 645 лв., при планирани 1 500 000 лв., или изпълнение в размер на 134,18 %.

Отчетените средства по показател „Други приходи“ са в размер на 9 711 492 лв., което представлява изпълнение от 133,05 % от средствата по уточнен план 7 299 100 лв. Изпълнението в администрацията на МФ е 471 957 лв., формирани от: приходи от упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа с нетен размер - 317 762 лв., представляващи приходи в размер на 16 933 378 лв. и разходите за тяхното отпечатване в размер на (- 16 615 616 лв.) на основание разпоредбите на ДДС № 9/30.09.2009 г.; приходи от вторични суровини и рециклиране – 669 лв.; приходи от юрисконсултски възнаграждения и присъдени вземания в полза на МФ – 19 010 лв., приходи от дарение – 14 890 лв., приходи от квартирни от ЕК – 1 171 лв., приходи от възстановено гориво – 240 лв., приходи по Туининг проект № МК 18 IPA FI 01 19 „Укрепване на бюджетните функции за планиране, изпълнение и вътрешен контрол“ - 118 282 лв. и реализирани курсови разлики от валутни операции – (-67 лв.).

Събраните от НАП средства са в размер на 8 416 756 лв., формирани от приходи от годишни вноски от организаторите на хазартни игри за социално отговорно поведение за всеки издаден лиценз, съгласно чл. 10а от ЗХ – 8 462 000 лв., получено застрахователно обезщетение за ДМА – 3 521 лв., коректив за касови постъпления от платени наказателни постановления по ЗХ, постъпили по сметка администрирана от дирекция „Събиране“ (-97 632 лв.), 48 912 лв. от юрисконсултски възнаграждения, които са с инцидентен характер и не са свързани с дейността на Агенцията, приходи от вторични суровини и рециклиране и надвнесена сума за съдебни разноски, и (-45 лв.) от реализирани курсови разлики.

За АМ отчетените приходи по този показател са в размер на 727 342 лв., представляващи получени застрахователни обезщетения за ДМА в размер на 636 005 лв., реализирани курсови разлики от валутни операции в размер на (-42 лв.), коректив за касови постъпления в размер на (-8 583 лв.) и други неданъчни приходи в размер на 99 962 лв. от приходи от вторични суровини и рециклиране и присъдени юрисконсултски възнаграждения.

Отчетените приходи по този показател от АДФИ са в размер на 95 057 лв. и представляват отчетени постъпления от спечелено дело в размер на 19 246 лв., приходи от внесени споразумения по АУАН в размер на 169 871 лв., приходи от продажба на тръжни документи в размер на 60 лв., приходи от предоставяне на обществена информация по ЗДОИ - 10 лв. и коректив за касови постъпления на принудително събрани от НАП наказателни постановления в размер на (-94 130 лв.).

За АОП отчетени приходи от вторични суровини и рециклиране в размер на 380 лв.

През отчетния период средствата събрани от „Глоби, санкции и наказателни лихви” са в размер на 3 528 816 лв., което представлява 249,21 % изпълнение от средствата по уточнен план – 1 416 000 лв. и са реализирани от администрацията на МФ, АМ, НАП и АДФИ.

Отчетените от НАП приходи са в размер на 3 093 514 лв., или изпълнение от 255,45 % спрямо 1 211 000 лв. по уточнен план. В отчетените средства са включени присъдени в полза на НАП юрисконсултски възнаграждения по влезли в сила съдебни решения, свързани с дейността на агенцията и постъпващи регулярно (отчетени в съответствие с указанията на т. 31.1 от ДДС № 9/25.09.2012 г.), възстановен преразход на гориво за служебните автомобили на НАП, начет на МОЛ и лихви върху просрочени публични вземания съгласно чл. 10а, чл. 30, ал. 3 и ал. 4 от ЗХ.

Отчетените от АДФИ приходи са в размер на 397 932 лв. или изпълнение от 227,39 % спрямо 175 000 лв. по уточнен план и представляват доброволно внесени глоби по наказателни постановления в размер на 303 802 лв. и 94 130 лв. принудително събрани от НАП.

Отчетените средства в АМ включват приходи от глоби и санкции и са в размер на 25 955 лв., или изпълнение от 86,52 % спрямо 30 000 лв. по уточнен план.

Отчетените от администрацията на МФ приходи са в размер на 11 415 лв. и представляват неустойка по договори.

Приходите и доходи от собственост по уточнен план са в размер на 835 379 лв., като отчетените са 1 162 560 лв., което представлява 139,17 % изпълнение.

Отчетените средства от нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукцията са в размер на 713 483 лв. Средствата са реализирани от: администрацията на МФ – 73 415 лв., НАП – 488 262 лв., АМ – 122 240 лв. и АДФИ – 29 566 лв.

Отчетените приходи от наеми на имущество са в размер на 302 249 лв. Средствата са реализирани от отдадени под наем помещения, които осигуряват по-добри условия за служителите съответно: администрацията на МФ – 49 385 лв., НАП – 18 880 лв., АМ – 169 310 лв. и АДФИ – 64 674 лв.

Отчетените средства от приходи от лихви по текущи банкови сметки са в размер на 146 828 лв., в това число: по валутна бюджетна сметка „Кредитна програма на KfW-Франкфурт на Майн за насърчаване на малки и средни предприятия” в Българска банка за развитие за отчетния период са реализирани приходи в размер на 105 579 лв. и АМ – 41 249 лв., представляващи приходи от лихви по текущи банкови сметки.

За приходи от внесени ДДС и други данъци върху продажбите са планирани средства размер на (-6 000 000 лв.). Отчетените средства са в размер на (-5 322 865 лв.), в т.ч. §§ 37-01 – внесен ДДС - (-5 270 966 лв.). Средствата по този подпараграф са основно от администрацията на МФ - (-5 058 277 лв.). По §§ 37-02 – внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия - (-34 349 лв.) и по §§ 37-09 – внесени други данъци, такси и вноски върху продажбите – (-17 550 лв.).

За отчетния период има постъпили средства от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми. Средствата са в размер на 281 967 лв. и представляват приходи, получени по Споразуменията между Европейската комисия, държавите членки и тютюнопроизводителят ВАТ (British-American Tobacco) - 107 778 лв. и IТL (Imperial Tobacco Limited) - 174 189 лв.

ОПИСАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

В таблиците по-долу са представени разходите на министерството по области на политики и бюджетни програми, в т.ч. и класифицирани по ведомствени и администрирани разходни параграфи.

Във ведомствените разходи по бюджета на министерството са отчетени средства за персонал (заплати, възнаграждения и осигурителни вноски), средства за издръжка на администрацията на министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, и ведомствени капиталови разходи.

В отчета са включени *ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС*, а именно по: бюджетни линии изпълнявани по оперативна програма „Добро управление” и оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, по които бенефициенти са административни структури в системата на министерството; проекти по Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм; програма „Фискалис“ и програма „Митници“; проект „ENTRANCE“ по програма „HORIZON 2020“ на Европейската комисия за научни изследвания и иновации; дейност „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост“, Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г.; проект „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“; програма „Техническа помощ“; Швейцарско-българска програма за сътрудничество; финансови мерки по БРЕКЗИТ.

В отчета на *администрираните разходни параграфи по бюджета* на министерството са включени средства за: съдебни и арбитражни производства; годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България; предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка; упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа; Кредитна линия малки и средни предприятия; компенсирани на физическите лица, крайни потребители на моторни горива; кампания „Данъчно-осигурителни рискове“ и предоставяне на помощ на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България.

В отчета са включени *администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС* – предоставените трансфери към министерствата - концеденти, за покриване на разходите за концесионната дейност и средства по проект „Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите“. Включени са и плащания към бенефициенти по Фонда за техническа помощ и Фонда за двустранни отношения, финансирани от ФМ на ЕИП и НФМ.

Източници на финансиране на консолидираните разходи

| Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Общо консолидирани разходи: | 753 113 200 | 602 524 730 | 537 727 969 |
| Общо финансиране: | 753 113 200 | 602 524 730 | 537 727 969 |
| Бюджет на Министерството на финансите | 682 182 300 | 530 255 313 | 465 703 471 |
| Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от: | 70 930 900 | 72 269 417 | 72 024 498 |
| Централен бюджет, в т.ч.: | 5 461 600 | 22 740 | |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Държавни инвестиционни заеми | 5 461 600 | 22 740 | |
| Сметки за средства от ЕС (ССЕС на НФ и на ДФЗ) | 17 300 500 | 18 816 521 | 34 778 553 |
| Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 17 272 300 | 18 788 321 | 34 257 675 |
| Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси" | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | | | 499 444 |
| Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор | 53 266 400 | 53 388 442 | 36 125 194 |
| Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 300 100 | 315 623 | 343 790 |
| Програма „Техническа помощ“ | | | 1 247 986 |
| Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС | 13 700 | 13 700 | |
| Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 580 000 | 686 017 | 348 717 |
| Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI" | | | 2 683 |
| Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)" | | | -1 138 673 |
| Програма "Фискалис" | 266 200 | 266 200 | 129 956 |
| Финансови мерки Брекзит | | | 30 377 480 |
| Програма "Митници" | 440 000 | 440 000 | 191 245 |
| Швейцарско - българска програма за сътрудничество | | 502 | 502 |
| Проект „ENTRANCE“ по Програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации | 30 400 | 30 400 | 24 589 |
| Предоставени трансфери за концесионна дейност по други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на МФ | | | 1 120 751 |
| Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма | -6 600 000 | -6 600 000 | -6 600 000 |
| Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на МФ | -23 790 700 | -27 257 667 | -27 679 411 |

Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми по бюджета на Министерството на финансите

| Класификационен код | РАЗХОДИ (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | Общо разходи по бюджета на Министерство на финансите | 682 182 300 | 530 255 313 | 465 703 471 |
| 1000.01.00 | Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси | 90 347 800 | 86 748 850 | 62 815 570 |
| 1000.01.01 | Бюджетна програма "Бюджет и финансово управление" | 19 428 600 | 19 564 250 | 15 804 878 |
| 1000.01.02 | Бюджетна програма "Защита на публичните финансови интереси" | 70 919 200 | 67 184 600 | 47 010 692 |
| 1000.02.00 | Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи | 484 112 700 | 335 454 371 | 305 497 170 |

| | | | | |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| 1000.02.01 | Бюджетна програма "Администриране на държавните приходи" | 484 112 700 | 335 454 371 | 305 497 170 |
| 1000.03.00 | Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма | 63 068 300 | 66 281 921 | 65 348 131 |
| 1000.03.01 | Бюджетна програма "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС" | 1 757 400 | 1 757 400 | 1 557 312 |
| 1000.03.02 | Бюджетна програма "Митнически контрол и надзор (нефискален)" | 61 310 900 | 64 524 521 | 63 790 819 |
| 1000.04.00 | Политика в областта на управлението на дълга | 6 598 200 | 6 598 200 | 3 567 194 |
| 1000.04.01 | Бюджетна програма "Управление на ликвидността" | 6 598 200 | 6 598 200 | 3 567 194 |
| 1000.06.00 | Бюджетна програма "Администрация" | 38 055 300 | 35 171 971 | 28 475 406 |

Уточненият план на разходите по бюджета на министерството към 31.12.2023 г. е в размер на 530 255 313 лв., при планирани по закон средства в размер на 682 182 300 лв.

Към отчетния период са извършени следните промени по бюджета на министерството:

- На основание чл. 109, ал. 5 от ЗПФ, чл. 104 от ЗДБРБ за 2023 г. и в изпълнение на чл. 25 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. – увеличение на разходите с 1 500 лв. по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;
- На основание чл. 109, ал. 5 от ЗПФ, чл. 74 и чл. 75 от ЗДБРБ за 2023 г. и в изпълнение на чл. 11, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. - за постъпления и плащания, свързани с държавни инвестиционни заеми (ДИЗ) и ДИЗ с краен бенефициент - търговско дружество:
 - *операциите в частта на финансирането* – 5 244 893 лв.;
 - по „Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма“, бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)“- увеличение на разходите със 216 032 лв.
 - по бюджетна програма “Администрация”- увеличение на разходите с 83 514 лв.
- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 64б, ал. 4 от Закона за гражданското въздухоплаване, чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. и във връзка с предоставени трансфери на Държавен авиационен оператор по бюджетна програма „Администрация” - намаление на разходите с 2 885 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.;
- На основание чл. 110, ал. 4 от Закона за публичните финанси и в изпълнение на Решение № 28/07.03.2023 г. на Междуведомствения съвет по Комплексната автоматизирана система за управление на страната при извънредно положение, военно положение или положение на война (КАС) – увеличение на разходите по бюджетна програма “Администрация” с 50 000 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;
- На основание чл. 110, ал. 4 от ЗПФ и чл. 77, ал. 5, т. 6 и ал. 6 от ЗДБРБ за 2023 г. - за получени трансфери по програмите и мерките за заетост:

- по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи” - увеличение на разходите със 119 842 лв.;
- по бюджетна програма “Администрация”- увеличение на разходите с 5 546 лв.

Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;

- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от Закона за публичните финанси, в изпълнение на чл. 3, ал. 4 от подписано Споразумение № СПОР-1/11.01.2021 г. за предоставяне за ползване на информационно-комуникационна услуга „Колокация“ на МФ, изменено и допълнено с допълнително споразумение № 1/23.12.2022 г. между МФ, МЕУ и ИА „Инфраструктура на електронното управление“, и във връзка с предоставен трансфер на Министерството на електронното управление – намаление на разходите по бюджетна програма “Администрация” с 1 929 504 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.
- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108/09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. и във връзка с чл. 4, ал. 4 от Договор за обучение на служители между Агенция „Митници“ и Академията на Министерството на вътрешните работи, както и протокол за извършените дейности са направени компенсирани промени по бюджетите на МФ и МВР за 2023 г. – намаление на разходите по „Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма“, бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)“ с 2 411 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.
- На основание чл. 109, ал. 5 от ЗПФ и в изпълнение на чл. 3 от ПМС № 182 от 04.10.2023 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МФ за 2023 г. – увеличение на разходите за персонал с 25 000 000 лв., както следва:
 - „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ – 23 000 000 лв.
 - „Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма“, бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)“ – 2 000 000 лв.

Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.

- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, в изпълнение на чл. 155, ал. 4 от Закона за концесиите, чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. - за предоставени трансфери за концесионна дейност – по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи” - намаление на разходите с 1 120 751 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;

- На основание чл. 2, т. 1 от ПМС № 207 от 25.10.2023 г. за възстановяване на средства по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г. – по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ – намаление на разходите със 172 000 000 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;
- На основание чл. 110, ал. 4 от ЗПФ, чл. 75, ал. 1 от ЗДБРБ за 2023 г. и в изпълнение на чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. и във връзка с получени трансфери по програма „Програмата за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България“ – увеличение на разходите по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ със 172 460 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.;
- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, чл. 77, ал. 2 от ЗДБРБ за 2023 г. и в изпълнение на чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. и във връзка с § 1 и § 3 от ПЗР на ПМС 104 от 21.07.2023 г. за създаване на Институт за анализи и прогнози – увеличение на разходите по „Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси“, бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“ със 135 650 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.;
- На основание чл. 112, ал. 1 и ал. 2 от ЗПФ - вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на министерството на утвърдените разходи по „Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси“ бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“, „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ и бюджетна програма „Администрация“ и е във връзка с обезпечаване на разходи за персонал, текуща издръжка, платени данъци, такси и административни санкции и капиталови разходи, както и възникнала необходимост от увеличаване на текущите и капиталовите разходи в областта на е-управление и за използваните ИКТ. Обезпечават се също разходи за предоставени трансфери, което е обусловено от използвани заемообразно средства от бюджета по проекти по оперативни програми. Средствата са осигурени за сметка на реализирани икономии от бюджета за персонал и текуща издръжка. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.
- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, в изпълнение на Споразумение за сътрудничество и взаимодействие между Министерство на вътрешните работи (МВР) и Агенция „Митници“ АМ с рег. № 812100-29244/ 12.12.2016 г. на МВР и рег. № 32-347336/12.12.2016 г. на АМ и Споразумителен протокол за извършване на компенсирани промени между бюджетите на Министерството на финансите и Министерството на вътрешните работи за 2023 г. – намаление на разходите по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ с 20 380 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на МФ за 2023 г.
- На основание чл. 110, ал. 4 и ал. 10 от ЗПФ, чл. 6, ал. 3 от ПМС № 108 от 09.08.2023 г. за изпълнението на ДБРБ за 2023 г. и във връзка с чл. 4, ал. 3 от ПМС 480 от 2022

г. и писмо № 61-00-54 от 26.04.2023 г. за предоставяне на средства по бюджета на Икономическия и социален съвет, чрез бюджета на Народното събрание – по бюджетна програма „Администрация” - намаление на разходите със 100 000 лв. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.;

- На основание чл. 112, ал. 1 от ЗПФ - вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на министерството на утвърдените разходи. В изпълнение на чл. 3 от ПМС № 252 от 07.12.2023 г. за одобряване на вътрешнокомпенсирани промени на утвърдените разходи по области на политики/бюджетни програми по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г. се променят утвърдените общо разходи по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ и по „Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма“, бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)“ за сметка на намаление на утвърдените разходи по „Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси“ бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“ и по бюджетна програма „Администрация“. Промяната е във връзка с възникнала необходимост от увеличаване на разходите за персонал по бюджета на Агенция „Митници“, както и увеличаване на показателите по чл. 9, ал. 3 от ЗДБРБ за 2023 г. на НАП. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.
- На основание чл. 112, ал. 1 и ал. 2 от ЗПФ - вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на министерството на утвърдените разходи по „Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси“, бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“ и бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“, „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“, „Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпиране на пари и финансиране на тероризма“, бюджетна програма „Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС“ и бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)“ и бюджетна програма „Администрация“ и е във връзка с обезпечаване на разходи за персонал, текуща издръжка, платени данъци, такси и административни санкции и капиталови разходи. Обезпечават се също разходи за предоставени трансфери, което е обусловено от използвани заемообразно средства от бюджета по проекти по оперативни програми. Средствата са осигурени за сметка на реализирани икономии от бюджета за персонал и текуща издръжка. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.
- На основание чл. 112, ал. 2 от ЗПФ - вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на АМ, без да се променят утвърдените разходи по области на политики и бюджетни програми. Промяната е по „Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ и е във връзка с обезпечаване на капиталовите разходи. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.

- На основание чл. 112, ал. 2 от ЗПФ - вътрешнокомпенсирани промени по бюджета на администрация на МФ и по бюджета на АДФИ, без да се променят утвърдените разходи по области на политики и бюджетни програми. Промяната е по „Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси“, бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“, бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“ и по и бюджетна програма „Администрация“, и е във връзка с обезпечаване на разходите за текуща издръжка и капиталовите разходи. Промяната не води до промени в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори по бюджета на Министерството на финансите за 2023 г.

Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми на Министерството на финансите

| Класификационен код | ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерството на финансите (в лева) | Консолидирани разходи | | | Ведомствени разходи | | | Администрирани разходи | | |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|---------------------------------------------|---------------------|--------------------|---------------------------------------------|------------------------|-------------------|---------------------------------------------|
| | | Общо разходи | По бюджета на МФ | По други бюджети и сметки за средства от ЕС | Общо ведомствени | По бюджета на МФ | По други бюджети и сметки за средства от ЕС | Общо администрирани | По бюджета на МФ | По други бюджети и сметки за средства от ЕС |
| | Общо разходи | 537 727 969 | 465 703 471 | 72 024 498 | 508 372 931 | 436 829 955 | 71 542 976 | 29 355 038 | 28 873 516 | 481 522 |
| 1000.01.00 | Политика в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси | 72 859 702 | 62 815 570 | 10 044 132 | 40 147 036 | 30 602 348 | 9 544 688 | 32 712 666 | 32 213 222 | 499 444 |
| 1000.01.01 | Бюджетна програма “Бюджет и финансово управление” | 17 531 783 | 15 804 878 | 1 726 905 | 14 229 073 | 13 001 612 | 1 227 461 | 3 302 710 | 2 803 266 | 499 444 |
| 1000.01.02 | Бюджетна програма “Защита на публичните финансови интереси” | 55 327 919 | 47 010 692 | 8 317 227 | 25 917 963 | 17 600 736 | 8 317 227 | 29 409 956 | 29 409 956 | 0 |
| 1000.02.00 | Политика в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи | 362 834 594 | 305 497 170 | 57 337 424 | 367 873 213 | 310 517 867 | 57 355 346 | -5 038 619 | -5 020 697 | -17 922 |
| 1000.02.01 | Бюджетна програма “Администриране на държавните приходи” | 362 834 594 | 305 497 170 | 57 337 424 | 367 873 213 | 310 517 867 | 57 355 346 | -5 038 619 | -5 020 697 | -17 922 |
| 1000.03.00 | Политика в областта на защитата на обществото и икономиката от финансови измами, контрабанда на стоки, изпирание на пари и финансиране на тероризма | 69 969 639 | 65 348 131 | 4 621 508 | 69 969 639 | 65 348 131 | 4 621 508 | 0 | 0 | 0 |
| 1000.03.01 | Бюджетна програма "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС" | 1 557 312 | 1 557 312 | 0 | 1 557 312 | 1 557 312 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 1000.03.02 | Бюджетна програма “Митнически контрол и надзор (нефискален)” | 68 412 327 | 63 790 819 | 4 621 508 | 68 412 327 | 63 790 819 | 4 621 508 | 0 | 0 | 0 |
| 1000.04.00 | Политика в областта на управлението на дълга | 3 567 194 | 3 567 194 | 0 | 2 031 931 | 2 031 931 | 0 | 1 535 263 | 1 535 263 | 0 |
| 1000.04.01 | Бюджетна програма “Управление на ликвидността” | 3 567 194 | 3 567 194 | 0 | 2 031 931 | 2 031 931 | 0 | 1 535 263 | 1 535 263 | 0 |
| 1000.06.00 | Бюджетна програма "Администрация" | 28 496 840 | 28 475 406 | 21 434 | 28 351 112 | 28 329 678 | 21 434 | 145 728 | 145 728 | 0 |

Уточненият план на консолидираните разходи към 31.12.2023 г. е в размер на 602 524 730 лв., в това число по бюджета на МФ – 530 255 313 лв. и по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 72 269 417 лв. Изпълнението е в размер на 537 727 969 лв., в това число по бюджета на МФ – 465 703 471 лв. и по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 72 024 498 лв., или 89,25 % от средствата по уточнен план.

| № | Общо разходи по бюджетни програми на Министерството на финансите за 2023 г. (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|-------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 686 283 900 | 540 060 221 | 508 372 931 |
| | Персонал | 465 715 100 | 491 923 343 | 484 332 160 |

| | | | | |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | Издръжка | 128 878 600 | -60 838 332 | -60 741 838 |
| | Капиталови разходи | 91 690 200 | 108 975 210 | 84 782 609 |
| | В това число: | 70 805 700 | 72 443 763 | 71 759 008 |
| | Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 238 800 | 238 800 | 216 032 |
| | Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси" | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 580 000 | 686 017 | 348 717 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 17 272 300 | 18 788 321 | 34 257 675 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 300 100 | 315 623 | 343 790 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 1 247 986 |
| | Програма "Фискалис" | 266 200 | 266 200 | 129 956 |
| | Финансови мерки Брекзит | 0 | 0 | 30 377 480 |
| | Програма "Митници" | 440 000 | 440 000 | 191 245 |
| | Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI" | 0 | 0 | 2 683 |
| | Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС | 13 700 | 13 700 | 0 |
| | Швейцарско - българска програма за сътрудничество | 0 | 502 | 502 |
| | Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации | 30 400 | 30 400 | 24 589 |
| | | | | |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 615 478 200 | 467 832 490 | 436 829 955 |
| | Персонал | 458 756 900 | 483 487 838 | 475 929 033 |
| | Издръжка | 126 415 200 | -63 246 458 | -72 448 696 |
| | Капиталови разходи | 30 306 100 | 47 591 110 | 33 349 618 |
| | В това число: | 0 | 216 032 | 216 032 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 0 | 216 032 | 216 032 |
| | | | | |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 70 805 700 | 72 227 731 | 71 542 976 |
| | Персонал | 6 958 200 | 8 435 505 | 8 403 127 |
| | Издръжка | 2 463 400 | 2 408 126 | 11 706 858 |
| | Капиталови разходи | 61 384 100 | 61 384 100 | 51 432 991 |
| | От тях за: * | 70 805 700 | 72 227 731 | 71 542 976 |
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 580 000 | 686 017 | 348 717 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 17 272 300 | 18 788 321 | 34 257 675 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 300 100 | 315 623 | 343 790 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 1 247 986 |
| | Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси" | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | Програма "Фискалис" | 266 200 | 266 200 | 129 956 |
| | Финансови мерки Брекзит | 0 | 0 | 30 377 480 |
| | Програма "Митници" | 440 000 | 440 000 | 191 245 |

| | | | | |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI" | 0 | 0 | 2 683 |
| | Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 238 800 | 22 768 | 0 |
| | Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС | 13 700 | 13 700 | 0 |
| | Швейцарско - българска програма за сътрудничество | 0 | 502 | 502 |
| | Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации | 30 400 | 30 400 | 24 589 |
| | Администрирани разходни показатели | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 66 704 100 | 62 422 823 | 28 873 516 |
| | Концесионна дейност по Закона за концесиите | 6 000 000 | 4 879 249 | 0 |
| | Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка | 4 470 500 | 4 470 500 | 2 803 266 |
| | Отпечатване и контрол върху ценни книжа | 105 000 | 105 000 | 62 214 |
| | Съдебни и арбитражни производства | 50 369 100 | 46 832 600 | 29 409 956 |
| | Годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България | 4 230 000 | 4 230 000 | 1 535 263 |
| | Жилищни компенсаторни записи, притежавани от гражданите по Закона за възстановяване собствеността върху одържавени имоти | 1 500 000 | 1 500 000 | 0 |
| | Кампания "Данъчно-осигурителни рискове" | 29 500 | 29 500 | 27 600 |
| | Кредитна линия малки и средни предприятия | 0 | 83 514 | 83 514 |
| | Предоставяне на помощ на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България | 0 | 292 460 | 290 013 |
| | Компенсирание на физическите лица, крайни потребители на моторни горива | 0 | 0 | -5 338 310 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 125 200 | 41 686 | 481 522 |
| | Концесионна дейност по Закона за концесиите (предоставени трансфери) | 0 | 0 | 1 120 751 |
| | Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)" | 0 | 0 | -1 138 673 |
| | Кредитна линия малки и средни предприятия | 125 200 | 41 686 | 0 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 0 | 0 | 499 444 |
| | | | | |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 66 829 300 | 62 464 509 | 29 355 038 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 682 182 300 | 530 255 313 | 465 703 471 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 753 113 200 | 602 524 730 | 537 727 969 |
| | | | | |
| | Численост на щатния персонал | 12 216 | 12 249 | 11 527 |
| | Численост на извънщатния персонал | 956 | 956 | 904 |

Отчетените ведомствени разходи по бюджета на министерството са в размер на 436 829 955 лв., както следва:

- ✓ Разходи за персонал в размер на 475 929 033 лв., които включват заплатите и възнагражденията за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения; други плащания и възнаграждения, разходи за възнаграждения на извънштатния персонал, обезщетения по Кодекса на труда и Закона за държавния служител; задължителните осигурителни вноски от работодатели.
- ✓ Разходи за ведомствена издръжка на системата в размер на (- 72 448 696 лв.) Голяма част от разходите са за външни услуги, които включват: наеми на сграден фонд и техника; наеми за наети складове под митнически контрол; охрана; вещи лица и експертизи; консултантски услуги; поддръжка на машини, съоръжения и оборудване; поддръжка и профилактика на рентгенови апарати; медицинско обслужване по договор за профилактични прегледи на служители, работещи с йонизиращи лъчения; трудова медицина; транспортни услуги; телекомуникационни и пощенски разходи; интернет и кабелна телевизия; наемане на линии за предаване на данни на МФ; квалификация и преквалификация на персонала; преводи, отпечатване и обяви; почистване и дезинфекция; поддръжка на хардуер и софтуер; поддръжка на стопански инвентар и служебни автомобили; разходи за задържани стоки и активи; абонаментно поддържане на техниката; охрана на складове и други разходи. Извършени са разходи за вода, горива и енергия, разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, в т.ч. за присъдени разноски в съдебни производства по реда на ДОПК, АПК, ГПК, дължими лихви за забава по данъчно-облагателни актове, неустойки по сключени договори и изплатени суми по изпълнителни листа. Разходи за канцеларски материали, консумативи за офис техника, хигиенни материали, резервни части, електроматериали, офис обзавеждане, митнически пломби и печати, химикали, консумативи за химическата лаборатория, консумативи за служебни автомобили, краткотрайни материални активи, както и други материали необходими за осигуряването на нормалния процес на работа в системата на министерството. Извършени са разходи за митнически и данъчни формуляри, необходими за осигуряване нормалния процес по данъчното и митническо администриране, както и такива, необходими за уведомяване на длъжниците към държавата. Разходи във връзка с неотложни ремонти на сграден фонд, ремонт на служебни автомобили, лабораторни апарати, стопански инвентар и др. Съществен е и дялът на разходите за командировки, които са свързани с контрола върху акцизните стоки, осъществяван чрез непрекъснат мониторинг, контрола за предотвратяване на опитите за нелегален трафик на културни ценности и фалшива валута, ротационния принцип на работа в митническата администрация и дейността на мобилните групи, с цел постигане на по-ефективен митнически контрол и предотвратяване на корупционните практики; за командировки в страната на инспекторите от АДФИ за извършване на инспекции в страната и командировки, свързани с обучения, проверки и други, включително и за дейността на дирекция „Фискален контрол“. Разходи за самолетни билети, дневни, квартирни. Командировките са извършени във връзка с участие в работни групи във връзка с участието на Република България в структурите на Европейския съюз. Разходи за дългосрочни командировки в чужбина за издръжка на служители от МФ и АМ, представители в Постоянното представителство на Република България към ЕС в Брюксел. Разходи за местни данъци и такси, които се изплащат по реда на Закона за местните данъци и такси, както и държавни и съдебни такси в т.ч.: държавни такси за подновяване на ипотека, особен залог, за издаване на скици, за вписване на възбрани и др. и съдебни такси за образуване на изпълнителни производства, производства по несъстоятелност, производства образувани по частна жалба, за обжалване на съдебни актове, за извършване на изпълнителни действия, налагане на обезпечителни мерки, пропорционална такса с оглед материалния интерес по дела за подаване на касационни жалби пред ВАС, получаване на преписи от протоколи и документи или

издаване на удостоверения по дела, държавни такси във връзка с организирането на защитата на Република България по образуваните съдебни дела; данък върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) и др. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности. Извършени са разходи за развитие и поддръжка на информационните системи на МФ. Отчетени са възстановени средства по бюджета на администрация на МФ в изпълнение на ПМС № 10 от 25.01.2023 г. за изменение и допълнение на нормативни актове – (-73 000 000 лв.), ПМС № 11 от 25.01.2023 г. за прилагане на политиката по чл. 1, ал. 5, т. 13.4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. – (-27 000 000 лв.) и Решение № 269 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на финансиране на държавното обществено осигуряване за 2023 г. - (-72 000 000 лв.). Съгласно чл. 4, ал. 3 от ПМС № 496 от 2022 г. са преведени по банковата бюджетна сметка на Министерството на финансите в Българската народна банка. Във връзка с чл. 4, ал. 3 от ПМС № 480 от 2022 г. и писмо № 61-00-54 от 26.04.2023 г. са предоставени средства в размер на 100 000 лв. по бюджета на Икономическия и социален съвет, чрез бюджета на Народното събрание. Разходите са свързани с провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната и са преведени по банковата бюджетна сметка на Министерството на финансите в Българската народна банка съгласно ПМС № 480 от 2022 г.

- ✓ Средствата за капиталови разходи са размер на 33 349 618 лв. и представляват основно разходи в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии.

Отчетените *администрирани разходни параграфи по бюджета* на министерството са в размер на 28 873 516 лв. и включват разходи за:

- ✓ Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка – 2 803 266 лв. и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“;
- ✓ Разходи за съдебни и арбитражни производства – 29 409 956 лв. и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“;
- ✓ Разходи за кампания „Данъчно-осигурителни рискове“ в размер на 27 600 лв. и са свързани с изпълнението на бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- ✓ Средства в размер на (- 5 338 310 лв.) за компенсиране на физическите лица, крайни потребители на моторни горива и са свързани с изпълнение на бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- ✓ Средства в размер на 290 013 лв. - предоставяне на помощ на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България и са свързани с изпълнение на бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- ✓ Разходи за годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България – 1 535 263 лв. по бюджетна програма „Управление на ликвидността“;
- ✓ Разходи за упражняване дейността по контрол и отпечатване на ценни книжа, в размер на 62 214 лв. по бюджетна програма „Администрация“;
- ✓ Средства за кредитна линия за малки и средни предприятия по Спогодба между правителството на Федерална Република Германия и правителството на Република България за финансово сътрудничество в размер на 83 514 лв., представляващи разходи по обслужване банковата сметка на проекта, разходи за одитни услуги на отчета за движенията по сметката на Фонда по Програмата за финансиране и

развитие на малки и средни предприятия през 2021 г. и през 2022 г. и разходи за лихви по заеми от банки и други финансови институции от чужбина по бюджетна програма „Администрация“.

В програмния бюджет са отчетени и средства от други източници на финансиране, в размер на 72 024 498 лв., в т.ч. ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 71 542 976 лв. и администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС – 481 522 лв.

Ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са отчетени както следва:

✓ По бюджетна програма „Бюджет и финансово управление“

За изпълнението на бюджетни линии, финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент администрация на МФ, дирекция „Централно координационно звено (ЦКЗ) - „Повишаване на ефективността и ефикасността на ЦКЗ 2022 г.“ за изпълнение на функциите по координация и подпомагане действията на органите и звената, отговорни за управлението и контрола на програмите, финансирани със средства от ЕС и осъществяване на мониторинг върху ефективното функциониране на системите за управление и контрол, с цел постигане на политиките, приоритетите и индикаторите и правилното усвояване на средствата от ЕС в периода 2022-2023 г. – 718 812 лв.

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ и фонд за двустранни отношения, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм с бенефициент администрация на МФ, дирекция ЦКЗ са отчетени средства в размер на 15 523 лв.

За изпълнение на бюджетна линия „Ефективна координация при изпълнение на политиката на сближаване в България“ по програма „Техническа помощ“, с бенефициент администрация на МФ, дирекция ЦКЗ са отчетени средства в размер на 386 607 лв.

За изпълнението на инвестиция по дейност „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост“ – 106 017 лв., финансирани по Плана за възстановяване и устойчивост на РБ, с бенефициент администрация на МФ, дирекция ЦКЗ.

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ, финансиран от Швейцарско - българската програма за сътрудничество с бенефициент администрация на МФ, дирекция ЦКЗ са отчетени средства в размер на 502 лв.

✓ По бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси“

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“ са отчетени средства в размер на 282 786 лв.

За изпълнение на Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм с бенефициент администрация на МФ са отчетени средства в размер на 45 481 лв.

За изпълнението на оперативно споразумение по дейност „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост“ – 242 700 лв., финансирани по Плана за възстановяване и устойчивост на РБ, с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“.

За изпълнението на бюджетна линия „Подпомагане изпълнението на функциите на Одитния орган по Европейските структурни и инвестиционни фондове“ – 4 164 049 лв., финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз”.

За изпълнението на бюджетни линии, финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент администрация на МФ - „Финансова подкрепа за дирекция „Национален фонд“ за изпълнение на функциите на Сертифициращия орган и Счетоводен орган по ЕСИФ в периода 2022-2023 г.“ – 1 386 490 лв.

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенцията по обществени поръчки - „Финансиране на част от възнагражденията на служителите от специализираната администрация, изпълняващи дейности по ЕСИФ“ – 971 071 лв.

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенцията за държавна финансова инспекция - „Подобряване на инспекционния контрол, осъществяван от Агенцията за държавна финансова инспекция“ – 363 271 лв.

За изпълнение на програма „Техническа помощ“, с бенефициент ИА „Одит на средствата от Европейския съюз” са отчетени средства в размер на 647 185 лв.

За изпълнение на бюджетна линия „По-висока добавена стойност на системата за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление“ по програма „Техническа помощ“, с бенефициент администрация на МФ, дирекция Национален фонд са отчетени средства в размер на 214 194 лв.

✓ По бюджетна програма „Администриране на държавните приходи”

За изпълнението на бюджетни линии „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС 2020 (фаза 2 и фаза 3)“ – 26 653 982 лв., финансирани по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Агенция „Митници“.

За изпълнението на бюджетна линия „Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI“ – 2 683 лв., финансирана по оперативна програма „Добро управление“, с бенефициент Национална агенция за приходите.

За изпълнението на програма „Митници”, с бенефициент АМ са усвоени 191 245 лв. Програмата подпомага участието в разработването и провеждането на митническата политика на ЕС и изпълнение на националните мерки, приети за нейното изпълнение.

За изпълнението на програма „Фискалис”, с бенефициенти АМ и НАП – 129 956 лв. Програмата подпомага администрирането и събирането на акцизи и администрирането на приходите от данъци и осигурителни вноски.

За изпълнение на проект „Директно предоставяне на финансиране от резерва за приспособяване във връзка с последиците от БРЕКЗИТ“ с бенефициент АМ са отчетени средства в размер на 30 377 480 лв.

✓ По бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)”

За изпълнение на проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации с бенефициент АМ са усвоени 24 589 лв.

Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - ССЕИ (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление

на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. – 4 596 919 лв.

✓ По бюджетна програма „Администрация”

За изпълнението на бюджетна линия, финансирана по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, с бенефициент администрация на МФ - административен договор „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“ – 21 434 лв.

Администрирани разходни показатели по други бюджети и сметки за средства от ЕС са отчетени по:

✓ По бюджетна програма „Бюджет и финансово управление”

Отчетените са извършени в периода август – декември 2023 г. плащания към бенефициенти по Фона за техническа помощ и Фонда за двустранни отношения, финансирани по ФМ на ЕИП и НФМ в размер на 499 444 лв.

✓ По бюджетна програма „Администриране на държавните приходи”

Предоставени трансфери към министерствата – концеденти за покриване на разходите за концесионна дейност в размер на 1 120 751 лв., по министерства:

- Министерство на околната среда и водите – 34 286 лв.;
- Министерство на енергетиката – 500 350 лв.;
- Министерство на туризма – 326 850 лв.;
- Агенция за публичните предприятия и контрол (Министерство на икономиката и индустрията) – 89 224 лв.;
- Министерство на транспорта и съобщенията – 40 041 лв.;
- Министерски съвет – 130 000 лв.

За изпълнението на Проект „Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)“ – (-1 138 673 лв.), финансирани по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, с бенефициент Национална агенция за приходите. Същите представляват компенсирана разлика между изплатената през 2023 г. БФП в размер общо на (+) 20 874 лв. по фаза 1 от проекта и възстановени суми представляващи неправомерно получени средства по проекта в размер на (-1 159 547 лв.), в т.ч. (-805 388 лв.) по фаза 1, (-152 293 лв.) по фаза 2 и (-201 866 лв.) по фаза 3 на проекта. Проектът осигурява бърз и ефективен механизъм за подкрепа на българските микро, малки и средни предприятия, засегнати от временните противоепидемични мерки, въведени в страната, с цел запазване на тяхната дейност, чрез прилагане на схема за подпомагане от НАП.

II. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

В съответствие с Постановление № 104 на Министерския съвет от 2023 г. за създаване на Институт за анализи и прогнози и за приемане на Устройствен правилник на Института за анализи и прогнози (обн., ДВ, бр. 63 от 2023 г. през 2023 г. настъпиха следните промени в организационната структура и числеността на персонала на административните структури в системата на Министерството на финансите:

- беше създаден Институт за анализи и прогнози като юридическо лице по чл. 60 от Закона за администрацията към министъра на финансите с численост на персонала 22 щатни бройки, осигурени за сметка на числения състав на отдел „Прогнози за сектор „Държавно управление““ на дирекция „Бюджет“ (7 щатни бройки), отдел „Макроикономически анализи и прогнози“ на дирекция „Европейски въпроси и икономически анализи“ (10 щатни бройки) на Министерството на финансите, както и предоставяне на допълнителни щатни бройки от извършено намаляване на числеността в министерството.
- числеността на персонала на дирекция „Финанси и управление на собствеността“ беше намалена с 12 щатни бройки;
- числеността на персонала на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ беше намалена с две щатни бройки, като същевременно численият състав на дирекцията беше увеличен с шест щатни бройки за сметка на преминалата от администрацията на Министерския съвет в Министерството на финансите дирекция „Централно координационно звено“, с оглед поемането на функциите, свързани с информационните и комуникационните дейности по Европейските фондове при споделено управление;
- числеността на персонала на дирекция „Бюджет“ беше намалена със седем щатни бройки във връзка с поемане на функции на отдел „Прогнози за сектор „Държавно управление“ от Института за анализи и прогнози;
- числеността на персонала на дирекция „Данъчна политика“ беше намалена с четири щатни бройки;
- числеността на персонала на дирекция „Международни финансови институции“ беше намалена с две щатни бройки;
- числеността на персонала на дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ беше намалена с пет щатни бройки;
- числеността на персонала на дирекция „Съдебна защита“ беше намалена с четири щатни бройки;
- беше създадена дирекция „Европейски въпроси и политики“ с 41 щатни бройки, формирани от 24 щатни бройки от закритата дирекция „Европейски въпроси и икономически анализи“, без отдел „Макроикономически анализи и прогнози“, и 17 щатни бройки от закритата дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ с функции в областта на държавните помощи; дейностите, касаещи политиката относно ефективното и ефикасното разходване на публични средства при планирането и изпълнението на концесиите, дивидентната политика на публичните предприятия и приватизацията, държавната политика в областта на нефинансовите предприятия, формулирането на националната политика за експортно застраховане за сметка на държавата, предоставянето на информация от съответните първостепенни разпоредители с бюджет на прогнозните показатели на юридическите лица, които попадат в обхвата на сектор „Държавно управление“, изпълнението на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от Закона за възстановяване на собствеността върху одържавени недвижими имоти, преминаха от закритата дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ към дирекция „Държавни разходи“, осигурени с пет щатни бройки;
- функциите на дирекция „Централно координационно звено“ преминаха от администрацията на Министерския съвет към Министерството на финансите, осигурени 47 щатни бройки;

- беше създадена дирекция „Контрол върху капиталовите инвестиции“ с численост на персонала 11 щатни бройки, осигурени за сметка на посоченото по-горе намаляване на числения състав на други звена в министерството.

Към 31 декември 2023 г. общата численост на персонала в административните звена в администрацията на министерството е 584 щатни бройки.

Към същата дата числеността на персонала в организационните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на Министерството на финансите, е разпределена по следния начин:

- Национална агенция за приходите – 7 925 щатни бройки.
- Агенция „Митници“ – 3 360 щатни бройки.
- Агенция за държавна финансова инспекция – 199 щатни бройки.
- Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ – 76 щатни бройки; за обезпечаване на одитната функция по Фонд „Вътрешна сигурност“, Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика през месец август 2023 г. численият състав на агенцията беше увеличен с четири щатни бройки за сметка на числения състав на Министерството на вътрешните работи.
- Агенция по обществени поръчки – 87 щатни бройки.

III. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТИТЕ НА ПОЛИТИКИ

В изпълнение на своите функции и въпреки икономическата несигурност, породена както от конфликта в Украйна, така и от непредсказуемостта пред развитието на международните цени на основни (енергийни) продукти и услуги, Министерството на финансите продължи да полага усилия за запазване на устойчивостта на публичните финанси и създаване на условия за икономическа стабилност и за постигане на целите, свързани със:

- запазване на Валутния борд до пълното членство в еврозоната;
- поставяне на реалистични цели на фискалната политика и гарантиране дългосрочната устойчивост на заложените основни фискални параметри за създаване на прогнозируема инвестиционна и стопанска среда;
- ориентиране на фискалната политика към поддържане на широко балансирани бюджети на консолидирана основа, които отчитат фазите на икономическия цикъл и съдействат за смекчаване и неутрализиране на евентуални макроикономически дисбаланси;
- повишаване на събираемостта на приходите чрез противодействие на данъчните измами и отклонението от данъчно облагане;
- подобряване ефективността на дейностите по обслужване, контрол и събиране на публичните вземания от приходните агенции;
- подобряване ефективността на публичните разходи на основата на обвързване на осигуряването на бюджетните ресурси с постигнатите цели и резултати и прилагане на програмния подход на бюджетирание;
- ефективно управление на държавния дълг и изграждане на прозрачни и сигурни финансови пазари;

- дългово финансиране само на ефективни публични разходи и на програми за подкрепа на бизнеса;
- отговорно управление на държавното участие в капитала на търговски дружества;
- възстановяване на процеса на фискална децентрализация, чрез поетапно преотстъпване на функции и ресурси от централната към местните власти;
- ефективно управление на средствата от Европейския съюз;
- пълноценно участие във формирането и реализацията на политиките на ЕС по ключови за Съюза и страната въпроси;
- гарантиране на значима, адекватна и видима роля на България в регионален и глобален план чрез участието ни в ООН и други международни организации.

Изпълнението на дейностите по основните функции на министерството, свързани с изпълнението на горепосочените приоритети, са представени в рамките на четирите дефинирани в програмния бюджет области на политики и съответните бюджетни програми към тях.

В програмния бюджет на Министерство на финансите са дефинирани показатели за изпълнение и са заложили целеви стойности по тях. Те служат за измерване на основните резултати от разнообразните дейности на администрацията, групирани в продукти/услуги, предоставяни за обществото. Преобладаващата част от показателите са количествени или такива, носещи информация за изпълнението на резултатите в планирания срок. Показателите, носещи информация за качеството на планираните резултати, се отнасят най-вече за дейностите, свързани със съветване и подпомагане правителството в процеса на вземане на решения относно развитието на съответната политика.

Информацията за наличността и качеството на данните по показателите за изпълнение се събира, обобщава и анализира в Министерството на финансите.

Следващите раздели разглеждат подробно развитието на всяка една област на политика в компетентността и в отговорностите на министъра на финансите, както и съответните програми, насочени към тяхното изпълнение през 2023 година.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВИТЕ И ПРОЗРАЧНИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ¹

През отчетния период политиката в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси продължи да се провежда в изключително динамична среда. Изготвянето на окончателен законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. не бе реализирано в рамките на сроковете по ЗПФ, което доведе до прилагане на разпоредбите на ЗПФ при неприет бюджет и приемането Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“.

След конституирането на 49-то Народно събрание на 12 април 2023 г., във връзка с изтичане на срока на действие на удължителния закон (до 10 юни 2023 г.) и с цел

¹ С оглед отчитане приноса на дирекция „Централно координационно звено“ към изпълнението на Програмния бюджет на МФ за 2023 г. са отчетени резултатите от предоставяните от дирекцията продукти/услуги в периода 01.08.2023 – 31.12.2023 г., както и постигнатите в рамките на посочения период стойности на показателите за предоставяните по програма „Бюджет и финансово управление“ продукти/услуги. Отчетът е базиран на продуктите/услугите и кореспондиращите им показатели, заложили в програмния бюджет на МФ за 2024 г., както и на целевите стойности на съответните показатели, заложили в бюджетна на Министерския съвет в програмен формат за 2023 г.

финансиране на функциите и предоставяните услуги от разпоредителите с бюджет до приемането на годишните бюджетни закони Народното събрание на 8 юни 2023 г. определи допълнителен срок за събирането на приходи, за извършването на разходите и за предоставянето на трансфери, съгласно чл. 87, ал. 4 от Закона за публичните финанси по предложение на правителството съгласно РМС № 399 от 29 май 2023 г.

С РМС № 402 от 30 май 2023 г. правителството одобри и внесе в Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., който беше приет на 15.06.2023 г. и обн. в ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г., с което се осигури стабилност и възможност за финансиране на системите и осъществяване на техните държавни и обществени функции до приемане на Бюджет 2023.

В една такава нетрадиционна ситуация разработването на бюджетната рамка в средносрочен период беше сериозно предизвикателство пред Министерството на финансите, още повече при липсата на редовно правителство с програма за управление в средносрочен хоризонт и на приет Бюджет 2023 като база за разработване на фискалните/бюджетните параметри в средносрочен план. Въпреки това, както и въпреки ситуацията с регионалната сигурност и рисковете от прекъсване на вноса на енергийни суровини от Русия, застрашаващо наличието на достатъчно предлагане на енергийни доставки за икономиката на България, Министерството на финансите продължи да насочва своите усилия в подкрепа на запазване на икономическата и финансовата стабилност в страната и за създаване на условия за икономически растеж.

От гледна точка на устойчивостта на публичните финанси министерството продължи да определя реалистични цели за основните бюджетни параметри, при спазване на установените фискални правила, ограничения, допустими отклонения и приложими изключения както за показателите по консолидираната фискална програма (КФП), така и за тези на сектор „Държавно управление“. Потенциалните рискове наложиха внимателен анализ и плавна пренастройка на фискалната политика и бюджетното планиране към променящата се икономическа ситуация с цел осигуряване на стабилност за фискалната позиция.

В изпълнение на общите цели на фискалната политика министерството се ангажира с поддържане на нивото на държавния дълг в рамките на законово установените ограничения и осигуряване на своевременно и ефективно финансиране на бюджета.

Провеждането на последователна и предвидима фискална политика намира израз както при определянето на основните фискални параметри и показатели на бюджетната рамка, така и при реализирането на мерки за гарантиране на изпълнението на бюджета.

Министерството на финансите следва целите за постигане на устойчива средносрочна фискална рамка, но нейното реализиране изисква редица мерки за повишаване на качеството на публичните финанси, изразяващи се в подобряване на бюджетния процес, усъвършенстване на бюджетните документи, утвърждаване прилагането на добри бюджетни практики (в т.ч. програмното и ориентирано към резултатите бюджетиране), подпомагане реформите във финансирането на публичните сектори и проследяване на ефектите от провежданите секторни политики с оглед оптимизиране на публичните разходи, както и засилване на капацитета на служителите от публичната администрация за ефективно управление на публичните финанси.

В тези условия Министерството на финансите разработи параметри, допускания и мерки като основа за разработване на проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. в рамките на ограниченията за дефицита на сектор „Държавно

управление“, съобразявайки се с потенциалните рискове и променящата се икономическа ситуация с цел осигуряване на стабилност и предвидимост за фискалната позиция. Продължи наблюдението на всички институционални единици, попадащи в обхвата на сектор „Държавно управление“, както и на юридическите лица, контролирани от държавата и/или общините, с общ размер на задълженията към съответния отчетен период над 0,1 на сто от БВП, които не са част от КФП и не попадат в обхвата на сектор „Държавно управление“, на базата на което се изготви прогнозата за бюджетната рамка.

В края на м. юни 2023 г. [законопроектът за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза \(АСБП\) за периода 2023-2025 г.](#), която представлява мотивите към законопроекта, бяха внесени в Министерския съвет (одобрили с РМС № 459 от 05.07.2023 г.). Бюджет 2023 бе разработен при параметри в рамките на Маастрихтските критерии, с което правителството изпълни един от основните си приоритети - да осигури на държавата редовен бюджет за 2023 г. с дефицит до 3 на сто от БВП, при допускания да не се увеличават данъците и да не се ограничават социалните плащания. Законът за държавния бюджет на Република България за 2023 г. беше приет от Народното събрание в края на м. юли и е публикуван в ДВ, бр. 66 от 1 август 2023 г.

През отчетния период едновременно с финализиране на бюджетната процедура за 2023 г. беше разработена бюджетната процедура за 2024 г., приета с РМС № 70 от 27.01.2023 г. В съответствие с определените срокове бе изпълнен първия етап, като МФ разработи и МС одобри с Решение № 348 от 05.05.2023 г. СБП за периода 2024-2026 г., при осигурено съответствие на макроикономическите и бюджетните прогнози и допускания, които са използвани при изготвянето на документите по Европейския семестър – Конвергентна програма и Национална програма за реформи.

С Решение № 830 от 24 ноември 2023 г. Министерският съвет одобри законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и АСБП за периода 2024-2026 г. като мотиви към него и ги внесе в Народното събрание. Законът за държавния бюджет на Република България за 2024 г. беше обнародван в „Държавен вестник“, бр. 108 от 30.12.2023 г. (извънреден).

Бюджет 2024 е насочен основно в две направления – инвестиции и повишаване на доходите. За първи път в закона за бюджета са изведени приоритетни инвестиционни проекти със съответните стойности на национално и общинско ниво. През 2024 г. правителството предвижда реализирането на капиталов бюджет по национални програми, по програми и механизми на Европейския съюз и по други международни програми и договори. За тази цел капиталовите разходи са изведени в обособен ресурс в централния бюджет с цел постигане на по-добро планиране и разходване на капиталовите разходи, както и по-висока ефективност и прозрачност при изпълнението на инвестиционните програми. В хода на изпълнението на бюджета за 2024 г. средствата за капиталови разходи на министерствата и ведомствата ще се предоставят по реда на чл. 109, ал. 3 от Закона за публичните финанси за разходи по проекти и програми на министерствата и ведомствата, за които е налице готовност за тяхната незабавна реализация.

В рамките на капиталовия бюджет се предвижда и изпълнението на инвестиционна програма за общините, чрез която ще се реализират приоритетни инфраструктурни проекти на местните общности, които биха допринесли за подобряване на инфраструктурното развитие на регионите и подобряване на благоустройствената среда в населените места.

За проследяване провеждането на политиката за устойчиви и прозрачни публични финанси бяха заложили два основни ключови индикатора - салдото по КФП и

рейтинговата оценка за България за бюджетна прозрачност в рамките на проучването за открит бюджет от Международното бюджетно партньорство (IBP).

При разработването на Бюджет 2023 заложената целева стойност по ключовия индикатор „Салдо по КФП“ бе дефицит от 2,5% от БВП, който е в рамките на правилата и ограниченията по чл. 27 от ЗПФ и в съответствие с Маастрихтския критерий.

Относно целта за недопускане на намаление на рейтинговата оценка от проучването за открит бюджет на Международното бюджетно партньорство - България запазва позицията си сред втората група държави с оценка между 60 и 80 пункта (от максимални 100), като според рейтинговата оценка предоставя „значителна информация“ за бюджета.

На база на проведеното през 2021 г. осмо проучване през м. май 2022 г. беше присъдена и публикувана на интернет страницата на Международното бюджетно партньорство регулярната оценка за бюджетната прозрачност на страната, която се запази на 71 пункта, с което България запазва и позицията си сред втората група държави с оценка между 60 и 80 пункта (от максимални 100), което предполага, че се предоставя „значителна информация“ за бюджета. Бяха изготвени и публикувани на интернет страницата на МФ информационна брошура „Бюджет 2023 накратко“ и презентация „Бюджет 2023 – Бюджет за граждани“. На интернет страницата на МФ на адрес: Начало/ Пресинформация/ Мултимедия/ Инфографики са изготвени и публикувани и относно Бюджет 2024 - законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и АСБП за периода 2024-2026 г.

В изпълнение на разпоредбите на ЕС относно координацията на икономическите и фискални политики на държавите членки, Министерството на финансите, в сътрудничество с други институции и ведомства, разработи актуализация за 2023 г. на Националната програма за реформи на Република България и Конвергентната програма (2023-2026), които бяха изпратени на ЕК в началото на месец май 2023 г.

През деветмесечието на 2023 г. реалният растеж на брутния вътрешен продукт достигна 1,8 % и бе движен от потреблението и нетния износ. Инвестициите в основен капитал също нараснаха, подкрепени от публичните капиталови разходи, докато изменението на запасите имаше отрицателен принос за растежа на БВП. През годината продължи нарастването на заетостта в българската икономика, но темпът на увеличение постепенно се забавяше в отделните тримесечия. За деветте месеца броят на заетите се повиши с 0,9 %, с основен принос от дейностите от сферата на услугите и строителството. Нивото на безработица бе 4,4 % и се запази непроменено спрямо същия период на 2022 г. През януари-септември бе отчетен реален растеж на производителността на труда от 0,9 %, с водещ принос от промишлеността. Общо за икономиката, средната работна заплата (СРЗ) се повиши с 15,1% в номинално изражение и успя да компенсира нарастването на потребителските цени в страната, като повишението в СРЗ в частния сектор (15,4%) надхвърли това в обществения сектор (14%).

Годишният темп на инфлация следваше низходяща тенденция през цялата 2023 г., като в края ѝ достигна 5.0%. Забавяне на поскъпването през годината бе отчетено при почти всички основни компоненти на ХИПЦ, като най-съществено то бе при храни и безалкохолни напитки. Единствено в групата алкохол и тютюневи изделия бе отчетено ускорение, което се дължеше на въведените по-високи акцизни ставки при цигарите от март 2023 г. Базисната инфлация се сви до 5.4% на годишна база през декември. Средногодишната инфлация за 2023 г. възлезе на 8.6%.

За периода януари-ноември 2023 г. салдото по текущата сметка достигна излишък от 0,7 % от прогнозния БВП спрямо дефицит година по-рано. Вносът и износът на стоки се

понижаваха на годишна база от месец март, повлияни както от спада на цените на международните пазари, така и от по-малко търгувани количества. Понижението при вноса (10.3%) изпревари това при износа (8%) и имаше основен принос за повишението на текущата сметка. Растежът на кредита за частния сектор се забави през годината, но остана относително висок, 12.0%. Основен принос за нарастването имаха кредитите за домакинствата, които се увеличиха с 15,9 % спрямо 2022 г.. Растежът на кредитите за нефинансови предприятия в края на декември се забави до 6,9 % при 10,4 % в края на 2022. Брутните международни валутни резерви на страната продължиха да осигуряват стабилното функциониране на Паричния съвет през 2023 г., като пазарната им стойност към края на годината възлезе на 41,9 млрд. евро.

Фискални развития

Подготовката на Бюджет 2023 и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г. премина през редица предизвикателства, което в крайна сметка доведе до забавяне на обичайните срокове в бюджетната процедура и късно внасяне на законопроекта в Народното събрание. Политическата нестабилност и невъзможността за сформирание на редовно правителство в края на 2022 г., както и решението на действащото в този период служебно правителство за отлагане на внасянето на законопроекта за бюджета за 2023 г. за след провеждането на нови парламентарни избори през пролетта наложиха в края на 2022 г. в Народното събрание да бъде внесено законодателно предложение за уреждане временно на някои бюджетни отношения, в резултат на което на 23 декември 2022 г. беше приет Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т. нар. „удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 104 от 30.12.2022 г., изм. и доп. бр. 53 от 2023 г.). В резултат календарната 2023 г. започна при липса на приет от Народното събрание бюджет за годината, съответно прилагане чл. 87, ал. 1 на Закона за публичните финанси (ЗПФ) и при действието разпоредбите на удължителен закон. В края на месец април 2023 г. служебното правителство изготви и одобри проект на ЗДБРБ за 2023 г. и проект на АСБП за периода 2023 г. – 2025 г. (РМС №331/28.04.2023 г.), които обаче не намериха подкрепа в Народното събрание и не бяха приети.

Сформирано в началото на м. юни 2023 г. ново редовно правителство постави във фокуса на своята политика максимално бързото приемане на законопроекта за държавния бюджет за 2023 година при спазване на ангажиментите на страната в контекста на присъединяването към Евроразоната. Разчетите по проекта на ЗДБРБ за 2023 г. и АСБП за периода 2023-2025 г. бяха разработени въз основа на пролетната макроикономическа прогноза на МФ и при допускания да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през тази година, а по отношение на фискалната политика дефицитът да е в рамките на Маастрихтските критерии за гарантиране на устойчивост на публичните финанси.

Фискалната рамка към приетия в края на юли 2023 г. Закон за държавния бюджет за 2023 г. (ДВ № 66/ 2023 г.) е изготвена при съобразяване с индикаторите и допусканията на пролетната макроикономическа прогноза на МФ за развитието на националната икономика и оценките за ефекта върху основните показатели на КФП от политиките, предопределящи приходите и разходите. Във фискалната рамка бяха отразени, от една страна, нови мерки за повишаване на събираемостта на приходите от приходните администрации и допълнителни мерки по приходите, при допускания да не се увеличават данъците, и от друга, свиване на разходите на база на преглед на капиталовата програма и разходите за издръжка на администрациите по държавния бюджет без да се ограничават социалните плащания, като се осигури предвиденото

увеличение на пенсиите през 2023 година. По отношение на бюджетното салдо е заложен дефицит на начислена основа в рамките на Маастрихтските критерии за гарантиране на устойчивост на публичните финанси. С мотивите към законопроекта за държавния бюджет за 2024 г. индикативната цел за бюджетното салдо по КФП за 2023 г. бе променена, отчитайки рисковете вторият транш по Плана за възстановяване и развитие да бъде отложен за 2024 г. В очакваното изпълнение за 2023 г. в доклада към Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. бе заложено, при допускане за такова забавяне, индикативният размер на дефицита по КФП за 2023 г. да възлезе на 5,8 млрд. лв. (3 % от прогнозния БВП).

Фискалните развития през 2023 г. бяха доминирани от множество фактори, влияещи разнопосочно върху бюджетните показатели. Върху фиска продължиха да оказват влияние волатилните цени на международните пазари на суровини и енергоносители, нарушените вериги за доставка и наложените санкции поради войната в Украйна. Ситуацията през годината обаче бе значително променена – за разлика от шоковото нарастване на цената на енергоносителите и в частност на нефта и природния газ на международните пазари непосредствено след избухването на войната, през първите седем месеца на 2023 година се наблюдаваше значително поевтиняване и завръщане на цените до предвоенните им нива при много от енергоносителите и суровините, което съответно се отрази и върху приходите при облагането при внос и върху данъчната основа при сделки в страната при вътреобщностни придобивания. Подобна е и тенденцията при цените на природния газ и електрическата енергия на регионалните борси.

Приходите, помощите и даренията по КФП към декември 2023 г. са в размер на 67,1 млрд. лв. и нарастват номинално с 2,3 млрд. лв. спрямо отчетените за 2022 г., за което основен принос имат данъчните приходи. Приходите по КФП са по-ниски от планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2023 г., главно поради забавянето на втория транш за България по Плана за възстановяване и устойчивост, който се очаква да постъпи през 2024 год.

Параметрите по изпълнението на приходите по КФП при основните данъци и осигурителни вноски са добри, като данъчните приходи нарастват номинално с 11,8 на сто (5,5 млрд. лв.) спрямо 2022 г. Постъпленията в групата са в размер на 52,3 млрд. лв., като съпоставено с плана за годината повечето данъци и осигурителни вноски отчитат превишение на разчетите към ЗДБРБ за 2023 г., с изключение на приходите от ДДС от внос и в по-малка степен от корпоративните данъци и мита. Поради забавянето при тези данъци общите приходи в групата на данъчно-осигурителните приходи представляват 98,4 на сто от разчета за годината. Най-осезаемо забавяне спрямо годишния план има при приходите от ДДС от внос, където негативно влияние върху динамиката на приходите от този данък продължават да оказват средните борсови цени (в долари) на суровините, които формират основна част от вноса от трети страни. Разглеждайки декларирания ДДС при внос по групи стоки, съобразно Класификатора на широките икономически категории (ВЕС), през 2023 г. се наблюдава понижение при всички групи стоки. Върху постъпленията от ДДС от внос влияние оказва и възможността за отложено начисляване на ДДС от вносител при внос на стоки от трети страни, в съответствие с разпоредбата на чл. 167а от Закона за данък върху добавената стойност. Поради тези фактори постъпленията в частта на косвените данъци останаха с около 650 млн. лв. под заложените с разчетите по ЗДБРБ за 2023 г., като постъпленията в групата представляват 97,2 на сто от плана за годината. При преките данъци се отчита преизпълнение на разчетите при данъците върху доходите на физическите лица, което компенсира частично неизпълнението на разчетите за приходите от корпоративни данъци, с което приходите в групата са с около 418 млн. лв. по-ниски от разчетените със ЗДБРБ за 2023 г., или 96,4 на сто изпълнение на плана за годината. Приходите от осигурителни

вноски също отчитат минимално превишение на плана за годината (101,0 на сто), докато при другите данъци се отчита преизпълнение на плана за годината (102,6 на сто), основно поради удължения срок за внасяне на целеви вноски по бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) от производителите на електрическа енергия и други мерки в данъчната политика.

Неданъчните приходи са в размер на 10,9 млрд. лв. (97,8 на сто изпълнение на разчета към ЗДБРБ за 2023 г.) и се формират основно от приходи от държавни, общински и съдебни такси, приходи и доходи от собственост, вкл. вноски от приходи от държавни и общински предприятия, приходи от концесии, приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове и други. При съпоставката на постъпленията в частта на неданъчните приходи с отчетените за 2022 г. (12,0 млрд. лв.) следва да се отчете ефекта от действието на различна нормативна база за част от постъпленията през двете години. За периода юли – декември 2022 г. в изпълнение на разпоредбата на §24 от ПЗР на ЗДБРБ за 2022 г. в частта на неданъчните приходи по бюджета на ФСЕС постъпиха целеви вноски в размер на 3,2 млрд. лв., с които се финансира изплащането на компенсация към небитовите крайни клиенти на електрическа енергия по §23 от ПЗР на ЗДБРБ за 2022 г., отчетени в разходите за субсидии за нефинансови предприятия. Към края на декември 2022 г. постъпленията, респективно разходите, бяха в размер на 3,2 млрд. лв. Поради това, при съпоставката на 2023 г. с предходната година в частта на неданъчните приходи и разходите за субсидии за нефинансови предприятия следва да се отчете базов ефект от действащото законодателство през 2022 г. и 2023 г.

Постъпленията в частта на помощите и даренията са по-ниски от разчетените със ЗДБРБ за 2023 г. с 1,3 млрд. лв., което се дължи на изместването на второто плащане по Плана за възстановяване и устойчивост за 2024 г.

При разходите се отчита по-слабо от планираното усвояване на разходите, основно по държавния бюджет, като следва да се отбележи, че то се дължи на по-ниско усвояване на текущите разходи (основно разходи за субсидии, издръжка и други), докато капиталовите разходи и капиталовите трансфери надвишават разчета за годината. Значителен ръст на разходите съпоставено с предходната година (повече от 60 на сто) се отчита по сметките за средства от ЕС, което е свързано с по-високите разходи във връзка с приключването на проектите за програмния период 2014-2020 г. Съгласно чл.65 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета (Регламента) крайният срок, в който бенефициентите по оперативните програми, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020, можеха да извършат разходите по изпълняваните от тях проекти бе 31.12.2023 г. Това е и причина за извършване на значителен обем разплащания през втората половина на 2023 г. и особено в края 2023 г. С цел усвояване на средства по програмите и успешно приключване на проектите бенефициентите положиха огромни усилия да бъдат своевременно извършени всички разходи по изпълняваните от тях проекти, а Управляващите органи да верифицират и предоставят (разплатят) договорената безвъзмездна финансова подкрепа към бенефициентите. Именно високият ръст на капиталовите разходи по сметките за средства от ЕС, подкрепен и от нарастването на инвестиционните разходи по държавния бюджет и бюджетите на общините, е причината за значителният ръст при капиталовите разходи на консолидирано ниво спрямо предходната година от над 60 на сто.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за 2023 г. са в размер на 72,7 млрд. лв., което представлява 98,1 % от планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2023 г. При отделните елементи на разходите забавяне при усвояването на разчетите се отчита при разходите за издръжка, разходите за субсидии за нефинансови предприятия и други. За разлика от 2022 г., когато високите цени на електрическата енергия, търгувана извън регулирания пазар и одобрените програми за изплащане на

компенсации към бизнеса доведоха до значително увеличение на изплатените субсидии за нефинансови предприятия, през по-голямата част на 2023 г. цените на електрическата енергия на сегмента ден напред на Българската независима енергийна борса остана под законово регламентираният праг от 200 лева на мегават час за изплащане на компенсации, което доведе до значително свиване на разходите за субсидии. Освен това бяха отчетени и по-ниски от планираните разходи за издръжка в редица разпоредители с бюджет по държавния бюджет, с което салдото по държавния бюджет отчете подобрене спрямо заложеното в ЗДБРБ за 2023 г.

Информация за разходите за хуманитарна помощ, както и за справяне с последствията във връзка с военните действия в Украйна

Отчетените от ПРБ разходи към 31.12.2023 г. по бюджетите им за финансиране на дейности по оказване на незабавна хуманитарна помощ на живеещите в Украйна български граждани и българи с украинско гражданство, включително при необходимост от евакуация, за предоставяне на хуманитарна помощ за Украйна, както и за извършване на разходи за справяне с последствията от военните действия срещу Украйна са в размер на 488,1 млн. лв. за сметка на националния бюджет и 27,6 млн. лв. за сметка на средства от ЕС. По бюджетите на общините отчетените разходи са в размер на 1,4 млн. лв., като това основно са разходи за справяне с последствията от военните действия срещу Украйна.

Разходите за мерките за борба с COVID-19 и преодоляване на социално-икономическите последствия от пандемията

В касовите отчети на първостепенните разпоредители с бюджет, вкл. общините по линия на националния бюджет към 31.12.2023 г. са отчетени 160,6 млн. лв. разходи за мерки за борба с COVID-19 и преодоляване на социално-икономическите последствия от пандемията, като основна част от изразходваните средства – 122,9 млн. лв. са за закупуване на ваксини и лекарствени продукти.

Мерки в частта на приходите относно социално-икономическите последици, свързани с енергийната криза и инфлационния натиск и информация за разходите по програмите за компенсиране на разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за закупуване на количества електрическа енергия, потребена за технологични разходи

Някои от приетите със Закона за изменение и допълнение на ЗДБРБ за 2022 г. мерки за смекчаване на инфлационния натиск, като нулева ставка на ДДС за доставките на хляб и брашно, запазват действието си и през 2023 г., като мярката е удължена до 30 юни 2024 г. (§ 22 от ЗИД на ЗДДС - ДВ, бр. 106 от 2023 г.), докато при мярката, свързана с освобождаване от акциз на електроенергия, природен газ и втечен нефтен газ (LPG), срокът на действие беше съкратен от 30.06.2025 г. на 31.07.2023 година. В срок до 01.07.2023 г. се прилагаше и намалената ставка на ДДС от 9 % за доставки на природен газ и централно отопление с място на изпълнение на територията на страната, при внос и при облагаеми сделки в страната и вътреобщностни придобивания.

От началото на 2023 година се повиши и прагът за регистрация по ЗДДС от 50 на 100 хил. лв., като тази мярка е оценена на 110,0 млн. лв. по-малко данъчни приходи.

През 2023 г. продължи действието на въведената временна солидарна вноски, която следва да се внася за генерираните свръхпечалби от дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването. Мярката е регламентирана в ЗКПО (§ 9 от ПРЗ на ЗКПО в сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.). Вноската се определя и внася за данъчните печалби за 2022 г. и за 2023 година. С приетите промени (ДВ, бр. 86 от 2023

г., в сила от 13.10.2023 г.), ставката на тази вноски е повишена от 33 на 50 на сто върху основата за определяне на временната солидарна вноски.

Към 31.12.2023 г. приходите във фонд „Сигурност на електроенергийната система“ от целевите вноски по § 8, ал. 1, 3, 4 и 5 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (от 01.12.2022 г. до 30.06.2023 г.) и по § 3, ал. 1, 3, 4 и 5 от ПЗР на ЗДБРБ за 2023 г. (от 01.07.2023 г. до 31.12.2023 г.) предназначени за покриване на разходи по одобрени от МС програми за компенсиране високите цени на енергията са в размер на 949,2 млн. лв. Изпълнението им спрямо включените в КФП 692,5 млн. лв. е 137,07 %, а спрямо достигнатите по уточнен план (УП) 952,2 млн. лв. 99,68 %.

През 2023 г. за компенсиране високите цени на енергията по одобрени от МС програми (с РМС № 534 и РМС № 710 от 2022 г. и с РМС № 104 и РМС № 688 от 2023 г.), точно за компенсиране разходите на небитови крайни клиенти за електрическа енергия и на операторите на електропреносната и на електроразпределителните мрежи за закупуване на количествата електрическа енергия, потребена за технологични разходи са изразходвани 588,8 млн. лв.

Основни параметри по КФП за 2023 г.

Приходите, помощите и даренията по консолидираната фискална програма (КФП) за 2023 г. са в размер на 67 057,9 млн. лв. (96,5 % от разчетите). Постъпленията нарастват с 2 269,1 млн. лв. (3,5 %) спрямо отчетените за 2022 г. Основен принос за този ръст имат данъчните приходи. Приходите по КФП са по-ниски от планираните с разчетите към ЗДБРБ за 2023 г. основно поради забавянето на вторият транш за България по Плана за възстановяване и устойчивост, който се очаква да постъпи през 2024 г. В частта на данъчните приходи превишение на годишните разчети се отчита при повечето данъци и осигурителни вноски, с изключение на приходите от ДДС от внос, мита и корпоративни данъци. Приходите от ДДС от внос и мита бяха негативно засегнати от текущата конюнктура на цените на суровия петрол, внесен за преработка, курсът на щатския долар, както и намалелите количества на внесените стоки, пораждащи ДДС, в т.ч. на суровия петрол. Въпреки че приходите от ДДС при сделки в страната и вътребощностни придобивания отчетоха силно възстановяване през втората половина на годината, те не можаха да компенсират изоставането при ДДС от внос и нетните постъпления от ДДС за годината останаха под годишните разчети.

Общата сума на данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) са в размер на 52 324,2 млн. лв., като съпоставено с разчетите към ЗДБРБ за 2023 г. постъпленията представляват 98,4 на сто. Постъпленията от данъци и осигурителни вноски нарастват с 5 541,2 млн. лв. (11,8 %) спрямо отчетените през предходната година, като формират 78,0 % от общите постъпления по КФП за периода. В частта на данъчните приходи по КФП, при съпоставка с предходната година, постъпленията от преки данъци нарастват с 12,9 % (1 282,4 млн. лв.), социално и здравноосигурителни вноски нарастват с 13,8 % (1 889,8 млн. лв.), други данъци нарастват със 73,1 % (1 154,7 млн. лв.) и косвените данъци отчитат ръст от 5,6 % (1 214,3 млн. лв.). За отчетеното подобрене при косвените данъци основен принос имат приходите от акцизи и от ДДС от сделки в страната и вътребощностни придобивания (ВОП), като подобрието от предходните месеци продължи и през декември. Изпълнението на ДДС от страната и ВОП спрямо разчетите по ЗДБРБ за 2023 г. е 100 %. Изоставането при ДДС от внос от първото полугодие на 2023 г. не беше изцяло компенсирано.

Приходите в частта на преките данъци възлизат на 11 206,2 млн. лв., което представлява 96,4 % от разчета за 2023 г. Приходите от косвени данъци са в размер на 22 755,8 млн.

лв., което представлява 97,2 % от предвидените в ЗДБРБ за 2023 г. Постъпленията от други данъци (включват други данъци по ЗКПО, имуществени и др. данъци) са в размер на 2 734,7 млн. лв. (в т. ч. 949,2 млн. лв. целеви вноски във Фонд "Сигурност на електроенергийната система"), което представлява 102,6 % спрямо годишния разчет. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски са в размер на 15 627,4 млн. лв. или 101,0 % спрямо разчета за 2023 година. Неданъчните приходи са в размер на 10 903,6 млн. лв., което представлява 97,8 % от годишните разчети и се формират основно от приходи от държавни, общински и съдебни такси, приходи и доходи от собственост, приходи от концесии, приходи от продажба на квоти за емисии на парникови газове и други. В частта на неданъчните приходи към края на декември 2023 г. са постъпили 1 554,3 млн. лв. приходи от дивидент за държавата от държавни предприятия.

Постъпленията от помощи и дарения от страната и чужбина (основно помощи от фондовете на ЕС) за 2023 г. са в размер на 3 830,1 млн. лв., като се отчита спад с 2 175,3 млн. лв. спрямо 2022 г. При съпоставката с предходната година в частта на постъпленията от помощи и дарения следва да се има предвид постъпилия през месец декември 2022 г. първи транш по Плана за възстановяване и устойчивост, в размер на 2 677,4 млн. лева.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) за 2023 г. възлизат на 72 677,3 млн. лв., което е 98,1 % от годишните разчети. В номинално изражение разходите нарастват спрямо 2022 г. с 6 565,0 млн. лв. (9,9 %). В отделните разходни показатели най-значително нарастване има при капиталовите разходи, социалните разходи, както и в частта на разходите за персонал. За разлика от предходни години, когато капиталовите разходи бяха значително по-ниски от заложените в разчетите към годишния закон за бюджета, през 2023 г. капиталовите разходи и капиталовите трансфери надвишават плана за годината, основно поради нарастването на инвестиционните разходи по сметките за средства от ЕС поради сроковете за разплащане на проектите и програмите за програмния период 2014-2020 г., както и поради по-високите разходи по общинските бюджети и държавния бюджет, вкл. и поради финансирането на Инвестиционната програма за общински проекти. Съпоставено с 2022 г. капиталовите разходи нарастват номинално с 3 496,0 млн. лева.

Нелихвените разходи към декември 2023 г. са в размер на 69 996,7 млн. лв., което представлява 98,8 % от годишния разчет. Текущите нелихвени разходи са в размер на 60 729,8 млн. лв. Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 9 202,7 млн. лв. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 64,2 млн. лв. Лихвените плащания са в размер на 830,8 млн. лв. (100,8 % спрямо планираните за 2023 година).

Вноската на Република България в общия бюджет на ЕС, изплатена към 31.12.2023 г. от централния бюджет, възлиза на 1 849,9 млн. лв., което е в изпълнение на действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС.

Бюджетно салдо - на база на данните от месечните отчети салдото по КФП за 2023 г. е дефицит в размер на 2,9 % от прогнозния БВП, като той се формира от дефицит в размер на 2,8 % от прогнозния БВП по националния бюджет и дефицит в размер на 0,1 % от прогнозния БВП по европейските средства. Салдото по КФП съответства на изискването на фискалното правило по смисъла на чл. 27, ал. 4 от Закона за публичните финанси. Предварителните данни сочат, че е постигнато подобрене спрямо заложеното целево ниво на индикативното салдо по КФП в очакваното изпълнение за 2023 г. към Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2024-2026 г., което е дефицит в размер на 3% от прогнозния БВП.

В рамките на бюджетната процедура за 2024 г. и в съответствие със Закона за публичните финанси се изготвят пролетна и есенна макроикономическа прогноза и се

приемат стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности чрез общинските бюджети. В хода на бюджетната процедура са интегрирани и процедури за одобряване от Министерския съвет на проектите, които ще се финансират с държавни и/или държавногарантирани заеми през 2024 г.

В контекста на даденото през 2022 г. официално начало на разговорите за присъединяването на страната към ОИСР и одобрената Пътна карта с параметрите, етапите и условията на присъединителния процес, усилията са насочени както към по-активното участие на представители на министерството в комитетите и работните органи към Организацията във връзка с техническите прегледи в рамките на процеса на присъединяване, така и за присъединяване към различни инструменти и инициативи, организирани от ОИСР на основа на вече идентифицираното участие на министерството като водеща и/или партнираща институция по правните инструменти на ОИСР, включени в Първоначалния меморандум.

През отчетният период в МФ постъпи въпросник на ОИСР „OECD Senior Budget Officials Survey for Accession Countries“, като той бе попълнен в сътрудничество със заинтересованите външни за МФ институции.

С него се цели да се направи оценка как се изпълняват/прилагат основните елементи от бюджетният процес и бюджетната рамка в съответната страна в процеса на присъединяването ѝ към ОИСР. Тази информация ще подпомогне оценката, която ще бъде изготвена от Секретариата на ОИСР, като тя ще бъде разгледана и от Комитета на висшите бюджетни служители, като част от процеса на присъединяването на страната.

Министерството на финансите през отчетния период участва със свои представители на организираните годишни срещи на комитети и работни групи на ОИСР.

През първото полугодие на 2023 г. продължи работата по техническите прегледи в рамките на присъединителния процес към ОИСР.

През февруари 2023 г. международната рейтингова агенция Moody's потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута Baa1 със стабилна перспектива. Рейтингът отрази следните ключови фактори: 1) Очакванията на Moody's, че енергийна криза в Европа няма да отслаби съществено икономическата и фискалната позиция на страната. 2) Подкрепата за кредитния профил на България, произтичаща от перспективата за приемане на еврото, въпреки риска от забавяне на приемането след 2024г. 3) Рисковете за ефективността и напредъка на правителството по ключови приоритети, произтичащи от продължителния вътрешнополитически застой в страната.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от силната външна и фискална позиция на страната в сравнение с държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings също публикува доклад за икономическото състояние на страната. В него бе очертано, че стабилната перспектива пред рейтинга на България балансира очакванията за слаб икономически растеж и високата политическа несигурност, от една страна, и ниския правителствен дълг и лихвени разходи, от друга. Това прави публичните финанси по-малко чувствителни на бързо повишаващите се лихвени проценти в световен план.

През м. октомври 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от нейната силна външна и фискална позиция, спрямо държавите със същия рейтинг, от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период. Положителната перспектива отразява плановете за членство в еврозоната, което може да доведе до по-нататъшни подобрения във външната позиция на страната.

През м. ноември 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings повиши перспективата по дългосрочния кредитен рейтинг в чуждестранна валута на България от стабилна на положителна, като това отразява мнението на рейтинговата агенция, че има вероятност, поне едно към три, България да се присъедини към еврозоната през следващите 24 месеца. От S&P Global Ratings оценяват фискалните резултати на страната като едни от най-добрите сред страните от ЦИЕ и очакват, че текущите фискални планове ще доведат до дефицити под 3 % от БВП в периода до 2026 г., запазвайки нетния държавен дълг в размер до 20 % от БВП. Очаква се дефицитът по текущата сметка да остане нисък и свръхфинансиран от фондовете от ЕС и от преки чуждестранни инвестиции, ограничавайки нуждата от външно финансиране и запазвайки стабилна външна позиция на страната. S&P Global Ratings биха повишили кредитния рейтинг през следващите две години с няколко степени, ако България стане член на еврозоната.

С продължаване на политиката за поддържане на макроикономическа и фискална стабилност, както и с изготвянето и изпълнението на Националния план за въвеждане на еврото в България и на Националния план за възстановяване и устойчивост, може да се очаква в следващите години рейтинговите агенции, които оценяват страната, да предприемат положителни промени в оценката си за кредитния рейтинг на България.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЕФЕКТИВНОТО СЪБИРАНЕ НА ВСИЧКИ ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ

Политиката по приходите през отчетния период е насочена към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата, борба с данъчните злоупотреби и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план. Запазени са ниските данъчни ставки за корпоративните данъци и тези за данъците върху доходите на физическите лица, като важна предпоставка за инвестиции, икономически растеж и заетост. В международен аспект, данъчната политика е насочена в подкрепа на функционирането на единния пазар на Европейския съюз, успешното осъществяване на цифровата трансформация на обществото и икономиката в Европа и на дейностите по справяне с климата и околната среда. Отчетените дейности в изпълнение на политиките в областта на приходите, са насочени основно към осигуряването на условия за тяхното ефективно събиране и постигане на заложените бюджетни цели.

Безпрецедентната ситуация, свързана с ограничаване на разпространението на заразата с COVID-19 в световен мащаб, наложи приемането през 2020 г. на спешни мерки в областта на данъчната политика в подкрепа на бизнеса и заетостта. Някои от тези мерки, като удължения срок за деклариране по ЗКПО и намалените ДДС ставки за доставка на определени стоки, станаха постоянни чрез промени в съответните данъчни закони.

Предвид създалата се ситуацията, свързана със скока на цените както на нефта, природния газ, електрическата енергия и горивата, така и на цените на основни

хранителни продукти, породени от нарасналото търсене в европейски и световен мащаб, някои от въведените мерки в пакет от антикризисни мерки продължават своето действие и през настоящата година. Променлива величина остава ефектът от протичащите процеси във външноикономически план, включително от военния конфликт в Украйна.

През 2023 г. продължи прилагането на следните данъчни мерки:

- Подпомагане на семействата отглеждащи своите деца в условията на усложнена икономическа обстановка, чрез запазване на увеличения размер на действащите данъчни облекчения за деца по чл. 22в от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) и за деца с увреждания по чл. 22г от ЗДДФЛ за придобитите през 2022 г. и през 2023 г. доходи. Размерите на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания за 2023 г. са идентични с тези, които се ползваха през 2022 г., като по този начин е удължен срокът на ползване в увеличен размер на данъчните облекчения по чл. 22в и 22г от ЗДДФЛ. Направените изменения са приети с § 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (обн. ДВ, бр. 66/01.08.2023 г.). Възможността за авансово ползване през текущата година се запазва. Изрично е регламентирано, че възстановените въз основа на тези данъчни облекчения суми не подлежат на принудително изпълнение. Облекченията могат да се ползват чрез работодателя по основното трудово правоотношение на физическите лица - при годишното облагане на доходите от трудови правоотношения или с подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ.
- Прилагане като антиинфлационни мерки до 31.07.2023 г. на: режим за възстановяване на платения акциз за електрическа енергия по реда на чл. 24ж от Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС); нулеви акцизни ставки върху моторните горива – за втечен нефтен газ и природен газ; нулева акцизна ставка за произведената топлинна енергия за енергийните продукти, използвани за осъществяване на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия; нулева акцизна ставка за електрическата енергия, при условие че произведената електроенергия е от слънчева, вятърна енергия, от енергията на вълните, приливите или с геотермален произход; от хидравличен произход, произведена в хидроелектрически инсталации; генерирана от биомаса или от продукти, произведени от биомаса; генерирана от метан, изпускан в изоставени въглищни мини и генерирана от горивните клетки. Мерките са отменени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1 август 2023 г. Мотивите за премахването на мерките е съобразен с аргумента, че основна цел на антиинфлационните мерки е да се запази конкурентоспособността и рентабилността на енергоемките сектори, при които разходите за енергия съставляват висок дял от производствените разходи, както и да се овладеят постоянно повишаващите се цени на електроенергията и на горивата. Отчетено е че, ефектът от въведените в такъв широк обхват мерки има негативно въздействие върху приходите от акцизи, което от своя страна оказва съществено влияние върху бюджетния дефицит и налага промени във фискалната политика на страната. По отношение на започналите производства по възстановяване на платения акциз за електрическа енергия по отменения § 6а от ПЗР на ЗАДС е предвидено да се довършват по досегашния ред, включително и за второто тримесечие на 2023 година.
- През годината продължават да действат приетите промени в ЗАДС за прилагане на:
 - ставка на ДДС от 0 % за доставки на хляб и брашно с място на изпълнение на територията на страната, при внос и при облагаеми вътреобщностни придобивания (от 9.07.2022 г. до 30.06.2024 г., включително);

- намалена ставка на ДДС от 9 % за доставки на природен газ и централно отопление с място на изпълнение на територията на страната, при внос и при облагаеми вътреобщностни придобивания (от 9.07.2022 г. до 01.07.2023 г.).
- Прилагане на намалена ставката за ДДС от 20 % на 9 % като данъчно облекчение с временен характер, на което срокът на прилагане е до 31.12.2023 година (ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари 2024 г., включително) за:
 - доставка на ресторантьорски и кетъринг услуги, които се състоят в доставка на приготвена или неприготвена храна, включително състояща се в доставка на храна за вкъщи (от 9.07.2022 г. до 31.12.2024 г., включително);
 - доставка на услуга за използване на спортни съоръжения (от 9.07.2022 г. до 01.07.2024 г., включително);
 - доставка на обща туристическа услуга, както и екскурзиите, организирани от туристически оператори и туристически агенти със случаен автобусен превоз на пътници (от 9.07.2022 г. до 01.07.2024 г., включително);
- Други доставки (книги, бебешки пелени, храни за бебета и малки деца) с намалена ставката за ДДС от 20 % на 9 % станаха постоянни чрез промени в Закона за данък върху добавената стойност (ДВ бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);

Основните промени в данъчното законодателство, в сила от началото на 2023 г., включват:

- Въведена е временна солидарна вноски. В ПЗР на ЗКПО е приета разпоредба за реда и начина за прилагане на Глава III от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията. С разпоредба се регламентират правилата за временната солидарна вноски, която следва да се внася за генерираните свръхпечалби от дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването. Временната солидарна вноски се внася за данъчните печалби за 2022 г. и за 2023 г., като данъчната печалба се определя по правилата регламентирани в ЗКПО (§ 9 от ПРЗ на ЗКПО в сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., изм. ДВ, бр. 86 от 2023 г.). Въведено е правенето на месечни авансови вноски за месеците октомври и ноември 2023 г.;
- Промяна в ЗДДС (ЗИД на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 58 от 23.07.2022 г.) за повишаване на прага на оборот за целите на общата регистрация по закона от 50 000 на 100 000 лева. Решението за разрешаване на Република България да въведе дерогация от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност е прието от Съвета на ЕС на 14.11.2022 г. и е публикувано в Официален вестник на ЕС на 17.11.2022 г. (L 297/69), като прага от 100 000 лева за регистрацията по ЗДДС влиза в сила от 1 януари 2023 г.;
- Направена е промяна в ЗДДФЛ (ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.), с която работодателите са задължени да предоставят информация за всички изплатени през годината доходи (облагаеми и необлагаеми), попадащи в обхвата на чл. 24 от ЗДДФЛ. Разширен е обхватът на необлагаемите доходи, за които се предоставя информация със справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ;
- Със ЗИД на ЗКПО (обн., ДВ, бр. 99 от 13.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) е въведена нова схема на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, с действие до 31 декември 2027 година. Данъчната преференция се предоставя с цел да насърчи икономическата активност за МСП, като ги стимулира да инвестират в материални и нематериални активи в

предприятия, намиращи се в общини с безработица, по-висока от средната за страната, като се очаква така да се запазят или увеличат нивата на заетост в тези общини. Европейската комисия е постановила положително решение относно съответствието на схемата за държавна помощ с Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01 от 06.06.2023 г.), с което данъчното облекчение влиза в сила;

- В ЗАДС (ЗИД на [Закона за държавните резерви и военновременните запаси](#), обн., ДВ, бр. 54 от 23.06.2023 г.) е създаден Раздел Па „Лицензиране при особени случаи“, касаеща лицензирането на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“;
- Промени в ЗКПО относно условията, касаещи общите изисквания за преотстъпване на корпоративен данък по чл. 167 от ЗКПО. С това изменение се цели да се улесни прилагането на разпоредбите от данъчно задължените лица и да се намалят предпоставките за съдебни спорове;
- Промени в ЗКПО в условията, касаещи преотстъпването на корпоративен данък на данъчно задължени лица, регистрирани като земеделски стопани, за данъчната им печалба от дейност по производство на непреработена растителна и животинска продукция, съгласно които преотстъпеният данък не трябва да надвишава 65 на сто от настоящата стойност на активите, която от своя страна не може да превишава праг от левовата равностойност на 600 000 евро, което се прилага след датата на получаване на окончателния номер на помощта в Регистъра на държавните помощи на Европейската комисия. Данъчното облекчение се прилага за 2023 г., в случай че окончателният номер на помощта в Регистъра на държавните помощи на Европейската комисия е получен до 30 юни 2024 г. включително;
- Въведена е възможност за деклариране на необлагаеми доходи и доходи, облагаеми с окончателен данък от местни физически лица в годишните декларации (ЗИД на ЗДДФЛ, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.). Предоставена е възможност на местните физически лица да декларират в годишната данъчна декларация придобитите през годината доходи, които са освободени от облагане по силата на закона, придобитите доходи, облагаеми с окончателен данък (дивиденди, доходи от доброволно осигуряване и застраховане и др. по реда на чл. 38 от ЗДДФЛ), полученото имущество по наследство, завет и дарение, както и полученото имущество с възстановено право на собственост по реда на нормативен акт;
- Направена е промяна в ЗДДФЛ (ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2023 г.), касаеща информацията, предоставяна от платците на доходи със справката по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ. Промяната касае необлагаемите доходи, получени от рента и аренда, като платците на доходи, следва да предоставят тази информация, в случаите, в които годишният размер на дохода, изплатен на физическо лице, превишава 3000 лв.;
- Направена е промяна в ЗДДФЛ (ДВ, бр. 52 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.), с която облагаемият доход от упражняване на свободна професия като адвокат се определя, като придобитият доход се намалява с 40 на сто разходи за дейността;
- Промените със ЗИД на ДОПК (обн., ДВ, бр. 100, от 16.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) са свързани с хармонизиране на действащото законодателство с разпоредбите на Директива (ЕС) 2021/514 на Съвета от 22 март 2021 година за изменение на Директива 2011/16/ЕС относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане (Директива (ЕС) 2021/514) - сила от 1 януари 2023 година. С приетите промени се подобрява цялостната уредба на обмена на информация и административното сътрудничество и се разширява обхватът на автоматичния обмен на информация, като се включва и информацията, предоставяна от

операторите на цифрови платформи за продавачи, извършващи дейност чрез тези платформи. Други промени в областта на административното сътрудничество включват създаването на възможност за присъствие на длъжностни лица на държава членка по време на административно производство в друга държава членка, както и прецизиране на действащата разпоредба относно паралелните проверки, като е предвиден 60-дневен срок за отговор на запитания орган при отправено предложение за извършване на паралелна проверка. Създадени са правила относно извършването на съвместни ревизии и проверки между две или повече държави членки. Разпоредбите на чл. 143г и създадения нов чл. 143л „Съвместни ревизии и проверки“ влизат в сила от 1 януари 2024 г.;

- В съответствие с решенията на Съда на Европейския съюз са направени промени в ЗДДС за намаляване на данъчната основа на доставката при пълно или частично неплащане, което може да стане несъбираемо, с оглед на предвидената възможност в разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (Директивата за ДДС). Промяната в ЗДДС е въведена със ЗИД на закона, обн. ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.;
- С цел да се разреши проблемът с измамите с ДДС при електронната търговия чрез засилване на сътрудничеството между данъчните органи и доставчиците на платежни услуги, както и във връзка с въведените с разпоредбите на Директива (ЕС) 2020/284 на Съвета от 18 февруари 2020 година за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на въвеждането на определени изисквания за доставчиците на платежни услуги (Директива (ЕС) 2020/284), са направени съответните изменения в ЗДДС в сила от началото на годината 2024 г. (ЗИД на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2024 г.);
- Приети са изменения в ЗАДС (ЗИД на ДОПК, обн., ДВ, бр. 100 от 16.12.2022 г., в сила от 1.03.2023 г.), свързани с въвеждане на 4 годишен акцизен календар за плавно и поетапно увеличаване на акцизните ставки на тютюневите изделия и въвеждане на акцизно облагане на течностите за електронни цигари. Дадена е дефиниция за „течност за електронна цигара, съдържаща никотин“ като същата става част от тютюневите изделия (нов чл. 126 от ЗАДС). Промяната е в сила от 1 март 2023 г. - т.2 на § 31 от ПЗР на ЗИД на ДОПК за изменение на ЗАДС (изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 1.03.2023 г.).
- Част от измененията в ЗАДС (ЗИД на ЗАДС, обн. ДВ, бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) са свързани с прецизиране на нормативната уредба и намаляване на административната тежест, както и създаване на облекчени условия за икономическите оператори, включително премахване на потенциални пречки пред данъчно задължените лица при прилагането на новите режими в ЗАДС, които влизат в сила от 13 февруари 2023 г.;
- Отпада задължението по ЗАДС за регистрация на лицата, които потребяват собствена електрическа енергия, произведена от енергия от възобновяеми източници за свои собствени нужди от централа с обща инсталирана общност до 1 MW. Промяната е в изпълнение на поет ангажимент в Плана за възстановяване и устойчивост на Република България в реформа С4.R6 „Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници“.

През 2023 г. със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г., в сила от 1 януари 2023 г.) са приети следните промени в данъчното законодателство:

- надграждане и усъвършенстване на фискалния контрол чрез въвеждане на задължително предварително деклариране на данни за превозите на стоки на територията на Република България;
- изплащането на трудови възнаграждения по смисъла на Кодекса на труда, изплащани от работодатели със 100 или повече наети лица, с изключение на лицата, с които е сключен трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа да се промени в Кодекса на труда – предвидено е, когато се изплаща трудово възнаграждение от работодател по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, изплащането му да се извършва само чрез превод или внасяне по платежна сметка в посочена от работника или служителя банка в страната;
- намаляване на срока за прилагане на освобождаване от акциз на втечен нефтен газ и природен газ, предназначени за потребление като моторно гориво, както и на електрическа енергия, от 31.06.2025 г. на 31.07.2023 година;
- включване на течностите за електронни цигари, несъдържащи никотин, и заместителите на тютюна, съдържащи никотин, в обхвата на акцизните стоки, заедно с предложен график за увеличаване на акцизните ставки за тези продукти;
- общата годишна квота за предоставяне на ваучери за храна по чл. 209, ал. 7 от Закона за корпоративното подоходно облагане е увеличена от 1 млрд. лв. на 1,4 млрд. лв. за 2023 година, като от 1 юли 2024 г. се преминава изцяло към ваучери за храна на електронен носител;
- с преходна разпоредба на ЗДБРБ за 2023 г. е въведена преходна норма във връзка с въвеждането на ваучери за храна на електронен носител от 1 януари 2024 г. За целта с разпоредбата е уредено издаването на разрешения за оператори на ваучери за храна на електронен носител през 2023 г., така че да се осигури възможност за стартиране на новата схема на ваучери за храна на електронен носител в съответствие със ЗКПО;
- с преходна разпоредба в ЗДБРБ за 2023 г. е въведено задължение за привеждане на Наредба № 7 от 2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване дейност като оператор на хартиен и електронен носител, за издаване на ваучери за храна на електронен носител, характеристиките на издаваните ваучери за храна на електронен носител и осъществяване дейност като оператор в съответствие с въведените в ЗКПО текстове за прилагане на ваучери за храна на електронен носител, в резултат на което е направено изменение и допълнение на наредбата.

Повишаването на събираемостта на приходите за постигане на заложените бюджетни резултати е приоритетна цел на данъчната политика. За изпълнение на приоритетните цели на данъчната политика се извършват нормативни промени и действия на приходните администрации в областта на събирането и контрола. Повечето от мерките за подобряване събираемостта на приходите в областта на данъчната политика са постоянни и са включени в стратегическите и оперативните документи на съответните звена, които всяка от отговорните институции разработва и прилага и продължават да се изпълняват през 2023 година. Основни инструменти за минимизиране загубите от непостъпили данъчни приходи в бюджета са осъществяващото се взаимодействие на институциите и обмена на информация в национален и в международен мащаб, както и намаляването на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Заложените цели са в три основни направления: насърчаване на доброволното спазване на законодателството; оптимизиране на контролната дейност на приходните

администрации; намаляване на административната тежест, чрез непрекъснато развиване и усъвършенстване на електронните услуги.

През отчетния период продължи изпълнението на доказалите ефективността си за повишаване на приходите от данъци постоянни мерки в областта на данъчната политика. Механизмът за обратно начисляване на ДДС при доставки на стоки и услуги, посочени в приложение № 2 към глава деветнадесета „а“ от ЗДДС е ефективен инструмент за противодействие и борба с данъчните измами с ДДС за определени категории стоки. След въвеждането на механизма се наблюдава значителен спад на нивото на данъчните измами с ДДС при доставките на зърнени и технически култури, ограничаване на нелоялната конкуренция в отрасъла и предоставяне на значителен допълнителен финансов ресурс на търговците и преработвателите в бранша. В тази връзка е удължен срокът за прилагане на механизма за обратно начисляване при доставки на зърнени и технически култури и при доставки по прехвърляне на квоти за емисии на парникови газове от 30.06.2022 г. до 31.12.2026 година.

Продължава ефективното прилагане на механизма на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск (СВФР) на територията на Република България. Действието на мярката е свързано със защита на фискалната позиция, предотвратяване неплащането на данъчни задължения, ограничаване на нелоялната конкуренция и закрила на българските производители на стоки с висок фискален риск. Мярката непрекъснато се подобрява чрез разширяване на обхвата на СВФР, откриване на нови фискални пунктове, задължително обезпечение за доставки на стоки от рискови лица.

Подобряването на ефективността на контрола върху акцизните стоки е една от приоритетните задачи, свързани с намаляване на дела на сенчестата икономика и укриването на данъци. В тази връзка се прилагат засилени мерки на данъчната политика за осветляване на бизнеса с горива и ангажиране на различни компетентни органи за осъществяване на цялостен контрол. Механизмът, насочен към предотвратяване на възможностите за злоупотреби и данъчни измами с ДДС при търговията с течни горива, включва мерки, свързани с осъществяване на цялостен контрол върху процеса, свързан с доставките и движението на течни горива от производител и вносител до краен потребител и обмен на данни между информационните системи на двете приходни агенции.

През периода продължи да се насърчава доброволното спазване на законодателството, чрез реализиране на мерки, насочени към повишаване качеството на обслужване, стимулиране на доброволното изпълнение, подобряване на данъчно-осигурителната култура на клиентите и намаляване на разходите както на клиентите, така и на администрацията.

Повишени са контролът и събираемостта на текущи и просрочени задължения, чрез прилагане на механизма, при който плащанията по договори от разпоредители с бюджет над определен размер да бъдат извършвани само след потвърждение от приходните администрации, че получателите нямат публични задължения. Мярката се усъвършенства, като се предостави възможност на приходните агенции на по-ранен етап – още след сключване на договора – да налагат обезпечителни мерки, които да гарантират събирането на публичните задължения на лицата–изпълнители по договори/получатели на плащания (РМС № 788/2014, РМС № 593/2016 г., РМС № 592 от 2018 г. и РМС № 681 от 2020 г.). През 2023 г. със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г.) е приета нова глава в Данъчно-осигурителен процесуален кодекс - двадесет и първа "а", разпоредбите на която влизат в сила от 03.05.2024 г. Въведен е режим за уведомяване на приходните агенции за предстоящи плащания от бюджета към физически и юридически лица по сключени

договори и предявени изпълнителни листове. Този режим е законово развитие на режима, регламентиран чрез РМС № 592/2018 г. за условията и реда за разплащанията на разпоредители с бюджет по договори, като същевременно е разширен кръга от задължените лица и е променен прага за уведомяване.

В съответствие с целите на приетата с Решение на Министерския съвет №789 от 20.12.2017 г. Пътна карта за действията на Република България по присъединяването към ОИСР и изготвения в близка координация с ОИСР План за действие през 2019-2020 г., в областта на фискалните въпроси България предприе действия за присъединяване към Глобалната статистическа база данни за приходите (Global Revenue Statistics Database) на организацията (РМС № 803 от 27.12.2019 г.). От 2020 г. България предоставя годишна информация за данъчните приходи като в онлайн базата на ОИСР вече са налични данни за периода 1995 - 2022 година. Базата данни е ценен инструмент за вземането на решения в областта на данъчната политика, давайки възможност за обмен на съпоставима статистическа информация за данъчните приходи и сравнения с над 100 държави от целия свят.

В тази област на политика, министерството дефинира осем ключови индикатори, измерващ статуса/напредъка по отношение изпълнението на стратегическите цели и постигането на очакваните ползи/ефекти за обществото, свързани с ефективното събиране на всички държавни приходи.

Целите на политиката в областта на ефективното събиране на всички държавни приходи, Министерството на финансите реализира с изпълнението на бюджетна програма “Администриране на държавните приходи”.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ОБЩЕСТВОТО И ИКОНОМИКАТА ОТ ФИНАНСОВИ ИЗМАМИ, КОНТРАБАНДА НА СТОКИ, ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗМА

През разглеждания период една от основните цели на администрацията на Министерството на финансите бе да подпомага министъра на финансите при формирането и осъществяването на държавната политика в областта на финансовите пазари и финансовите услуги чрез изграждане на прозрачни и сигурни финансови пазари и повишаване качеството на финансовите услуги.

Приоритетите на администрацията на министерството през 2023 г. бяха насочени към интегрирането на финансовата система на страната във финансовата система на ЕС чрез прилагане на европейските политики и практики в областта на финансовите пазари и финансовите услуги при максимална защита на националните интереси и гарантиране на финансовата стабилност.

За реализиране целите на тази политика Министерството на финансите си взаимодействаше с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към финансовата система и гарантирането на финансовата ѝ стабилност, в т.ч. финансовите услуги и движението на капитали.

Митническият съюз е основен стълб за вътрешния пазар на Европейския съюз (ЕС) и гарант за:

- сигурността и безопасността на икономическите оператори, гражданите и околната среда в рамките на Съюза;
- защитата на законосъобразните икономически дейности и конкурентоспособността чрез предотвратяване на нелоялни и незаконни търговски практики;

- ▶ защитата на финансовите интереси на Съюза, вкл. и на Република България.

Стратегическите цели са:

- ▶ защитата на ЕС;
- ▶ подкрепата на конкурентоспособността.

В отговор на предизвикателствата на непрекъснато променящите се условия при осъществяването на контрола за защита на финансовите, социалните и икономическите интереси на ЕС, без да се създават ненужни пречки пред легалния бизнес, българската митническа администрация, продължава да работи за постигането на общите стратегически цели на Митническия съюз.

За изпълнението на тези стратегически цели в тясно сътрудничество с митнически администрации на другите държави членки, с правоприлагащи органи и с икономическите оператори за периода 2021-2023 г. Агенция „Митници” си е поставила следните приоритетни цели:

- Защита на обществото и финансовите интереси на Република България и на ЕС
 - ▶ повишаване събираемостта на приходите (вземанията при внос на стоки и от акциз при сделки в страната);
 - ▶ прилагане на ефективни мерки срещу движението на стоки, подлежащи на ограничения и забрани;
 - ▶ повишаване ефективността на оценката на риска за целите на борбата срещу терористичната и престъпната дейност, включително срещу трафика на наркотици, оръжие и прекурсори, както и стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост;
 - ▶ предотвратяване, разкриване, разследване и противодействие на измамите и нарушенията на митническото законодателство;
 - ▶ прилагане на модерни методи по оценка и анализ на риска, с оглед ефективно противодействие на нарушенията с акцизни стоки;
 - ▶ разширяване и модернизация на техническото оборудване за детекция и изследване при проверка на стоки и товари.
- Подпомагане на конкурентоспособността на националните и европейските икономически оператори
 - ▶ модернизация на средата и усъвършенстване работните методи чрез прилагане на подходи, с цел повишаване на степента на хармонизация;
 - ▶ усъвършенстване на митническите комуникационни и информационни системи за продължаване на процеса по изграждане на електронни митници и предоставяне на широк набор от електронни услуги;
 - ▶ оптимизиране на националните процедури по администриране и контрол на дейностите с акцизни стоки в съответствие с добрите практики по прилагане на законодателството на ЕС, вкл. и развитие на Българската акцизна централизирана информационна система;
 - ▶ усъвършенстване на модул „Пътни такси и разрешителен режим”, като основна база данни за извършване на проверки въз основа на анализ на риска;
 - ▶ участие в разработването на нови международни стандарти на ЕС в осъществяването на митническата дейност.
- Улесняване на законната търговия

- ▶ подобряване на системите за контрол, с цел улесняване движението на стоките и намаляване на административната тежест;
- ▶ създаване на улеснения за икономическите оператори;
- ▶ стремеж към прозрачност на администрацията и превенция на корупционни практики;
- ▶ актуализиране на националните нормативни актове, с цел облекчаване и улесняване на законната търговия.
- Контрол и управление на веригите на доставка, използвани за международното движение на стоки
 - ▶ точно и последователно прилагане на съюзното и националното законодателство при контрола и движението на стоките, включително ефективно прилагане на законовата база по разрешителния режим за товарния трафик;
 - ▶ противодействие на митническите, валутни и акцизни нарушения с умело управление на риска, за ефективно определяне на приоритетите и разпределение на ресурсите;
 - ▶ по-пълно интегриране на дейността по пътните такси и разрешителния режим в митническия контрол;
 - ▶ засилване на контрола чрез наблюдаване на Интернет пространството, с цел установяване на данни за нарушения и престъпления от компетентност на митническите органи и предприемане на мерки за тяхното предотвратяване;
 - ▶ засилване на ефективния и систематичен обмен на информация за риска в митническата дейност;
 - ▶ обмен на информация с икономическите оператори, с цел упражняване на мониторинг и контрол на търговската верига „от край до край“;
 - ▶ повишаване ефективността при анализа на оперативната информация, получавана от международните системи за обмен на данни.
- Поддържане, развитие и засилване на сътрудничеството с митническите органи на другите държави членки, с правоприлагащите органи, икономическите оператори и други държавни органи
 - ▶ сътрудничество с митническите администрации на другите държави членки на ЕС и извършване на координирани действия за защитата на финансовите интереси на Съюза, вкл. сътрудничество с компетентните органи в областта на акцизите;
 - ▶ международно сътрудничество с трети страни в митническата област;
 - ▶ сътрудничество с други правоприлагащи органи;
 - ▶ подобряване на механизмите за сътрудничество с икономическите оператори, търговския сектор и неправителствените организации.
- Предоставяне на обучение в съответствие със стандартите на ЕС, определени в Стратегическата рамка на компетентностите в митническата професия
 - ▶ прилагане на Общия подход на ЕС за обучение;
 - ▶ използване на електронни модули за обучение.

В рамките на тази област на политика стратегическата цел за поддържане на интегритета на финансовата система министерството преследва с изпълнението на бюджетна

програма “Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС” и бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)”.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЪЛГА

През 2023 г. дълговото управление беше насочено към осигуряване на необходимите средства за рефинансиране на дълга в обращение, финансиране на планираните дефицити по държавния бюджет и обезпечаване на ликвидната позиция на фискалния резерв, което кореспондира с основната цел на Стратегията за управление на държавния дълг за периода 2023-2025 г. (одобрена с РМС № 464/06.07.2023 г.). Дълговото финансиране на бюджета беше обезпечено чрез пласиране на емисии държавни ценни книжа (ДЦК) на международните капиталови пазари.

През по-голямата част от годината не беше приет Закон за държавния бюджет, като до приемането на ЗДБРБ за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.) управлението на държавния дълг се извършваше съгласно разпоредбите на Закона за прилагане на разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. В съответствие с чл. 4 от него и съобразно чл. 87, ал. 2 от ЗПФ, Министерският съвет можеше да поема държавен дълг единствено за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на 2023 г. (3,0 млрд. лв.). В този смисъл дълговото финансиране за периода до приемане на ЗДБРБ за 2023 г. имаше за цел само осигуряване на необходимите средства за рефинансиране на дълга в обращение, като с приемането на закона беше предоставена възможност за поемане на държавен дълг и за финансиране на планираните дефицити по държавния бюджет и обезпечаване на ликвидната позиция на фискалния резерв. При тези условия емисионната дейност бе осъществена на два етапа, в съкратен времеви хоризонт и концентрирана в кратки периоди, в началото и в края на годината.

Номиналният размер на държавния дълг към края на 2023 г. възлиза на 40 514,0 млн. лв., от който 10 615,4 млн. лв. вътрешен и 29 898,6 млн. лв. външен. Увеличението на дълга от 4 388,3 млн. лв., в сравнение с нивото регистрирано към края на предходната година (36 125,7 млн. лв.), е в резултат на извършените през периода дългови операции, в т.ч. емитиране на ДЦК на международните капиталови пазари (МКП) през януари и ноември с общ номинален обем от 7 432,2 млн.лв., падеж на еврооблигации от 2016 г. и извършени погашения по държавния дълг в общ размер на 2 997,7 млн.лв.

Съотношението държавен дълг/БВП² възлиза на 21,2% (при 21,5% към края на 2022 г.), в т.ч. вътрешен държавен дълг/БВП – 5,6% и външен държавен дълг/БВП – 15,6%.

В *структурата на дълга* относителният дял на вътрешния дълг намалява от 30,4% към 31.12.2022 г. до 26,2% към 31.12.2023 г., за сметка на увеличението на дела на външния дълг от 69,6% на 73,8%, в следствие от извършените операции по поемане на външен държавен дълг и извършените погашения по вътрешния и външния държавен дълг.

В *лихвената структура* на държавния дълг към 31.12.2023 г. се запазва тенденцията за доминиращ дял на дълга с фиксирани лихвени проценти – 99,5% към 0,5% за този с плаващи лихви, при 99,2% към 0,8% в края на 2022 г. Увеличението на частта на дълга с фиксирани лихвени купони в края на отчетния период е в резултат на поемането на нов дълг с фиксирана лихва в по-голям обем от падежиралия такъв, както и на погашения по дълг с плаващи лихвени проценти.

² Данни на НСИ за БВП за 2022 г. – 167 809,0 млн. лв. и на МФ за БВП за 2023 г. – 191 181,7 млн. лв.

По отношение на *валутната структура* на дълга се отчита увеличение на дела на дълга в евро от 70,8% през 2022 г. до 74,8% към 31.12.2023 г. за сметка на намалението на дела на дълга в лева от 29,1% до 25,1% и на този в други валути от 0,2% до 0,1%, поради поемането на дълг деноминиран в евро чрез еврооблигации на МКП, преобладаващо погасяване на дълг в лева и на дълг деноминиран в други валути.

В *структурата на държавния дълг по видове инструменти*, частта на ДЦК нараства от 85,2% в края на 2022 г. до 88,0% към 31.12.2023 г. (от които 61,8% - облигации, емитирани на МКП и 26,2% - ДЦК, емитирани на вътрешния пазар), а делът на държавните заеми от 14,8% в края на 2022 г. намалява до 12,0% (от които дълг към ЕИБ – 5,1%, към ЕК – 4,7%, към други кредитори – 1,7% и дълг към МБВР (Световна банка) – 0,5%).

Във *вътрешната структура на държавните заеми по видове кредитори*, към края на 2023 г. се отчита нарастване на относителния дял на дълга към ЕС (в т.ч. ЕК и ЕИБ) от 76,7% през 2022 г. до 81,1%, за сметка на намалението на дела на дълга към МБВР (Световна банка) до 4,4% (5,7% през 2022 г.) и на този към други кредитори (в т.ч. БРСЕ, KfW, ЯАМС и др.) до 14,5% (17,6% през 2022 г.).

Извършените плащания по държавния дълг през 2023 г. са в общ размер от 3 779,7 млн. лв., от които 466,9 млн. лв. - по вътрешния дълг (в т.ч. лихви и отстъпки – 116,9 млн. лв. и погашения – 350,0 млн. лв.) и по външния държавен дълг – 3 312,7 млн. лв. (в т.ч. лихви и отстъпки – 665,0 млн. лв. и погашения – 2 647,7 млн. лв.).

Извършените погашения по държавния дълг към 31.12.2023 г. са в общ размер от 2 997,7 млн. лв. На 21.03.2023 г. МФ погаси главница от 1 123,3 млн. евро (2 197,0 млн. лв.) по седемгодишните еврооблигации на Република България, които са част от емитираните през март 2016 г. на международните капиталови пазари два транша облигации по Средносрочната програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари (GMTN). Погашенията към международни финансови институции са в размер на 335,9 млн. лв., от които 59,5 млн. лв. към Международната банка за възстановяване и развитие, 64,2 млн. лв. към Европейска инвестиционна банка, 9,8 млн. лв. към Банка за развитие на Съвета на Европа и 202,4 млн. лв. към Дойче Банк Акциенгезелтшафт по падежирал 10-годишен държавен прехвърляем заем (Schuldscheindarlehen). По държавните инвестиционни заеми, управлявани от министерства и ведомства са извършени погашения в размер на 105,7 млн. лв., а по заемите с краен бенефициент търговско дружество са погасени 9,1 млн. лв. През 2023 г. извършените погашения по вътрешния държавен дълг възлизат на 350,0 млн. лв.

Лихвените плащания по държавния дълг към края на декември възлизат на 781,9 млн. лв. (в т.ч. от централен бюджет са изплатени 762,0 млн. лв. и от бюджетите на министерствата и ведомствата, вкл. от крайните бенефициенти - търговски дружества – 19,9 млн. лв.).

През разглеждания период показателят лихвени разходи за обслужване на дълга/БВП се увеличава до 0,4% в сравнение с нивото от края на 2022 г. (0,3%).

В резултат на извършените погашения по държавногарантираните заеми и получените средства по тях, размерът на държавногарантирания дълг към края на 2023 г. намалява до 1 575,1 млн. лв. (при 1 700,9 млн. лв. към края на 2022 г.), от който вътрешни държавни гаранции – 57,4 млн. лв. и външни държавни гаранции – 1 517,7 млн. лв.

В *лихвената му структура* към 31.12.2023 г. държавногарантираният дълг с фиксирани лихви намалява до 93,9% (при 99,0% към края на 2022 г.), а този с плаващи лихви съответно нараства до 6,1% (при 1,0% към края на 2022 г.), основно поради усвоявания на заемни средства при заеми с плаващи лихвени проценти.

Промяната във *валутната структура* на държавногарантирания дълг към края на 2023 г. е обусловена от извършените операции по гарантираните заеми и се изразява в увеличение на доминиращия дял на дълга в евро от 90,8% към края на 2022 г. до 91,7% за сметка на намалението на дела на дълга в други валути до 4,7% (при 5,6% към края на 2022 г.) и на дела на дълга в лева от 3,7% до 3,6% в края на 2023 г.

Максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да бъдат поети през 2023 г. (съгласно ЗДБРБ за 2023 г.) е до 1 814 млрд. лв. В рамките на ограничението през годината са издадени държавни гаранции в общ размер от 686,6 млн. лв.

През 2023 г. е ратифицирано Гаранционното споразумение между Република България и ИНГ Банк Н.В. („ИНГ Банк“) във връзка с договора за дългосрочен кредит между ИНГ Банк Н.В. и „Булгартрансгаз“ ЕАД за финансиране на Проекта от общ интерес 6.8.3. Междусистемна газова връзка България – Сърбия в размер на 49,1 млн. евро (96,0 млн. лв.), Гаранционното споразумение между ЕИБ и Република България във връзка с Договора за финансиране между ЕИБ и ББР за заем, отпуснат на ББР за развитие на малките и средните предприятия със средна пазарна капитализация в размер на 175,0 млн. евро (342,3 млн. лв.) и Гаранционното споразумение между Европейската комисия и Република България съгласно член 10 от Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна („Решение (ЕС) 2022/1201“) в размер до левовата равностойност на 16 654 646 евро (32,6 млн. лв.).

С Решение на МС бяха одобрени и Гаранционните споразумения между Република България и „УниКредит Булбанк“ АД във връзка с Договор за банков кредит – овърдрафт между „УниКредит Булбанк“ АД и „Булгаргаз“ ЕАД (в размер на 75 млн. евро) и между Република България и „Юробанк България“ АД, във връзка с Договор за кредит овърдрафт между „Юробанк България“ АД и „Булгаргаз“ ЕАД (в размер на 45 млн. евро), като държавата гарантира до 90% от общия размер на договорените банкови кредити и държавните гаранции покриват главници в общ размер до 108,0 млн. евро (211,2 млн. лв.). По Закона за кредитиране на студенти и докторанти бяха издадени гаранции в размер на 4,6 млн. лв.

Съгласно публикуваните от Евростат данни през октомври 2023 г., стойността на съотношението консолидиран дълг на сектор „Държавно управление“/БВП към края на 2022 г. е 22,6%, което нарежда Република България на второ място сред държавите-членки на ЕС с най-ниска задлъжнялост. Отчетените ниски нива са не само далеч под горния праг на Маастрихтския критерий за конвергенция от 60%, но и значително под средните нива за страните в еврозоната и в Европейския съюз, които са съответно 91,0% и 83,5%.

В тази област на политика, министерството дефинира ключов индикатор, измерващ статуса/напредъка по отношение изпълнението на стратегическата цел и постигането на очакваните ползи/ефекти за обществото, свързани със запазване устойчивостта на основните дългови параметри.

В таблицата е представен ключовия индикатор със заложените целеви стойности за дълговите ограничения и тяхното изпълнение към 31.12.2023 г.

| КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ | | | |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Област на политика: ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЪЛГА | Мерна единица | Целева стойност | |
| Наименование на индикатора | | ЗДБРБ за 2023 г. | Изпълнение към 31.12.2023 г. |
| 1. Дългови ограничения. | млрд./млн. лв. | максимален размер на новия държавен дълг, поет по реда на ЗДД - 7,5 млрд. лв.; максимален размер на държавния дълг към | размер на новия държавен дълг, поет по реда на ЗДД - 7,4 млрд. лв.; размер на държавния дълг към края |

| | | | |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | края годината – 40,6 млрд. лв.; максимален размер на новите държавни гаранции /издадени по реда на чл. 71 от ЗДБРБ за 2023 г./ - 1 814 млн. лв. | годината – 40,5 млрд. лв.; размер на новите държавни гаранции /издадени по реда на чл. 71 от ЗДБРБ за 2023 г./ - 686,6 млн. лв. |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Постигането на стратегическата цел на тази политика министерството преследва с изпълнението на Бюджетна програма „Управление на ликвидността”.

IV. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ

Бюджетна програма „Бюджет и финансово управление”

Изпълнение на целите на програмата

Програмата се изпълнява в подкрепа на целта за постигане на устойчив икономически растеж и запазване на макроикономическата стабилност, както и за повишаване качеството на публичните финанси.

Въпреки усложнената икономическа и хуманитарна ситуация в глобален мащаб, както и непредсказуемостта пред развитието на международните цени на основни продукти и ресурси, повишената икономическа несигурност и външни рискове за страната, поради конфликта в Украйна, през този период изпълняваните дейности и мерки бяха насочени към провеждане на фискална политика, съобразена с правилата и ограниченията, заложи в националното законодателство съгласно Закона за публичните финанси и произтичащи от изискванията на Европейския съюз в рамките на Пакта за стабилност и растеж (ПСР). Активираната от Европейската комисия обща клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, която позволява на държавите членки да предприемат мерки за справяне с икономическите последици от разпространението на вируса и войната в Украйна, като временно се отклонят от средносрочната си бюджетна цел, продължи своето действие и през 2023 г.³

За реализиране на заложените в бюджетната програма цели Министерството на финансите си взаимодейства със съответните национални и международни структури и организации.

С дейности по предоставяните продукти/услуги, чиито резултати са представени по-долу, през отчетния период бяха ангажирани експерти от следните дирекции от специализираната администрация на министерството: „Бюджет”, „Държавни разходи”, „Финанси на общините”, „Европейски въпроси и политики”, „Централизирано възлагане и обществени поръчки”, „Международни финансови институции”, „Държавен дълг”, „Държавно съкровище”, „Национален фонд”, Централно координационно звено, както и експерти от Института за анализи и прогнози.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ Разработване на икономическа и бюджетна политика

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

Подготовката на Бюджет 2023 беше повлияна от политическия цикъл, свързан с провеждането на предсрочни парламентарни избори в края на 2022 г., като разглеждането и одобряването на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за 2023-2025 г. не се реализираха в рамките на предвидените срокове. В тази връзка в рамките на първия етап на бюджетната процедура за 2024 г. беше осъществена подготовката на

³ [2022_european_semester_spring_package_communication_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/2022_european_semester_spring_package_communication_en.pdf)

Бюджет 2023, чиито параметри и допускания са база за разработването на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.

- [Решение № 70 на Министерския съвет от 27 януари 2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г.](#), с което правителството определи етапите, сроковете, разпределението на отговорностите и изискванията за съставянето на СБП за периода 2024-2026 г. и на проекта на държавния бюджет на Република България за 2024 г. Процедурата за 2024 г. е съобразена със сроковете по прилагането на механизмите и мерките, заложи в основните етапи на Европейския семестър за координация на икономическите политики през 2023 г.
- [Решение № 331 на Министерския съвет от 28 април 2023 г. за одобряване на проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и на Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г. като мотиви към него](#) (впоследствие отменено) - този проект на бюджет за 2023 г. беше разработен от Министерството на финансите като предложение на служебното правителство с отразяване на фискалните ефекти от влезли в сила нормативни актове, предопределящи приходите и разходите, като целогодишният ефект за 2023 г. предполагаше значително влошаване на бюджетното салдо, което по консолидираната фискална програма достигаше -6,4 % от БВП, а на сектор „Държавно управление“ -6,1 % от БВП. С цел дефицитът да бъде в рамките на фискалните ограничения по националното и европейското законодателство, служебното правителство подготви приходни и разходни мерки със съответните ефекти и предложения за законодателни промени за постигане на бюджетно салдо с дефицит до 3%, в рамките на критериите на Пакта за стабилност и растеж. Редовното правителство впоследствие отмени РМС № 331 от 28 април 2023 г. и оттегли проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г.
- [Решение № 348 на Министерския съвет от 5 май 2023 г. за одобряване на Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.](#)

Неприемането на Бюджет 2023 в рамките на обичайния срок се отрази и върху сроковете, параметрите и допусканията за разработването на СБП за периода 2024-2026 г., като нейната подготовка съвпадна с изготвянето на проектите на ЗДБРБ за 2023 г. и на АСБП за периода 2023-2025 г.

Министерството на финансите разработи проект на средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. в рамките на първия етап на бюджетната процедура за 2024 г. и в условията на икономическа и политическа несигурност и външни рискове за страната. Бюджетната прогноза за периода 2024-2026 г. беше разработена на база изготвения законопроект за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2023 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него, одобрени от служебното правителство с Решение № 331 от 28 април 2023 година.

- До разработването на АСБП за периода 2023-2025 г., респективно на Бюджет 2023, в съответствие с одобреното от правителството с Решение № 399 от 29 май 2023 г. предложение, Народното събрание на 8 юни 2023 г. взе решение за определяне на допълнителен срок за събиране на приходи, за извършване на разходи и за предоставяне на трансфери до края на м. юли 2023 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 9.06.2023 г.).
- Решение № 402 на Министерския съвет от 30 май 2023 г. за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на

Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (приет от Народното събрание на 20.06.2023 г. и обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.)

След проведените през месец април 2023 г. парламентарни избори и съставяне на редовно правителство през м. юни, Министерството на финансите разработи нов проект на бюджет за 2023 г. с който се изпълняват заложените в програмата цели на фискалната политика за дефицит до 3 на сто от БВП в съответствие с Маастрихтските критерии и е ключов параметър за влизане в Еврозоната. Другите цели в бюджета са да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през тази година.

Запазена бе пролетната макроикономическа прогноза на Министерството на финансите, разработена по времето на служебния кабинет, с цел проектобюджетът сравнително бързо да влезе в парламента и да бъде приет до края на м. юли.

- [Решение № 459 на Министерския съвет от 5 юли 2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и материалите към него](#) - параметрите на Бюджет 2023 са в рамките на Маастрихтските критерии, с което правителството изпълни един от основните си приоритети - да осигури на държавата редовен бюджет за 2023 г. с дефицит до 3 на сто от БВП, при допускания да не се увеличават данъците, да не се ограничават социалните плащания и да се осигури предвиденото увеличение на пенсиите през годината.
- Изготвени и публикувани брошури и инфографики с цел прозрачност и достъпност на бюджетните документи.

В рамките на втората половина на 2023 г. бяха одобрени и приети следните основни бюджетни документи:

- [Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. \(обн., ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г.\);](#)
- [Постановление № 108 на Министерския съвет от 10 август 2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. \(обн., ДВ, бр. 69 от 11.08.2023\);](#)
- [Решение № 780 на Министерския съвет от 3 ноември 2023 г. за изменение на РМС № 52 на Министерския съвет от 2022 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на народното събрание и на съдебната власт, за периода 2022-2025 г., изменено с РМС № 850 на Министерския съвет от 2022 г.;](#)
- [Решение № 830 на Министерския съвет от 24 ноември 2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и материалите към него;](#)

[Закон за държавния бюджет на Република България за 2024 г. \(обн., ДВ, бр. 108 от 30.12.2023 г\)](#)

В срок беше изготвена, съгласувана в рамките на Съвета по европейските въпроси и изпратена на Генералния секретариат на Съвета на ЕС Годишната декларация за разходите за участие в заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС за 2022 година.

Бяха дадени становища по прилагането на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина на основание § 7 от нея, както и разрешения за изплащане на квартирни по фактически размер на основание чл. 37, ал. 5 от наредбата. Беше изготвен пакет от документи и проведени процедури и дейности по проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. С ПМС № 45 от 22.03.2023 г. е прието изменението, с което са определени нови размери на дневните и квартирните пари, които работниците и служителите имат право да получат при командироване в чужбина.

Извършени са анализи и оценки за целите на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г. и средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г. в областта на разходните и приходните политики и фискалните рискове пред бюджетната политика в средносрочен план, както и са изготвени прогнози за сектор „Държавно управление“ по основни бюджетни показатели.

Засилва се методологическата основа на прогнозирането и планирането на бюджетните показатели за сектора, а именно:

- Изготвени са прогнози за сектор „Държавно управление“ и подсекторите му в съответствие с изискванията на методологията на Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз 2010 (ЕСС 2010) за целите на Конвергентната програма 2023-2026 г., СБП 2024-2026 и пролетната прогноза на ЕК, АСБП 2023-2025 както и за АСБП 2024-2026 и есенната прогноза на ЕК. Изготвени са оценки на разходите по функции съгласно класификацията на функциите на сектор „Държавно управление“ (КОФОГ);
- Изготвена е и обобщена оценка на ефекта от дискреционните приходни и разходни мерки на правителството върху бюджета във връзка с настъпили и планирани изменения в нормативната уредба;
- Изготвени са редица кратки материали, презентации, проекти на изказвания и систематични разработки за състоянието и развитието на фискалната политика в условията на продължаващия конфликт между Русия и Украйна, за целите на проведени мисии с международните рейтингови агенции, финансови и европейски институции. Извършени са и анализи и оценки за целите на Конвергентната програма 2023-2026 г.

През отчетния период Министерството на финансите изготви отчет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г. и доклад към него, годишен отчет за състоянието на държавния дълг за 2022 г. съгласно чл. 15 от Закона за държавния дълг (ЗДД), както и годишен доклад и отчет за дейността на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС) за 2022 г. Посочените документи бяха приети от МС с РМС № 664/ 2023 г. и бяха внесени в НС. Изготвеният от МФ Доклад за касовото изпълнение на КФП за първото полугодие на 2023 г. беше приет от МС с РМС № 624/ 2023 г. В съответствие с разпоредбите на чл. 135 от Закона за публичните финанси в указаните срокове бяха изготвени и внесени за разглеждане в МС Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за четвърто тримесечие на 2022 г., Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за първото тримесечие на 2023 г., Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за първото полугодие на 2022 г. и Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за деветмесечието на 2022 г. На интернет страницата на МФ бе публикуван и информационният бюлетин „Отчетът за изпълнението на Бюджет 2022 - накратко“. Изготвените материали увеличават

информираността на ръководните институции и обществото като цяло за текущото изпълнение на бюджета.

Конвергентната програма на Република България (2023-2026 г.), изготвена и приета от Министерския съвет (РМС № 349 от 05.05.2023 г.) очертава основните политики, насочени към осигуряване на подкрепа на бизнеса и гражданите за преодоляване на последствията от войната в Украйна, стимулиране на икономическата активност в страната и в същото време запазване на макроикономическата и фискалната устойчивост в средносрочен план с цел създаване на условия за икономически растеж. Програмата се изготвя ежегодно и се изпраща на ЕК до края на април въз основа на правилата на Пакта за стабилност и растеж (ПСР) – нормативната рамка за координация на националните фискални политики на държавите-членки на Европейския съюз. Конвергентната програма за 2023-2026 г. се изготвя съгласно Правилника за прилагане (Code of Conduct), съдържащ указания за прилагането на ПСР и насоки за формата и съдържанието на Програмите за стабилност и Конвергентните програми.

През отчетния период бе изготвена и приета от Министерския съвет (РМС № 344 от 04.05.2023 г.) актуализация за 2023 г. на Националната програма за реформи. През отчетния период Министерството на финансите активно съдейства за изпълнение на мерки от Плана за възстановяване и устойчивост на страната, в областите на политиката, произтичащи от последващите ангажименти на страната след присъединяването към Валутно-курсския механизъм II. В рамките на разглеждания период бяха разработени няколко макроикономически прогнози за средносрочната бюджетна прогноза (СБП) за периода 2023-2026 г. и Конвергентната програма на България 2023-2026 г. и актуализацията на Националната програма за реформи за 2023 г. съгласно установените срокове. Беше изготвена и макроикономическа прогноза, която залегна в ЗИД на ЗДБРБ за 2023 г. Изготвени бяха анализи и оценки за текущото и очакваното икономическо развитие. За нуждите на Конвергентната програма и средносрочната бюджетна прогноза бяха разработени алтернативни сценарии за развитие на българската икономика, както и оценки за цикличната позиция на икономиката, структурното бюджетно салдо, растежа на бюджетните разходи спрямо референтното ниво на потенциалния БВП и дългосрочната устойчивост на публичните финанси.

През 2023 г. Министерството на финансите активно участва в преговорите по реформирането на рамката за икономическо управление в ЕС, т.нар. Пакт за стабилност и растеж. След продължили повече от две години дискусии по темата, на 20 декември 2023 г. Съвет ЕКОФИН постигна консенсус по пакета от документи, свързан с фискалното управление на ЕС и включващ предложение за замяна на Регламент 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики, предложение за изменение на Регламент № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит и предложение за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите-членки.

В началото на 2024 г. предстои провеждане на преговори с Европейския парламент по пакета с документи, като се очаква реформираната фискална рамка да влезе в сила до средата на годината.

Основна новост на реформата е възприемането на диференциран подход към всяка държава членка, за да се вземе предвид разнородността на фискалните позиции, публичния дълг и икономическите предизвикателства в ЕС. По този начин новата рамка ще позволи многогодишни фискални траектории, които са специфични за всяка държава членка, като същевременно гарантира ефективно многостранно наблюдение и зачита принципа на равно третиране. Съгласно договореното ЕК ще предоставя диференцирана

техническа траектория, базирана на риска, и изразена като многогодишни нетни разходи, на държави членки, в които държавният дълг надвишава референтната стойност от 60% от БВП или където държавният дефицит надвишава референтната стойност от 3% от спрямо БВП. За да се подобри предсказуемостта на рамката и да се засили равното третиране между държавите членки, техническата траектория ще трябва да отговаря на две предпазни мерки: предпазната мярка за устойчивост на дълга, за да се гарантира намаляване на нивата на дълга, и предпазната мярка за устойчивост на дефицита, за да се осигури безопасен марж под 3-процентната референтна стойност на дефицита, заложена в Договора за функциониране на ЕС. Съветът ще приеме препоръка, определяща траекторията на нетните разходи на всяка държава членка като единичен показател, въз основа на техния национален средносрочен фискално-структурен план, и ще одобрява пакет от ангажименти за реформи и инвестиции, подкрепящи удължаването на периода на корекция, ако е приложимо.

България взе активно участие в изготвянето на заключенията на Съвета по бюджетните насоки за 2024 г., одобрени от Съвета ЕКОФИН на 14 март 2023 г. На същото заседание на Съвета ЕКОФИН бе одобрена и Препоръка на Съвета за освобождаване от отговорност на Европейската комисия по изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г. На 7 юни 2023 г. Европейската комисия представи проекта на бюджет на ЕС за 2024 г., който бе разгледан и обсъден в рамките на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС през месеците юни и юли 2023 г. с оглед подготовка на позиция на Съвета по него, която бе одобрена чрез писмена процедура на 5 септември 2023 г. и изпратена на Европейския парламент. Помирителната процедура за постигане на компромис започна на 24 октомври и завърши на 13 ноември, в рамките на която (в ранните часове на 11 ноември 2023 г.) бе постигнато съгласие по бюджета на ЕС за 2024 г. Съветът формално одобри споразумението за бюджет за 2024 г. на 20 ноември, а Европейският парламент го гласува на пленарната си сесия на 20-23 ноември 2023 г., с което се счита бюджетът на ЕС за следващата година за официално приет.

България продължи детайлното анализиране и дискусиите по публикуваното на 20 юни от ЕК предложение за средносрочен преглед на МФР 2021-2027 г. и предложенията за изменения на новите собствени ресурси на ЕС с оглед изготвяне на рамкови позиции, указания, както и взе активно участие в специално създадената адхок работна група по МФР. Основните елементи на предложението са: подсилване на разходите във връзка с вътрешните и външните аспекти на миграцията; увеличаване на тавана на плащанията за 2026 и 2027 г.; увеличаване на възможностите на Инструмента за гъвкавост в бюджета; подсилване на разходите за администрация чрез увеличаване на тавана на раздел 7 „Европейска публична администрация“; предложение за създаване на нова платформа за финансиране на проекти в стратегически за Съюза области - платформа „Стратегически технологии за Европа“ (СТЕП); създаване на Механизъм за подкрепа за Украйна над таваните на финансовата рамка с бюджет от 50 млрд. евро за заеми и безвъзмездна помощ за периода 2024-2027 г.; създаване на специален инструмент над таваните на финансовата рамка за финансиране на извънредните (над планираните) разходи за лихви по заемите за „Следващо поколение ЕС“. По време на Испанското председателство се проведе интензивни дискусии в рамките на адхок работната група по МФР предвид целта за приключване на преговорите до края на 2023 година. Председателството подготви и разпространи на 30 август 2023 г. първи проект на Преговорна кутия, който съдържа елементите, по които Европейският съвет следва да вземе решение и възможните варианти за компромис. До края на годината бяха разпространени единадесет версии на Преговорната кутия, които бяха обсъдени на техническо ниво и на политическо ниво от КОРЕПЕР, Съвет „Общи въпроси“ и на две заседания на Европейския съвет. На октомврийското си заседание лидерите обмениха задълбочено мнения по предложената ревизия на МФР и приканиха Съвета да продължи работата с

оглед постигането на общо споразумение до края на годината. На заседанието през декември Европейският съвет отново обсъди темата като опит да се постигне споразумение, но до такова не се стигна въпреки подкрепата от 26 държави членки по последния вариант на преговорна кутия. Очаква се лидерите да се върнат на темата в началото на следващата година.

През 2022 г. Европейският съюз отпусна извънредна макрофинансова помощ под формата на заеми в размер на 6 млрд. евро за спешна подкрепа на бюджета на Украйна. За да се защити бюджетът на Съюза, заемите се ползваха с покритие от 70% чрез платени провизии, което беше допълнено с гаранции от държавите членки за осигуряване на бюджетно покритие за загуби в размер до 61% от стойността на заемите. Доброволните вноски на държавите членки под формата на гаранции бяха сметнати за подходящ инструмент за осигуряване на защита в допълнение към първоначалните платени провизии. Гаранциите, които държавите членки трябваше да осигурят са в общ размер на 3 660 млн. евро, като за определяне на размера на гаранционната вноска на всяка държава членка се използва делът, който нейният брутен национален доход (БНД) представлява в БНД на ЕС (т. нар. „БНД ключ“).

Съгласно гореизложеното Република България сключи гаранционно споразумение с ЕК, при условие за последваща ратификация, с оглед осигуряване на необходимите гаранции по извънредната макрофинансова помощ които за България възлизат на 16 654 646 евро. Гаранционното споразумение бе ратифицирано със закон, приет от 49-ото Народно събрание на 13 декември 2023 г.

С публикувания в Официалния вестник на Европейския съюз (ЕС) на 16.12.2022 г. Регламент (ЕС) 2022/2463 от 14.12.2022 г. бе създаден инструментът за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г., наречен „Макрофинансова помощ +“ (МФП+). Той предвижда оправомощаване на Европейската комисия (ЕК) да вземе средства от капиталовите пазари или от финансови институции, за да предостави на Украйна изключително преференциални заеми през 2023 г. с максимален размер до общо 18 млрд. евро. Във връзка с ангажимента на ЕС, при постъпване на искане от украинска страна, да поеме лихвите по заемите, като отпусне т.нар. „лихвена субсидия“, в началото на година бе представен проект на споразумение за принос, който бе обсъден от държавите членки през първото тримесечие на годината и бе одобрен от ЕК в края на месец март. Всяка държава членка следва да подпише такова споразумение с ЕК, което следва да бъде одобрено съгласно националните конституционни изисквания. В тази връзка на заседание на Министерския съвет на 03.05.2023 г. бе одобрен проекта на споразумение и бе упълномощен министърът на финансите да го подпише при условие за последваща ратификация. В края на месец юни споразумението бе подписано и от генералния директор на генерална дирекция „Бюджет“ на ЕК.

На 7 септември 2023 г. Министерският съвет одобри Решение № 611 от 11 септември 2023 г. за предложение до Народното събрание за ратифициране на споразумението за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета. Законопроектът за ратифицирането на споразумението за финансов принос бе одобрен от НС на 13.12.2023 г. В брой 106 от дата 22.12.2023 г. на Държавен вестник е обнародван Законът за ратифициране на Споразумението за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета, приет от 49-ото Народно събрание на 13 декември 2023 г. На 22.12.2023 г. от Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз бе изпратена вербална нота до Генералния секретариат на Европейската комисия, в която се съобщава и потвърждава, че на 13.12.2023 г. Народното събрание е ратифицирало Споразумението за финансов принос. В съответствие с т. 5 от РМС № 611 от 11 септември 2023 г. Споразумението за финансов принос между Република България

и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета бе обнародвано в бр. 4 от 12.01.2024 г. на Държавен вестник. С това страната ни изпълни своевременно ангажиментите си във връзка с обезпечаването на лихвената субсидия по МПФ+.

Одобрено бе и Решение на МС за определяне на отговорните институции в Република България за прилагането на системата на собствените ресурси на ЕС. В Решението са посочени отговорните институции и звената в тях, които изпълняват конкретни функции във връзка с приложението на системата на собствените ресурси на ЕС в страната ни. По този начин са определени оперативните и организационни връзки между българските институции, които отговарят за установяването, събирането, предоставянето, осчетоводяването, отчитането и контролирането на вноската на България в бюджета на ЕС и се гарантира, че България ще изпълнява навременно, точно и коректно своите задължения за вноската на страната в общия бюджет на ЕС.

Беше разработен анализ по проект на становище на Икономическия и социален съвет (ИСС) на тема „Потенциални очаквани социални, икономически и потребителски ефекти от Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна (ВИТС)“.

Изготвянето на Икономически преглед на страната ни е задължителна стъпка по пътя на присъединяването на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. Целта на прегледите е да се установи състоянието на икономиката, финансовата система и на политиките в различните сфери, в рамките на които държавите, желаещи да се присъединят към ОИСР, следва да докажат, че се придържат към общите принципи на Организацията.

Във връзка с изпълнение на Споразумението за извършване на икономически преглед на България, Докладът беше разгледан от Комитета за преглед на икономиката и развитието на ОИСР (EDRC) на заседание на 7 март, на което присъства официална делегация от страна на Република България. Делегацията представи и защити позицията на страната, одобрена с решение на Министерския съвет, като аргументирано представените съображения от българска страна бяха взети предвид и отразени във финалната версия на доклада на редрафтинг сесията на 8 март. Икономическият преглед на България беше официално представен в София на 4 април 2023 г. от генералния секретар на ОИСР Матиас Корман в присъствието на министър-председателя на Република България, членове на Министерския съвет и журналисти.

Република България продължава активно да участва в заседанията на работни органи на ОИСР. В рамките на посочените области, в които Министерството на финансите има компетентност, представител на министерството участва във виртуално редовно заседание на Консултативната работна група по Кодексите за либерализация (ATFC) – по едно през април и октомври 2023 г. и два семинара, както и на заседания на Работна група „Краткосрочни икономически прогнози“, проведени през май и ноември 2023 г. Във връзка с Пътната карта за стартиране на преговорния процес за присъединяване на страната ни към ОИСР и Споразумението за икономически преглед, представители на МФ участваха в заседания на Комитета за преглед на икономиката и развитието (EDRC) и Работната група „Икономически и структурни политики“ (WP1).

През отчетният период в МФ постъпи въпросник на ОИСР „OECD Senior Budget Officials Survey for Accession Countries“, като той бе попълнен в сътрудничество със заинтересованите външни за МФ институции.

Този въпросник включва също и междусекторни актуални въпроси относно фискална устойчивост; фискални рискове; екологично бюджетиране; бюджетиране, съобразено с пола; бюджетна прозрачност и ролята на ресорните министерства в бюджетния процес.

Проучването е в съответствие с Рамката на ОИСР за по-добро разпределение на разходите и включва дванадесет раздела:

- Институционална среда;
- Поставяне на ясни фискални цели;
- Обективни икономически допускания;
- Базови стойности на разходите;
- Тавани на разходите „отгоре-надолу“;
- Прегледи на разходите;
- Вземане на информирани решения за разходите;
- Отчитане на всички форми на разходи;
- Бюджетна прозрачност;
- Ресорните министерства като партньори в бюджетния процес;
- Надзор/Контрол на бюджета;
- Изпълнение на бюджета.

Министерството на финансите участва редовно със свои представители на годишните срещи на ОИСР на висши бюджетни служители от Централна, Източна и Югоизточна Европа (OECD Senior Budget Officials regional network for Central, Eastern and South-Eastern European countries), на които се обсъждат актуални теми в областта на управлението на публичните финанси.

След началото на преговорния процес за присъединяване към ОИСР в рамките на отчетния период представители на МФ са участвали в годишните срещи на Комитета на висши бюджетни служители (Committee of Senior Budget Officials) и на мрежата за програмно и насочено към резултати бюджетиране (OECD Senior Budget Officials network on performance and results).

❖ Разпределение и управление на финансовите ресурси

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период в министерството бяха изготвени, утвърдени от министъра на финансите и изпратени до ПРБ методологически указания:

- БЮ № 1/10.03.2023 г. - Указания за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на ПРБ за периода 2024-2026 г., с приложенията към тях.
- БЮ № 2/07.04.2023 г. - Указания за определяне на формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, с приложенията към тях.
- БЮ № 3/24.07.2023 г. - Указания за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет.
- БЮ № 4/01.09.2023 г. - Указания за подготовката и представянето на проектобюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2024 г. и на актуализираните им бюджетни прогнози за 2025 и 2026 г.

През отчетния период, бяха изготвени следните указания:

- ДР-1/11.01.2023 г. – указания за съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерството на финансите на заявките за лимити за плащания и друга

информация до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение;

- ДР-2/31.05.2023 г. – указание за изменение и допълнение на указание ДР№1 от 11.01.2023 г. за съдържанието, реда и сроковете за представяне в министерството на финансите на заявките за лимити за плащания и друга информация до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение;
- ДР-3/16.08.2023 г. – указания за изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средствата от Европейския съюз за 2023 г.;
- ДР-4/16.08.2023 г. – указания за съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерството на финансите на заявките за лимити за плащания през 2023 г.;
- Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. и прилагане на публикуваните стандартни счетоводни записвания от Структурите за наблюдение и докладване (СНД) по Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ).

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития на СНД, произтичащи от финансовото управление на Плана за възстановяване и устойчивост.

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития, произтичащи от финансовото управление на програмите за ТГС по външните граници на ЕС през програмен период 2021 – 2027 г. (чл.33, ал.(2) от Наредба № Н-5 от 29/12/2022 г.).

Стандартни счетоводни записвания за счетоводните събития, произтичащи от финансовото управление на Програмите, финансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ и ФСП на ЕС през програмен период 2021 – 2027 г. (чл.33, ал.(2) от Наредба № Н-5 от 29/12/2022 г.).

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за годишно счетоводно приключване на 2022 г., както и на отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. – до Управляващите органи и междинните звена по Оперативните програми, финансирани от ЕФРР, ЕСФ, ЕСФ + и КФ, ФСП и ФЕПНЛ НА ЕС;

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация за годишно счетоводно приключване за 2022 г., както и на отчетите за касово изпълнение по единна бюджетна класификация (ЕБК), оборотните ведомости и баланси за 2023 г. – до ръководителите на програмните оператори по Норвежки финансов механизъм и Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство;

Изготвяне и предоставяне на отчетна информация по Програма ФАР, Програма САПАРД, Програма ИСПА и двустранните програми за ТГС по външните граници на ЕС през 2023 г., както и за годишното счетоводно приключване на 2022 г.;

През отчетния период стартира процеса по изготвяне на анализи и оценки за съответствие на бюджетните предложения на ПРБ с допусканията за основните макроикономически показатели при разработването на варианти на проект на Закон за държавния бюджет за 2023 г. и АСБП 2024-2025 г.

Продължи оказването на съдействие и предоставяне на информация в хода на извършвания от Сметната палата одит на отчета за изпълнението на Държавния бюджет на Република България за 2022 г.

Изготвени са справки и предложения във връзка с изготвянето промяната на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023

г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г.

Взето бе участие в изготвянето на самооценки на съответствието на действащото национално законодателство, политики и практики с правните инструменти на ОИСР.

Министерството изготви проекти и на следните постановления и решения, свързани с предоставянето на допълнителни средства и подобряване работата на общините:

- ПМС № 7/19.01.2023 г. за уреждане на бюджетни отношения през 2023 г.;
- РМС № 280/05.05.2022 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г., изменено и допълнено с Решение № 337 на Министерския съвет от 02.05.2023 г.;
- РМС № 346/05.05.2023 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г.;
- РМС № 847/28.11.2023 г. за изменение и допълнение на РМС № 346 за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г.;
- ПМС № 144 от 14 септември 2023 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на Столична община за 2023 г.;
- ПМС № 282 от 2023 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2023 г.;
- ПМС № 341 от 21 декември 2023 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на Столична община за 2023 г.;
- ПМС № 334 от 20 декември 2023 г. за изменение и допълнение на Постановление № 128 на Министерския съвет от 2023 г. за приемане на план-сметка за разходите/трансферите по подготовката и произвеждането на първи и втори тур на изборите за общински съветници и за кметове през 2023 г.

Повишаването на ефективността и ефикасността на публичните услуги се подпомага чрез разработване на оценки, анализи и методологии за прогнозиране на стойностите на определени целеви показатели, даващи информация за общото състояние и тенденциите в развитието на съответния сектор, ниво на управление или на бюджетната политика като цяло.

Заедно със средносрочния преглед на МФР 2021-2027 г. ЕК представи на 20 юни и изменено предложение на първия пакет нови собствени ресурси, който отрази постигнатите договорености по секторните досиета за Механизма за въглеродна корекция на границата и Европейската система за търговия с емисии, както и предложение за нов собствен ресурс, основан на статистически данни – брутен опериращ излишък. Обсъжданията по ревизираното предложение започнаха в края на месец юни, като България участва активно в дискусиите, отстоявайки както конкретните интереси на страната, така и позиция за поддържането на справедлива, устойчива и прозрачна система на собствените ресурси на ЕС. В рамките на заседанието на РГ „Собствени ресурси“ по време на Шведското председателство бе проведена първа дискусия по измененията. Дискусията продължи и по време на Испанското председателство, в рамките на седем заседания на работната група, като на 14 юли 2023 г. бе проведен и политически дебат на заседанието на Съвет ЕКОФИН. Испанското председателство представи на заседанието на Съвет ЕКОФИН на 8 декември 2023 г. своя доклад за напредъка по темата.

ЕК предложи в края на юни и изменения на предложението за Регламент на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база

системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и преразпределените печалби и на статистическия собствен ресурс на база печалбите на дружествата относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (т.нар. „MAR3“) и Регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 2021/768 от 30 април 2021 г. по отношение на мерки за прилагане на новите собствени ресурси на Европейския съюз (т.нар. „IMSOR“). Дискусиите по предложенията бяха проведени по време на Испанското председателство, като през месец септември на държавите членки бе предоставена възможността да изпратят допълнителни въпроси и писмени коментари по предложенията.

На 20 юни 2023 г. ЕК публикува предложение за средносрочен преглед на Многогодишната финансова рамка (МФР) 2021-2027 г., придружен от предложение за нейната ревизия и две законодателни предложения за създаване на Механизъм за Украйна и за Платформа за стратегически технологии за Европа (СТЕП). Обсъжданията на предложенията започнаха по време на Шведското председателство и продължиха по време на Испанското председателство, като бяха разгледани и обсъдени в рамките на специално създадената ад-хок Работна група за ревизията на МФР, и се водеха интензивни дискусии по досиетата с оглед постигане на бърз напредък и споразумение до края на годината. Темата бе разгледана от КОРЕПЕР-II през юли, септември, октомври, ноември и декември и от Съвет „Общи въпроси“ на заседанията през юли, септември, октомври, ноември и декември. Дискусия по темата се проведе и от Европейския съвет през месец октомври и декември, като бяха разпространени единадесет версии на Преговорна кутия, която съдържа елементите, по които следва да се вземе решение.

Предложението на ЕК за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза бе одобрено от Бюджетния комитет към Съвета на ЕС на заседание на 8 юни 2023 г. и формално се одобри от КОРЕПЕР 2 на 14 юни 2023 г., като малко след това започнаха и триалозите с ЕП (първият бе проведен на 28 юни 2023 г.). Проведени бяха няколко триалога с ЕП, като на 8 декември 2023 г. Съветът и Европейският парламент постигнаха предварително споразумение по Финансовия регламент на ЕС.

В тази връзка бяха анализирани предложенията на актове и подготвени рамкови позиции и указания с оглед защита на българската позиция по посочените по-горе теми.

В рамките на отчетния период своевременно и точно бяха изпълнявани ангажиментите на Координационното звено за собствените ресурси по прилагането на системата на собствените ресурси на Европейския съюз в България, включително прогнозирането, организирането, контрола и плащането на вноските на България в общия бюджет на ЕС, както и уточняването с Европейската комисия на детайли във връзка с дължимите и платени суми по отделните видове собствени ресурси. Бяха подготвени прогнозни данни за вноската на България в бюджета на ЕС за 2023-2026 г. за целите на етапите от националната бюджетна процедура за 2024 г., както и прогноза за актуализирана вноска на страната в бюджета на ЕС за 2023 г. с оглед подготовката на Закона за държавния бюджет за 2023 г. и актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г.

През 2023 г. бяха подготвени позиции, анализи, указания и коментари, въз основа на които бяха защитени интересите на България при проведените обсъждания във връзка с изпълнението на бюджета на ЕС за 2023 г., с проекта на бюджет на ЕС за 2024 г., както и във връзка с процедурата за освобождаване на ЕК от отговорност по изпълнението на бюджета на ЕС за 2021 година.

В рамките на отчетния период бяха подготвени и приети от Министерския съвет следните решения и постановления:

- Постановление № 20 на Министерски съвет от 6 февруари 2023 г. за приемане на план-сметка за разходите/трансферите по подготовката и произвеждането на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Постановление № 26 на Министерски съвет от 15 февруари 2023 г. за приемане на Тарифа, по която партиите, коалициите и инициативните комитети заплащат предизборните предавания по Българската национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове при произвеждането на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Решение № 211 на Министерски съвет от 23 март 2023 г. за одобряване на допълнително финансиране на Централната изборителна комисия за 2023 г. за обезпечаване на дейности, свързани с логистичното и техническото осигуряване на машинното гласуване в изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Решение № 336 на Министерския съвет от 28 април 2023 г. за изменение на Решение № 251 на Министерския съвет от 2022 г. за утвърждаване на нормативи за час програма на Българската национална телевизия и Българското национално радио за 2023 г.;
- Решение № 347 на Министерския съвет от 5 май 2023 г. за утвърждаване на нормативи за час програма на Българската национална телевизия и Българското национално радио за 2024 г.;
- Постановление № 83 на МС от 25.05.2023 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, обн., ДВ, бр. 47 от 30.05.2023 г., в сила от 30.05.2023 г. (изменя и допълва ПМС № 80/2022 г., ПМС № 114/2022 г. и ПМС № 157/2022 г.);
- Постановление № 118 от 31 август 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи/трансфери по подготовката и произвеждането на изборите за народни представители на 2 април 2023 г.;
- Постановление № 128 от 31 август 2023 г. за приемане на план-сметка за разходите/трансферите по подготовката и произвеждането на първи и втори тур на изборите за общински съветници и за кметове през 2023 г.;
- Решение № 582 на Министерския съвет от 31 август 2023 г. за утвърждаване на годишните разчети на сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд за 2023 г.;
- Постановление № 141 от 13 септември 2023 г. за приемане на Тарифа, по която партиите, коалициите и инициативните комитети заплащат предизборните предавания по Българската национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове при произвеждането на първи и втори тур на изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г.;
- Решение № 845 на Министерския съвет от 27 ноември 2023 г. за изменение на Решение № 347 на Министерския съвет от 2023 г. за утвърждаване на нормативи за час програма на Българската национална телевизия и Българското национално радио за 2024 г.;
- Постановление на Министерския съвет № 302 от 13 декември 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи на Централната изборителна комисия за 2023 г. за финансово обезпечаване на сключени договори за изпълнение на дейности, свързани с осигуряването на машинното гласуване, изработка и доставка на специализирана хартия за бюлетини от машинното гласуване, на хартиени бюлетини за гласуване, за компютърна обработка на данните от гласуването и издаването на Бюлетин за резултатите от изборите за общински съветници и за кметове през 2023 г.;

- Решение № 942 на Министерския съвет от 29 декември 2023 г. за утвърждаване на актуализирани разчети на сметката за средствата от Европейския съюз на Националния фонд за 2023 г.
- Наредба за определяне на условията и правилата за предоставяне на подкрепа чрез финансови инструменти, комбинирането на финансови инструменти с безвъзмездна финансова помощ, изпълнението на финансовите инструменти и правилата за управление и контрол, приета с ПМС № 105 от 27.07.2023 г., обн., ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г., в сила от 1.08.2023 г.

През отчетният период са изготвени редица съгласувателни становища по проекти на нормативни и ненормативни актове по отношение на финансовата им част, както и изготвяне на отговори на текущата кореспонденция.

През второто полугодие на 2023 г. на основание заповед на министъра на финансите № ЗМФ-1065 от 09.11.2017 г. продължава изпълнението на чл. 4 и чл. 5 от Контролната процедура за предприемане на мерки за недопускане на превишение на определените максимални размери на ангажиментите и новите задължения за разходи, които могат да бъдат поети/нарупани от първостепенните разпоредители с бюджет.

Министерството е било с водеща отговорност по изработването на проекти на Решение на Министерския съвет за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2023 г.

Продължи текущото наблюдение на бюджетите, касовите отчети за изпълнението на бюджетите на общините, сметките за средства от ЕС, просрочените задължения и вземания, наличностите, наличните ангажименти за разходи, задълженията за разходи и изпълнението на плановете за финансово оздравяване на общините с отпуснат заем за целите на изпълнението им. Публикува се информация от отчетните данни на общините за финансовото им състояние на страницата на Министерството на финансите и за просрочените задължения, наличните ангажименти за разходи и задълженията за разходи и в т. н. „отворен формат“. С това се постига по-голяма информираност за общинските финанси.

Продължи поддържането на функционалността на публичния регистър на общинския дълг и осигуряването на информация от него чрез публикуване на данни на интернет страницата на Министерството на финансите и в т.н. „отворен формат“.

Съгласувани са 7 тристранни споразумения между управляващия орган на съответната програма, кмета на общината и министъра на финансите за намаляване на размера на задълженията на общините по наложени финансови корекции с 80 на сто.

Предоставени са средства на общините за организационно-техническа подготовка на изборите за народни представители на 2 април 2023 г. и за организационно-техническа подготовка на първи и втори тур на изборите за общински съветници и за кметове през 2023 г.

Продължи текущото наблюдение на капиталовите разходи на общините в модул „Капиталови разходи и текущи ремонти“ на ИСО - извършване проверка, обработка и анализ на плановете и отчетна информация за капиталовите разходи, изготвяне справки по различни показатели на капиталовите разходи, обработка заявките за капиталовите разходи на общините.

Изготвяни са своевременно предложения за лимити за отпускане през 2023 г. на субсидии/трансфери от централния бюджет по бюджетите на общините и необходимите документи за зареждането им, съобразно определените срокове.

Държавното финансово подпомагане на реалния сектор под формата на субсидии за превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и

транспорта в планински и други райони и компенсации за намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, се осъществяваше в съответствие с предвидените средства в държавния бюджет за 2023 г. за тази цел.

От държавния бюджет бяха предоставени средства за субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за компенсиране за намалените приходи от прилагането на цени за пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, в това число и средства за осигуряване на безплатен транспорт на деца и ученици в съответствие с чл. 283, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование, безплатни и по намалени цени превози на ветерани от войните, военноинвалиди, военнопострадали, деца до 7 навършени години и от 7 до 10 навършени години, учащи се и възрастни граждани по вътрешноградския транспорт и междуселищния автомобилен транспорт в страната, както и за транспорт на служителите, които пътуват безплатно при изпълнение на служебните си задължения, когато това е предвидено в закон.

В съответствие с чл. 52 от Закона за железопътния транспорт се предоставят средства за компенсиране на намалените приходи на "БДЖ-Пътнически превози" ЕООД, който е сключил договор за обществена превозна услуга в железопътния транспорт и прилага пътнически тарифи в интерес на една или няколко социални категории лица.

По отношение на разходите от държавния бюджет за отстраняване на минали екологични щети на приватизирани предприятия експерти от министерството взеха участие в заседанията на Междуведомствения експертен екологичен съвет при Министерството на околната среда и водите. Разходите бяха насочени към изпълнението на програмите за отстраняване на миналите екологични щети на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и „Хармони 2012“ ЕООД.

Експерти от Министерството на финансите участваха в Управителния съвет и Междуведомствената комисия за подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите към Националния доверителен екофонд, в междуведомствената експертна работна група към фонд „Радиоактивни отпадъци“, в междуведомствена работна група за координация при разработването на Национален план за възстановяване по Механизма за възстановяване и устойчивост на Европейския съюз. Служители участват в проект „Ефективност и ефикасност на публичните инвестиции“, изпълняван от ОИСР.

Представители на Министерството на финансите участваха в заседания на Комитета за Наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските фондове за споделено управление, за периода 2014 - 2020 г. и за периода 2021-2027 г., Комитети за наблюдение на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. и Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г., Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. и Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г., Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г. и Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Региони в растеж“ и „Инициатива за МСП“, Комитет за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. и Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г., Комитет за наблюдение на Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г. и Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г., „Програми по Фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и бяха изразени становища по предложените за гласуване решения, както и становища

по документи във връзка с писмени процедури за неприсъствено вземане на решения, вкл. по Interreg „Гърция-България“, Interreg „България-Сърбия“, Interreg „България-Македония“, Interreg „България-Турция“.

Представител на министерството участва като член в работата на комисия за контрол върху концесионните договори за морски плажове.

В изпълнение на заповед на Министър – председателя № Р-143/11.08.2023 г. (изм. и доп. със заповед № Р-202/30.10.2023 г.) за създаване на междуведомствена работна група за извършване на анализ за начина на определяне на концесионните възнаграждения/концесионните плащания и за контрола по изпълнението на концесионните договори, както и предложения за необходимите изменения на закони и подзаконовни нормативни актове, свързани с определяне размера на възнагражденията/плащанията и с контрола по изпълнение на концесионните договори, представители на министерството са участвали като членове в работата на работната група. Изготвеният от работната група (в изпълнение на т. 2.2 от горесцитираната заповед на Министър – председателя) доклад, относно извършения анализ на начина на определяне на концесионните възнаграждения/концесионните плащания по действащите концесионни договори за държавни концесии и на контрола по изпълнение на концесионните договори и приложенията към него са представени на вниманието на министъра на финансите в указания със заповедта срок.

В съответствие с направените в Доклада предложения за необходимите изменения и допълнения в Закона за подземните богатства (ЗПБ) и подзаконовите нормативни актове относно условията и реда за формиране и за извършване на концесионните плащания от концесионерите са изготвени конкретни текстове за изменение и допълнение на ЗПБ и проект на Методика за определяне на конкретния и на минималния размер на концесионното плащане за добив на подземни богатства по ЗПБ. Съгласувани са проекти на актове на МС относно предоставяне на концесии и изменение на концесионни договори.

Дейностите, свързани с държавните помощи в рамките на 2023 г. бяха насочени към следните по-важни задачи:

Извършени са дейности по разглеждане и оценяване на проекти на мерки за помощ, уведомления и предварителни нотификации за съответствието им със законодателството в областта на държавните помощи, изпращането им до Европейската комисия по електронната система SANI2 (State Aid Notification Interactive) и координация и взаимодействие с Комисията във връзка с одобряването им, както и обмена на допълнителна информация по мерките.

Обхванати са всички нови и изменени съществуващи мерки за помощ за преодоляване на икономическите последици както във връзка с COVID-19 пандемията, така и във връзка с военните действия в Украйна и Националния план за възстановяване и устойчивост.

Осъществено е набиране, обработка на информация, координация с администраторите и предоставяне на ЕК на информация по регулярни проучвания на ЕК, вкл. относно използването на държавни помощи по време на COVID-19 кризата, както и във връзка с Временната кризисна рамка на ЕК (шесто проучване), както и на информация във връзка с проучвания и анализи на ЕК, свързани с изискванията за прозрачност, докладваните разходи за държавни помощи по отделни мерки по линия на годишното докладване и др.

Съществена част от дейността през периода бе свързана с изготвяне на становища по съгласуване на промени и процедиране на мерки, свързани с инвестиции по Националния план за възстановяване и устойчивост, мерки по чл. 26 от ЗУСЕФСУ и

мерки в изпълнение на стратегии за водено от общността местно развитие, вкл. на документи, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнението на одобрени проекти по процедури на редица програми, вкл. и по подхода за водено от общността местно развитие, по Фонд „Убежище, миграция и интеграция“, Фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, предоставени по програми на Република България, както и мерки за изменение на съществуващи схеми за държавна и/или минимална помощ.

Изготвени са становища по други мерки за помощ, които не се финансират със средства от ЕФСУ, като мерки за финансиране по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм, запитвания на администратори на помощ относно мерки за финансиране от държавния бюджет и общинските бюджети и други източници.

Изготвени са становища във връзка с прилагането на правилата по държавните помощи при услугите от общ икономически интерес.

Във връзка с прилагането на финансовите инструменти за периода са изготвени становища по финансови инструменти, които ще бъдат реализирани от Европейския инвестиционен фонд.

Изразени са коментари по проекти, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост, в частта на техните обосновки за приложими режими по държавните помощи с цел идентифициране на приложимостта на режима по държавните помощи и определяне на подходящ режим. Извършена е координация с водещите ведомства.

Съгласувани са документи по конкретни инвестиционни проекти от Националния план за възстановяване и устойчивост за съответствие с приложимите правила за държавните помощи.

Проектите на актове на МС са съгласувани относно прилагане на схемите за държавна помощ: по Закона за насърчаване на инвестициите в частта за подпомагане с регионална помощ за сертифицирани инвеститори и за изграждане на елементи на техническата инфраструктура, за разпореждане с имоти – публична държавна собственост, частна държавна собственост, дружествена собственост и други вещни права, по Закона за филмовата индустрия, по проект на Закон за насърчаване на научните изследвания и иновации, Закон за закрила и развитие на културата, Закон за насърчаване на заетостта, ЗДДС, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху добавената стойност и др.

Съгласувани са проекти на актове на МС относно учредяване и промяна на капитала на търговски дружества с държавно участие.

Изготвени са предложения за ново или за промени в съществуващото законодателство в областта на държавните помощи, в рамките на модернизацията на режима по държавните помощи, по удължаване и промяна на изтичащото законодателство, както и специално създаденото за кризисни мерки. Взето и участие в работни групи, срещи и Консултативни комитети на Европейската комисия. Изразени са позиции по планирани изменения по ключови регламенти във връзка с минималната помощи и помощта в обхвата на групово освобождаване.

Изготвени са проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (обн. ДВ, бр. 39 от 2.05.2023 г.) и проект на Указание на министъра на финансите за извършване на Оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи (№ УК – 1 от 05.04.2023г.).

През второто полугодие на 2023 г. е одобрен изготвеният и нотифициран пред Европейската комисия проект за промяна на Карта на регионалните помощи на Република България за периода 2022-2027 г. като с Решение на Министерския съвет № 924/21.12.2023 г. е изменена т. 6 от действащата Карта на регионалните помощи на Република България, в сила от 01.01.2024 г.

След като през 2021-2022 г. акцентът в европейския режим по държавните помощи продължи да бъде върху инициативата на ЕК по ретроспективната оценка на правната рамка, през 2023 г. продължи извършването на събиране на информация по администрираните мерки и прегледа на правоприлагането и съгласуване на проектите за изменение на европейското законодателство в областта, в рамките на Консултативния комитет по държавните помощи на ДЧ и ЕК, както и в рамките на проведени работни срещи по държавните помощи с ДЧ и ЕК и Работната група по модернизация на режима по държавните помощи. В резултат от преразглеждането на европейски актове в областта на държавните помощи, през второто полугодие на 2023 г. бяха приети два нови регламента за минималните помощи: Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis и Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, бяха изменени Регламент (ЕО) № 651/2014 на Комисията от 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора и Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна, беше приет Кодекс на добрите практики в областта на важни проекти от общ европейски интерес. През 2023 г. продължиха дейностите по набиране, обработка и представяне на ЕК на информация с оглед извършване на оценка на Известието относно гаранциите, както и във връзка с Орхуската конвенция относно достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда по отношение на държавните помощи. В съответствие с РМС № 298/2016 г. и продължаващата инициатива за двустранно партньорство с Европейската комисия в областта на държавните помощи, след прецизиране на нормативната уредба през периода 2018-2020 г., координационната работа с администраторите и ЕК продължава текущо

През 2023 г., съгласно задълженията на министъра на финансите, произтичащи от Закона за държавните помощи, както и изискванията на европейското законодателство, продължи събирането и обработката на информацията за изготвяне на Годишния доклад за предоставените държавни помощи в Република България през 2022 г. В края на първото полугодие бяха изготвени и изпратени на ЕК чрез интерактивната система SARI2 Годишният доклад за предоставените държавни помощи в Република България през 2022 г. и информация на Министерството на икономиката и индустрията във връзка с подготовката на нотификацията на ЕС пред Световната търговска организация.

Служителите на министерството продължиха дейността си в комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство и на програмите за програмен период 2021-2027 г., както и в ТРГ на Република България и ОИСП.

Изготвени са становища по повод на постъпили предложения, инициативи, жалби и запитвания, във връзка с нови мерки за подпомагане, за потенциално нарушаване на конкуренцията при различни мерки за помощ, както и във връзка с искания за подпомагане на конкретни субекти и/или браншови организации.

В изпълнение на задълженията си за методологическо подпомагане на администраторите на помощ са изготвени становища във връзка с отпускане на потенциална държавна и минимална помощ, както и за мерки извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС.

Изготвени са становища по проекти на актове за изменение и допълнение на действащи нормативни актове и за проекти на нови нормативни актове, които уреждат мерки и схеми за предоставяне на държавна и минимална помощ.

Извършвани са текущи поддръжки интернет базираната на Информационна система „Регистър на минималните помощи“ и официалната интернет страница „Държавни помощи“ на Министерство на финансите за изправно функциониране и ползване от техните оторизирани потребители и всички заинтересовани страни. Проведени дискусии и изготвени задания във връзка с надграждане на Регистъра за минималните помощи.

В качеството на секретариат на Работна група 6 „Държавни помощи“, през периода са изготвени позиции по проекти на актове, издавани от Европейската комисия, подготвени са и становища по различни предложения, въпросници и справки пред службите на ЕК за промяна на европейски актове, инициирани в хода на дискусиите от държавите членки.

По сметките на НФ към 31.12.2023 г. са постъпили приходи (нето) в размер на 3 192.4 млн. лева по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) на ЕС за финансовата рамка, както Европейския социален фонд+, двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС (ПТСВГ) по двата програмни периода, ФМ на ЕИП и НФМ, като в тази сума са включени и отразените (нето) в отчетността на НФ операции по постъпването по банковите бюджетни сметки на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) на чуждото финансиране по ПТСВГ и изплатените средства от получения ресурс към бенефициенти извън страната.

Извършените разходи (нето) за периода с натрупване чрез сметките на НФ възлизат на 889.6 млн. лева. По видове разходи изпълнението е както следва: 87.85% от общата стойност са капиталови трансфери, 10.41% са субсидии, 1.74% предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина и 0.005% - издръжка.

Трансферите (нето), временните безлихвени заеми (нето) и временна възмездна финансова помощ за разглеждания период са на стойност 2 723.0 млн. лв. (включват предоставените трансфери към бенефициенти по Оперативните програми (ОП) на ЕС - програмен период 2014 – 2020 г. и програмен период 2021 – 2027 г., ПТСВГ за периода 2014 – 2020 г., Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), ФМ на ЕИП 2014–2021 г. и НФМ 2014–2021 г., както и възстановени трансфери от бенефициенти-бюджетни организации за неусвоени суми по приключили проекти, за недопустими разходи или други надплащания. В консолидираната отчетност на НФ са отразени и трансфери (нето) към бенефициенти – бюджетни организации, които са за сметка на средства, предоставени от държавите-партньори по ПТСВГ.

Във връзка с изпълнение на програмите и проектите по програмен период 2014 – 2020 г., 2021 – 2027 г., ФМ на ЕИП и НФМ и НПВУ по сметките на НФ са получени трансфери от централния бюджет на стойност 494.6 млн. лева.

Общата сума от други приходи (корективи за касови постъпления, отчетени за дължими суми от бенефициенти), отчетени по сметката за средства от ЕС на НФ, са в размер на 1.1 млн. лева.

В качеството си на Сертифициращ орган по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПН) на ЕС и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. НФ е изготвил и изпратил до Европейската комисия 87 заявления за плащане.

Също така бяха изпратени 16 Междинни финансови доклада по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

В качеството си на Счетоводен орган, отговорен за изпращане на заявления за плащане и за изготвяне на годишните счетоводни отчети по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС през ПП 2021-2027 за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. НФ е изготвил и изпратил до Европейската комисия 10 заявления за плащане.

През отчетния период Разплащателният орган продължи своите целенасочени и систематични действия за минимизиране на финансови корекции, идентифицирани от Одитния орган в рамките на одитите за приключване на проекти.

През отчетния период бяха проведени 468 работни срещи на Сертифициращия орган и управляващите органи (в това число и видеоконферентни разговори), на които се разискваха въпроси, свързани със специфики на финансовото управление на програмите, съфинансирани от ЕФРР, КФ и ЕСФ.

Също така през отчетния период бяха проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните ведомства във връзка с подготовката на Националния план за възстановяване и устойчивост, както и с представители на Европейската комисия-169.

За осигуряване прозрачност на държавните финанси през 2023 г. редовно бяха изготвяни и публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите в предварително установените срокове месечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на държавния бюджет и консолидираната фискална програма в съответствие с националната методология и с методологията по ръководството за държавна финансова статистика на МВФ. МФ също така предоставя на Националния статистически институт (НСИ) и Българска народна банка (БНБ) консолидираните отчетни данни на касова и начислена основа за целите на държавната финансова статистика в съответствие с Меморандума за сътрудничество между трите институции. Бяха публикувани месечните бюлетини за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на консолидираната фискална програма за месец декември 2022 г. и месеците от януари до ноември 2023 г., месечна информация за общия размер на фискалния резерв, информация за просрочените задължения на консолидирано централно правителство и местно правителство, методологически указания за отчитането на бюджетите на ПРБ и сметките за средства от Европейския съюз.

През 2023 г. се изготвяха данни за консолидираната фискална програма и националните бюджети на месечна база в машинно-четим (отворен) формат за Портала за отворени данни на Република България.

През отчетния период бяха разработени, утвърдени и публикувани указания относно изготвянето и представянето през 2023 г. на периодичните месечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение на бюджета, както и за годишното счетоводно приключване и представяне на годишните финансови отчети на бюджетните организации, с които се предоставиха и някои допълнителни пояснения относно коректното прилагане на методологията на отчетността на касова и начислена основа от бюджетните

организации. Във връзка с прилагането на методологическите указания на МФ бяха разработени и актуализирани макети на справки и друга отчетна информация. Със съвместни указания на МФ и БНБ бяха регламентирани редът и процедурите за годишното приключване на банковите сметки на бюджетните организации за 2023 г. и въпроси, свързани с банковото обслужване през 2024 г. Разработени и издадени бяха и указания за утвърждаване на Единна бюджетна класификация за 2024 г.

В изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България, през 2022 г. със съвместна заповед на Министерството на финансите (МФ) и Българската народна банка (БНБ) № ЗМФ-302/28.04.2022 г., № БНБ-48237/28.04.2022 г. беше създадена Оперативна работна група по въпросите на бюджетните плащания, на която бе възложено да работи по широк кръг от въпроси, свързани с миграцията на бюджетните плащания към стандартите на Единната зона за плащания в евро (SEPA), вкл. плащания на публични вземания, плащания в Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА) и други плащания от/към бюджетни организации.

В изпълнение целите на работната група през 2023 г. бяха решени въпросите, свързани с обхвата и структурирането на информацията, идентифицираща преводите към сметки на администратори на публични вземания (НАП, Агенция „Митници“ и общините) в съответствие с изискванията на SEPA платежните стандарти и на ISO 20022 XML. Бяха обсъдени и решени въпросите, свързани с формата и реквизитите на платежното съобщение при инициране на бюджетни плащания чрез СЕБРА, както и при внасянето в брой на суми по сметки на бюджетни организации.

С прилагането на новия модел на сетълмент се постигна усъвършенстване управлението на ликвидността и осигуряването на необходимите лимити за изпълнение на пакетни кредитни преводи за сметка на бюджетните организации.

В рамките на работната група бяха обсъдени и произтичащите от новите изисквания промени в СЕБРА с цел осигуряване на възможност чрез системата да се извършват плащанията в новата платформа на БИСЕРА6 във формат ISO 20022 XML. В резултат на дейността на работната група бяха разработени и съответните съвместни указания на МФ и БНБ - ДДС № 03/03.05.2023; № БНБ-51681/04.05.2023 и ДДС № 05/30.06.2023 г.; № БНБ-73682/30.06.2023 г. По този начин, за всички плащания от/към бюджета беше регламентиран единен формат в съответствие с техническите изисквания за формата на съобщенията съгласно чл. 5 от Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро, както и въвеждане на единен формат, предвид миграцията на съобщенията в SWIFT към стандарт ISO 20022.

Съществен резултат от дейността на работната група е реализирането на проекта за преминаването към банково обслужване от БНБ на сметки и плащания на НАП за внасяне на данъци, осигурителни вноски, здравноосигурителни вноски, вноски в полза на фонд ДЗПО, суми за погасяване на принудително събирани публични вземания, дивидент за държавата и вноски от 50 на сто от наемите в полза на държавата. В резултат беше намалено времето за извършване на паричен превод и беше елиминирана необходимостта от централизация в края на деня на средства на НАП при търговските банки към сметка при БНБ. Като част от този проект е и въвеждането на възстановяване на надвнесени суми от сметки на НАП чрез СЕБРА за възстановяване на платени данъци и др. суми на наредителя. В резултат бяха облекчени банките и беше централизиран процеса по възстановяване на средства от страна на НАП. Беше регламентиран и унифициран ред и процедури за коригиране на грешки при преводи към сметки на администратори на публични вземания с указание на МФ и БНБ ДДС № 05/2023 г. съвместими с изискванията на ЗПУПС. Като резултат беше постигната съществена оптимизация и облекчаване на процедурите по комуникация между банките и съответния администратор на публични вземания при такива грешни преводи.

През отчетния период са предоставени редица становища по проекти на нормативни актове, касаещи отчетни и платежни процедури с оглед тяхното оптимизиране и обвързване с регламентирани в ЗПФ счетоводна рамка и принципи на банковото обслужване. Оказана е методологическа помощ по конкретни въпроси и проблеми, поставени от първостепенни разпоредители с бюджет, относно прилагането на методологията за отчетността на бюджетните организации, както и на изискванията при банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните организации.

През отчетния период текущо се осъществяваше мониторинг на видовете банкови сметки, прилагани от бюджетните организации, чрез процедурите по разрешаване на тяхното откриване и закриване при смяна на обслужващите банки, при структурни промени в системата на ПРБ и при изпълнението на конкретни проекти.

За целите на коректното банково обслужване през периода текущо са актуализирани данните, включени в списъците с кодове, сметки и обслужващи банки за 2023 г.

През отчетния период продължи процесът по координиране и наблюдение прилагането на картовите разплащания от бюджетните организации, насочени към намаляване на финансовата тежест и разходите на задължените лица при уреждане на техните плащания към бюджета и оптимизиране на безналичните плащания в публичния сектор.

За отчетния период Централният орган за покупки (ЦОП) обяви пет открити процедури за възлагане на обществени поръчки за нуждите на органите на изпълнителната власт и техните администрации: две поръчки за доставка на автомобилни горива, поръчка за осигуряване на самолетни билети, поръчка за доставка на копирна хартия с шест обособени позиции, както и поръчка за доставка на тонери за копирни и печатащи устройства с шест обособени позиции. В резултат на проведени централизирани обществени поръчки през 2024 г. са сключени 14 рамкови споразумения на обща стойност над 214,5 млн. лева без ДДС, чрез които са осигурени доставки на различни видове копирна хартия и канцеларски материали на изгодни цени, както и необходимите за дейността на държавната администрация пощенски и вътрешни куриерски услуги, почистване на административни сгради, осигуряване на самолетни билети и автомобилни горива.

Всички обществени поръчки са проведени електронно, в Централизираната автоматизирана информационна система за електронни обществени поръчки ЦАИС ЕОП. За постигането на изгодни условия и осигуряването на допълнителна прозрачност на възлагателния процес, в подготовката на централизираните поръчки, администрацията на Централния орган за покупки извърши проучване на пазара и проведе неколкостранни пазарни консултации по реда на чл. 44 от Закона за обществените поръчки.

През отчетната година е осъществен контрол на изпълнението на 40 рамкови споразумения на обща стойност над 434 млн. лв. (без ДДС). Във връзка с констатирани нарушения на условията на сключените споразумения са наложени и събрани неустойки от изпълнители, в размер над 10 800 лв. без ДДС. Изготвени са отчети за изпълнението на 15 рамкови споразумения и са сключени допълнителни споразумения по чл. 116 от ЗОП за удължаване сроковете на рамковите споразумения за доставка на автомобилно гориво, доставка на копирна хартия, осигуряване на услуги по почистване на административни сгради и услуги за поддръжка на климатична техника, чрез които е осигурена непрекъснатост при предоставянето на тези доставки и услуги за нуждите на държавната администрация до края на 2023 г.

През отчетния период беше изплатена вноската на Република България за 2023 г. в Европейския фонд за развитие, предоставящ официална помощ за развитие на страните

от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, в размер на 8 975 558,12 лв. (4 589 130,00 евро).

През отчетния период бяха извършени изискващите се за годината плащания по участието на България в Паневропейския гаранционен фонд в отговор на Ковид-19 (ПЕГФ), управляван от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

Бяха уредени задължения по дялови участия на Република България в организациите от Групата на Световната банка, както и в Международния валутен фонд (МВФ) по линия на преценка на наличностите в национална валута за 2023 г. Платена бе първата вноска в увеличението на капитала на БРСЕ.

Във връзка с РМС № 933 от 24.11.2022 г. и РНС от 14.12.2022 г. за даване на съгласие за участие на Република България в Общото и в Селективното увеличаване на капитала на Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) и на Международната финансова корпорация (МФК) от 2018 г. през отчетния период беше извършено плащане на подлежащата на внасяне част от акциите в размер общо на 33 156 828,25 лв. (17 919 122,90 щ. д.) в полза на МБВР, както и плащане в пълен размер на акциите на обща стойност 35 241 956,56 лв. (19 046 000 щ. д.) в полза на МФК.

В рамките на бюджетната процедура бяха изготвени прогнози за залагането в ЦБ за периода 2024-2026 г. на средства за уреждане на задължения по дялови участия и/или принос на Република България в МВФ, в организации от Групата на Световната банка, в ЧБТР и в БРСЕ.

В рамките на администрирането на задълженията на Република България по Финансовия договор между Република България и Европейската инвестиционна банка за финансиране на проект „България – съфинансиране по Фондовете на ЕС 2014 – 2020 г. (СПЗ)“, подписан на 27 ноември 2014 г., изменен с писмо за изменение № 1 от 2021 г. бе изготвен съгласуван с Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и изпратен за одобрение на ЕИБ списък с 4522 проекта. На банката бяха изпратени годишните отчети за изпълнението на допустимите оперативни програми. Осъществена бе редовна кореспонденция и комуникация с ЕИБ и управляващите органи на оперативните програми по текущи въпроси, свързани с мониторинга на изпълнението на проектите, финансирани със средства от заема.

Осъществена кореспонденция с управляващите органи на оперативните програми във връзка с администрирането на задълженията на Република България по Рамково споразумение за заем между Банката за развитие на Съвета на Европа и Република България, механизъм за съфинансиране на проекти, изпълнявани със средства от ЕС по оперативните програми, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмния период 2014-2020 г. и изготвянето на информация, свързана с изпълнението на проектите. На БРСЕ бяха изпратени Годишните доклади за 2022 г. за изпълнението на допустимите оперативни програми, както и подготвения отчет за разходването на средствата от заема.

❖ Участие в работата на институциите на ЕС и други международни организации

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период бяха изготвени становища, позиции, указания и анализи за 12 заседания на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), вкл. във формат „Бюджет“, 8 заседания на Еврогрупата, 28 заседания на Комитета за икономическа политика (КИП) и телеконференции разговори, 26 заседания на Икономическия и финансов комитет (ИФК) във формат титуляри и 24 заседания на ИФК във формат Заместници, 6 заседания на Европейския съвет, 25 заседания на

КОРЕПЕР 2, 5 заседания на Съвет „Общи въпроси“, 55 заседания на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС, 11 заседания РГ „Собствени ресурси“, 20 заседание на адхок работна група „МФР 2021-2027 – ревизия“, 4 заседания на РГ „Борба с измамите“, 1 заседание на ККСР-Прогнози, 7 заседания на РГ „Правилник за персонала“, -6 заседания на РГ „Лисабонска методология“, -5 заседания на РГ „Климат-енергетика“, -9 заседания на РГ „Застаряване на населението“ и други заседания на работни формати към европейските институции.

На заседанията на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС България участва активно чрез подготовка на позиции и указания във връзка с дискусиите по Годишния доклад на Европейската сметна палата относно изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г., както и в изготвянето на препоръката на Съвета към Европейския парламент за освобождаването на ЕК от отговорност по изпълнението на бюджета на ЕС за 2021 г. България участва активно и в подготовката на заключенията на Съвета по насоките за бюджета на ЕС за 2024 г., както и в обсъждането на проекта на бюджет на ЕС за 2024 г. с оглед подготовката и одобрението на позиция на Съвета по него.

През отчетния период бяха изготвени становища и коментари по разглежданите от Бюджетния комитет проекти на коригиращи бюджети на ЕС №1, №2, №3 и №4 за 2023 г. и проекта на бюджет на ЕС за 2024 г. В допълнение бяха подготвени позиции за Съвета ЕКОФИН по Годишния доклад на Европейската сметна палата за изпълнението на бюджета на ЕС за финансовата 2021 г., по бюджетните указания по позицията на Съвета за проекта на бюджет на ЕС за 2024 г., по предложенията за нови собствени ресурси на ЕС и по финансовата подкрепа за Украйна в контекста на ревизията на многогодишната финансова рамка (МФР). Подготвени бяха и позиции по темата за средносрочната ревизия на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021-2027 г. за заседанията на Съвет „Общи въпроси“ и за заседанията на Европейския съвет.

България взе активно участие и успешно защити позициите си в рамките на КИП и ИФК по ключови за ЕС и България теми, в това число и обсъждането на редакции по текстовете на специфичните за страната препоръки.

Във връзка с дискусиите на техническо ниво в рамките на Работна група „Собствени ресурси“ бяха подготвени указания и позиции по обсъжданите теми по предложенията за решение на Съвета за изменение на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и предложенията за Регламент на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, преразпределените печалби и на статистическия собствен ресурс на база брутни опериращ излишък, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (т.нар. „MAR3“) и Регламента на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 2021/768 от 30 април 2021 г. по отношение на мерки за прилагане на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (т.нар. „IMSOR“).

В областта на собствените ресурси на ЕС в рамките на националната бюджетна процедура за 2023 г. и 2024 г. бяха изготвени прогнози за вноската на България в бюджета на ЕС за периода 2023-2026 г. Във връзка с текущото изпълнение на задълженията на България 3 пъти в месеца се извършваха дейности, свързани с навременното превеждане на вноската на страната в бюджета на ЕС по сметката на ЕК в БНБ, както и дейности във връзка с плащането на лихви за загуби и закъснения на плащанията на традиционните собствени ресурси.

В областта на борбата с измамите България участва активно в дискусиите по окончателната оценка на Регламент № 250/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за създаване на програма за насърчаване на дейности в областта на защитата на финансовите интереси на Европейския съюз (програма

„Херкулес III“), както и по Годишния доклад на Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ), отнасящ се за периода януари-декември 2021 г., Годишния доклад на Надзорния съвет на ОЛАФ, отнасящ се за периода януари-декември 2021 г., Доклада за 2022 г. за дейността на контролора по процедурните гаранции и доклада за 2022 г. относно изпълнението и резултатите от програмата „Перикъл IV“ отнасяща се за защита на еврото срещу фалшифициране.

В областта на правилника за персонала България участва активно в работата по доклада на ЕК относно работата при дежурства, смени и вредни условия на труд, доклада на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно прилагането на приложение XI към Правилника за длъжностните лица и член 66 от него, съобщението до Комисията "Екологизиране на Комисията", по междинната актуализация на заплатите и пенсиите на персонала на ЕС и географския баланс.

В областта на политиката за икономическо, социално и териториално сближаване (Кохезионната политика на ЕС) Съветът на ЕС прие Заключения по Документ на ЕК „Регионални трендове за растеж и конвергенция в ЕС“ и Заключения относно бъдещето на Кохезионната политика след края на настоящата МФР 2021-2027 г. Заключенията бяха изготвени в резултат от проведената неформална среща на министрите на 28-29 септември, в рамките на която беше проведен политически дебат за бъдещето на политиката за сближаване след 2027 г. За целите на срещата беше изготвена, съгласувана и представена пред Съвета по европейски въпроси и Министерския съвет официална позиция за участие на Република България.

В рамките на подготвителния орган към Съвета на ЕС - РГ „Структурни мерки и отдалечени региони“ (РГСМОР) България взе изключително активна роля в преговорите по заключенията, като по наше предложение беше включен и защитен параграф, посветен на по-слабо развитите региони (каквито са болшинството от българските региони), които продължават да се сблъскват с редица структурни предизвикателства и липсата на основна инфраструктура и достъп до услуги. България последователно отстоява позиция, че Кохезионната политика следва да остане фокусирана именно върху тези региони. По инициатива на страната ни демографските предизвикателства залегнаха устойчиво в дневния ред на дискусиите за бъдещите приоритети на КП, от Чешко председателство насам.

Страната ни бе един от генераторите и конструктивен партньор в извеждането на основните заключения и поуки от прилагането на инструментите в бюджета на ЕС за инвестиции в сближаване, реформи, устойчиво развитие и заетост. Защиатавайки националната си позиция и интерес по предложението за реформиране на системата за програмиране след 2027 г., вкл. чрез въвеждането на допълнителни категории региони и индикатори за разпределение на подкрепата от ЕС, България, заедно с други ДЧ, призова за предпазлив подход, при който БВП на глава от населението следва да остане основен критерий за разпределение на подкрепата и категоризиране на регионите.

Изготвена, съгласувана и представена на Съвета по европейски въпроси и Министерския съвет, съответно одобрена, беше и позицията за участие на Р. България в заседанието на Съвета по общи въпроси, формат „Кохезионна политика“, проведено на 30 ноември, в рамките на което бяха обсъдени приключването на програмите от периода 2014-2020 г. и възможностите за бъдещ принос на кохезионната политика за суверенитета и стратегическата автономия на ЕС в международен план. Предвид предизвикателствата от последните години и последиците от COVID-19 страната ни призова за увеличаване на съфинансирането от ЕС до 100% през последната счетоводна година в изпълнението на приключващите програми, което да бъде заложено в рамките на Регламента STER, както и за удължаване на периода на допустимост на разходите по тях. По втория въпрос позицията на България за заседанието беше в основата на постигнатото широко

съгласие, че подкрепата с ресурси от оперативните програми за технологичната независимост и конкурентоспособност на ЕС, вкл. и за големи компании в ключови сектори, трябва да остане съвместима с основната цел на политиката за икономическо, социално и териториално сближаване, да инвестира в хармоничното развитие на целия ЕС и да отчита специфичните нужди на отделните региони.

В рамките на отчетния период бяха подготвени, съгласувани в рамките на РГ 19 „Регионална политика и координация на структурните инструменти на ЕС“ и изпратени указания за българското участие в 7 заседания на РГСМОР и 1 заседание на Експертната група към ЕК по Регламента относно общоприложимите разпоредби за фондовете на споделено управление (ЕГРОР), която обсъди практически въпроси, възможности и нови инициативи при настоящото изпълнение на кохезионната политика. Беше предоставен принос на МВнР за указания в подготовката на българското участие и в Комитета на постоянните представители към ЕС, подготвящ заседанията на Съвета на ЕС.

Представители на МФ представляваха страната ни в заседанията на РГСМОР, както и в проведена по инициатива на Испанското председателство, среща на директорите, отговарящи за Кохезионната политика на ЕС в Саламанка на 16.11, която имаше задачата да подготви дискусиата за заседанието на СОВ на 30-ти ноември.

Бяха изготвени и публикувани на интернет-страницата на министерството 6 информационни бюлетина „Основни икономически и политически решения в ЕС“, отразяващ основните решения и теми в областта на икономическите и финансови въпроси, обсъдени и приети по време на заседанията на Съвета ЕКОФИН.

Приети бяха 6 решения на МС за одобряване на позиции на РБ по точки от дневния ред на заседания на Международната инвестиционна банка (МИБ) и Международната банка за икономическо сътрудничество (МБИС), за одобряване на позиции по процедури за неприсъствено гласуване в Съвета на МБИС, за одобряване на позиция на РБ във връзка с процедурата по прекратяване на членството на РБ в МИБ и МБИС, за изменение и отмяна на решения на МС във връзка с определянето на представители на РБ в управителните органи на МИБ и МБИС.

Във връзка с процедурата по прекратяване на членството в МИБ и МБИС, през м. май 2023 г. бяха изпратени официални писма до МИБ и МБИС за предявяване на претенциите на Република България за изплащане на дяловете на страната във внесенния капитал на двете банки.

Прието бе решение на Министерския съвет за определянето на директор за Република България и алтернативен директор в Съвета на директорите на ЕИБ. Приети бяха решения на МС относно промяна в Споразумението за създаване на Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), както и за подкрепа на предложението на Съвета на директорите до Съвета на управителите на банката относно увеличаване на платимия капитал на ЕБВР.

Прието бе Решение на МС за предложение до Народното събрание за даване на съгласие за увеличаване на акционерното участие на Република България в капитала на Черноморската банка за търговия и развитие (ЧБТР) и 2 Решения на МС за одобряване на позиции по точки от дневния ред на заседания на Съвета на управителите и Съвета на директорите на ЧБТР.

Приети бяха решение № 363 от 11 май 2023 г. на Министерския съвет за предложение до Народното събрание за даване на съгласие за участие на Република България в увеличението на капитала на Банката за развитие на Съвета на Европа (БРСЕ) и решение на Народното събрание от 2 юни 2023 г. за участие на Република България в увеличението на капитала на БРСЕ.

Прието бе решение на МС № 403 от 31.05.2023 г. за одобряване на проект на решение на Управителния съвет на Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) с цел повишаване на нейния капацитет за кредитиране, както и за упълномощаване на министъра на финансите, в качеството му на управител за Република България в МБВР, да гласува в подкрепа на проекта на решение от името на страната ни.

В тази връзка, на 13.10.2023 г. бе прието решение на МС № 722 за предложение до Народното събрание за ратифициране на приетото с Решение № 696 на Управителния съвет на МБВР от 10.07.2023 г. изменение на чл. III, Раздел 3 от Учредителния договор на Банката.

През м. юни 2023 г. беше проведена експертна мисия на МВФ за дискусии с правителството и оценка на финансовото и икономическо развитие и перспективи пред България.

Прието бе решение на МС от 29.09.2023 г. за участие на България в инициативата на МВФ за набиране на средства за Доверителния фонд за намаляване на бедността и подкрепа на растежа със сума в размер на 5 млн. специални права на тираж (около 6,7 млн. щ. д.).

С решение № 863 от 7.12.2023 г. МС даде мандат на управителя на Българската народна банка, като управител за Република България в МВФ, да гласува в подкрепа на проект на Решение на Борда на управителите на Фонда относно Шестнадесетия Общ преглед на квотите.

През отчетния период бе подписано Гаранционно споразумение между Република България и „ИНГ Банк Н.В.“ – клон София във връзка със договор за заем за „Булгартрансгаз“ ЕАД за финансиране на проект от общ интерес за ЕС 6.8.3. Междусистемна реверсивна газова връзка България – Сърбия и бяха изпълнени процедурите по неговата ратификация от Народното събрание и влизането му в сила.

Осъществена бе кореспонденция между страните от избирателната група в ЕИБ, в която е България, и бе договорено „Споразумение на избирателната група за представителство в управлението на ЕИБ“, регламентиращо ротационните схеми за постовете вицепрезидент; член на Одитния комитет; номинацията за позиция в Съвета на директорите на Европейския инвестиционен фонд и участие в работата на Работните групи и комитети към Съвета на директорите на ЕИБ. Споразумението бе подписано от министрите на финансите на страните от Избирателната група в периода юли – септември 2023 г.

Проведени бяха съгласувателни процедури по проекти за България, кандидатстващи за финансиране от ЕИБ в областта на подкрепата за МСП, от ЕБВР в подкрепа на частния сектор за зелен преход и устойчива икономика и от БРСЕ за изграждане на социални жилища за роми и подобряване на заетостта сред ромското население.

Бяха осъществени процедури за гласуване по проекти на решения на Съветите на управителите на МАР, МБВР, ЕИБ, ЕБВР, Съвета на управителите и Съвета на директорите на ЧБТР и Съвета на МБИС, свързани с дейността и управлението на тези институции, както и с назначаването на членове на управителните и контролните им органи.

През 2023 г. Министерството на финансите подготви участието и представи Република България в Годишните срещи на Съветите на управителите на Групата на Световната банка и на МВФ, в годишните срещи на Съветите на управителите на ЕИБ, ЕБВР и ЧБТР, в заседанията на Съветите на директорите на ЕИБ и ЧБТР, заседанията на Съвета на управителите на МИБ, на Съвета на МБИС и на Административния съвет на БРСЕ, както и в съвместната среща на управителните органи на БРСЕ.

Бяха изготвени позиции и информации по въпроси, свързани с МВФ, ЕИБ и ЕБВР за заседания на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), Икономическия и финансов комитет (ИФК), Подкомитета по въпросите на МВФ към ИФК, работната група на финансовите съветници и за обсъжданията в рамките на други формати на ЕК, както и във връзка със срещи на български представители с представители на ЕИБ и ЕБВР.

През 2023 г. бяха предоставени на НСИ данните от компетентност на Министерството на финансите за априлската (предварителна) и октомврийската трансмисия на EDP нотификационни таблици с данните за дефицита и дълга на България за 2019-2023 г., изготвяни и изпращани в Евростат от НСИ, съгласно методологията на ЕСС 2010. Беше осъществено необходимото оперативно сътрудничество с НСИ и БНБ при изготвянето на нотификационните таблици за дефицита и дълга, съответствието им с финансовите и нефинансовите сметки, както и съдействие и методологическа помощ за коректното отразяване в нотификационните таблици на операциите на сектор „Държавно управление“. МФ подготви отделна справка за потоците на европейските средства и ги представи на НСИ и БНБ за целите на държавната финансова статистика (ДФС) в съответствие с Меморандума за сътрудничество между НСИ, БНБ и МФ при разработване, производство и разпространение на държавната финансова статистика и националните финансови сметки.

В изпълнение на изискванията на Директива 2011/85/ЕС бяха предоставяни на НСИ месечни фискални данни за дефицита/излишъка на сектор „Държавно управление“ и подсекторите му, както и годишни данни за размера на гаранциите на сектор „Държавно управление“. През 2023 г. бяха подготвени и предоставени статистически данни, необходими за попълване на Нотификационните таблици за дефицита/излишъка и дълга (съгласно регламент (ЕО) № 479/2009 на Съвета от 25 май 2009 г.), отчитащи състоянието на дълга на сектор „Държавно управление“ като цяло и на неговите под сектори – „Централно управление“, „Местно управление“ и „Социалноосигурителни фондове“, както и тримесечни данни за дълга на сектора, съгласно разпоредбите на регламент (ЕО) № 1222/2004 на Съвета от 28 юни 2004 г. Изготвени и предоставени бяха статистически данни за дълга, съгласно изискванията на Европейската централна банка, МВФ, МБВР (Световна банка) и други.

В съответствие с разпоредбата на чл. 36 от Закона за публичните финанси, през годината на Интернет страницата на МФ беше публикувана официална информация за консолидирания дълг и гаранциите на сектор „Държавно управление“.

Съобразно ангажиментите на Министерство на финансите по предоставяне на информация за Фискален сектор по Специализирания стандарт за разпространение на данни Плюс (SDDS Plus), редовно бяха изготвяни месечни данни за операциите на подсектор „Централно управление“, както и на тримесечни данни за дълга на сектор „Държавно управление“ и подсектор „Централно управление“, които бяха предоставяни на БНБ в установения срок.

Месечни и тримесечни данни за ДФС на сектор „Централно консолидирано правителство“ бяха съставяни и изпращани, съгласно изискванията на Ръководството за държавна финансова статистика (GFSM 2001) на Международния валутен фонд, посредством Integrated Collection System (ICS) – уеб-базирана информационна система за обмен на данни. Информацията редовно бе публикувана на страницата на МФ.

❖ Обучение по публични финанси

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През 2023 г. Школата по публични финанси (Школата) предостави специализирано обучение на целеви групи от публичната администрация под формата на курсове и семинари с оглед постигането на следните основни цели:

- Изграждане на устойчив капацитет на администрацията, ангажирана в управлението на публичните финанси

Школата предостави специализирано обучение чрез провеждането на 39 учебни мероприятия, организирани присъствено и дистанционно (в електронна среда), в които взеха участие общо 1 450 служители от публичния сектор. Обученията бяха реализирани в тематичните направления „Бюджет и финансово управление“, „Структурни инструменти на ЕС“ и „Вътрешен контрол“. Проведоха се 39 обучения като 7 се реализираха присъствено и останалите 32 дистанционно чрез интерактивни сесии, самоподготовка и смесена форма.

Предоставените обучения са насочени към служители от администрацията на институциите и ведомствата в публичния сектор, държавната и местната администрация, ангажирана в процеса по финансово управление и контрол, управляващите органи, междинните звена и бенефициентите по структурните и Кохезионния фонд на ЕС, вътрешните одитори в министерствата и общините. Преподавателите в обученията на Школата са водещи експерти в областта на публичните финанси.

- Надграждане и поддържане на професионалните знания и умения на служителите от финансовата администрация, подкрепа за въвеждането на съвременни методи, подходи и техники за финансово управление

В курсовете в направление „Бюджет и финансово управление“ участваха общо 530 служители от публичния сектор, реализираха се 14 обучения, от които едно в присъствена форма.

По тематиката, свързана с програмния бюджет бе разработена нова учебна програма за присъствено обучение насочено към ръководителите на Министерството на иновациите и растежа. Промените в устройството и организацията на МИР през последните години формираха потребности за актуална информация, свързана с организацията и процесите на програмния бюджет на министерството. Целта на курса бе да се подобри разбирането, да се подпомогне разработването и усъвършенстването на концепцията на програмния бюджет на ведомството. Преподавателят разясни логиката на изпълнението в програмен формат, направи преглед на дейностите, продуктите, услугите предоставяни от министерството. Анализираха се индикаторите по програмите и се направиха препоръки за подобряване и проследимост при отчитане на изпълнението. За усъвършенстването на програмния бюджет преподавателят проведе дискусия с участниците, обсъди се цялостната концепция на програмния бюджет на ведомството, идентифицираха се някои несъвършенства на програмния бюджет и се приеха възможни решения за отстраняването им. Общо 20-те участници определиха обучението като конструктивно и много полезно за дейността, свързана с организацията и управлението на процеса на програмното бюджетиране в МИР.

Обществените поръчки акумулират финансови средства, които заемат значителен дял от публичните финанси и Школата поддържа обучения в областта на прилагането на законодателството по обществени поръчки. За отчетния период се проведеха 9 дистанционни обучения по тази тематика (6 интерактивни и 3 за самоподготовка), в които се включиха общо 399 участници. Промените през месец октомври в законодателната уредба за обществените поръчки повишиха интереса на служителите за проследяване и практическото приложение на новостите. По нови и актуализирани учебни програми се проведеха обучения за основните изисквания на ЗОП и ППЗОП, ключовите моменти в управлението на цикъла на обществените поръчки и новите

промени в закона, като обученията се реализираха в интерактивна среда с участието на 273 служители. Под формата на самоподготовка се проведеха три обучения в които се включиха 126 участници. Учебните програми се надградиха в съответствие с нуждите на целевите групи, добавиха се новите промени в закона, в областта на практическата подготовка на участниците се актуализираха казуси, тестови и логически въпроси. Обученията, касаещи проблематиката за обществените поръчки, са популярни и търсени, тъй като създават предпоставка за подобряване на изпълнението, разбирането и прилагане на законодателството, както и за поддържане на професионалната компетентност на отговорните служители с функции и дейности в тази област.

В областта на държавните помощи се проведеха 4 интерактивни курса със 111 участници по нови и актуализирани програми. За обученията се изготвиха специализирани учебни програми, съдържащи въпроси от практическа значимост за целевите групи, така че да отговарят на конкретните им нужди, да намалят дефицита от информация и знания в конкретната област, да привнесат максимална яснота и полза в текущата работа. Специфично обучение за държавните помощи и прилагането им се реализира за администрацията, ангажирана с научноизследователска и развойна дейност - 45 служители на БАН. Разработи се обучение за държавните помощи за групово освобождаване насочено към конкретна целева група изпълняваща дейности, свързани с инвестициите и мерките за тяхното насърчаване, в което се включиха 22 служители на МИР. Приложимостта на държавните помощи във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост бе представена в обучение, което включи 27 участници. Темата за прилагането на минимални помощи бе допълнена и надградена, като за практическата част на проведеното обучение се разработиха нови казуси и тестови въпроси за проверка на знанията. Школата поддържа тематиката за помощите, съвместно с експертите-методолози от министерството, актуализира и развива учебната програма, предвид новостите и тенденциите за модернизация и реформа на държавните помощи на общоевропейско ниво.

В направление „Структурни инструменти на ЕС“ се проведеха общо шест дистанционни обучения (във форма на интерактивни сесии и едно смесено) с общо 243 участници по нови и актуализирани учебни програми (подготвени от преподаватели на Одитния орган на европейските средства, дирекция „Национален фонд“ и дирекция АФКОС на МВР). Две нови обучения, свързани с нередности и измами, установяване, изследване и противодействие на неправомерно поведение, засягащо финансовите интереси на ЕС, както и практиката на АФКОС събраха 62 участници. Друго обучение, засягащо въпроси за управлението на риска от измами, индикатори на измама и конфликт на интереси съгласно европейската правна рамка се проведе с 31 служители с преобладаващи контролни функции. Темата за управление и контрол на безвъзмездна финансова помощ чрез опростени варианти на разходите, разработена от преподаватели на Одитния орган, обхвана аудитория от 34 участници, администриращи програми, съфинансирани с европейски средства. Целта на обучението бе да се комуникира практиката на Одитния орган за проверка на опростени варианти на разходите, да се представят добри примери на европейско ниво, както и да се разясни логиката за прилагане на този вид разходи. Ново обучение по тематиката за системата за управление и контрол на Плана за възстановяване и устойчивост и приложимата нормативна уредба, подготвено от преподаватели, администриращи ПВУ в министерството бе проведено с общо 65 участници. В обучението се представи и се разясниха финансово-счетоводните аспекти и системата за управление и контрол при администриране на Механизма за възстановяване и устойчивост. Обучение, свързано с въпроси за приключване на програмен период 2014-2020, изисквания и процедури по плащания, верификация, счетоводна отчетност, финансови корекции и отписване на разходи по програмите от програмен период 2021-2027, се проведе в смесена форма с 51 участници. С прилагането

на тази учебна форма се създаде предпоставка за оптимално запознаване и усвояване на информацията, както и за практическа подготовка. Учебните материали по темата бяха разработени структурирано и подходящо за самостоятелна подготовка на участниците предвид големия обем от информация. Провеждоха се интерактивни сесии с лекторите, които обясниха ключови въпроси за спазването на процедурите за работа, решенията на практическите задачи, верните отговори на тестовите въпроси за проверка на знанията, отговориха на поставените въпроси. Участниците оцениха представянето на лекторите като професионално и определиха курса като съдържателен и полезен.

Високите изисквания за поддържане на професионалната квалификация и умения на служителите изпълняващи функции, свързани със системите на вътрешния контрол и одита, както и промените в законодателството в областта на публичния сектор са в основата на обученията и учебните програми в направление „Вътрешен контрол“. За отчетния период в направлението са реализирани 19 обучения (13 дистанционни и 6 в присъствена форма) с общо 677 участници. Школата е изградила устойчива традиция за провеждането на обучения в областта на вътрешния контрол и одита по теми, които запазват своята актуалност в дългосрочен план. Реализираха се обучения по четири нови теми, касаещи проблематиката, свързана с риска, одита на меките контроли, системите за финансово управление и контрол и одитните комитети. Курсовете по въпросите, свързани с управлението на риска в публичния сектор - дейностите, документите и практиката, представени в учебната програма, обхванаха 186 участници в проведените осем курса (в т.ч. два присъствени) като по една от темите се реализираха четири обучения. Другите проведени обучения в направлението бяха в области, свързани с нормативната уредба и дейността по изпълнението на одитни ангажименти, разработването на одитни доклади, планирането на одити, както и за извършването на някои специфични одити. Повечето от тези обучения по съдържание са основополагащи, определяни са за полезни от служителите с контролни функции в публичната администрация. Учебните програми се надграждат и актуализират в съответствие с практиката на прилагане на нормативната уредба, така че да се поддържа практическата насоченост и нивото на качеството на обученията. През периода се проведе в дистанционна форма и популярният подготовителен курс за придобиване на сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор“ със 154 участници. Чрез електронната форма на обучение се осигури широка достъпност за всички записани служители от публичния сектор, желаещи да получат подготовка за изпита и се предостави учебна тестова среда подобна на реалните условия на изпита.

Обработена бе получената информация от анкетните формуляри за пряка обратна връзка с участниците. Получените данни предоставят информация, свързана с оценяване на качеството, степента на постигане на целите и ефективността на обучението, както и необходимостта от предприемането на корективни мерки за подобряване и усъвършенстване на дейността. Според обобщените данни за 91% от попълнените анкетни формуляри, курсовете и семинарите на Школата са спомогнали напълно и в значителна степен за по-доброто разбиране на тематиката, 87% считат, че обучението категорично е спомогнало за придобиване на нова информация или знания. По отношение на приложението в работата 88% са на мнение, че наученото по време на курса/семинара е напълно и в значителна степен приложимо в работата.

В рамките на годината, Школата проведе проучване на нуждите за обучение, което има за цел да очертае общата картина на състоянието на професионалните знания и умения в областта на публичните финанси сред служителите в различни ведомства на администрацията. Получената информация и предоставеното експертно мнение на служители от специализираните дирекции в министерството създадоха основа за извеждане на области на професионална компетентност, които могат да бъдат подобряни чрез обучение. Предложенията се обобщиха и структурираха, изготви се

учебна програма за следващата година под формата на Каталог 2024 г., утвърден и подписан от министъра в края на отчетната година.

Обобщените данни за резултатите на Школата за отчетния период, проведени курсове и семинари са представени таблично:

| Направления на обучение | Закон 2023 г. | | Отчет към 31.12.2023 г. | |
|-------------------------------|-------------------------|------------------------|-------------------------|------------------------|
| | Брой курсове и семинари | Брой обучени служители | Брой курсове и семинари | Брой обучени служители |
| Бюджет и финансово управление | 16 | 384 | 14 | 530 |
| Структурни инструменти на ЕС | 8 | 192 | 6 | 243 |
| Вътрешен контрол | 20 | 480 | 19 | 677 |
| Общо: | 44 | 1056 | 39 | 1450 |

❖ *Координация при управлението на средствата от Европейския съюз и от други донорски програми*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

- Осигурени предпоставки за ефективното изпълнение на Споразуменията за партньорство на Република България за програмни периоди 2014 – 2020 г. и 2021-2027 г. и на програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ):
 - ✓ Осъществен е регулярен мониторинг на напредъка в изпълнението на програмите в рамките на Кохезионната политика за програмен период 2014 – 2020 г. Текущо е анализиран рискът от непълно усвояване на средства по тях и са предлагани и координирани мерки за адресирането му, вкл. чрез прилагане на Инструмента SAFE и/или изпълнение на резервни проекти по съответните програми;
 - ✓ Осигурена е цялостна оперативна координация за прилагане на Инструмента SAFE по оперативните програми като основна мярка за минимизиране на риска от загуба на средства. Осъществена е координация със службите на Европейската комисия, управляващите органи и контролните органи относно механизмите за прилагане на инструмента на национално ниво. Координирани са необходимите изменения на оперативните програми, като е осигурен хоризонтален подход по всички програми и са проведени необходимите неформални преговори със службите на Европейската комисия. Осигурена е координация на процеса по обработка на данни за допустимите крайни получатели на компенсация по инструмента и на осигуряването на демаркация на подкрепата между отделните програми. Координирани са отделните етапи по подготовка, изпълнение и отчитане на операциите, вкл. разработването на типови образци на Насоки за кандидатстване и приложения към тях по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по инструмента. Оказана е методическа подкрепа на управляващите органи и бенефициента по операциите. В резултат от прилагането на инструмента SAFE рискът от непълно усвояване на ресурса по оперативните програми е минимизиран, като същевременно от страна на Европейската комисия към България са възстановени средства в размер на над 800 млн. лв., които могат да бъдат използвани за финансиране на приоритетни публични инвестиции;

- ✓ Осигурена е оперативна координация на дейностите по изпълнение на програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление и за отчитане на напредъка по тях;
 - ✓ Организирано и проведено е Второто заседание на Комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство, като са подготвени материалите за заседанието и е осигурена необходимата координация със службите на Европейската комисия, както и с членовете на комитета за наблюдение;
 - ✓ Осигурено е участие във всички заседания и процедури за неприсъствено вземане на решения от Комитетите за наблюдение на програмите, съфинансирани от ЕФСУ и програмите за териториално сътрудничество и са представени становищата по компетентност;
 - ✓ Осигурена е текуща координация по организирането от българска страна и подготовката на материали за целите на Годишния преглед на изпълнението на програмите, съфинансирани от ЕФРР и КФ за периода 2021 – 2027 г. и е осигурено участие в Годишния преглед по програмите, съфинансирани от ЕСФ+;
 - ✓ Извършен е преглед на статуса на изпълнение на отключващите условия за програмен период 2021 – 2027 г. към м. октомври 2023 г., като актуалният статус е докладван към службите на Европейската комисия;
 - ✓ Изготвен е проект на Концепция за осигуряване на целенасочена подкрепа за регионите в Северна България чрез фондовете на Кохезионната политика, който е координиран с управляващите органи на съответните програми и е съгласуван със службите на Европейската комисия. Изготвен е и макет за проследяване на напредъка по изпълнение на концепцията;
 - ✓ Изготвени са коментари по първия проект на Национална пътна карта за развитие на административния капацитет за периода 2021 – 2027 г. и е организиран и проведен работен форум за съгласуване на проекта на Пътна карта със заинтересованите страни (7-ми декември 2023 г.);
 - ✓ Осъществена е текуща координация по Инициативата JASPERS по отношение на изпълнението на Многогодишната работна програма за периода до 2024 г. за предоставяне на техническа помощ при подготовката на идентифицирани от бенефициентите приоритетни проекти, с фокус върху преминаването към неутрални по отношение на климата, екологични и иновативни проекти в секторите иновации, транспорт и околна среда;
 - ✓ През отчетния период е извършена проверка на получените триста заявления за участие в Централизирания конкурс за избор на външни оценители по чл. 14, ал. 1, т. 2 от Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от ЕФСУ за програмен период 2021-2027 г. Одобрените в резултат на проверката лица са 268, които със Заповед № ЗМФ-1076/05.12.2023 г. на министъра на финансите са включени в Списъка на лицата, одобрени в рамките на проведения Централизиран конкурс за избор на външни оценители по реда на чл. 15 от Постановление № 23 на Министерския съвет от 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г.
- Осъществена е ефективна координация между структурите, отговорни за изпълнението, мониторинга и контрола на средствата от ЕСИФ и ЕФСУ:

- ✓ През отчетния период са проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните структури във връзка с изпълнението на отделни инструменти в рамките на Кохезионната политика - Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE и FAST-CARE) и Подкрепа за достъпна енергия (SAFE);
 - ✓ Осъществена е координация и участие в провеждането на одитна мисия (2-9 октомври 2023 г.) на Европейската сметна палата по одитна задача „Действия по линия на Кохезионната политика за подкрепа на бежанците в Европа - CARE“;
 - ✓ Организирана е дейността на Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС, функциониращ като консултативен орган към Министерския съвет, като в рамките на периода 01.08.-31.12.2023 г. чрез проведени процедури на неприсъствено вземане на решения от Съвета са съгласувани изменения на оперативните програми за период 2014-2020 г. и индикативни годишни работни програми за 2024 г. на програмите за периода 2021 – 2027 г. (общо 23 проекта на документи);
 - ✓ Осъществена е координация в рамките на Постоянната работна група за оценка на програмите, като в периода август – декември са съгласувани проекти на планове за оценка по 2 програми за периода 2021 – 2027 г., както и два проекта на технически спецификации за предстоящи оценки на програми;
 - ✓ Осъществена е текуща координация с Хелпдеска за оценка към ГД „Регионална и селищна политика“ и ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК и управляващите органи за планиране на необходимата подкрепа за България от страна на Хелпдеска за оценка.
- Осъществена ефективна координация на изпълнението на НПВУ:
- ✓ Проследено е навременното изпълнение на реформите и инвестициите, заложи в НПВУ;
 - ✓ Подадено второ искане за плащане по НПВУ към ЕК на 7 октомври 2023 г.;
 - ✓ Подготовка на изменението по чл. 18(2) от Регламента за МВУ във връзка с намалената финансова алокация за България, прието на 8 декември 2023 г. от Съвета на ЕС с Решение за изменение на Решение за изпълнение от 4 май 2022 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Република България;
 - ✓ Организирана е дейността на междуведомствената РГ за координация на НПВУ.
- Осъществена ефективна координация на процеса по управление на програмите, финансирани от ШБПС, ФМ на ЕИП и НФМ в България:
- ✓ Проведени са обучения за програмните оператори и програмните компонентни оператори по ШБПС с цел подпомагане на процеса на подготовката на мерките за подкрепа;
 - ✓ Предоставени са коментари по изпратените проекти на предложения за мерки за подкрепа по ШБПС с цел подобряване на качеството им с оглед тяхното одобрение от швейцарска страна;
 - ✓ Проведени са месечни срещи с Швейцарския офис за сътрудничество и координационни срещи с програмните оператори и програмните компонентни оператори за проследяване на процеса на подготовка и изпълнение на програмите по ШБПС;

- ✓ Проведени са технически срещи с Програмните оператори по ФМ на ЕИП и НФМ;
- ✓ Осигурено е участие в заседанията на Комитетите за сътрудничество по програмите, финансирани по линия на ФМ на ЕИП и НФМ 2014 – 2021 г.
- Осигурени предпоставки за намаляване на икономическите и социални различия, осигуряване на стабилност, сигурност и развитие и укрепване на двустранните отношения между България и Конфедерация Швейцария, както и между България и страните - донори от ЕАСТ – Норвегия, Исландия и Лихтенщайн:
 - ✓ изготвена и финализирана промяна на Анекс 1 от Рамковото споразумение, включително и изменение на Споразумението за Техническа помощ по ШБПС;
 - ✓ изготвена и одобрена от страните-донори промяна на Меморандумите за разбирателство по ФМ на ЕИП и НФМ;
 - ✓ изготвено и одобрено от страните-донори искане за реалокация на средства от програми по ФМ на ЕИП към Фонда за двустранни отношения.
- Осигурена е навременна, надеждна и точна информация относно разходването на средствата от ЕСИФ, ЕФСУ, НПВУ в България, както и повишена информираност относно възможностите за финансиране със средствата от НПВУ и донорските програми, както и относно постигнатите резултати. Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейския съюз (ИСУН 2020) осигурява постоянна, навременна, надеждна и точна информация относно разходването на средствата от ЕСИФ, ЕФСУ, НПВУ, ФМ на ЕИП и НФМ в България, посредством Публичния модул на системата. Информацията се актуализира в реално време при настъпване на съответните събития.
- ❖ *Осигуряване на предпоставки за ефективно функциониране на системата за управление и контрол на средствата от Европейския съюз и от други донорски програми*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигурено унифицирано прилагане на нормативната уредба за управление на средствата от ЕФСУ и на хоризонталните политики на ЕС: През отчетния период е подготвен проект на Постановление на Министерския съвет за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключване на договори в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление, като са организирани и процедурите по обществено обсъждане на и междуведомствено съгласуване на проекта на акт⁴. С приемането на постановлението е създадена необходимата подзаконова нормативна уредба за провеждане на процедурите за избор на изпълнител с публична покана, което като последица изгражда условия за успешно изпълнение на проектите от страна на бенефициентите. Същевременно, с преходните и заключителни разпоредби на проекта на акт е извършено изменение и допълнение на националните правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. (ПМС № 86 от 2023 г.);
- Намалена административната тежест и улесняване на достъпа на бенефициентите до средствата от ЕФСУ чрез въвеждане на унифицирани правила и електронизация на процесите по изпълнение на програмите:
 - ✓ Информационната система за управление и наблюдение ИСУН е основен инструмент за намаляване на административната тежест при изпълнението на

⁴ Постановлението (ПМС № 4/2024 г.) е прието от Министерския съвет след края на отчетния период.

програмите, съфинансирани от ЕФСУ. Чрез изпълнението през отчетния период дейности за развитие на системата са създадени предпоставки за повишаване на ефективността и ефикасността както за кандидатите и бенефициентите, така и за звената в системата за управление на средствата от ЕФСУ;

- ✓ С приемането на ПМС № 4/2024 г. също е намалена административната тежест за бенефициентите, тъй като е намалена необходимостта от искане на указания от управляващите органи.
- Наличие на надеждна информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕСИФ, ЕФСУ и НПВУ:
 - ✓ Осъществено е управление, развитие и поддръжка на Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Европейския съюз ИСУН2020;
 - ✓ С оглед подобряване и ускоряване на работните процеси и пълна електронизация на всички процедури и процеси, свързани с изпълнението на програмите, е подготвен проект с наименование “Дигитална трансформация при управлението на средствата от ЕС” финансиран от програма „Техническа помощ“ по процедура “Подобрени информационни системи за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление в България”;
 - ✓ Във връзка с изпълнение на одитна констатация, както и за да се гарантира коректното функциониране на ИСУН 2020, е сключен договор за разработване на логическа схема на информационните потоци;
 - ✓ Във връзка с изпълнение на договор с предмет „Осигуряване на поддръжка на ИСУН за програмен период 2007-2013г. са изпълнени всички дейности по подготовка, инсталиране и пре-конфигуриране на системата в рамките Държавния хибриден частен облак. Извършен е одит на системата, както и проверка и профилактика на приложните сървъри и на сървъра с базата данни;
 - ✓ Чрез звеното за техническа помощ на ИСУН 2020 се осигурява текущо съдействие на всички потребители на системата. През отчетния период са обработени 1 357 заявки от потребители на системата и е оказано методическо съдействие. За отчетния период са налични 287 бр. пакета за актуализации на потребителски профили, с които са обработени 904 бр. заявки;
 - ✓ Осъществено е управление на достъпа на Системата SFC 2007-2013, SFC 2014 и SFC 2021 на Европейската комисия. През отчетния период са обработени общо 61 заявки за Системата SFC 2007-2013, и SFC 2014 и SFC 2021 на ЕК;
 - ✓ Осъществено е управление на достъпа и актуализиране на информацията в Системата ARACHNE на Европейската комисия: През отчетния период са обработени общо 59 заявки за създаване и актуализация на потребителски профили в системата. Генерирана и предоставена е детайлна информация по програмите, финансирани от ЕС за целите на инструмента на ЕК за измерване на риска от измами и нередности ARACHNE. В системата са заредени 188 файла с информация за програмен период 2014-2020, програмен период 2021-2027 и Плана за възстановяване и устойчивост.
- Осигурени предпоставки за ефективното функциониране на системите за управление и контрол на програмите, съфинансирани от ФМ на ЕИП и НФМ и на ШБПС:
 - ✓ разработена Система за управление и контрол на изпълнението на ШБПС;
 - ✓ разработена актуализация на Системата за управление и контрол на изпълнението на техническата помощ по Програмата;

- ✓ ревизирани Системите за управление и контрол на изпълнението на ФМ на ЕИП и НФМ 2014 – 2021 г.;
- Осъществено цялостното управление на Фонда за техническа помощ (ФТП) и Фонда за двустранни отношения (ФДО) по ФМ на ЕИП и НФМ, както и на Фонда за техническа помощ и Фонда за подготовка на мерки за подкрепа (ФПМП) по ШБПС, насочено към постигане на техните цели и изпълнение на финансовите им планове:
 - ✓ верифицирани разходи по ФТП по ШБПС и подготвено първо искане за възстановяване на разходи;
 - ✓ подготвен бюджет и план за 2024 г. по ФТП на ШБПС;
 - ✓ получени и обработени 6 искания на средства по ФПМП от програмните оператори, като са предоставени коментари с цел подобряване на тяхното качество. Все още не са администрирани разходи по одобрените искания за подкрепа;
 - ✓ процедурирани междинни финансови отчети по ФТП и ФДО по ФМ на ЕИП и НФМ за периода януари – юни 2023 г.;
 - ✓ актуализирана прогнозата за плащанията по ФТП и ФДО по ФМ на ЕИП и НФМ 2014 – 2021 г.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги⁵

| Бюджетна програма 1000.01.01 - “Бюджет и финансово управление” Показатели за изпълнение | Мерна единица | Целева стойност | Отчет |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Изменение и допълнение на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. | срок | При промяна на законодателството | Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина (НСКСЧ), приета с ПМС № 115 от 2004 г., е изменена с ПМС № 45 от 22.03.2023 г. |
| Заседания на Съвета ЕКОФИН | срок | Ежемесечно Позициите са одобряват на последното заседание на Министерски съвет преди заседанието на ЕКОФИН | 12 заседания |
| Заседания на Еврогрупата. | срок | При необходимост | 8 заседания |
| Заседание на ЕКОФИН/Бюджет (Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси във формат „Бюджет“). | срок | През юли (при необходимост) и през ноември. | 1 заседание |
| Заседания на Съвет „Общи въпроси“. | срок | Ежемесечно | 6 заседания |
| Заседания на Европейския съвет. | срок | При необходимост | 6 заседания |
| Заседанията на Бюджетния комитет към Съвета на ЕС. | срок | По няколко заседания месечно | 55 заседания |
| Работна група „Собствени ресурси“. | срок | 6 заседания | 11 заседания |
| Адхок Работна група „МФР 2021-2027 – ревизия“ | срок | По няколко заседания месечно | 20 заседания |
| Заседания на РГ „Борба с измамите“. | срок | 6 заседания | 4 заседания |
| РГ „Правилник за персонала“. | срок | 6 заседания | 7 заседания |
| Заседанията на ККСР. | срок | 4 заседания | 1 заседание |

⁵ Предвид прехвърлянето на функциите на дирекция „Централно координационно звено“ към Министерство на финансите считано от 01.08.2023 г., отчетените стойности на показателите по продуктите/услугите, предоставяни от дирекцията са относими за периода 01.08.2023 – 31.12.2023 г. Целевите стойности на съответните показатели са относими за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г., съобразно заложеното в програмния бюджет на Министерския съвет за 2023 г.

| | | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Заседанията на Икономическия и финансов комитет (във формат титуляри и заместници). | | Ежемесечно | 26 заседания на ИФК титуляри и 24 заседания на ИФК заместници |
| | | Позициите за съответните заседания са изготвяни в срок най-късно до един ден преди датата на самото заседание | |
| Заседанията на Комитета по икономическа политика към Съвета на ЕС. | срок | Ежемесечно | 28 заседания на КИП и телеконференции разговора |
| Заседания на КОРЕПЕР I и КОРЕПЕР II. | срок | Ежеседмично | Ежеседмично |
| Ежемесечни отчети за разходите на делегати от България в заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС. | срок | Ежемесечно | Изготвени ежемесечни отчети за разходите на делегати от България за заседанията на подготвителните органи на Съвета на ЕС |
| Годишна декларация за отчетените разходи за 2020 г. на делегати в заседанията на органите на Съвета на ЕС (в рамките на два месеца след приключване на календарната година). | срок | Годишно | 1 декларация |
| | | 28.02.2023 г. | |
| Изготвяне на проекти на актове на Министерския съвет и/или на министъра на финансите в съответствие с бюджетната процедура за съответната година. | срок | съгласно бюджетната процедура | <p>Изготвени и одобрени следните проекти на актове и указания на министъра на финансите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - РМС № 70/2023 г. за бюджетната процедура за 2024 г.; - РМС № 331/2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., който е придружен от актуализирана средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г., представляваща мотивите към законопроекта – отменено; - РМС № 348/2023 г. за одобряване на Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2026 г.; - РМС № 399/2023 г. за предложение до Народното събрание за определяне на допълнителен срок за събиране на приходи, за извършване на разходи и за предоставяне на трансфери; - РМС № 402/2023 г. за одобряване на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. |

| | | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | | <p>„удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.);</p> <p>- РМС № 459/2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., който е придружен от актуализирана средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г., представляваща мотивите към законопроекта;</p> <p>- ПМС № 108/2023 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г.;</p> <p>- РМС № 780/2023 г. за изменение на РМС № 52 на Министерския съвет от 2022 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, с изключение на първостепенните разпоредители с бюджет по бюджетите на народното събрание и на съдебната власт, за периода 2022-2025 г., изменено с РМС № 850 на Министерския съвет от 2022 г.;</p> <p>- РМС № 830/2023 г. за одобряване на законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и АСБП за периода 2024-2026 г. като мотиви към него.</p> |
| Изготвяне и публикуване на методологически и статистически данни и информации за касовото изпълнение на КФП на месечна и тримесечна основа. | срок | Ежемесечно и тримесечно съгласно предварително обявен календар | Изготвени и публикувани данни и материали в срок |
| Консолидирана фискална програма и национални бюджети – информация на месечна база, изготвяни и предоставяни в отворен формат за Портала за отворени данни на Република България. | срок | Ежемесечно, съгласно сроковете за публикуване на статистически данни за държавния сектор в предварително обявен календар | Изготвени и предоставени данни в срок |
| Изготвяне, предоставяне на МВФ и публикуване на страницата на МФ на статистически данни за ДФС във формата на GFSM 2001 и GFSM 2014. | срок | Ежемесечно, тримесечно (GFSM'2001) и годишно (GFSM 2014) съгласно предварително обявен | Изготвени и публикувани данни и материали в срок |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | календар | |
| Изготвяне и предоставяне на БНБ на месечни данни за фискалния сектор по SDDS Plus Годишна актуализация на мета-данни за сектора. | срок | Ежемесечно и съгласно предварително обявен календар | Изготвени и предоставени данни и материали в срок |
| Предоставяне на месечни фискални данни на НСИ съгласно изискванията на Директива 2011/85/ЕС. | срок | Ежемесечно, съгласно Меморандум за сътрудничество между НСИ, БНБ и МФ | Изготвени и предоставени данни и материали в срок |
| Предоставяне на данни на НСИ за изготвяне на нотификационни таблици за дефицита и дълга на консолидираното правителство за съответния период. | срок | Регламент 479/2009 на Съвета на ЕС и Регламент 679/2010 на Съвета на ЕС и | През м. март и септември 2023 г. бяха предоставени отчетни данни за 2022 г. на НСИ за целите на изготвяне на априлските и октомврийските нотификационни таблици за Евростат |
| | | Регламент 220/2014 на Европейската комисия | |
| Изготвяне и публикуване на интернет страницата на МФ на месечен информационен бюлетин за изпълнението на държавния бюджет и основните показатели на КФП | брой | 12 | Изготвени и публикувани на интернет страницата на МФ месечни бюлетини за м. декември 2022 г. и м. януари-ноември 2023 г. |
| Изготвена и внесена в МС регулярна информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП. | срок | Съгласно ЗПФ | В изпълнение разпоредбите на чл. 135 от ЗПФ бе изготвена и внесена за разглеждане в Министерския съвет информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на КФП за четвърто тримесечие на 2022 г. и за първите три тримесечия на 2023 г. при спазване на определените срокове |
| Изготвени периодични и годишен отчети на държавния бюджет и консолидираната фискална програма за съответната година. | срок | съгласно ЗПФ и ЗДД | Изготвен отчет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г. и доклад към него, както и годишен доклад и отчет за дейността на ДФГУДПС за 2022 г. и годишен доклад за състоянието на държавния дълг за 2022 г. приети с РМС №664/2023 г. Изготвен Доклад за касовото изпълнение на КФП за първото полугодие на 2023 г., приет с РМС № 624/ 2023 г. |
| Изготвени методологически указания относно касовото изпълнение на бюджета, банковото обслужване и отчетността на бюджетните организации. | брой | 7 | 11 |
| Актуализация на Ръководството за администриране на собствените ресурси на ЕС в Република България | срок | При необходимост | При необходимост |
| Решение на МС за определяне на отговорните институции в Република България за прилагането на системата на собствените ресурси на ЕС | срок | На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация | Решение № 842 на Министерския съвет (МС) от 27.11.2023 г. за определяне на отговорните институции в Република |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | | България за прилагането на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ЕС) |
| Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Споразумение за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета | срок | На основание чл. 31, ал. 2 от УПМСНА, съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета. | Обнародван Закон за ратифициране на Споразумението за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета, приет от 49-ото Народно събрание на 13 декември 2023 г. и обнародван в брой 106 от дата 22.12.2023 г. на Държавен вестник; В съответствие с т. 5 от РМС № 611 от 11 септември 2023 г. Споразумението за финансов принос между Република България и Европейската комисия съгласно член 7 от Регламент (ЕС) 2022/2463 на Европейския парламент и на Съвета е обнародвано в бр. 4 от 12.01.2024 г. на Държавен вестник. |
| Актуализация на Националната програма за реформи. | срок | Веднъж годишно | Приета с РМС № 344 от 04.05.2023 г. и изпратена на Европейската комисия |
| | | до 30 април на съответната година в съответствие с изискванията на Европейския семестър, Регламент 1176/2011 на Съвета относно превенцията и корекцията на макроикономическите дисбаланси и в съответствие с чл. 121 от ДФЕС за общите насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Съюза | |
| Доклад с нови и актуализирани мерки в отговор на специфичните препоръки на Съвета от 2023 г. | срок | Веднъж годишно съгласно Решение на Министерския съвет № 667 от 14.09.2021 г. | Приет с РМС № 614 от 11.09.2023 г. |
| Доклад за напредъка в изпълнението на мерките в Националната програма за реформи за 2023 г. за периода май-октомври 2023 г. | срок | Веднъж годишно съгласно Решение на Министерския съвет № 667 от 14.09.2021 г. | Приет с РМС № 893 от 14.12.2023 г. |
| Актуализация на Конвергентната програма. | срок | Веднъж годишно | Приета с РМС 349 от 5.05.2023 г. и изпратена на Европейската комисия. |
| | | Регламент на Съвета 1466/97 | |
| | | Актуализацията е извършена в срока, предвиден в рамките на Европейския семестър | |
| Изготвяне и публикуване на месечни конюнктурни анализи за състоянието на икономиката. | срок | Ежемесечно | Публикувани са 12 издания |
| Изготвяне и публикуване на изданието „Финансов сектор: оценки и очаквания“. | срок | Тримесечно | Публикувани са 3 издания, покриващи дейността през |

| | | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| | | | четирите тримесечия |
| Изготвяне и публикуване на изданието „Индикатор на икономическата активност в България“. | срок | Тримесечно | Публикувани са 4 издания |
| Изготвяне и публикуване на годишен обзор за икономиката на България през 2022 г. | срок | Веднъж годишно | Публикуван доклад |
| Бюлетин за основните икономически и политически решения на Съвета ЕКОФИН | срок | ежемесечно | Публикувани са 12 издания |
| Изготвена прогноза за макрорамката за бюджета и за други стратегически документи на правителството. | срок | м. февруари 2023 г. м. март 2023 г. м. юни 2023 г. м. август 2023 г. м. септември 2023г. м. октомври 2023 г. | Изготвени са 6 макроекономически прогнози. |
| Изготвена прогноза за цикличната позиция на икономиката и за структурния бюджетен баланс. | срок | м. февруари 2023 г. м. март 2023 г. м. август 2023 г. м. ноември 2023 г. | Изготвени са 4 прогнози за цикличната позиция и структурния бюджетен баланс. |
| Уредени дялови участия и принос на Република България в международните финансови институции. | срок | Съгласно изискванията на МФИ | Плащане на: - подлежащата на внасяне част от акциите в размер общо на 33 156 828,25 лв. в полза на МБВР; - пълен размер на акциите на обща стойност 35 241 956,56 лв. в полза на МФК - първа вноска в увеличението на капитала на БРСЕ в размер на 3 421 629 евро. |
| Плащане на вноската на Република България в Европейския фонд за развитие. | | Съгласно определения от ЕК размер и график | 8 975 558,12 лв. |
| Плащане на вноската на Република България в бюджета на ЕС. | срок | 3 пъти месечно, съгласно утвърдените срокове; при допълнителни плащания – съгласно поставения от ЕК срок | 2 пъти месечно, съгласно утвърдените срокове; при допълнителни плащания – съгласно поставения от ЕК срок |
| Участие в заседанията на управляващите органи и работните групи към международните финансови институции, както и в заседанията на работните формати на ЕС, свързани със сътрудничеството с МФИ. | срок | Съгласно определените графици от управителните им органи | Неприсъствени гласувания на материали относно текущата дейност на МБИС и ЧБТР. 2 заседания на СУ на МИБ 1 заседание на Съвета на МБИС. 1 заседание на СУ на ЕИБ и 9 заседания на СД на ЕИБ 1 заседание на СУ на ЕБВР. 9 заседания на СД на ЧБТР, 2 заседания на СУ на ЧБТР. 5 заседания на АС на БРСЕ; 1 съвместно заседание на УС и АС на БРСЕ. 5 заседания на Подкомитета по въпросите на МВФ към ИФК. 5 работни заседания на МАР. |

| | | | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|------|
| Изготвени/изменени позиции и указания в дебата по Кохезионната политика на ЕС в работни формати към Съвета и ЕК | брой | 25 | 10 |
| Участие в заседания на КОРОР и други работни формати на ЕК и на Съвета на ЕС | брой | 28 | 11 |
| Осигурена адекватна нормативна уредба за изпълнение на програмите, съфинансирани със средства от ЕФСУ: разработени проекти на нормативни актове | брой | 2 | 1 |
| Осъществен мониторинг на функционирането на системите за управление и контрол: текущо наблюдение | Качествен показател | н.п. | н.п. |
| Координиране на дейностите по оценка на СП и програмите, съфинансирани от ЕФСУ: ръководене дейността на МРГ за оценка на ЕСИФ | Качествен показател | н.п. | н.п. |
| Участие в заседания на Мрежата за оценка към ГД „Регионална и селищна политика“ на ЕК | брой | 3 | 0 |
| Брой проведени годишни срещи, комитети за наблюдение, комитети за сътрудничество, направляващи комитети, заседание на МРГ за НПВУ | брой | 116 | 26 |
| Ключови етапи и цели, заложи в НПВУ, върху чието изпълнение е осъществен текущ мониторинг | брой | 87 | 87 |
| Организация на работата на Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС: проведени заседания и/или писмени процедури | брой | 50 | 23 |
| Изготвена и съгласувана Многогодишна работна програма на JASPERS за периода 2021-2027 г. | брой | 1 | 1 |
| Работеща Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Европейския съюз ИСУН2020 | брой | 1 | 1 |
| Работеща Система за управление на националните инвестиции | брой | 1 | 1 |
| Ефективност на електронните услуги за кандидатите и бенефициентите: удовлетвореност на кандидати и бенефициенти от електронните услуги на ИСУН 2020 | % | 80% | 97% |
| Осигуряване на пълноценно обслужване на потребителите на ИСУН2020 от “help-desk” на системата: успешно приключени заявки | % | 95% | 99% |
| Удовлетвореност на потребителите на ИСУН2020 от работата на “Help desk” звеното | % | 80% | 97% |
| Осигурен достъп до ARACHNE: обработени заявки за създаване/промяна на потребителски профили | брой | 40 | 58 |
| Осигурен достъп до SFC 2007-2013, SFC 2014 и SFC 2021 на Европейската комисия: обработени заявки за създаване/промяна на потребителски профили | брой | 100 | 60 |
| Изпълнение на проекти и инициативи с партньори от страните-донори по ФМ на ЕИП и НФМ по всички програми: партньорски проекти и инициативи (с натрупване) по всички програми | брой | 70 | 166 |

| | | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|------|------|
| Изготвени стратегически доклади за изпълнението на ФМ на ЕИП и НФМ по ФМ на ЕИП и НФМ 2014-2021 г. | брой | 1 | 1 |
| Текущ мониторинг на функционирането на системите за управление и контрол на програмите, финансирани от ФМ на ЕИП и НФМ: осъществено наблюдение | Качествен показател | н.п. | н.п. |
| Осигуряване на ефективна координация на Мрежата от областни информационни центрове: ефективно функционираща Мрежа от Областни информационни центрове, предоставяща навременна, надеждна и точна информация | Качествен показател | н.п. | н.п. |
| Осигуряване на прозрачност при управлението и изпълнението на ФМ на ЕИП и НФМ: функциониращ Интернет портал за всички програмни оператори по ФМ на ЕИП 2014-2021 и НФМ 2014-2021г. | брой | 1 | 1 |
| Оперативна координация по програмирането и изпълнението на ШБПС | Качествен показател | н.п. | н.п. |

| № | Бюджетна програма 1000.01.01 - "Бюджет и финансово управление" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 14 958 100 | 15 934 604 | 14 229 073 |
| | Персонал | 12 952 300 | 13 774 735 | 13 515 586 |
| | Издръжка | 2 003 600 | 2 156 569 | 712 471 |
| | Капиталови разходи | 2 200 | 3 300 | 1 016 |
| | В това число: | 0 | 840 854 | 1 227 461 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 0 | 718 812 | 718 812 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 0 | 15 523 | 15 523 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 386 607 |
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 0 | 106 017 | 106 017 |
| | Швейцарско - българска програма за сътрудничество | 0 | 502 | 502 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 14 958 100 | 15 093 750 | 13 001 612 |
| | Персонал | 12 952 300 | 13 087 950 | 12 491 746 |
| | Издръжка | 2 003 600 | 2 002 500 | 508 850 |
| | Капиталови разходи | 2 200 | 3 300 | 1 016 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 840 854 | 1 227 461 |
| | Персонал | 0 | 686 785 | 1 023 840 |
| | Издръжка | 0 | 154 069 | 203 621 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| | От тях за: | 0 | 840 854 | 1 227 461 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 0 | 718 812 | 718 812 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 0 | 15 523 | 15 523 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 386 607 |

| | | | | |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 0 | 106 017 | 106 017 |
| | Швейцарско - българска програма за сътрудничество | 0 | 502 | 502 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 4 470 500 | 4 470 500 | 2 803 266 |
| | Провеждане на техническата подготовка за членството на България в еврозоната | 0 | 0 | 0 |
| | Предоставяне на подкрепа за създаването и функционирането на Офис на Световната банка в София, България за осъществяването на споделени услуги и други функции на Групата на Световната банка | 4 470 500 | 4 470 500 | 2 803 266 |
| | | | | |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 499 444 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 0 | 0 | 499 444 |
| | | | | |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 4 470 500 | 4 470 500 | 3 302 710 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 19 428 600 | 19 564 250 | 15 804 878 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 19 428 600 | 20 405 104 | 17 531 783 |
| | | | | |
| | Численост на щатния персонал | 237 | 293 | 257 |
| | Численост на извънщатния персонал | 0 | 0 | 0 |

Бюджетна програма „Защита на публичните финансови интереси”

Изпълнение на целите на програмата

В изпълнението на политиката в областта на устойчивите и прозрачни публични финанси програмата цели защита на публичните финансови интереси и превенция с корупцията чрез:

- Добро финансово управление на публичните средства посредством засилване на управленската отговорност и функциониране на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол и независим вътрешен одит;
- Оценка на системите за финансово управление и контрол на органите, участващи в усвояването на средствата от ЕС и получаване на достатъчна увереност за тяхната адекватност, надеждност, ефективност и ефикасност, и издаване на годишно одиторско становище за законосъобразността и редовността на сертифицираните пред Европейската комисия разходи по всички оперативни програми;
- Осъществяване на последващ финансов контрол за законосъобразност чрез извършване на финансови инспекции за спазването на нормативните актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност, както и дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки на организациите и лицата, посочени в чл. 4 от Закона за държавната финансова инспекция;
- Осъществяване на процесуалното представителство на Министерството на финансите, министъра на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите в предвидените от закона случаи в образуванияте съдебни, арбитражни и други свързани с тях производства;

- Осигуряване на условия за провеждане на принципите за публичност и прозрачност, свободна конкуренция, равнопоставеност, недопускане на дискриминация и пропорционалност при възлагането на обществени поръчки.

Бюджетната програмата включва дейности, изпълнявани от дирекции „Национален фонд”, „Съдебна защита”, „Методология на контрола и вътрешен одит”, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”, Агенцията по обществени поръчки и Агенцията за държавна финансова инспекция.

За реализиране целите на бюджетната програма министерството си взаимодейства с всички организации от публичния сектор, в т.ч. министерства, ведомства, общини, Сметната палата и другите контролни органи, органите на съдебната власт, Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (AFCOS). Министерството на финансите си сътрудничи с Европейската комисия и Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Във връзка с осъществяване процесуалното представителство на Министерството на финансите и държавата и провеждането на процедури за избор на процесуален защитник на Република България, както и арбитри по образуванията срещу нея международни арбитражни дела, Министерството на финансите си взаимодейства с правораздавателните органи в страната, Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове във Вашингтон и Международния търговски арбитраж в Париж. След присъединяването на страната ни към ЕС, държавата би могла да бъде конституирана като ответник по образувани съдебни производства и пред Съда на европейските общности в Люксембург.

❖ Разработване и провеждане на държавната политика в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

В съответствие с планираните дейности, постигнатите резултати за 2023 г. са следните:

- проекти на нормативни актове в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит и стратегии;

През отчетния период, с цел усъвършенстване на законодателството в сферата на вътрешния одит в публичния сектор, е изготвен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор на база извършен анализ на прилаганите практики по отношение на вътрешния одит в организациите от публичния сектор и извършената през 2022 г. последваща оценка на въздействието на ЗВОПС. Проведено е обществено обсъждане на изготвения законопроект. Предстоят промени в законопроекта на база допълнителни анализи и ново широко обществено обсъждане.

Изготвен план за изпълнение на Стратегията за развитие на вътрешния контрол в публичния сектор на РБ 2023-2026 г., одобрен от министъра на финансите през м. март 2023 г.

- издадена методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит, дадени указания за приоритетни цели и области за одитиране при планиране на дейността по вътрешен одит;

На основание чл.7, ал.1 от Наредбата за формата, съдържанието, сроковете, реда и начина за представяне на информация по чл.8, ал.1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, от министъра на финансите са утвърдени Указания за годишното докладване за състоянието на системите за финансово управление и контрол

за 2023 г. в организациите от публичния сектор и Въпросник за самооценка на системите за финансово управление и контрол за 2023 г.

Във връзка с годишното докладване и отчитане на дейността по вътрешен одит за 2023 г. в организациите от публичния сектор, и в изпълнение на функциите на министъра на финансите по координация и хармонизация на вътрешния одит в публичния сектор, с писмо изх. № 91-00-760/20.12.2023 г. от министъра на финансите до съответните организации са изпратени Въпросник за дейността по вътрешен одит през 2023 г. и Указания за реда и начина за отчитане на дейността по вътрешен одит за 2023 г. в организациите от публичния сектор. Въпросникът и Указанията са изготвени от дирекция МКВО.

Дирекция МКВО съвместно с АОП участва в изготвянето на Указания за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност на обществените поръчки, съгласно чл.237б от Закона за обществените поръчки. Указанията са утвърдени от министъра на финансите със заповед № ЗМФ-1229/20.12.2023 г. и са издадени на основание чл.237б, ал.5 от Закона за обществените поръчки.

Текущо през отчетния период са предоставяни становища с методологичен характер по въпроси, свързани с финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор.

- консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор;

Консолидираният годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор в Република България за 2022 г. беше представен на Министерския съвет с писмо на главния секретар на Министерството на финансите през месец юни 2023 г., като във връзка с промени в структурата и състава на правителството, докладът се изпрати повторно през месец октомври 2023 г. Приет е с Решение на Министерския съвет № 691 от 4 октомври 2023 г.

- извършени системни наблюдения;

През 2023 г. са приключени 9 системни наблюдения, от които 5 по чл. 49, ал. 1 от ЗВОПС в общините Пазарджик, Русе, Етрополе, Велинград, Гоце Делчев и в НЕК ЕАД и 4 по чл. 18, ал. 1 от ЗФУКПС в общините Стара Загора, Гоце Делчев, Луковит и Кърджали. Изготвен е План за извършване на системни наблюдения за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г.

- проведени работни срещи и обучения за ръководители, служители, вътрешни одитори и др. по въпросите на финансовото управление и контрол и вътрешния одит в публичния сектор;

Проведени са две обучения на тема „Роли и отговорности на риск-мениджмънта в процеса по управление на риска в организациите от публичния сектор“ за служители от БАН, които пряко участват в процеса по управление на риска.

Проведена е работна среща на тема „Актуални моменти и предизвикателства пред вътрешния контрол в публичния сектор“ с вътрешни одитори, финансови контрольори, членове на одитни комитети и лица на ръководни длъжности от публичния сектор.

- проведени изпити за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“;

В съответствие с Наредба № Н-9 от 10.06.2019 г. на министъра на финансите на 01 юли 2023 г. се проведе изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“. От 420 кандидати, допуснати до участие, на изпита се явиха 363 кандидата, като от тях 62 са лицата, успешно издържали изпита. Относителният дял на кандидатите,

успешно издържали изпита, спрямо общия брой на явилите се, е около 17 %. На лицата, успешно издържали изпита, министърът на финансите издаде сертификати с поредни номера от 2973 до 3034 с дата 12.07.2023 г.

- актуална публична база данни за звената за вътрешен одит и актуален публичен регистър на одиторите, издържали успешно изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“;

Текущо, след предоставяне на информация от вътрешните одитори, се актуализира базата данни за звената за вътрешен одит в публичния сектор и информацията за назначените вътрешни одитори в тях. Регистърът на лицата, притежаващи сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“ се актуализира след издаване на сертификати „вътрешен одитор в публичния сектор“ на лицата, успешно издържали изпита. От 2006 г. до 31.12.2023 г. от министъра на финансите са издадени 3 034 сертификата.

- актуална информационна система за финансово управление и контрол и вътрешен одит, съдържаща законодателство, методология и добри практики по вътрешен контрол;

С цел осигуряване на публичност за състоянието на вътрешния контрол в публичния сектор, дирекция МКВО поддържа актуална информация в Информационната система за финансово управление и контрол и вътрешен одит (ИСФУКВО), която е част от интернет страницата на МФ. В нея текущо служители на отдел „Методология на контрола“ публикуват информация за вътрешния контрол в публичния сектор, като например през 2023 г. е публикувана информация за провеждане на изпита за придобиване на сертификат „вътрешен одитор в публичния сектор“, методически указания по процеса на годишното докладване за състоянието на системите за финансово управление и контрол, за дейността по вътрешен одит и за дейността на одитните комитети и др.

- повишаване на професионалната компетентност на служителите от дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“;

През 2023 г. служители от отдел „Методология на контрола“ в дирекция МКВО са взели участие в общо 10 обучения на различни теми, с цел повишаване на професионалната компетентност, 9 от които организирани от Института по публична администрация и едно по Двустранната програма за сътрудничество с Министерство на финансите, Нидерландия. В част от тях са участвали по няколко служителя от отдела, като общото участие на служителите е 19.

- дадени съгласия или откази, след извършени проверки на постъпилите искания и документи, за назначаването и освобождаването на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в организации от публичния сектор;

До 31.12.2023 г. след извършени проверки на постъпилите искания и документи са дадени 32 съгласия за назначаването на вътрешни одитори (ВО) и 17 съгласия за освобождаване на ВО, както и 6 съгласия и 1 отказ от съгласие за назначаване на ръководители на вътрешния одит (РВО) и 4 съгласия за освобождаването на РВО в организации от публичния сектор.

- съгласуване състава на одитни комитети в министерствата и Държавен фонд "Земеделие";

Във връзка с изискванията на чл. 18, ал. 2, т. 1 и 4 от ЗВОПС са съгласувани съставите и промени в съставите на одитните комитети в Министерство на отбраната (две съгласувания за периода), Министерство на правосъдието, Министерство на електронното управление, Държавен фонд "Земеделие", Министерство на образованието

и науката (две съгласувания за периода), Министерство на външните работи, Министерство на труда и социалната политика.

- извършени проверки относно спазването на задължението за представяне на информация за състоянието на системите за финансово управление и контрол и при необходимост изпращане на информация до АДФИ за съставянето на актове за установяване на административни нарушения по ЗФУКПС;

Със заповед № ЗМФ-675 от 05.08.2022 г. на министъра на финансите е определено финансовите инспектори от АДФИ, при упражняване на инспекционната си дейност, да съставят актове за установяване на административни нарушения по чл. 21, ал. 1 от ЗФУКПС.

До 31.03.2023 г. всички ръководители на организации-първостепенни разпоредители с бюджет изпратиха годишни доклади за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2022 г. чрез модул „Годишно докладване“. След извършената проверка няма необходимост от изпращане на информация до АДФИ за съставяне на актове за установяване на административни нарушения по ЗФУКПС.

- изготвен анализ на извършването на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност;

Дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в Министерството на финансите в изпълнение на функциите си, свързани с наблюдение и контрол при извършване на външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност, следи за спазване изискванията на Наредба № 1 от 30.03.2017 г. за условията, реда и начина за извършване на външни оценки за осигуряване качеството на одитната дейност (Наредбата). За отчетния период са постъпили 42 бр. доклади за извършени външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност в организации от публичния сектор (в т.ч. и четиринадесет доклада от търговски дружества и държавни предприятия), като служителите от отдел „Методология на контрола“ текущо отразяват информацията за прегледа в работна таблица.

Официален анализ за извършените външни оценки за осигуряване на качеството на одитната дейност се представя всяка година в Консолидирания годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор.

- подпомагане на функционирането на Консултативния съвет по контрол и одит в публичния сектор в изпълнение на функциите на секретариат;

С цел избягване дублирането на функции, дейности и отговорности и повишаване на ефективността при координацията и взаимоотношенията между основните контролни органи, се изготви проект на постановление за закриване на Консултативния съвет и проект на Решение за отмяна на Решение № 662 на Министерския съвет от 2017 г. за създаване на Консултативния съвет. Към момента на изготвяне на настоящия отчет предстои междуведомствено съгласуване. Не са провеждани заседания през 2023 г.

- издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация по професия „вътрешен одитор в публичния сектор“, придобита в чужбина от лица, желаещи да я упражняват в Република България;

Не са издавани удостоверения за признаване на професионална квалификация по професия „вътрешен одитор в публичния сектор“, придобита в чужбина от лица, желаещи да я упражняват в Република България.

- Гарантиране на допустимостта на извършените разходи по Оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз, включително Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица

2014-2020 г., Програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС Финансовия механизъм на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм.

И през този отчетен период Сертифициращият орган продължи да оказва методическа подкрепа на Управляващите органи по Оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (вкл. Инициативата за младежка заетост) и Кохезионния фонд на Европейския съюз Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и на Програмните оператори по програмите, съфинансирани от ФМ на ЕИП и НФМ както и на Националния план за възстановяване и устойчивост.

Бяха проведени 68 работни срещи на Сертифициращия орган и управляващите органи (в това число и видеоконферентни разговори), на които се разискваха въпроси, свързани със специфики на финансовото управление на програмите, съфинансирани от ЕФРР, КФ и ЕСФ.

През отчетния период бяха проведени поредица от срещи на национално равнище с участието на представители на отговорните ведомства във връзка с Националния план за възстановяване и устойчивост, както и с представители на Европейската комисия-169.

В изпълнение на задълженията си за гарантиране на допустимостта на извършените разходи през отчетния период Сертифициращият орган извърши проверки на представените доклади по сертификация от Управляващите органи по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд (вкл. Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и програмите за европейско териториално сътрудничество по външни граници на ЕС. Като част от процеса по сертификация са извършени 69 проверки по чл. 27 и чл. 87 от Наредба № Н-3/2018 г. и са изпратени 87 сертификата, заявления за плащане и отчети за разходи към Европейската комисия. Също така са изпратени 16 Междинни финансови доклада по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм.

❖ Защита на публичните финансови интереси чрез извършване на последващи финансови инспекции

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на обективна информация за спазването на нормативните актове, които уреждат бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност и дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки, на база установените резултати при финансовите инспекции в проверените организации и лица.

През отчетния период не са предприемани законодателни инициативи за разработване на документи със стратегическо значение във връзка с дейността на Агенцията за държавна финансова инспекция и не са променяни съществено нормативните актове, които уреждат дейността.

Към 31.12.2023 г. са извършени 454 финансови инспекции и проверки.

Представената към момента информация за дейността на агенцията отразява резултатите и предприетите последващи мерки по 415 финансови инспекции и проверки. За останалите 39 инспекции, приключили с доклади, не са изтекли нормативно регламентирани със ЗДФИ срокове за представяне на становища от проверяваните лица, изготвяне на заключения от финансовите инспектори и предприемане на последващи мерки, с оглед на което резултатите от същите не могат да бъдат отчетени към момента.

При извършените 415 финансови инспекции и проверки са установени вреди; нарушения на бюджетната, финансово-стопанската и отчетна дейност, както и на дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки; съставени са актове за начет и актове за установяване на административни нарушения и са предприети последващи мерки по реда на ЗДФИ, както следва:

- Проверени са 1 260 обществени поръчки на стойност 4 391 580 760 лв., като при 525 от тях са установени нарушения. От установените нарушения 45 са невъзложени обществени поръчки по ЗОП на стойност 27 547 145 лв.; 4 възложени обществени поръчки не съобразно стойността им на стойност 302 098 лв.; 53 неоснователно проведени процедури на договаряне на стойност 70 018 877 лв.
- Установени са нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина, в т.ч. 55 - нарушения на Закона за счетоводството, 385 нарушения на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, 73 нарушения на Закона за публичните финанси; 246 – други нарушения на нормативни актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската и отчетната дейност и други;
- През периода във връзка с установени нарушения са съставени 1059 акта за установяване на административни нарушения, от тях 588 акта са за нарушения при възлагане на обществени поръчки, 687 акта са за нарушения на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона за счетоводството и други нормативни актове, уреждащи бюджетната и финансово-стопанската дейност. Съставените актове за установени административни нарушения и наложените глоби по тях оказват дисциплиниращ и превантивен ефект върху проверяваните организации и лица;
- Констатирани са виновно причинени вреди на проверяваните организации и лица на стойност 135 830 лв., за които се търси пълна имуществена отговорност по реда на чл. 21 от Закона за държавната финансова инспекция, от които са възстановени до приключване на финансовата инспекция са 132 560,60 лв.
- Констатирани са и други вреди на стойност 210 512 лв., от които 69 754,20 лв. са възстановени по време на финансовите инспекции. За вреди на стойност 33 101,03 е потърсена имуществена отговорност по време на инспекцията, а за вреди в размер на 42 629,9 лв. е направено предложение по чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ и за вреди в размер на 65 027 лв. не може да бъде потърсена имуществена отговорност поради изтекъл давностен срок за търсене на имуществена отговорност от причинителя или друго;
- Установени са 51 индикатори за измами при 25 финансови инспекции;
- Проверено е изпълнението на 3 862 договора;
- Предприети са последващи мерки: на органите на прокуратурата са изпратени по компетентност 169 доклада за извършени финансови инспекции и проверки; дадени са 49 писмени указания за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях. За установените при финансовите инспекции нарушения са уведомени горестоящите разпоредители с бюджет; общинските съвети; органите, упражняващи правата на собственост на държавата или общините в капитала на търговските дружества; финансиращите органи, включително и тези по фондове и програми на Европейския съюз.

❖ *Защита на държавния интерес в образувателните производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Защита на държавния интерес в образованите производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина.
- Ефективна защита на държавните интереси в образованите от и срещу министъра на финансите, Министерство на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите дела.

Защитата на държавния интерес в образованите производства пред правораздавателните органи в страната и чужбина се осъществява посредством процесуално представителство по образованите съдебни и арбитражни дела.

Осигурява се процесуалното представителство на министъра на финансите, Министерство на финансите и държавата, представлявана от министъра на финансите, в предвидените от закона случаи, по всяките граждански, търговски, административни, наказателни, административно-наказателни и изпълнителни дела, както и в производствата по универсално принудително изпълнение.

Общият брой на активно водените през отчетния период дела (извън международните арбитражни дела) е 755 от които към момента 335 са висящи, 84 са спечелени, 44 са загубени и 292 са приключили като в производството държавата, министърът на финансите или Министерство на финансите са били конституирани като ответник, трето лице – помагач или заинтересована страна.

За 2023 г. броят на гражданските дела е 435, от които 263 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 34 965 727 лв., 64 спечелени с обща стойност на материалния интерес в размер на 12 906 114 лв., 39 загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 4 962 719 лв. и 69 приключили производства.

Общият брой на търговските дела е 24, от които 16 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 11 595 367 лв., 4 са спечелени на стойност 205 710 лв., 2 са загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 1 242 360 лв. и 2 приключили производства.

Значителна част от загубените дела на държавата са резултат от две решения на Конституционния съд на Република България, които доведоха до поредица от осъдителни съдебни решения по искиви претенции на производители на електрическа енергия от слънце и вятър за обезщетяване на вредите, причинени им от противоконституционна такса.

С Решение № 13 от 31.07.2014 г., постановено по к. д. № 1/2014 г., Конституционният съд е обявил за противоконституционни точки 2 и 3 от § 6 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет за 2014 г., с които са създадени чл. 35а, ал. 1, 2 и 3, чл. 35б, ал. 1, 2, 3 и 4, чл. 35 в, ал. 1, 2 и 3 и чл. 73, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗЕВИ. Обявените за противоконституционни разпоредби регламентират задължение за заплащане на 20%-на такса за производството на електрическа енергия от вятърна и слънчева енергия, механизмът за определяне на таксите, тяхното удържане и внасяне, както и последиците от невнасянето им в срок.

С Решение № 3 от 28.04.2020 г. (обн. ДВ, бр. 41 от 12 май 2020 г.) по к. д. № 5 от 2019 г. Конституционният съд е приел изключение от основното правило, установено в чл. 151, ал. 2, изречение трето от Основния закон за действието „занапред“ на решението за обявяване на противоконституционност. Изводът на Конституционния съд е, че спрямо правоотношения, предмет на висящи съдебни производства, обявеният за противоконституционен закон не се прилага, като в тези случаи съдът, пред който е висящ спорът, следва да го реши, позовавайки се пряко на Конституцията, ако е възможно, както и чрез аналогия на закона и аналогия на правото.

В съдебната практика на ВКС еднозначно се приема, че макар и вредите да са причинени от действия и/или бездействия на Народното събрание, то отговорността за обезщетения на увредените лица се носи от държавата. Съгласно чл. 31, ал. 1 от ГПК в съдебните производства държавата се представлява от министъра на финансите. В своите решения съдилищата правят следните правни изводи: „...Отговорността за вреди е на държавата – тя дължи обезщетение на увредените лица, защото неин орган е постановил противоконституционния акт и след това същият този орган противоправно бездейства. Приемането на противоконституционния закон, както и последвалото противоправно бездействие е осъществено чрез поведението на мнозинството народни представители, като противодействието на малцинството от тях е без правно значение, доколкото не е довело до резултат. Без значение е кои са народните представители и от кое по ред Народно събрание са те. Тяхното поведение като длъжностни лица от състава на Народното събрание ангажира отговорността на държавата, като правен субект.“

Така на практика може да се приеме, че броят на загубените дела, образувани въз основа на претенции от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници за възстановяване на противоконституционно събрани такси, не формира никаква трайна тенденция. Всъщност налице е бил един единствен правен спор, който Конституционният съд е разрешил с посочените две свои решения. Броят на делата, по които държавата впоследствие е осъдена от гражданските съдилища е функция на този единствен правен спор. След произнасянето на Конституционния съд не е съществувала дори теоретична възможност тези дела да бъдат спечелени.

Водените административни дела наброяват общо 281, от тях 43 висящи с обща стойност на материалния интерес в размер на 7 038 316 лв., 15 спечелени с обща стойност на материалния интерес в размер на 13 744 967 лв., 3 загубени с обща стойност на материалния интерес в размер на 3 177 043 лв. и 221 приключили. Запазена е тенденцията за наличие на голям брой на административни дела пред административните съдилища относно проведените отчуждавания на частни недвижими имоти с цел реализиране на различни инфраструктурни проекти със значим държавен и обществен интерес: Решение № 88 на Министерския съвет от 01.02.2023 г. за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Път I-1 (E-79) обход на гр. Монтана от км 102+060 до км 114+512.20, в частта на пътен възел при км 102+753“, в землището на с. Долна Вереница, община Монтана, област Монтана“; Решение № 12 от 06 януари 2023 година на Министерския съвет за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на Път I-1 (E-79) „Видин - Ботевград“, участък от км 61+750 (километраж по съществуващ път I-1) ≡ км 58+128,47 (километраж по проект) до км 102+060 (километраж по съществуващ път I-1) ≡ км 99+193 (километраж по проект) на територията на областите Видин и Монтана“; Решение № 130 на Министерски съвет от 17.02.2023 г. за отчуждаване на имоти и части от имоти - частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект: „Модернизация на път I-8 Калотина – СОП, част от обект Автомагистрала Европа в участъци от км 39+049,43 до км 42+640,51 и от км 42+640,51 до км 45+977,45, на територията на Софийска област и област София“; Решение № 219 на Министерски съвет от 27.03.2023 г. за отчуждаване на имоти и части от имоти - частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект: „Модернизация на път I-8 Калотина – СОП, част от обект Автомагистрала Европа в участъци от км 32+447.20 до км 33+612.73, от км 33+612.73 до км 33+858.23 и до км 39+049.43 на територията на Софийска област“; Решение № 914 от 17 ноември 2022 година на Министерския съвет на Република България за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Железопътна линия София-Пловдив, участък Ихтиман-

Септември от Проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив: жп участъци София – Елин Пелин и Елин Пелин – Септември, на територията на община Костенец, Софийска област; Решение № 96 от 04.02.2021 г. на Министерския съвет за отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „Модернизация на железопътната линия София – Драгоман, участък „Гара Волуяк – Гара Петърч“, в землището на град Костинброд, община Костинброд, Софийска област; Решение № 434 от 15.06.2023 г. на Министерския съвет за отчуждаване на обект "Автомагистрала "Русе-Велико Търново", участъци "Русе-Бяла" и обход на град Бяла от км 0+500 до км 76+040" в участък "Обход на гр. Бяла" от км.65 + 435 до км 69 + 696, на територията на Община Ценова, Област Русе; Решение № 744 от 20.10.2023 г. на Министерския съвет за отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, за държавна нужда за изграждане на обект „автомагистрала „Русе-Велико Търново“, участъци „Русе-Бяла“ и обход на град Бяла от км 0+500 до км 76+040“, в участъци от км 40+071 до км 49+497, от км 55+780 до км 56+372, от км 58+122 до км 59+657, от км 69+696 до км 70+788, от км 70+788 до км 72+379, от км 72+379 до км 74+741 и от км 74+741 до км 76+040, на територията на Област Русе.

В тази връзка, независимо, че по делата Министерство на финансите е заинтересована страна, юрисконсултите от дирекцията значително са допринесли за драстично намаляване на претендираните от жалбоподателите обезщетения.

По образуваните наказателни дела, в които Министерство на финансите или държавата чрез министъра на финансите имат възможност да се конституират като граждански ищци, са предявени и приети за съвместно разглеждане 13 граждански иска на обща стойност 13 936 866 лв., като от тях 13 производства са висящи на стойност 13 936 866 лв.

През отчетния период по жалби срещу наказателни постановления, издадени от министъра на финансите, в качеството му на административно наказващ орган, са образувани две наказателни с административен характер дела, като сумата от наложените с тях наказания – глоба е в общ размер на 300 лева.

Водените изпълнителни производства през отчетния период са 153 на брой, като всички са висящи.

През отчетния период пред Комисията за защита от дискриминация срещу министъра на финансите и Министерството на финансите има образувани три нови производства по Закона за защита от дискриминация, по които са изразени становища. По две висящи производства срещу МФ е осъществено процесуално представителство, три производства от 2022 г. са приключили с отхвърляне на жалбите, по едно производство от 2023 г. се очаква решение, две производства от 2023 г. все още са висящи и по тях няма насрочване на открито заседание.

През отчетния период Конституционният съд е конституирал министъра на финансите като заинтересована страна по осем конституционни дела, като по пет дела са изразени становища, а по три дела не са изразени становища по целесъобразност.

През отчетния период са покрити всички показатели за изпълнение като успеваемостта по делата е 65,6 %, които представляват 74,1 % от заявления материален интерес, коефициентът на успеваемост е 1,13 и процесуалните срокове са спазени на 100%.

От съществено значение за защитата на държавните финансови интереси е организирането на ефективна процесуална защита по международните арбитражни дела, предвид значителния им материален интерес. Размерът на средствата, необходими за организиране на защитата на държавния интерес по международни дела, се определя въз основа на размера на възнагражденията на арбитрите, които вземат участие при разрешаване на спора, както и размера на адвокатските хонорари за осигуряване на

процесуалната защита и другите разности, свързани с нея. Съгласно установената арбитражна практика, в случай на осъдително арбитражно решение, арбитражните трибунали присъждат лихви до окончателното изпълнение на уважения размер на претенцията, като обикновено размера на лихвата се формира на базата на 6-месечния LIBOR, увеличен с 5 до 10 процента.

През отчетния период са водени следните арбитражни производства:

- *CEZ a.s. v. Bulgaria* (ICSID Case no. ARB/16/24). Размерът на претенциите е от 934 млн. евро до 1,043 млрд. евро (в зависимост от метода на изчисляване на вредите) плюс лихва от 1,9 % от датата на решението. Делото е висящо като страните са разменили своите писмени защиты и е проведено заседание по същество през първата половина на 2023 г. През ноември 2023 г. е проведено второ заседание по същество на делото. Очаква се произнасяне на трибунала.
- *Cheref v. Bulgaria* (ad hoc арбитражно дело). Размерът на претенциите е 1,4 млн. щатски долара. Делото е спечелено, но непосредствено след постановяване на арбитражното решение е подадена молба за неговата отмяна и е образувано производство пред Апелативния съд във Версай, като България е представила отговор през април 2022 г. С Решение от 07.03.2023 г. Апелативният съд във Версай отхвърля подадената от Аберрахман Шереф молба за отмяна на постановеното в полза на държавата арбитражно решение. Делото е висящо, тъй като решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Франция и сроковете за това все още не са изтекли.
- *Moti Ramot and Rami Levy v. Bulgaria* (ICSID Case no. ARB/18/47). Размерът на претенциите е 113 млн. евро плюс сложна годишна лихва (ОЛП на БНБ+10). Делото е висящо във финална фаза - проведено е арбитражно заседание по същество, като се очаква произнасяне на трибунала.
- *ACF Renewable Energy Limited v. Bulgaria* (ICSID Case no. ARB/18/1). Размерът на претенциите е 78 млн. евро плюс лихва. Делото е висящо във финална фаза - проведено е арбитражно заседание по същество и е обявено за решаване.
- *Vasilisa Ershova and Denis Ershov v. Bulgaria* (ICSID Case no. ARB/22/29). Размерът на претенциите е 1,07 млрд. евро плюс лихва за забава в размер, определен от арбитражния трибунал до пълното изплащане на вземането, като начална дата и размерът на лихвения процент към настоящия момент не са уточнени. Делото е в начална фаза.
- *Astronergy Solar Netherlands B.V.* (ICSID Case no. ARB/22/23) Размерът на претенциите е 55 млн. евро плюс лихва за забава до пълното изплащане на вземането. Делото е прекратено на основание чл. 56 от Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави.

Освен това, Република България участва в откритата от Европейската комисия процедура SA.39.101, която има за цел да установи наличието на неправомерно предоставена държавна помощ от страна на българската държава и води преговори във връзка със сключените договори за дългосрочно изкупуване на електроенергия с „Ей И Ес-3С Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД. В последните комуникации Европейската комисия е подкрепила позицията на България, че договорите представляват непозволена държавна помощ, както начина на изчисляване на дължимата компенсация. Към момента процедурата е висяща и не е приключила.

❖ Защита на публичните финансови интереси чрез осъществяването на специфични одитни дейности по фондове и програми на Европейския съюз

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През 2023 г. Одитният орган изпълни планираните дейности и постигна съответните резултати, както следва:

- Актуализиране на одитните стратегии по оперативните програми и по програмите за трансгранично сътрудничество.

През месец февруари 2023 г. на Европейската комисия бяха предоставени актуализираните одитни стратегии по всички 9 оперативни програми и трите програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС. Актуализираните стратегии са одобрени от изпълнителния директор на ИА ОСЕС (версия декември 2022 година).

През месец декември 2023 г. е извършена актуализация на одитните стратегии по описаните програми. Направена е нова оценка на риска, като са взети предвид резултатите от извършената одитна дейност по съответните програми през 2023 г., както и друга релевантна информация. Отражена е структурната промяна в Одитния орган, в сила от 22.08.2023 г., като е направен детайлен анализ на разполагаемия одиторски ресурс и предстоящите одитни ангажименти за 2024, 2025 и 2026 г. (версия на одитните стратегии от месец декември 2023 г.).

През отчетния период са разработени Одитни стратегии за програмен период 2021- 2027 по Програма „Храни и основно материално подпомагане“ и Програма „Развитие на човешките ресурси“. Проектите на одитните стратегии са комуникирани с Управляващите органи по съответните програми и след получена обратна връзка от тях са одобрени от изпълнителния директор (версия 1, септември 2023 г.).

Предвид допълнително възложените функции на ИА ОСЕС на Одитен орган по програмите, финансирани от Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и Фонд „Вътрешна сигурност“ за програмен период 2014-2020 г., през четвърто тримесечие на 2023 г. е изготвен проект на одитна стратегия. Стратегията е одобрена от изпълнителния директор през м. декември 2023 г.

- Одитни доклади, съдържащи независима и обективна оценка относно ефективността на системите за финансово управление и контрол по девет оперативни програми, финансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) и по програмите за трансгранично сътрудничество.

През първо полугодие на 2023 г. бяха издадени следните доклади от системни одити по основните оперативни програми и трите програми за трансгранично сътрудничество (по външните граници на ЕС), за които ИА ОСЕС е Одитен орган:

- доклад от седми хоризонтален системен одит на Сертифициращия орган по ЕСИФ и ФЕПНЛ и одит на отчетите (издаден на 16.03.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“ (издаден на 07.02.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ (издаден на 25.02.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Добро управление“ (издаден на 24.03.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (издаден на 29.03.2023) г.;

- доклад от седми системен одит на Управляващия орган по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ (издаден на 31.03.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Развитие на човешките ресурси“ (издаден на 12.04.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане (издаден на 18.04.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“ (издаден на 19.04.2023 г.);
- доклад от осми системен одит на Управляващия орган по ОП „Региони в растеж“ (издаден на 25.06.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (издаден на 01.06.2023 г.);
- доклад от девети системен одит на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ (издаден на 16.06.2023 г.).

По време на приключилите 12 системни одити са формулирани констатации с високо ниво на значимост са формулирани в докладите от одита: осми и девети системни одити на Управляващия орган по ОП „Околна среда“ и осми системен одит на Управляващия орган по програмите за териториално сътрудничество Интеррег ИПП „България - Република Северна Македония“, „България - Турция“ и „България - Сърбия“. Констатациите с високо ниво на значимост касаят пропуски при верификация на разходите по обществени поръчки, както и недостатъчно ефективни проверка за наличие на конфликт на интереси в процедури по възлагане по PRAG. Одитният орган е препоръчал извършването на незабавни корективни действия, включително извършването на повторна верификация на неаудитираните процедури. Управляващите органи са предприели адекватни мерки за подобряване на системите за управление и контрол, включително за коригиране на нередовни разходи.

За всички приключили последни системни одити на Управляващия орган по оперативните програми и Интеррег ИПП програмите финалната оценка на Одитния орган е, че съществуващите системи за управление и контрол по програмите функционират правилно и в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран Регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията. Съгласно указанията на ЕК оценките на системите по програмите са определени на ниво 2 от четиристепенната скала („Функционира. Необходимо е известно подобрене“), което съответства на средно ниво на сигурност. Всички посочени доклади от системни одити са надлежно представени на ЕК чрез системата SFC2014.

➤ Одити на операциите.

През първо полугодие на 2023 г. са представени окончателни доклади за резултати от проверените проекти за осма счетоводна година (2021-2022) на програмен период 2014 – 2020 г., както следва:

- по ОПРЧР – 8 бр.;
- по ОПНОИР – 18 бр.;
- по ОПОС – 10 бр.;
- по ОПТТИ – 8 бр.;
- по ОПРР – 14 бр.;

- по ОПИК – 10 бр.;
- по Интеррег ИПП програмите – 30 бр.

В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 431 бр. договори по процедури за избор на изпълнител.

През второ полугодие на 2023 г. са приключили одитите на операциите за девета счетоводна година по всички 8 оперативни програми и трите програми за териториално сътрудничество Интеррег ИПП. Окончателните доклади за резултатите от проверките на проектите по всички програми са издадени до началото на м. декември 2023 г. и са представени на Управляващите органи и Сертифицирания орган. Същите са както следва:

- по ОПРЧР – 28 бр.;
- по ОПНОИР – 28 бр.;
- по ОПХ ФЕПНЛ – 27 бр.;
- по ОПДУ – 25 бр.;
- по ОПРР – 28 бр.;
- по ОПОС – 18 бр.;
- по ОПИК – 32 бр.;
- по ОПТТИ – 7 бр.;
- по Интеррег ИПП програмите – 27 бр.

През същия период приключиха одитите на операциите по Програма „Развитие на човешките ресурси“ и Програма „Храни и основно материално подпомагане“ за втората счетоводна година на програмен период 2021-2027 г. Окончателните доклади за резултатите от проверките на проектите от одитната извадка по двете програми са издадени до началото на м. декември 2023 г. и съответно са представени на Управляващите органи и Счетоводния орган. Същите са както следва:

- по ПРЧР – 2 бр.;
- по ПХОМП 19 бр.

В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 454 бр. договори по процедури за избор на изпълнител.

В процес на извършване са одитите на операциите за девета счетоводна година по осемте оперативни програми и по трите програми за териториално сътрудничество.

- Представени на Европейската комисия до Годишни контролни доклади и одиторски становища относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и редовността на сертифицираните разходи по съответната оперативна програма, за програмен период 2014-2020 г.

През м. февруари 2023 г. Одитният орган издаде 12 бр. годишни контролни доклади и одиторски становища (за осма счетоводна година), както следва:

- Годишни контролни доклади и одиторски становища по оперативните програми „Иновации и конкурентоспособност“, „Добро управление“, „Транспорт и транспортна инфраструктура“, „Околна среда“, „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Развитие на човешките ресурси“, „Региони в растеж“, „Инициатива за малки и средни предприятия“ и ОП за храни и/или основно материално подпомагане;
- Годишни контролни доклади и годишни становища по програмите за трансгранично сътрудничество „България-Турция“, „България-Северна Македония“ и „България-Сърбия“;

В годишните контролни доклади за осма счетоводна година (от 1.07.2021 г. до 30.06.2022 г.) е представена информация за резултатите от проверките относно: верността на окончателните годишни счетоводни отчети; съответствието на информацията, представена в ГСО, с Годишните декларации на Управляващите органи и Годишните обобщения на одитните доклади; резултати от одитите на системите и одитите на операциите, информация за методологията и параметрите на използваните извадки, за остатъчното ниво на общата грешка по програмата, както и типология на установените индивидуални грешки. В Годишните контролни доклади е включен и детайлен количествен и качествен анализ на установените в одита на операциите пропуски с финансово влияние, тяхната значимост, както и причините за тяхното проявление. Съдържа се и детайлна информация за нивото на увереност, постигнато чрез проверка на надеждността на данните за изпълнението на оперативната програма. Представени са проверените индикаторите, по които бенефициентите са отчетели напредък във връзка с изпълнението на проектите от одитната извадка, както и описание на установените отклонения, където е приложимо.

За изготвянето им са обобщени резултатите и заключенията от системните одити и одитите на операциите за седма счетоводна година, и е направен детайлен анализ на грешките с финансово влияние от ръководителите на одитните екипи. За ОПОС и трите ТГС програми общото проектирано ниво на грешките надвиши максимално допустимата граница от 2 %. Нередовните разходи бяха оттеглени от Годишния счетоводен отчет и остатъчното ниво на грешките е свалено до 2 % за ОПОС и до 0,71 % за трите ТГС програми.

Въз основа на извършената одитна дейност и предприетите корективни действия от Управляващите и Сертифициращия органи, Одитният орган с разумна увереност е изразил становище, че разходите в ГСО, поискани от Комисията, са законосъобразни и редовни, че годишните счетоводни отчети дават вярна и честна представа в съответствие с изискванията на чл. 29, параграф 5 от Регламент 480/2014 и системите за управление и контрол на горните 12 програми функционират правилно. Извършената одитна дейност не поставя под съмнение твърденията в декларацията за управление. Предвид изложеното, цялостната оценка на системите за управление и контрол на всички проверявани от Одитния орган програми е определена на ниво 2 „Функционира. Необходимо е известно подобрене”, с изключение на ОП „Околна среда“. На база анализа на грешките, установени в областта на обществените поръчки в системния одит и в одита на операциите по ОПОС, системата на УО и съответно на програмата е оценена на ниво 3 от четири степенната скала „Функционира частично; необходими са значителни подобрения”.

В резултат на извършените одити и направените анализи на резултатите от тях Одитният орган издаде одитно становище с резерви за трите ТГС програми и за Оперативна програма „Околна среда“ за осма счетоводна година (юли 2021 г. – юни 2022 г.), за всички останали програми становището е без резерви.

Всички годишни контролни доклади за осмата счетоводна година са изпратени на националните органи и са предоставени на ЕК чрез SFC 2014 в определените срокове. След преглед и оценка Европейската комисия прие всички 12 годишни контролни доклади и одиторски становища по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, ФЕПНЛ и др. за осмата счетоводна година

- Одитна дейност по други програми и проекти.
 - ✓ По програмите, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм са издадени 22 доклади за резултати от проверените проекти за осма счетоводна година (2021-

2022) на програмен период 2014 – 2021 г. В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 10 договори по процедури за избор на изпълнител.

- ✓ За програмите, финансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм. Одитната дейност за 2022 г. е представена в Годишен одитен доклад по чл. 5.5, параграф 1, буква (е), точки (i) и (ii) от Регламентите за изпълнение на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. и Норвежкия финансов механизъм 2014 – 2021 г. за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. Годишният одитен доклад и одитното становище са представени на Офиса на Финансовия механизъм на 15.02.2023 г. Одитното становище е неквалифицирано.
- ✓ За двустранна програма за териториално сътрудничество Интеррег „V-A „Гърция-България“ са издадени са 3 доклада за резултатите от проверки на проекти (на 20.01.2023 г.) за осма счетоводна година. В посочените доклади са включени резултатите от проверките на 6 договори по процедури за избор на изпълнител.
- ✓ За програма ИНТЕРРЕГ “Балкани-Средиземно море” 2014-2020 издаден 1 доклад с резултатите от одитите на операциите за осма счетоводна година. Докладът е издаден на 20.01.2023 г и в него са включени резултатите от проверките на 3 договори по процедури за избор на изпълнител .
- ✓ За Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество по Европейски инструмент за съседство „Черноморски басейн 2014-2020“ е издаден 1 доклад с резултатите от одит на проекти за осма счетоводна година. Докладът е издаден на 11.01.2023 г. и в него са включени резултатите от проверките на 4 договори по процедури за избор на изпълнител.
- ✓ По 7-те програми за териториално сътрудничество ИНТЕРРЕГ „V-A „Румъния-България“ ИНТЕРРЕГ V-A „Гърция-България“, „Черноморски басейн 2014-2020“, ИНТЕРРЕГ “Балкани-Средиземно море” 2014-2020, Програма „Дунав“. ИНТЕРРЕГ Европа и Урбакт са съгласувани годишните контролни доклади и одитни становища, изготвени от съответните одитни органи.
- ✓ По Програма „Еразъм+“, Програма „Европейски корпус за солидарност“, мрежи ECVET и Eurodesk е изготвен и е предоставен на Европейската комисия пакет с документи за годишно приключване, включително Одитно мнение (неквалифицирано) по Годишната декларация за 2021 г. на Националната агенция по програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“, Анекс 1 към мнението с Констатации и препоръки, Анекс 2 към мнението - Доклади за резултатите от извършените от Одитния орган системен одит и одит на отчетите и транзакциите по Годишната декларация за 2021 г. Пакетът с документи е изпратен на 15.03.2023 г. до Националната агенция – ЦРЧР, Националния орган - МОИ и Европейската комисия. Приложенията към доклада съдържат резултатите от извършените одит на отчетите и транзакциите и одит на системите. Проверени са 31 проекта по програма „Еразъм+“, на 9 проекта по програма ЕКС и общо 33 разхода (на база real cost) за дейности N VET Team, Eurodesk, NET и STEC, една процедура по ЗОП и 12 ключови процеса. След анализ и оценка на резултатите от всички извършени проверки и цялата относима информация, са направени изводи за функционирането на системите, за декларираните разходи и изготвените финансови отчети по програми „Еразъм+“ и ЕКС и е изготвено неквалифицирано одиторско мнение по програмите за 2022 г.

- ✓ По програма INTERREG V-A „Румъния-България“ 2014-2020 е извършен одит на операциите на сертифицираните в периода 01.07.2022 г. - 30.06.2023 г. разходи. В одитната извадка, изготвена от румънския Одитен орган (отговорния Одитен орган по програмата), са включени проверки по 13 проекта. В партньорските доклади по тези проекти са включени разходи по общо 27 обществени поръчки (12 от които са проверявани в предходни одитни ангажименти). Окончателни резултати от одита на операциите са представени на румънския Одитен орган и Националния орган с писма № 99-00-9/11.12.2023 г. и № 04-16-65/11.12.2023 г.. Резултати са включени от румънския Одитен орган в издаден от него окончателен одитен доклад, който е представен на ИА ОСЕС на 28.12.2023 г.

➤ Актуализиране на методологията за изпълнение на одитните ангажименти.

Наръчникът за одит на средствата от Европейския съюз за програмен период 2014-2020 г. е актуализиран, като през месец март 2023 г. е одобрен нов образец на контролен лист за проверка на разходите по искане за плащане.

Изготвен е работен документ към КЛ за проверка на обществени поръчки относно спазването на чл. 5к от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна.

Изготвени са контролни листове за документиране резултатите от проверка на възлагане по чл. 14, ал. 1, т. 5-7 от ЗОП и за документиране резултатите от проверка на възлагане по чл. 15, ал. 1, т. 5 и 6, ал. 2 и ал. 3 от ЗОП.

С цел осигуряването на систематично извършване на проверките и документиране на резултатите е разработен допълнителен работен документ за проверка на допустимостта на бежанците от Украйна по проекти, финансирани от ОПДУ, ОПОС и ОПИК.

През месец септември 2023 г. са актуализирани глава X на наръчника и т. VII.3.6 избор на извадки.

➤ Работни срещи с Европейската комисия и национални органи.

През 2023 г. представители на Одитния орган са участвали в:

- Две технически срещи по Европейските структурни и инвестиционни фондове с представители на ЕК и одитните органи от другите държави членки, проведени на 16.03.2023 г. и на 15.06.2023 г.;
- Годишна среща на Групите на одиторите по програмите за трансгранично сътрудничество по ИПП „България – Турция“, „България – Сърбия“ и „България – Северна Македония“ за програмни периоди 2014-2020 г. и 2021-2027 г. Международната среща е организирана от ИА ОСЕС на 6 и 7 април 2023 г.
- Годишна среща по ФМ на ЕИП и НФМ 2014–2021, проведена на 10.05.2023 г.;
- Техническа среща между ОФМ, НКЗ, ОО и СО по хоризонтални въпроси свързани с ФМ на ЕИП и НФМ 2014–2021 г., проведена на 21.06.2023 г.;
- Годишна среща по Швейцарско-българската програма за сътрудничество, проведена на 27.04. 2023 г.;
- Годишна среща на одитите органи и мрежата на групи на одиторите по ИНТЕРРЕГ програмите, проведена на 13 и 14 юни 2023 г.
- Годишна среща – конференция на Одитните органи от разширената Вишеградска четворка (V4plus4) и ЕК, проведена на 5 и 6 юни 2023 г.
- Две заседания на работните групи към ЕК, свързани с разширяване прилагането на опростени варианти на разходите;

- Годишна среща за одитната дейност по МВУ между Одитния орган и отговорните одитори от ЕК – 25.04.2023
- Технически и годишни срещи на Групи на одиторите по програми „Черно море“ и „Дунав“;
- Шест работни срещи със служители от Управляващите и Сертифициращите органи и бенефициенти за споделяне на практиката на Одитния орган и на резултати от одитните ангажименти.

През отчетния период Одитният орган проведе 2 броя обучения на 26 представители на управляващия орган на ОП „Околна среда“ и на Националната агенция по Програма „Еразъм+“ и Програма „Европейски корпус за солидарност“, На обучения бяха представени примери за нередности в областта на обществените поръчки, установени от Одитния орган.

Одитният орган организира Годишна координационна среща между България и Европейската комисия за одитната дейност по ЕСИФ и ЕФСУ. Срещата се проведе в София на 9 ноември 2023 г. с участието на одитния екип за България от Одитната дирекция по Кохезионната политика към ГД „Регионална и селищна политика“ и „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК, ръководен от директора г-н Себер и началника на отдела за България г-н Санчес.

➤ Дейност по Механизма за възстановяване и устойчивост.

През първото полугодие на 2023 г. е актуализирана одитна стратегия за НПВУ (версия 2 от м. януари 2023 г.). Одитният орган планира и извърши следните четири системни одита:

- Втори системен одит по НПВУ за увереност относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол, които следва да осигуряват ефективна защита на финансовите интереси на ЕС при изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. Предварителния одитен доклад беше представен на Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите – Координиращо звено по Плана за възстановяване и устойчивост на 30.01.2023 г. Одитният орган категоризира оценката на системите за управление и контрол на Координиращото звено на ниво две от тристепенната скала „Функционира. Необходимо е известно подобрене.“ Окончателният одитен доклад е издаден на 07.03.2023 г. и изпратен за сведение на одитното звено в ЕК, отговорно за ПВУ.
- Трети системен одит по ПВУ на структура за наблюдение и докладване (СНД) в Министерството на иновациите и растежа. В обхвата на одита са всички ключови изисквания, относими към СНД. Фактическите проверки са приключили и се извършват процедури по контрол на качеството. Окончателният одитен доклад е издаден на 05.10.2023 г. Четвърти системен одит по ПВУ на СНД - Изпълнителна агенция „Програма за образование“ към Министерството на образованието и науката. В обхвата на одита са ключови изисквания 1, 2, 4 и 6. Окончателният одитен доклад е издаден на 12.06.2023 г.
- Пети системен одит по ПВУ на СНД - Министерство на енергетиката. В обхвата на одита са всички ключови изисквания, относими към СНД - КИ 1, 2, 4 и 6. Извършват се фактически проверки и предстои издаването на предварителен одитен доклад. Окончателният одитен доклад е издаден на 05.10.2023 г.

През 2023 г. бе извършен и първи одит на случаите на подкрепа за инвестиции и реформи на ключови етапи и цели, включени във второ искане за плащане по ПВУ в

дирекция „Национален фонд“ и дирекция „Централно координационно звено“ в Министерството на финансите и ЕСО ЕАД – краен получател. Окончателният одитен доклад е издаден на 05.10.2023 г.

През месец октомври 2023 г. бе издадено и обобщение на извършените одити по Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ, L 57 от 18 февруари 2021 г.).

❖ Защита на публичните финансови интереси чрез осигуряване на условия за провеждане на обществени поръчки, разработване на методология и външен предварителен контрол върху обществените поръчки

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През отчетния период са подготвени от АОП следните проекти на нормативни актове:

- Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки – повторно одобрен от МС и внесен в НС, сигнатура 49-302-01-26/27.04.2023 г.;
- Подготвен допълнителен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки, по отношение на който са проведени междуведомствено съгласуване и обществено обсъждане на Портала за обществени консултации (ПОК) в периода от 09.06.2023 г. до 24.06.2023 г.;
- Участие в подготовката на проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на МС – допълнение в УПАОП.

С първия законопроект се предлагат промени, които са свързани с привеждане на закона в съответствие с изискванията на европейското законодателство, изпълнение на ангажименти, заложен в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), както и прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед преодоляване на констатирани проблеми в практиката на възложителите по прилагане на закона.

- Промените във връзка с европейското законодателство касаят транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2019/1161 за изменение на Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства, в частта относно обществените поръчки. В действащия закон Директива 2009/33/ЕО е въведена чрез разпоредбите на чл. 47, ал. 5 – 7 от ЗОП и с Наредба Н-18 от 8 август 2016 г. за определяне на методиката за изчисляване на определени разходи за целия жизнен цикъл на пътните превозни средства, издадена от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията на основание чл. 71, ал. 5 от ЗОП. При транспониране на директивата по отношение на обществените поръчки, в ЗОП е предложена нова редакция на чл. 47, ал. 5 от закона. С промяната се въвежда задължение при доставката на определени категории превозни средства, както и при възлагане на определени видове услуги. В нова ал. 6 са регламентирани изключенията от задължението по чл. 47, ал. 5 от закона. Предлага се изискванията към чистите превозни средства да се определят с наредба на министъра на транспорта и съобщенията (нова ал. 8 на чл. 47 от ЗОП), в която следва да се определят и превозните средства, за които възложителите имат възможност да не прилагат тези изисквания. Друга част от промените се отнасят до правилното транспониране на изискванията на Директива 2014/24/ЕС и в тази връзка се предлага отмяна на изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 18 и т. 20 и чл. 17, ал. 2 от ЗОП. Друго изменение е свързано с определянето на лечебните заведения като възложители по ЗОП. С редакцията на чл. 5, ал. 2, т. 16 от ЗОП се отменя условието, свързано с вида на собствеността. В резултат на промяната и

доколкото не се поставя под съмнение въпросът, че лечебните заведения са създадени в обществен интерес, то и тези, чиито капитал е частна собственост следва да прилагат закона, ако повече от 50 на сто от приходите им са от държавния и/или общинския бюджет, или от бюджета на Националната здравноосигурителна каса. В тази връзка и с цел отстраняване на несъответствието с Директива 2014/24/ЕС се предлага и отмяна на частта от дефиницията в § 2, т. 43 (трети абзац) от ДР на ЗОП, която се отнася до лечебните заведения.

- С предлаганите промени във връзка с изпълнение на ангажиментите по НПВУ се цели намаляване на неконкурентното възлагане при използването на процедури на договаряне без обявление и на поръчките, възложени въз основа на само една оферта.

Част от промените, произтичащи от проблеми в практиката, касаят изключенията по чл. 14, ал. 1, т. 5-7 от ЗОП и аналогичните разпоредби, отнасящи се до правилата за секторни възложители (чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП) и поръчки в областта на отбраната и сигурността (чл. 149, ал. 1, т. 13 от ЗОП). В тях е предвидена възможност, при наличие на определени условия, възложителите да не прилагат правилата на закона, а да възлагат пряко поръчки за доставки, услуги или строителство на определено юридическо лице. За целта е необходимо това лице да има капацитет да изпълни самостоятелно съответните дейности (да предостави услугата, да произведе исканата от възложителя стока и т.н.), т.е. без да ги превъзлага на друг. В практиката са констатирани случаи при които изпълнителите, получили поръчката, са превъзлагали изцяло или отчасти предмета на договора на други юридически лица – самостоятелни стопански субекти, без да прилагат предвидения в закона ред и правила. С оглед преодоляване на посочените проблеми е предложена нова ал. 6 в чл. 14, с която се въвежда забрана за изпълнителя да превъзлага предмета на договора или части от него на други лица. Аналогична забрана е предложена с новата ал. 2 на чл. 15 от ЗОП, респ. с новата ал. 7 на чл. 149 от ЗОП. Те се отнасят до сключване на договор от секторен възложител със свързано предприятие, съответно до вътрешно „in house“ възлагане при договори в областите отбрана и сигурност. За ангажиране отговорността на изпълнителя по договор, сключен въз основа на посоченото изключение, е предвидено задължение да декларира, че може да изпълни поръчката със собствен ресурс. Нарушаването на предложената забрана за превъзлагане е скрепено с нова ал. 3 в административнонаказателната разпоредба на чл. 248 от ЗОП. Предвижда се санкция аналогична с тази, която се налага на възложител, сключил договор, без да са изпълнени изискванията за прилагане на вътрешно „in house“ възлагане, съответно възлагане на поръчки на свързано предприятие. С цел по-голяма публичност и контрол при прилагане на посочените изключенията се въвежда задължение за възложителите да публикуват в Регистъра на обществените поръчки сключените договори и анексите към тях, ведно с приложенията (чл. 36, ал. 1, т. 18 и 19 от ЗОП). За осигуряване проследимост на разходваните средства при изпълнение на тези договори са предложени промени в 29, ал. 2.

В законопроекта се предлагат промени, свързани с външния контрол, осъществяван от Агенцията по обществени поръчки (АОП), с които се разширява неговият обхват. Предвижда се въвеждането на задължителен предварителен контрол на всички процедури на стойност над 5 000 000 лв. Целта е да се обхванат всички значими обществени поръчки, по отношение на които е налице голям обществен интерес, предвид значителните финансови ресурси, които се разходват при тях и по-високата степен на риск от допускане на нарушения при откриването.

Освен контрола, осъществяван от АОП, с цел повишаване на прозрачността във възлагателния процес, са предложени и две нови форми на текущ контрол. Едната

предвижда възможност министърът на финансите да определя лица, които да участват като наблюдатели в работата на комисията при провеждане на процедури, за обществени поръчки с особена сложност, засилен обществен интерес, и/или свързани с критични инфраструктури, и чиято прогнозна стойност надвишава европейските прагове. Редът и условията за участието на наблюдателите следва да бъдат уредени в Правилника за прилагане на ЗОП.

Другата форма на текущ контрол засяга възложителите, в чиято организация има създадено звено за вътрешен одит по чл. 12 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор. Звеното ще изпълнява одитен ангажимент за консултиране за всяка обществена поръчка, чиято стойност е равна или по-голяма от 10 на сто от бюджета на възложителя или е равна или по-голяма от 5 000 000 лв. Обхватът и съдържанието на одитния ангажимент ще бъдат определени с указание на министъра на финансите.

Допълнителният законопроект отразява промени, свързани с ангажиментите по НПВУ, насочени към намаляване на неконкурентното възлагане – дела на поръчките, възложени въз основа на получена само една оферта и дела на процедурите на договаряне без предварително обявление. Тези предложения са в резултат на интензивните преговори с ЕК по повод осигуряването на пълно съответствие на елементите от междинен етап 242 от НПВУ и са формулирани след първото внасяне на предходния законопроект в НС на 4 ноември 2022 г.

Обединеният законопроект е приет от Народното събрание на 5 октомври 2023 г. и е обнародван в ДВ, бр. 88 от 20 октомври 2023 г. След обнародването му са предприети действия по привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с приетите изменения и допълнения в ЗОП, както и за изготвяне на допълнителни документи, които осигуряват в пълнота прилагането на закона. С допълнението в УПАОП се създава ново правомощие на изпълнителния директор на АОП, респ. добавяне на нова функция в дейността на дирекция „Законодателство и методология“ във връзка с прилагането на чл. 5к, пар. 1 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 г. относно ограничителните мерки срещу Русия в областта на обществените поръчки.

Предоставяне на методическа подкрепа на възложителите на обществени поръчки.

- Функциите на АОП са насочени към подпомагане на процеса по възлагане на обществени поръчки. Основна част от дейността на агенцията е свързана с изготвянето и издаването на общи методически указания по прилагане на законодателството, отговори на конкретни запитвания, участие в срещи и обучения. За отчетния период са изготвени три методически указания, а именно: относно възлагане на обществени поръчки за осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти в системата на предучилищното и училищното образование, относно съвместното възлагане на обществени поръчки по чл. 8, ал. 1 от ЗОП и относно прилагането на чл. 7 в новата редакция, която внася промени при упражняване на възможността за делегиране на правомощието по възлагане на обществени поръчки.

През периода броят на изходящите писма, изготвени от специализираната администрация на АОП (в т.ч. отговори на писмени запитвания на възложители и стопански субекти по прилагане на законодателството в областта, становища до държавни органи и институции, съгласуване на проекти на нормативни актове и други искания) е над 500.

Представители на агенцията активно участват в срещи и преки консултации с възложители за обсъждане на въпроси, свързани с правилното прилагане на нормативната уредба в областта на обществените поръчки.

Агенцията предоставя експертна помощ за работа с ЦАИС ЕОП. Чрез Центъра за обслужване на крайни потребители (колцентър) се оказва помощ на всички възложители и стопански субекти във връзка с работата с предоставените функционалности на системата. В рамките на периода са регистрирани 17 845 бр. входящи обаждания. Сравнено със същия период на миналата година (20 823) броят обаждания е намалял с 14,3% . Това се дължи, от една страна, на факта, че през годината не са правени промени във функционалностите на ЦАИС ЕОП, а от друга страна – на придобития опит от потребителите за работа със системата и по-устойчивото и функциониране.

С цел изясняване и решаване на възникнали при крайните потребители конкретни практически проблеми при работа с ЦАИС ЕОП са реализирани 5 505 изходящи обаждания.

През отчетния период най-често задаваните въпроси от потребители на системата могат да бъдат обособени в следните пет категории: използване на електронен подпис, създаване и публикуване на информация за сключен договор, регистрация и достъп на потребители в системата, подготовка на поръчката за публикуване и изменение на поръчка, попълване и редактиране на ЕЕДОП.

Продължава и обслужването на т. нар. „горещ“ телефон, на който се оказва експертна помощ на потребителите при работа с Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното ползване на ЦАИС ЕОП.

В Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното ползване на ЦАИС ЕОП, през 2023 г. са въведени 5 278 документа.

Агенцията активно участва в дейността на различни работни групи към институции на ЕС в областта на обществените поръчки, а също така в срещи с представители на ЕК и други събития, организирани от други държави членки, на които са дискутирани въпроси, засягащи обществените поръчки.

През отчетния период представители на АОП взеха участие в срещи, организирани от работни служби и работни групи на ЕК, както и от международни организации и институции на държави членки:

- виртуални срещи, организирани от Службата за публикации към ОБ на ЕС или от ЕК, свързани с въвеждането на новите формуляри за обществени поръчки e-Forms – 8 бр.;
- две срещи на АОП с представители на Световна банка и един семинар, организиран от Световна банка, на тема „Червени флагове при обществените поръчки“, в който взеха участие представители на организациите от системата на обществените поръчки в страната;
- виртуална среща на ECNE (e-CERTIS National Editors);
- 20-та среща на Многостранната експертна група по електронни обществени поръчки (EXEP), 9-10.11.2023 г., Брюксел;
- Две срещи на Работна група „Конкурентоспособност и растеж“ („Обществени поръчки“) към Съвета на ЕС;
- Присъствена среща с техническа мисия на ЕК по повод изпълнението на НПВУ;
- Участие в седмицата за обществени поръчки на Организацията за икономическо развитие и сътрудничество (ОИСР);
- Среща на Expert Group on Defence and Security procurement;
- Виртуална среща - Инструмент "Техническа подкрепа" – DG REFORM;

- Срещи с ЕК - обсъждане на ангажименти по НПВУ;
- Присъствена среща с техническа мисия на ЕК по прилагане на мерките във връзка със санкциите срещу Русия;
- Виртуална среща с на РГ към ЕК по въпросите относно мерките във връзка със санкциите срещу Русия;
- Среща Advisory Committee Meeting - обсъждане на предстоящ анекс на Регламент 1780;
- Семинар - eSender Annual Seminar-2023;
- 2 хибридни срещи на работна група на ЕК по обществени поръчки в областите отбрана и сигурност , организирана от DG GROW & Publication Office:
- Среща на групата на първоинстанционните органи по обжалване на ЕК;
- Онлайн заседание на работната група за интегрирана продуктова политика и работната група за устойчиво потребление и производство към ГД „Околна среда“ на Европейската комисия;
- Две срещи на Групата на правителствените експерти по обществени поръчки на Комисията (EXPP);
- Две срещи на тематичната РГ на EXPP относно основанията за отстраняване;
- Есенна конференция „План за обновяване“, организирана от Службата за обществени поръчки в Република Словакия.
- През отчетния период във връзка с изпълнение на дейности по проект „Финансиране на част от възнагражденията на служителите от специализираната администрация, изпълняващи дейности по ЕСИФ и повишаване на професионализма на служителите на Агенцията по обществени поръчки“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, Агенцията по обществени поръчки (АОП) осъществи работни посещения в институции от различни държави членки на Европейския съюз (ЕС), които са функционално отговорни за провеждането на политиката в областта на обществените поръчки. Целта бе проучване на добри практики и обмяна на опит във връзка с прилагането на европейските директиви в областта на обществените поръчки и осъществяване на сътрудничество. Реализирани бяха посещения в:
- Службата по обществени поръчки на Словакия, гр. Братислава;
- Националната агенция за обществени поръчки на Румъния, гр. Букурещ;
- Орган по обществени поръчки на Унгария и Агенция за дигитално управление, гр. Будапеща.
- Осигуряване на условия за законосъобразно провеждане на процедури за обществени поръчки посредством осъществяването на предварителен контрол.

АОП осъществява три вида външен предварителен контрол: чрез случаен избор; върху процедури на договаряне; на изменения на договори за обществени поръчки на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП. В обхвата на проверките попадат процедури и допълнителни споразумения към договори, чиято прогнозна стойност, респективно стойност на изменяния договор, е равна на или е по-висока от 1 000 000 лв. без ДДС – за строителство и 200 000 лв. без ДДС – за доставки и услуги.

Контролът чрез случаен избор (КСИ) се осъществява върху процедури, при които обявлението за оповестяване на откриването им подлежи на публикуване в Регистъра на

обществените поръчки. От обхвата на този вид контрол са изключени, процедурите за обществени поръчки в областите отбрана и сигурност, създаването на динамични системи за покупка и квалификационни системи, както и поръчките, възлагани чрез такива системи.

Конкретните процедури, които се проверяват в рамките на КСИ, се определят чрез специализиран автоматизиран софтуер – Система за случаен избор (ССИ), по утвърдена методика, отчитаща нивото на риск.

Контролът се извършва на два етапа (преди и след обявяване на процедурата). Той обхваща решението за откриване на процедурата, обявлението за оповестяване на нейното откриване, техническата спецификация и методиката за оценка на офертите (когато е приложимо), като на първия етап се проверяват проекти на посочените документи. По изключение, при прилагане на съкратени срокове (вкл. в случаите на спешно възлагане), или при възлагане на поръчки чрез процедура „публично състезание“, контролът завършва след осъществяване на първи етап.

През 2023 г., 252 процедури за възлагане за обществени поръчки са избрани чрез ССИ за контрол по чл. 232 от ЗОП. Изразени са 415 становища, от които 246 от проверките на първи етап и 169 становища от извършени проверки на втори етап.

На Портала за обществени поръчки е публикуван доклад, обобщаващ основни и специфични грешки, установени при КСИ през 2022 г. (https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/12/Greshki-I_etap_2022.pdf). При осъществяването на предварителния контрол върху процедури на договаряне през 2023 г. са разгледани общо 193 процедури. Изразени са 173 становища за осъществен контрол, в 10 случаи при прегледа е установено, че съответната процедура не подлежи на проверка, а 10 процедури са прекратени преди изготвяне на становището.

През 2023 г. са прегледани 10 изменения на договори за обществена поръчка на основание чл. 116, ал. 1, т. 2 от ЗОП. В 8 от случаите е изразено становище за законосъобразност, а при 2 проверката е установила, че изменението не подлежи на контрол поради липсата на сключен договор за обществена поръчка.

- Осигуряване провеждането на принципа за публичност при обявяване и отчитане на резултатите от процедури за обществените поръчки.

Порталът за обществени поръчки (ПОП) осигурява достъп до информацията относно всички аспекти на обществените поръчки, систематизирани в отделни тематични области и ориентирани към специфичните интереси на основните групи потребители. Осигурен е достъп и до основния инструмент за публичност и прозрачност в системата за обществени поръчки в България - Централизирана автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), както и до Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП.

Уеб дизайнът на ПОП е съобразен с приетите изисквания за поддържане на институционални интернет страници и значително улеснява достъпа на хора с увреждания.

За улеснение на потребителите въведената по-ефективна организация на информацията на Портала, продължи да се развива и през 2023 г., като информацията в него се обновява ежедневно. ПОП позволява интерактивно провеждане на анкети. Това дава възможност на посетителите бързо и лесно да изразят мнение по дадена тема.

През 2023 г. чрез ПОП са проведени следните анкети:

- „Проучване на основните причини, които възпрепятстват стопанските субекти да участват в обществени поръчки“;

- „Проучване на причините за получаване само на една оферта в обществени поръчки“;
- Анкета, свързана с провеждането на пазарни консултации.

Резултатите от анкетите са обработени и са публикувани на сайта.

- Улесняване на участниците в процеса на възлагане и повишаване на конкуренцията чрез националната платформа за електронни обществени поръчки.

Основен приоритет в работата на АОП през 2023 г. е функционирането на ЦАИС ЕОП като устойчива и ефективна система за електронизация на възлагателния процес.

Електронните обществени поръчки, които се провеждат в изцяло електронна среда, водят до засилване както на прозрачността, така и на ефективността на процеса. Те намаляват бюрокрацията и административната тежест, осигуряват значителни икономии за всички страни, предлагат опростени и съкратени процеси и допринасят за създаване на по-конкурентна и справедлива среда, в която има по-голяма проследимост на действията на участниците. Цифровизацията разкрива нови възможности за бизнеса чрез подобряване на достъпа на предприятията, включително малки и средни предприятия до пазарите на обществени поръчки. ЦАИС ЕОП е стъпка в посока облекчаване работата на крайните потребители, намаляване на административната тежест и стандартизиране начина на работа.

През отчетния период – 2023 г., общият брой на обявените поръчки в ЦАИС ЕОП е 23 296. От тях 16 694 са процедури за възлагане на обществени поръчки по чл. 18 от ЗОП.

- Публикуваните поръчки на ниска стойност по чл. 20, ал. 3 или ал. 7 от ЗОП са 6 602 бр. Използването на ЦАИС ЕОП е задължително и за стопанските субекти – кандидати и участници в обществените поръчки. За отчетния период чрез системата са подадени 96 110 оферти. Проследяване състоянието на пазара на обществените поръчки в страната.

През 2023 г. продължи редовното публикуване на данни за пазара на обществените поръчки. Информацията се предоставя чрез електронния бюлетин. Бюлетинът съдържа актуализирани данни за обема и динамиката на пазара на обществени поръчки в страната на годишна база и сравнение с предходните три години, както и информация за пазара на обществени поръчки в страната на месечна база. Информацията в бюлетина се обновява ежедневно.

АОП има подписан рамков договор № ПО-16-1466 от 16.11.2020 г. със системния интегратор „Информационно обслужване“ АД (по смисъла на чл. 7с от Закона за електронното управление (ЗЕУ)) за извършване на дейности по системна интеграция. Чрез изпълнението на предвидените в план-графика по договора за 2023 г. заявки за следгаранционна поддръжка и системно администриране се осигурява нормалното и сигурно функциониране на ЦАИС ЕОП.

През 2023 г. продължиха дейностите на системния интегратор по изпълнение на заявки от план-графика по рамковия договор за 2022 г. за функционално надграждане на ЦАИС ЕОП, а именно:

- „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 2: Разгръщане на базата данни на ЦАИС ЕОП в отделна схема и мигриране на съществуващите данни с цел бързо и лесно генериране на различни сечения и извадки. Обогатяване на информацията в системния регистър за успешни и неуспешни действия“;
- „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 4: Разработване и внедряване на нови e-Forms“.

По силата на РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2022/2303 НА КОМИСИЯТА от 24 ноември 2022 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1780 за установяване на стандартните формуляри за публикуването на обявления в областта на обществените поръчки и в съответствие с промените в ЗОП, от февруари 2024 г. ЦАИС ЕОП трябва да осигури възможност на възложителите да използват новите европейски електронни формуляри, когато изпращат обявления за поръчки за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз. АОП активно подпомага изпълнението на съответната заявка по рамковия договор за реализиране и имплементиране на новите формуляри.

- „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 8: Въвеждане на нови рискови фактори за КСИ“.

В план-графика по рамковия договор за 2023 г. беше включена и започна изпълнението на заявка с предмет „Надграждане на ЦАИС ЕОП, Дейност 3: Интеграция на ЦАИС ЕОП с новата система на КЗК“. Предвидено е изпълнението на заявката да завърши през 2024 г., като в резултат ЦАИС ЕОП, в ролята си на първичен администратор на данни за обществените поръчки, ще реализира чрез средата за междурегистров обмен RegiX електронната справка „Информация за обществена поръчка“.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

| ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ | Мерна единица | Целева стойност | Отчет към 31.12.2023 г. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------|--------------------------------|
| Бюджетна програма 1000.01.02 - “Защита на публичните финансови интереси” | | | |
| Показатели за изпълнение | | | |
| Изготвени проекти на нормативни актове в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит и стратегии | брой | 1 | 1 |
| Издадена методология в областта на финансовото управление и контрол и вътрешния одит, дадени указания за приоритетни цели и области за одитиране | брой | 3 | 3 |
| Консолидиран годишен доклад за вътрешния контрол в публичния сектор | брой | 1 | 1 |
| Проведени системни наблюдения | брой | 4 | 9 |
| Проведени работни срещи/конференции/обучения | брой | 3 | 3 |
| Проведени изпити за придобиване на сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор“ | брой | 1 | 1 |
| Участия на служители от отдел „Методология на контрола“, дирекция „Методология на контрола и вътрешен одит“ в обучения/семинари с цел повишаване на професионалната компетентност на служителите | брой | 13 | 19 |
| Дадени съгласия или откази за назначаването и освобождаването на ръководители на вътрешния одит и вътрешни одитори в организации от публичния сектор | брой | 60 | 60 |
| Съгласуване състава на одитни комитети в министерства и ДФЗ | брой | 6 | 9 |
| Актуална нормативна уредба в областта на държавната финансова инспекция /ЗДФИ, ППЗДФИ и УП на АДФИ/ | брой | 3 | 3 |
| Годишен отчет за дейността на АДФИ | брой | 1 | 1 |
| Извършени финансови инспекции | брой | 450 | 454 |
| Проверени обществени поръчки | брой | 1 100 | 1260 |
| Проверени обществени поръчки с установени нарушения | брой | 400 | 525 |
| Съставени актове за административни нарушения | брой | 600 | 1059 |
| Изготвени/ актуализирани методически указания във връзка с контролната дейност | брой | 1 | 0 |
| Проведени обучения на експертите от АДФИ | брой | 4 | 4* |

| | | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|
| Доклади за извършени системни одити на програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество, Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и др. | брой | 14 | 14 |
| Извършени проверки на проекти по програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ, КФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм, Механизъм за възстановяване и устойчивост и др. | брой | 200 | 402 |
| Проверени процедури за обществени поръчки, финансирани със средства от ЕС е др. | брой | 250 | 909 |
| Изготвени Одитни обобщения по МВУ и Годишни контролни доклади и Годишни становища относно ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и редовността на сертифицираните разходи по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица Еразъм +, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и др. | брой | 12 | 154 |
| Приети от Европейската комисия годишни контролни доклади и годишни становища по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ, ЕФР и Фонда за европейско подпомагане на нуждаещите се лица. | брой | 12 | 12 |
| Констатации от одити на системите по оперативните програми с висок приоритет ¹ | брой | - | 3 |
| Установени в одитите на операциите грешки с финансово влияние по оперативните програми, финансирани със средства от ЕФРР, КФ, ЕСФ и ЕФР ² | брой | - | 158 |
| Приспаднати грешки с финансово влияние от сертифицираните разходи по оперативните програми до изплащане на ГСО на ЕК | % | 100% | 100% |
| Актуализиране на одитните стратегии по оперативните програми, при които ИА ОСЕС изпълнява функциите на Одитен орган | брой | 12 | 13 |
| Актуализиране на процедурния наръчник на ИА ОСЕС в съответствие с изискванията на ЕК и добрите одитни практики | брой | 1 | 1 |
| Изготвени заявления за плащане по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, ЕСФ +, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС, по Механизма за възстановяване и устойчивост и други международни програми | брой | 140 | 88 |
| Извършени проверки във връзка с процеса по сертификация/подготовка на заявления към ЕК по програми, съфинансирани със средствата от ЕС и механизми, съфинансирани от други донори | брой | 132 | 81 |
| Извършени проверки (административни и на място) по проекти, финансирани със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост | брой | 200 | 206 |
| Изготвени годишни счетоводни отчети по оперативни програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и програмите за трансгранично сътрудничество по външната граница на ЕС | брой | 12 | 12 |
| Проведени регулярни и работни срещи с Управляващи органи по програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на нуждаещите се лица, програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС, както и с отговорните структури по МВУ | брой | 20 | 237 |
| Успеваемост по делата спрямо общия брой решени през годината с акт по съществува дела | % | 63 | 68,0 |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Успеваемост по делата спрямо общата цена на исквете | % | 13 | 73.1 |
| Коефициент, представляващ съотношението между % успеваемост по делата спрямо общата цена на исквете и % успеваемост по делата спрямо общия брой решени през годината с акт по същество дела | Коефициент >/= | 0.2 | 1.07 |
| Спазване на процесуални срокове | % | 83 | 100 |
| Изготвени проекти на нормативни актове и/или други документи в областта на обществените поръчки | брой | 2 | 3 |
| Изготвени методически указания, предоставени писмени становища, проведени консултативни срещи и отговори на гореща телефонна линия | брой | 2 500 | над 500 писмени становища; 3 общи методически указания; 17 845 входящи обаждания и 5505 изходящи обаждания - Call Center и 1200 обаждания горещ телефон за стария РОП (Call Center и горещ телефон за стария РОП) |
| Изготвени становища за осъществен външен предварителен контрол на процедури, определени чрез случаен избор | брой | 340 | 415 |
| Изготвени становища за осъществен външен предварителен контрол на процедури на договаряне и изменение на договори | брой | 160 | 182 |
| Участие в обучителни мероприятия | брой | | 64* |
| Изготвяне на доклад от мониторинга на обществени поръчки в страната | брой | 0 | 0 |
| Предоставени електронни административни услуги | брой | 3 | 3 |
| Разработване на нови и актуализиране на съществуващи образци на документи при възлагане на обществени поръчки | брой | 6 | 0 |
| Месечно актуализиране на бюлетин за състоянието на пазара на обществените поръчки в страната | брой | 12 | 12 |
| Участие в РГ на ЕС и в други международни форуми в областта на обществените поръчки | брой | 5 | 14 |

1. Показателят има само отчетни стойности и служи за оценка на ефективността на системите за управление и контрол
2. Показателят има само отчетни стойности и служи за оценка на намаляване на размера на грешките с финансово влияние в сертифицираните пред ЕК разходи
3. *Обучителните мероприятия са проведени дистанционно, предвид епидемичната обстановка в страната
4. ** Новите образци са в процес на разработка.

| № | Бюджетна програма 1000.01.02 - "Защита на публичните финансови интереси" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 28 968 100 | 29 567 209 | 25 917 963 |
| | Персонал | 24 565 300 | 23 325 720 | 20 813 687 |
| | Издръжка | 4 271 800 | 5 495 139 | 4 362 871 |
| | Капиталови разходи | 131 000 | 746 350 | 741 405 |
| | В това число: | 8 418 000 | 9 215 209 | 8 317 227 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 7 524 200 | 8 321 409 | 6 884 881 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 300 100 | 300 100 | 328 267 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 861 379 |
| | Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС | 13 700 | 13 700 | 0 |

| | | | | |
|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 580 000 | 580 000 | 242 700 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 20 550 100 | 20 352 000 | 17 600 736 |
| | Персонал | 17 629 300 | 15 599 200 | 13 457 429 |
| | Издръжка | 2 789 800 | 4 006 450 | 3 412 090 |
| | Капиталови разходи | 131 000 | 746 350 | 731 217 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 8 418 000 | 9 215 209 | 8 317 227 |
| | Персонал | 6 936 000 | 7 726 520 | 7 356 258 |
| | Издръжка | 1 482 000 | 1 488 689 | 950 781 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 10 188 |
| | От тях за: | 8 418 000 | 9 215 209 | 8 317 227 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 7 524 200 | 8 321 409 | 6 884 881 |
| | Фонд за Техническа помощ, финансиран със средства от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм | 300 100 | 300 100 | 328 267 |
| | Програма „Техническа помощ“ | 0 | 0 | 861 379 |
| | Програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС | 13 700 | 13 700 | 0 |
| | Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост | 580 000 | 580 000 | 242 700 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 50 369 100 | 46 832 600 | 29 409 956 |
| | Съдебни и арбитражни производства | 50 369 100 | 46 832 600 | 29 409 956 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 50 369 100 | 46 832 600 | 29 409 956 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 70 919 200 | 67 184 600 | 47 010 692 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 79 337 200 | 76 399 809 | 55 327 919 |
| | Численост на щатния персонал | 416 | 409 | 357 |
| | Численост на извънщатния персонал | 15 | 15 | 13 |

Бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“

Изпълнение на целите на програмата

Целите на бюджетната програма отговарят на икономическите приоритети на правителството за осигуряване на ресурс за изпълнение на неговата фискална политика, чрез данъчно-осигурителната политика и ефективните действия на приходните администрации. Фискалната устойчивост е ключов елемент на макроикономическата стабилност, фактор за подобряване на бизнес средата, стимулиране на икономическата активност и намаляване на дела на сенчестата икономика.

През отчетния период бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекции „Данъчна политика“, „Държавни разходи“, „Международни финансови институции“, Националната агенция за приходите (НАП) и Агенция „Митници“ (АМ). За реализиране на целите на бюджетната програма, Министерството на финансите си

взаимодействия с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към администрирането на държавните приходи.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ *Разработване и провеждане на данъчна политика*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на аналитична подкрепа за данъчната и бюджетната политики, чрез изготвяне на отчети, анализи и прогнози за текущото изпълнение на данъчните приходи в държавния бюджет. Изготвяне на оценки и прогнози за постъпленията в средносрочен период в националния бюджет и в бюджета на Европейския съюз.
 - Изготвени са оценки за данъчните постъпления, заложи в: Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него (РМС №348 от 5 май 2023 г.);
 - Изготвени са оценки за данъчните постъпления, заложи в информацията по първия етап от бюджетната процедура за 2024 г. (РМС № 70 от 2023 г.) - Проект на средносрочна бюджетна прогноза (СБП) за 2024-2026 г. и мотиви към нея;
 - Изготвени са оценки за данъчните постъпления, заложи в Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2024-2026 г. като мотиви към него (РМС № 830 от 24.11.2023 г.);
 - Изготвени са план за първоначалното месечно разпределение на данъчните и неданъчните приходи по централния бюджет за 2023 г., ежемесечни оценки за очаквания размер на данъчните приходи и месечни анализи за изпълнението на данъчните постъпления в централния бюджет към 31.12.2022 г. и към края на всеки месечен период на 2023 г.;
 - Взето е участие при изготвяне на Доклада към отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2022 г. и са предоставени информация и отговори на въпроси на одитния екип на Сметната палата във връзка с одита на отчета;
 - Изготвени са актуализирани прогнозни данни за базата на данъка върху добавената стойност за периода 2023-2026 г. и за периода 2024-2026 г. за целите на собствените ресурси на Европейския съюз, при определяне на вноската на Република България в бюджета на Европейския съюз;
 - Актуализирани са базата данни „Данъците в Европа“ (към 01.01.2023 г. и 01.07.2023 г. , и към 01.01.2024 г.) и информацията за „Индикатори за тенденциите в данъчното облагане“, приложение към Годишния доклад за данъчното облагане (Annual Report on Taxation) на Европейската комисия, в частта за Република България; подготвени са и са предоставени на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ данни за освободените за потребление количества цигари и тютюн за пушене (Annual statistical data regarding manufactured tobacco (2011/480/EU)) за 2022 г.;
 - Подготвени са и са изпратени в изисквания стандартен формат данни за данъчните приходи за 2022 г. и ревизирани данни за 2021 г., за включването им в Глобалната статистическа база данни за приходите на ОИСР;
 - Взето е участие при изготвяне на отчети за степента на изпълнение на утвърдените политики и програми на Министерството на финансите за 2022 г. и за първото

полугодие на 2023 г. в частта за бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;

- Взето е участие при изготвяне на бюджетната прогноза за периода 2023–2025 г. и за периода 2024–2026 г. на Министерството на финансите в програмен формат, в частта за бюджетна програма „Администриране на държавните приходи“;
- Взето е участие при изготвянето на стратегически документи на Министерството на финансите: Годишния доклад на МФ за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2022 г.; Оперативен план и Риск-регистър на дирекция „Данъчна политика“ за 2023 г.; Годишен план на МФ за 2023 г.; нов Стратегически план на МФ за периода 2024 – 2026;
- Взето е участие в изготвянето на Конвергентната програма на Република България 2023–2026: Раздел 3.6 Ефекти върху приходната част на бюджета и Раздел 6.3. Структура и ефективност на приходните системи;
- Докладван е напредъка по изпълнението по компетентност на мерките по специфичните препоръки на Съвета към страната ни за 2022 г. и е предоставена информация и предложения за включване в Националната програма за реформи за 2023 г. на нови мерки, които да адресират специфичните препоръки за 2023 г.;
- Публикуван Доклад за данъчните разходи за 2022 г. български и на английски език и изготвени прогнози за данъчните разходи за 2023 г. и за 2024 г. за целите на държавния бюджет;
- Взето е участие в изготвянето на: „Информация за касовото изпълнение на държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма“ за първите три тримесечия на 2023 г., „Доклад за изпълнението на КФП за 2022 г.“, в частите от компетентност на дирекция „Данъчна политика“;
- Изготвени са отговори и е актуализирана презентацията на МФ в частта за данъчните приходи за срещи с рейтинговите агенции Fitch (2 срещи), Standard&Poor’s (2 срещи) и Moody’s (2 срещи);
- Подготовка на информация в областта на данъчната политика за 1 мисия на МВФ (юни 2023 г.), както и опорни точки относно данъчните приходи и данъчната политика за 3 срещи (януари, април и октомври) с Европейската комисия; Подготовка на информация за среща на министъра на финансите с експерти от ЕЦБ (април 2023 г.) относно плановете на България за структурни реформи в данъчната област;
- Участие в онлайн среща с членовете на екипа на ОИСР, който разработва макроикономическата и бюджетна прогноза (10 май 2023 г.);
- Участие в онлайн проучване на данъчното облагане в областта на здравеопазването от гледна точка на ЕС;
- Участие в междуведомствена работна група за подготовка на нормативна регулация за никотинови продукти;
- Изготвени са ежегодни заповеди от министъра на финансите до Националната агенция за приходите (ЗМФ-399/30.05.2023 г.) и до Агенция „Митници“ (ЗМФ № ЗМФ-397/30.05.2023 г.), относно предоставяне на информация за приходите, администрирани от НАП и АМ;
- Попълнени са въпросници, получени от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР): ефективни корпоративни данъчни ставки; данъчни стимули в областта на НИРД; корпоративна данъчна статистика; мерки в

областта на данъчната политика („Tax Policy Reforms Questionnaire“), въпросници на ОИСР във връзка с присъединяването на България към организацията; въпросник „Присъединително проучване към Комитета за висши длъжностни лица по бюджета“ на ОИСР във връзка със съответствието на българското законодателство и административна практика с Десетте глобални принципа на ОИСР за борбата срещу данъчните престъпления (Ten Global Principles for Fighting Tax Crime Country Survey) и др.;

- Попълнени въпросници в областта на акцизното законодателство, получени от Министерството на здравеопазването относно проучване за оценката на достиженията на правото на ЕС за контрол на тютюна и отчитане на изпълнението на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация (РККТ на СЗО);
- Попълнен въпросник на ОИСР, получен от Министерството на земеделието, като част от предприсъединителния процес в областта на косвеното облагане;
- Взето участие в актуализиране на информацията в базовия проспект за дълга и в изготвяне отговори на въпроси във връзка с провеждането на процес по Дю Дилижънс;
- Изготвени са оценки и информация за бюджетните ефекти за данъчните приходи от предложения за законодателни промени и мерки, свързани с промени в данъчните ставки, облагаемата основа и други промени, с влияние върху размера на данъчните постъпления;
- Изготвяне на данни за бюджетните ефекти от предложения за законодателни промени и мерки, свързани с: повишаване на МРЗ; увеличение на максималния осигурителен доход; увеличаване на прага за регистрация по ЗДДС от 100,0 на 160,0 хил. лв.; предложен акцизен календар за период от четири години, считано от 1 март 2023 г.; графика за увеличаване на минималните акцизни ставки на течности за електронна цигара и заместители на тютюна считано от 01.08.2023 г.; въвеждане на приспадане на 10 на сто нормативно определени разходи при определяне на облагаемия доход от продажба или замяна на акции, дялове, компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове и други финансови активи, в т.ч. и виртуални валути, както и от търговия с чуждестранна валута; повишаване на данъчната ставка за облагане доходите на ЕТ и на ставката за корпоративния данък;
- Взето е участие в проучвания, даване на становища, отговори и/или съгласуване на доклади, публикации, резултати от проекти на национални и международни организации: предоставяне на информация и становище във връзка с изготвянето на ННР за 2023 г.; изготвено становище относно създаването на интернет портал, който да визуализира цялата налична информация по отношение на прехода към Кръгова икономика; становище относно Национален списък с показатели за наблюдение и отчитане по постигане напредъка по Целите за устойчиво развитие на Организацията на обединените нации; предоставяне на информация по Въпросника за тематично социално докладване за 2023 г. във връзка с годишната работна програма на Комитета по социална закрила към Европейската комисия;
- Участие във вътрешноведомствени и междуведомствени работни групи и комисии и изразяване на становища по компетентност: РГ за актуализацията на стратегията за децентрализацията 2016-2025 г. и изготвяне на нова програма за изпълнение на стратегията за децентрализация за периода 2020-2025 г.; към СЕВ - РГ 2 „Свободно движение на хора“; РГ 4 "Дружествено право"; РГ 6 "Държавни помощи"; РГ 10 „Данъчна политика“; РГ 25 „Търговска и външноикономическа политика“; РГ 26 „Финансови услуги“, подгрупа „Устойчиви финанси“; РГ 27 „Счетоводна политика

и независим финансов одит“; РГ 30 „Разширяване и страни, преговарящи за членство“; РГ 37 „Преговори за оттегляне на Обединеното кралство от Европейския съюз“; РГ № 28 „Финансови и бюджетни въпроси“; РГ № 31 „Европейски семестър“; Смесената комисия и Изпълнителния комитет по прилагане и изпълнение на Споразумението между САЩ и Република България за сътрудничество в областта на отбраната; контактна група при МФ и МО, свързана с разрешаването на възникнали въпроси и проблеми в областта на косвеното облагане с данъци; експертна група по въвеждане на директива (ЕС) 219/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23.10.2019 г. относно защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на съюза; експертна група по изготвяне на позиции на Република България за заседанията на Съвета на ЕС по конкурентоспособност; експертна група „Нефинансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната; експертна група „Небанков финансов сектор“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната; РГ за изготвяне на цялостна предварителна оценка на въздействието на проект на нов Закон за държавните такси и на проект на нов Закон за държавните такси; РГ за разработване на мерки за подобряване на инвестиционния климат и инвестиционна среда към Министерство на икономиката и индустрията; РГ "Макроикономически анализи и публични финанси"; междуведомствена експертна група за изготвяне на проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за командировките страната – приета с Постановление № 44 от 22 март 2023 г. на МС; РГ „Зелено бюджетиране“; МРГ за Икономическия преглед на България от ОИСР; междуведомствената работна група за изпълнение на законодателна мярка ЗМ-20.1.9. от Програмата за управление на правителството за изграждане на информационна система „Единна входна точка“.

- Изготвени са проекти на данъчни материални закони, Данъчно-осигурителен процесуален кодекс и нормативни актове за прилагането им, както и други подзаконови нормативни актове.
- Предложени са текстове в областта на данъчното облагане по Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 1.08.2023 г.) и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2023-2025 г. като мотиви към него (РМС №348 от 5 май 2023 г.);
- Изготвен е Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 106 от 2023 г.) във връзка с въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 14 декември 2022 година за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза;
- Изготвен е Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.);
- Изготвени бележки и предложения във връзка със съгласуване с Националната агенция за приходите на заповедите и образците на данъчни декларации и приложенията към тях по ЗКПО и ЗДДФЛ;
- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси (обн. ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г.);
- Изготвен е предварителен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение

за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване дейност като оператор (обн. ДВ, бр. 99 от 2023 г.);

- Изготвен е проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството (обн. ДВ, бр. 105 от 19.12.2023 г.);
- Изготвен е проект на нов Национален счетоводен стандарт за финансово отчитане на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания;
- Изготвен е проект на Указания за счетоводното отчитане във връзка с въвеждане на еврото като национална валута;
- Изготвени са разпоредби, които да бъдат включени в Закона за изменение и допълнение на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., или т.нар. „удължителен закон“ (обн., ДВ, бр. 53 от 20.06.2023 г.).
- Изготвен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавена стойност (обнародван в ДВ, бр. 106/22.12.2023 г.);
- Взето участие в изготвянето на проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България като национална валута;
- Изготвен е проект на Заповед № ЗМФ-120/06.02.2023 г. относно Списък на общините с безработица с или над 25 на сто по-висока от средното за страната за 2022 г. (обнародвана в ДВ, бр. 16/17.02.2023 г.);
- Изготвен е проект на Заповед № ЗМФ - 543/03.08.2023 г. за утвърждаване Списъка на стоки с висок фискален риск, с кодове по комбинираната номенклатура, съгласно приложението;
- Изготвен е проект на Заповед № ЗМФ - 1295/28.12.2023 г. за утвърждаване Списъка на стоки с висок фискален риск, с кодове по комбинираната номенклатура, съгласно приложението;
- Изготвен е проект на Заповед № ЗМФ-24/09.01.2024 г. и приложението към нея;
- Изготвени са проекти на Правилници за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (обн. ДВ, бр. 55/27.06.2023 г. и ДВ, бр. 99/28.11.2023 г.) и на Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (изм. и доп., бр. 36 от 21.04.2023 г., в сила от 21.04.2023 г.);
- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-10 от 2006 г. за възстановяване на платен данък върху добавената стойност на чуждестранни лица, които не са установени на територията на Европейският съюз (обн. ДВ, бр. 5/17.01.2023 г.);
- Изготвен е проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-4 от 2007 г. за прилагане на система Интрастат (обн. в ДВ, бр. 39 от 02.05.2023 г.);
- Изготвен е проект на Наредба за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България. Наредбата е обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 83 от 03.10.2023 г.
- Изготвен е Закон за изменение и допълнение на Валутния закон и същият е приет от Министерския съвет с Решение № 521 от 28.07.2023 г. Законът за изменение и

допълнение на Валутния закон е обнародван в Държавен вестник бр. 82 от 29.9.2023 г.;

- С преходните и заключителни разпоредби на Закон за държавния бюджет за 2023 г. са приети промени в ДОПК. Законопроектът е приет от Министерския съвет с Решение № 459/05.07.2023 г. Законът е обнародван в „Държавен вестник“, бр. 66 от 2023 г.;
- Изготвен е Законопроект за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и същият е обнародван (обн. ДВ, бр.106 от 22.12.2023 г.).
- Проактивно участие на Република България в разработването на политиките на ЕС, чрез участие в органи и структури на ЕС, както и участие в инициативите на ОИСР в областта на данъчната политика.
 - Взето е участие в срещите с оценителния екип във връзка с проверката на Република България по Втория кръг на прегледа по прилагането на Конвенцията на ООН срещу корупцията, Глава Втора от Конвенцията на ООН – „Частен сектор“ в областта счетоводство/одит (*Accounting/auditing*);
 - Попълнен въпросник за присъединяване към Комитета по финансови пазари (Committee on Financial Markets (CMF) към ОИСР;
 - Предоставяне на информация, попълване на въпросник и участие в среща във връзка с изпълнение на препоръките от доклада за Република България по фаза 4 от мониторинга по прилагането на Конвенцията за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки на ОИСР;
 - Взето участие в заседанията на работни групи и комитети към Европейската комисия – „Бъдещето на ДДС“, „ДДС Комитет“, „Комитет по акцизите“, „Подгрупа „Платформена икономика“, семинари Фискалис, “ITEG - International Tax Expert Group”, РГ № 1, РГ № 4, Консултативен комитет „Собствени ресурси“, РГ „Структура на данъчните системи в ЕС“, Счетоводен регулаторен комитет (ARC), Комитет по Счетоводната директива (ADC);
 - Взето участие в заседанията на работни групи към Съвета на Европейския съюз – РГ по данъчни въпроси (Пряко данъчно облагане), РГ по данъчни въпроси (Косвено данъчно облагане - ДДС), РГ по данъчни въпроси (Косвено данъчно облагане - акцизи), Група „Кодекс за поведение“ (Данъчно облагане на предприятия), РГ на високо ниво (Данъчно облагане) и РГ по дружествено право;
 - Взето участие в заседания на работни групи и инициативи на ОИСР – РГ 2 „Анализ на данъчната политика и данъчна статистика“, РГ 6 „Данъчно облагане на многонационалните предприятия“, РГ 9 „Данъци върху потреблението“, РГ 11 „Агресивно данъчно планиране“, Целева група за дигитална икономика, Форум за вредни данъчни практики;
 - Взето участие в РГ 4 на ЕК за обсъждане на въвеждането на Директива (ЕС) 2022/2523 от 15.12.2022 г. за гарантиране на глобалното минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза;
 - Изготвени са рамкови позиции по Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE)); Предложение за Регламент за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE)); Предложение за Регламент

за изпълнение на Съвета за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 282/2011 по отношение на изискванията за предоставяне на информация за някои режими за ДДС (междуинституционален номер 2022/0410(NLE));

- Изготвени са: Предложение за Директива на Съвета за установяване на система за данъчно облагане в юрисдикцията на централното управление за микро, малки и средни предприятия и за изменение на Директива 2011/16/ЕС; Предложение за Директива на Съвета по трансферно ценообразуване; Предложение за Директива на Съвета за по-бързи и по-сигурни данъчни облекчения за надвзети данъци при източника; Предложение за Директива на Съвета относно бизнеса в Европа: Рамка за данъчно облагане на доходите (BEFIT);
- Изготвени са указания относно: двустранна среща между данъчните аташета на България и Испания, и на България и Белгия във връзка с председателството на Съвета на ЕС; участие в заседания на работни групи към Съвета на ЕС – Работна група по данъчни въпроси (пряко облагане), РГ „Дружествено право“;
- Изготвен е и е съгласуван проект на решение на Министерския съвет за даване на съгласие за подписване на Изменение 1 към специалното Потребителско споразумение за Общата система за пренос на данни по образец на ОИСП;
- Изготвяне на становище във връзка със заключенията и препоръките, включени в проекта на доклад Икономически преглед на Република България, изготвен от ОИСП;
- Изготвени са позиции по въпроси на данъчното облагане във връзка с участие в състава на междуведомствената ad-hoc работна група за подготовка и координация на участието на Република България в заседанията на КИП, ИФК и Съвет ЕКОФИН;
- Попълнен е въпросник на ЕК относно данъчното облагане в областта на здравеопазването от гледна точка на ЕС;
- Получено е положителното решение на Европейската комисия (ЕК) по новата схема „Държавна помощ SA.104266 (2022/N) — България Преотстъпване на корпоративен данък съгласно член 184 във връзка с член 189 от Закона за корпоративното подоходно облагане — схема за регионална помощ за периода 2022—2027 г.“;
- Изготвена позиция на Република България по процедура за нарушение № 2022/4109 във връзка с получено от Генералния секретариат официално уведомително писмо № С(2023)48, свързано с нарушение № 2022/4109 за несъответствие на предоставената от Република България мярка, свързана с компенсация от 0,25 ст. на литър гориво, изразяваме следната позиция;
- Изготвена позиция на Република България във връзка с получено писмо от Европейската комисия за предоставяне на информация № (2023) 5272522 от 17 май 2023 г. относно нетранспониране в срок на Директива (ЕС) 2020/1151 на Съвета от 29 юли 2020 година за изменение на Директива 92/83/ЕИО за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки;
- Изготвена допълнителна информация на Република България във връзка с получено писмо от Европейската комисия по процедура за нарушение с № 2022/0023 относно Директива (ЕС) 2020/2062 на Съвета от 19 декември 2019 г. за определяне на общия режим на облагане с акциз;
- Изготвена позиция на Република България във връзка с получено писмо от Европейската комисия по процедура за нарушение № С(2023) 5000/3 от 19.07.2023 г. относно процедура за нарушение № 2023/0115 за липса на нотификация за

мерките и за неизпълнение на задължение на Република България за транспониране в националното законодателство на Директива 2021/2101/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на информация за данъка върху доходите от страна на някои предприятия и клонове;

- На 15-18 май 2023 г. в София се проведе среща на мисия на Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация на ОИСР със заинтересовани институции във връзка с преглед на съответствието на българското законодателство и административна практика в областта на данъците с международното данъчно право. В срещата участваха и представители на Министерството на финансите.
 - Изготвена позиция на Република България във връзка с получено писмо от Европейската комисия за представяне на информация относно неизпълнение на задълженията по член 14, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и стартиране на процедура за нарушение № 2023/2064.
- Становища по въпросите на практическото прилагане на данъчното и счетоводното законодателство.
- Изготвени отговори на писмени и устни запитвания от народни представители, относно постъпленията от данъци и предложения за изменения и допълнения на данъчното законодателство;
 - Изготвени становища във връзка с постъпили заявления по Закона за достъп до обществена информация в областта на счетоводното законодателство;
 - Изготвени отговори на запитвания от граждани и организации във връзка с прилагането на Закона за местните данъци и такси, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за облагане доходите на физическите лица и Наредба № 7 от 9.07.2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване дейност като оператор;
 - Изготвени отговори на запитвания от организации, икономически оператори и ведомства във връзка с прилагането на Закона за акцизите и данъчните складове;
 - Изготвени отговори по запитвания на икономически оператори и ведомства във връзка с прилагането на Закона за контрол по прилагане на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ЗКПОМОДР);
 - Изготвени отговори на запитвания от други държави членки на ЕС във връзка със затруднения при прилагането на нормите на ЕС в областта на ДДС и на акцизното законодателство;
 - Изготвени отговори на запитвания от други държави членки на ЕС във връзка с нормативната рамка за определяне на данък върху превозните средства, както и относно начина за определяне на такса битови отпадъци и данък върху недвижимите имоти;
 - Изготвено е становище по предложение: за промяна в Закона за местните данъци и такси относно неподаване на данъчна декларация при промяна на предназначението на сграда или самостоятелен обект или преустройство; за изменение и допълнение на Закона за пътищата относно въвеждане на изискване за задължителната употреба на устройства за ограничаване на скоростта, монтирани в моторните превозни средства; на администрацията на Министерския съвет за намаляване на административната тежест чрез промени в Закона за местните

данъци и такси, Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за облагане доходите на физическите лица;

- Изготвени становища до МВНР относно нота с изх. № 190/13.07.2022 г., получена от посолството на САЩ във връзка с прилагане на Споразумение между правителството на САЩ и правителството на Република България за сътрудничество в областта на предотвратяване разпространението на оръжия за масово унищожение (обн. ДВ, бр. 19.12.2008 г.);
- Изготвени становища по: проект на протоколно Решение на Министерския съвет за одобряване участието на Република България в Допълнително споразумение № 5 към Споразумението за закупуване, последващо развитие, производство и опции за закупуване и доставка на ваксина срещу COVID-19 за държавите членки на ЕС (SANTE/2021/03/020) между Европейската комисия и Pfizer Inc./BioNTech Manufacturing GmbH и за изразяване на съгласие Европейската комисия да представлява Република България при сключване на споразумението; проект на Гаранционно споразумение между ИНГ Банк Н.В. и Република България и проект на Договор за кредит между ИНГ Банк Н.В. и „Булгартрансгаз“ ЕАД за финансиране на проект от общ интерес за ЕС 6.8.3. Междусистемна реверсивна газова връзка България – Сърбия;
- Издадени 226 броя заповеди за предоставяне на индивидуални квоти за ваучери за храна по реда на Наредба № 7 от 2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешение за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване на дейност като оператор;
- Издадени Заповед ЗМФ-4/03.01.2023 г., Заповед ЗМФ-231/20.03.2023 г. и Заповед ЗМФ-595/22.08.2023 г. за определяне на индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна за 2023 г. и общ брой на индивидуалните квоти за 2023 г.;
- Издадени са 11 бр. разрешения на министъра на финансите за оператор на ваучери за храна на електронен носител;
- Издадена съвместна Заповед № № ЗМФ-536/28.07.2023 г. и № БНБ-83134/24.07.2023 г. и ЗМФ-1129/12.12.2023 г. и № БНБ-141146/12.12.2023 г. на министъра на финансите и управителя на БНБ за определяне като „инвестиционно злато” на златни монети за целите на чл. 160а, ал. 1, т. 2 от Закона за данък върху добавената стойност;
- Издадена заповед ЗМФ-31/13.01.2023 г. за удължаване на срока за реализация на бутилирани алкохолни напитки с код по КН 2208 и с алкохолно съдържание, равно и превишаващо 15 % vol, предназначени за реализация на вътрешния пазар, облепени с бандерол по образец, утвърден със Заповед № ЗМФ-859 от 18.09.2017 г. (обн., ДВ, бр. 77 от 2017 г., отм., бр. 79 от 2021 г.).

❖ *Администриране на държавни неданъчни приходи*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През 2023 г. са реализирани приходи от държавни концесии по бюджетите на министерствата в размер на 110,0 млн. лв. с ДДС, при планирани за годината 81,4 млн. лева. Извършените през годината разходи за концесионна дейност възлизат на 1,1 млн. лв., при планирани за годината 6 млн. лв. Преизпълнение е отчетено по бюджетите на всички министерства и Министерския съвет, като с най-голям дял са Министерство на енергетиката – 13,6 млн. лв., Министерство на туризма – 4,3 млн. лв. и Министерство на транспорта и съобщенията – 9,2 млн. лв.

Реализираните приходи са от концесионни възнаграждения по сключени концесионни договори за добив на подземни богатства към Министерството на енергетиката, по концесионни договори към Министерството на транспорта и съобщенията – за летища за обществено ползване, пристанищни терминали, към Министерството на околната среда и водите – за добив на минерална вода и за „Ски-зона Пирин” – част от Национален парк Пирин, и към Министерството на туризма – за морски плажове.;

- Заложените приходи от приватизация и следприватизационен контрол за 2023 г. са в размер на 0,8 млн. лв., съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. Към 31.12.2023 г. отчетените от Агенцията за публичните предприятия и контрол (АППК) приходи от приватизация, следприватизационен контрол и други дейности, съпътстващи приватизационния процес, са в общ размер на 46,94 млн. лв., в т.ч. сума в размер на 34,4 млн. лв., платена доброволно от длъжника на АППК – „Аванс Пропъртис“ ООД, осъден солидарно с „Кей Джи Маритайм Шипинг“ АД с решение по ВАД № 173/19 г. на АС при БТПП, с което са уважени, предявените от АППК искове на основание констатирано частично изпълнение на задължението по чл. 4.8. от договор за приватизационна продажба на 70 % от капитала на „Параходство Български морски флот“ ЕАД.
- През 2023 г. постъпилите приходи от дивидент за държавата са в размер на 1 554,3 млн.лв., при планирани със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. приходи в размер на 1 704,7 млн.лв. Изпълнението се дължи на внесения от БЕХ ЕАД дивидент в размер на 1 439,7 млн.лв., вместо предварително разчетения такъв в размер на 1 588,4 млн.лв., или 148,7 млн.лв. по-малко. Сред най-големите вносители са БЕХ ЕАД, Дунав мост Видин-Калафат АД, ДП Южноцентрално държавно предприятие – гр. Смолян, Автомагистрала ЕАД, ДП Ръководство на въздушното движение, Пристанище Варна ЕАД и др.
- С Разпореждане № 2 на Министерския съвет от 2023 г. (РЗМС) за установяване и внасяне в полза на държавата на отчисления от печалбата от държавни предприятия и търговски дружества с държавно участие в капитала бе определен 50 процентен размер на отчисленията от печалбата, съответно дивидент, по годишния финансов отчет след данъчно облагане за финансовата 2022 г., които дружествата да внесат в полза на държавата, след приемане на решения от техните органи. Впоследствие, с РЗМС № 4/23.06.2023 г., с оглед осигуряване на допълнителни средства в държавния бюджет, Министерският съвет реши да повиши размера на отчисленията от печалбата, съответно дивидент, по годишния финансов отчет след данъчно облагане за финансовата 2022 г., които дружествата да внесат в полза на държавата, след приемане на решения от техните органи. С направените промени се определи размер от 100 на сто отчисление от печалбата (дивидент) за държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие за финансовата 2022 г. (за дъщерните дружества се запази 50%-ният размер на отчисления).

Нови изменения, касаещи единствено разпределението на печалбата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД), бяха направени с РЗМС № 5/13.07.2023 г., като холдингът следва да разпредели и внесе изцяло като дивидент за държавата неразпределената си печалба от минали години, отчетена по годишния финансов отчет към 31.12.2022 г., както и да разпредели и внесе дивидент въз основа на приетия и одитиран междинен финансов отчет за първото полугодие на 2023 г. в размер на 800 млн. лв.

С РЗМС № 7/14.12.2023 г. бе направено ново изменение и допълнение на РЗМС № 2 на МС/2023г. с цел прецизиране разпределението на печалбата на БЕХ ЕАД и неговото дъщерно дружество „Национална електрическа компания“ ЕАД, с оглед

спазване методологията/изискванията на Евростат, респ. Европейската система от сметки.

❖ *Участие в разработването и провеждането на митническата политика на ЕС и изпълнение на националните мерки, приети за нейното изпълнение*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Изпълнение на Стратегически план и планове за действие в областта на прилагането на митническата политика и информационната стратегия.
 - ✓ участие в срещи съвместно с Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) с цел създаване на Единна национална платформа за морско информационно сътрудничество;
 - ✓ осъществено е постоянно наблюдение на работоспособността на използваните централизирани услуги на ЕК – ЕОРИ, REX, CDMS, eAEO-STR, EOS, EBTI-STR, EBTI-3, CS/RD2, в т.ч. където е приложимо на взаимовръзката със системите на Европейския съюз, с националните модули на МИСИ и МИСВ, както и анализ на възникналите инциденти при обмена между държавите членки, като своевременно се комуникират на национално и на ниво Европейска комисия, за предприемане на необходимите действия за отстраняването;
 - ✓ провеждане на необходимите тестове за съответствие (СТ) на националните модули с новите версии на европейските компоненти, в резултат на промени в техническите спецификации и изисквания на Европейската комисия;
- Издадени национални инструкции, указания и други вътрешни административни актове.
- Улесняване на законната търговия чрез модернизиране на работните методи на митническата администрация - създаване на безхартиена среда за работа чрез развитие на митническите комуникационни и информационни системи и изграждане на националните и общностните компоненти на системите от инициативата „Електронни митници“ на ЕС.
 - ✓ Приключи изпълнението на проект „Надграждане на основните системи на АМ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 2)“ по отношение на Системата за управление на идентичностите и достъпа на Агенция Митници (АМ) върху Cloud архитектура.
 - ✓ Приключи изпълнението на проект „Надграждане на основните системи на Агенция „Митници“ за предоставяне на данни и услуги – БИМИС (фаза 3)“, със срок на изпълнение от 01.09.2021 г. до 31.12.2023 г., по отношение на: Система за контрол на вноса (ICS2r2), модул „Анализ на риска“, Митническа автоматизирана система за износ (AES компонент 1 и 2), Митническа информационна система за транзит (NCTS, phase 5), Централизирано оформяне на вноса (CCI, phase 1), Митническа информационна система за внос, модул „Митническо задължение и управление на обезпечението“, модул „Обмен на информация с общия домейн за целите на наблюдение от ЕК“ (Surveillance), Склад от данни на АМ и справки в информационната платформа Cognos (Data Warehouse/Cognos), Система за предоставяне на информация за управленски цели от митнически документи (МИСЗА) и Система за управление на Интегрирана Тарифа / Integrated Tariff Management System (СУИТ/ITMS) - модул „Калкулатор на ТАРИК“ и „Система за тарифни квоти“ (TQS), върху Cloud архитектура.

- ✓ Приключи изпълнението на договор № BG16BARA001-1.001-0002-C01/16.06.2023 г. за директно предоставяне на финансиране от Резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит, в чийто обхват е включено изпълнението на проект за контрол на транспортни средства в реално време (КТСРВ).
- ✓ Изпълнение на проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на Проект по МКС: Система за контрол на вноса 2 (СКВ 2) версия 3 (1.19 UCC – Import Control System 2 (ICS2 Release 3)) и модул „Анализ на риска“ (МАР) – отразяване на промените, произтичащи от Система за контрол на вноса (СКВ 2) версия 3 върху Cloud архитектура“.
- ✓ Изпълнение на проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на АМ по отношение на модул „Митническо задължение и управление на обезпеченията“ (ММЗУО) във връзка с Проект по МКС: Управление на обезпеченията/2.5 UCC Guarantee management (GUM) върху Cloud архитектура“.
- ✓ Изпълнение на проект „Развитие и въвеждане на Институционалната архитектура на АМ по отношение на Митническата информационна система за транзит (МИСТ), във връзка с Проект по МКС: „Подобряване на новата компютризирана система за транзит (NCTS) етап 6 (1.7 UCC Transit system including NCTS – phase 6) върху Cloud архитектура“.
- ✓ Изпълнение на проект „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на модул „Пътни такси и разрешителен режим“ (ПТРР) върху Cloud архитектура“.
- ✓ Улесняване на законната търговия чрез осигуряване на работоспособност на митническите и акцизните информационни системи, както и чрез постоянно наблюдение на работоспособността на използваните централизирани услуги на ЕК.

Работоспособност на митническите трансевропейски системи за движение на Агенция "Митници" през 2023 г.

| | NCTS (%) | ECS (%) | ICS (%) | ICS2(%) | EMCS (%) | NCTSP5 (%) | AES (%) |
|-----------|----------|---------|---------|---------|----------|------------|---------|
| ЯНУАРИ | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| ФЕВРУАРИ | 100 | 100 | 100 | 99.81 | 95 | - | - |
| МАРТ | 99.87 | 99.87 | 99.87 | 99.53 | 99.87 | - | - |
| АПРИЛ | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| МАЙ | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| ЮНИ | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| ЮЛИ | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| АВГУСТ | 99.6 | 99.19 | 100 | 100 | 100 | - | - |
| СЕПТЕМВРИ | - | - | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| ОКТОМВРИ | - | - | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| НОЕМВРИ | - | - | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |
| ДЕКЕМВРИ | - | - | 100 | 100 | 100 | 100 | 100 |

- ✓ Приключи изпълнението на етап 1 от проект „Доставка, инсталация, интеграция и гаранционна поддръжка на единно техническо решение за изграждане на DRC (Disaster Recovery Center) за нуждите на Агенция „Митници“.

- ✓ Резервирана е работата на сървърите за бази данни на основни за АМ информационни системи: Модул Анализ на риска, РЕЗМА, Модул на АМ за връзка с Regix, Модул декларации за парични средства, Система за контрол на вноса (СКВ 2), включително осигуряване на част от мрежовите услуги, необходими за постигане на резервираност.
- ✓ Изготвено е Техническо задание и са проведени пазарни консултации за изграждане на единно техническо решение за изграждане на DRC (Disaster Recovery Center) за нуждите на Агенция „Митници“ - етап 2, което решение трябва да осигурява автоматично или ръчно превключване на предоставяните от Агенция „Митници“ услуги между центровете за данни, съгласно избрани политики и технологии.
- ✓ Във връзка с изпълнение на проект „Изграждане на център за видеоданни на Агенция „Митници“ е изградена нова логически изолирана мрежа за пренос на данни, което позволява трафика за видеокамерите да не се смесва с данните на митническите системи. Мрежата е изградена, така че да може да се използва и за други проекти, например DKV карти за ПТРП, пренос на данни от рентгеновия контрол и т.н.
- ✓ При изграждането на мрежата са използвани съществуващите рутери (маршрутизатори), суичове (комутатори) и оптични линии за пренос, което позволява да се избегнат допълнителните разходи и да се използва по-ефективно съществуващата инфраструктурата, на база на надграждане на новата мрежа за пренос на данни, изградена през 2022 г. в Агенция "Митници".
- ✓ Необходимото сървърно оборудване (2 бр. Milestone сървъри за мениджмънт и 12 бр. сървъри за запис и търсене във видеоданни) е инсталирано в основния сървърен център в ЦМУ и е интегрирано в новоизградената DRC disaster recovery center инфраструктура, което ще позволи в бъдеще преместване в резервния център на Агенция "Митници" на част от изчислителните мощности. Това ще гарантира получаването на данни от всички инсталирани камери и пълна резервираност на общо около 4000 (около 2500 нови камери и съществуващи 1500 камери от акцизни складове), във всички ситуации на проблеми с електроснабдяването, преносната мрежа, бедствия, аварии и други.
- ✓ Информационните системи и ИТ инфраструктурата на Агенция „Митници“ са изпълнили заложения SLA 99,50 % съгласно сключено споразумение за ниво на услугата (SLA) с Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“ в режим на експлоатация 365x7x24.
- ✓ С цел модернизация на средствата и усъвършенстване на работните методи чрез прилагане на подходи за повишаване на степента на хармонизация, както и във връзка с реализиране на дейността по усъвършенстването на митническите комуникационни и информационни системи за продължаване на процеса по изграждане на електронни митници, служителите на АМ активно участваха в следните дейности:
 - В процеса по организация, управление, изпълнение и провеждане на приемни изпитания на нови и променени функционалности в митническите информационни системи;
 - Изпълнена група дейности 1.1.2.5 „Реализиране на промяна в декларативната система МИСВ във връзка с внедряване на Система за електронен обмен на информацията в българските пристанища (Port Community System - PCS)“ от план-графика 2022-2023 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1

между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;

- Изпълнена група дейности 1.1.2.6 „Реализиране на промяна в ММЗУО във връзка с промяна в интеграцията ММЗУО-РЕЗМА-2“ от план-графика 2022-2023 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;
- В изпълнение е група дейности 1.1.2.1 „Реализиране на промени в МАСИ във връзка с проекта на Закон за въвеждане на еврото в Република България“ от план-графика 2023-2024 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;
- В изпълнение е група дейности 1.1.2.2 „Реализиране на промени в МИСТ2 във връзка с проекта на Закон за въвеждане на еврото в Република България“ от план-графика 2023-2024 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;
- В изпълнение е група дейности 1.1.2.3 „Адаптиране на Митническа информационна система за внасяне (МИСВ) и модул „Митническо задължение и управление на обезпечението“ (ММЗУО) във връзка с изискванията за подготовка на митническата администрация, произтичащи от проекта на Закона за въвеждане на еврото в Република България и въвеждането на еврото като официално платежно средство на територията на Република България“ от план-графика 2023-2024 по Договор № С48880/30.06.2022 г. за поддържане и надграждане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1 между Агенция „Митници“ и „Гравис България“ АД по Услуга 1.1 Поддържане на информационни системи на Агенция „Митници“ Група 1;
- Регулярно провеждане на приемни изпитания за приемане на нови версии на информационните системи на Агенция „Митници“;
- Проведено е обучение на икономическите оператори относно новостите в информационните системи на АМ;
- Взето е участие в месечните уебинари за статуса на функциониращите на национално ниво и на ниво ЕК информационни системи – EOS/e-AEO, CDMS, NCTS, ICS2, ECS, ICS, EMCS, SEED, EBТИ-3, EBТИ-STP, Surveillance 3;
- Ежедневно проследяване на работоспособността на използваните централни услуги предоставяни от ЕС;
- Ежедневно участие на служители от дирекции и отдели в Агенция „Митници“, включени в екипите на Националния Сървис Деск на АМ, за преодоляване на възникнали инциденти и затруднения при икономическите оператори и физически лица при работата с ИТ системите и услугите на АМ, въвеждане на дефекти и тракери в системата за следене на дефекти REDMINE по отношение констатирани проблеми и изготвянето на отговори до икономически оператори във връзка с поставени въпроси относно правилното прилагане на митническото законодателство. Служителите на Агенция „Митници“,

участващи в екипите на НСД, са обработили общо 41 336 бр. заявки, регистрирани в Сървис Деск през отчетния период;

- Осигуряване на ефективна и прозрачна дейност на митническата администрация.
- Повишаване на ефективността и ефикасността на митнически контрол на ГКПП чрез използване на съвременни технологии и средства за неинвазивен митнически контрол с цел осигуряване на безопасността и сигурността на външните граници на ЕС, без намаляване на пропускателната способност на ГКПП; защита на гражданите от несъответстващи и опасни стоки, премахване на стоки от пазара на ЕС, които не отговарят на съответните екологични и трудови стандарти, защита на европейските компании от нелоялна конкуренция, защита на ЕС и бюджети на държавите членки и принос към екологичния и цифров преход на ЕС;
- Информирание на обществеността по въпросите на митническата дейност и на резултатите от нея.
 - ✓ На Е-Портала на Агенция „Митници“ своевременно се актуализира и публикува информация, свързана с електронното общуване на икономическите оператори с митническата администрация;
 - ✓ През 2023 г. на интернет страницата на Агенция „Митници“ са публикувани 394 информации за дейността на Агенцията, предназначени за широката общественост, които са разпространени чрез медиите и собствените комуникационни канали на Агенция „Митници“. Дейността на Администрацията е отразена в над 208 материала в електронните медии (радио и телевизия), както и в над 19 000 публикации в новинарски интернет сайтове.

На интернет страницата на Агенция „Митници“ регулярно се публикува информация за бизнеса и за гражданите във връзка с промени в законодателството, в информационните системи, както и по повод въпроси, предизвикващи чести запитвания от страна на потребителите.
 - ✓ През периода е сключено споразумение за партньорство с БНР, което не съдържа финансови клаузи и потвърждава политиката на откритост и прозрачност на Агенцията и ангажимента, който митническата администрация има към широката общественост.
 - ✓ През годината са издадени три броя на списание „Митническа хроника“, включително годишен отчет за 2022 г., като списанието се публикува на интернет страницата на АМ и е публично достъпно. Агенция „Митници“ участва в публикации в различни специализирани издания, включително списание на SELBET и на Световната митническа организация.
 - ✓ През периода са организирани два големи форума с участие на бизнеса и заинтересовани икономически оператори, както и представители на държавната администрация по темите за развитието на митническата дейност и информационните технологии в митниците.
 - ✓ Проведени две заключителни конференции за приключването на проекти по БИМИС фаза 2 и БИМИС фаза 3 с участието на представители на държавната администрация, бизнеса и партньорски институции. На тези събития са представени постигнатите резултати, ефектите и ползите от реализацията на проектите.
 - ✓ През 2023 г. са извършени 5 броя проверки на заявители/титуляри на разрешения за одобрен икономически оператор, подадени чрез електронния портал на търговците eAEO-STP и 51 броя проверки на заявители/титуляри на други видове разрешения, подадени чрез CDMS

❖ *Администриране на приходите от данъци и осигурителни вноски*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Своевременно отчитане и превеждане на приходите от данъци и осигурителни вноски към държавния бюджет, бюджетите на Националния осигурителен институт и Националната здравноосигурителна каса, както и на осигурителните вноски за допълнителното задължително пенсионно осигуряване:
 - Приходите, събрани от НАП към 31.12.2023 г., са в размер на 38 004,3 млн. лв., което е увеличение с 6 573,9 млн. лв. (20,9 %) спрямо същия период на предходната година.
 - Приходите за централния бюджет, събрани към 31.12.2023 г. са 22 878,3 млн. лв., което е увеличение с 4 728,4 млн. лв. (26,1 %) спрямо предходната година.
 - Приходите от задължителни осигурителни вноски, събрани от НАП към 31.12.2023 г. са 15 126,1 млн. лв., което е с 1 845,5 млн. лв. (13,9 %) повече от тези за същия период на предходната година:
 - ✓ Събраните приходи от НАП за Държавно обществено осигуряване (ДОО) към 31.12.2023 г. са 8 982,6 млн. лв., което е с 1 091,8 млн. лв. (13,8 %) повече от тези през същия период на предходната година;
 - ✓ Събраните приходи от НАП за ДЗПО към 31.12.2023 г. са 2 242,7 млн. лева, което е с 289,6 млн. лв. (14,8 %) повече спрямо събраните приходи през същия период на предходната година;
 - ✓ Събраните приходи от НАП за НЗОК към 31.12.2023 г. са 3 814,7 млн. лв., което е увеличение с 456,4 млн. лева (13,6 %) спрямо събраните приходи през същия период на 2022 г.;
 - ✓ Събраните приходи за УчПФ към 31.12.2023 г. са 86,0 млн. лв., което е със 7,7 млн. лв. (9,9 %) повече спрямо същия период на предходната година.
 - Постъпленията от ДДС при внос, събрани от Агенция „Митници“ към 31.12.2023 г. са в размер на 6 021,4 млн. лв. или с 16,8 % (1 212,3 млн. лв.) по-малко от сумата за същия период на 2022 г.
- Повишаване на нивото на доброволно спазване на задълженията от клиентите:
 - Въведени са различни отстъпки при спазване сроковете за деклариране и плащане в офис на НАП, както и за подаване и заплащане по електронен път;
 - Изпращат се напомнителни съобщения чрез електронна поща, по телефон и чрез медиите за приближаващи и изтичащи срокове, за неплатени задължения с изтекъл срок на плащане и др.;
 - През отчетния период на 2023 година г. са приети 4 229 285 бр. ДДС документи (декларации, справки-декларации и др.), като подадените по интернет представляват 99,98 % от общия брой документи;
 - През отчетния период на 2023 година са приети 752 766 бр. декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ, като процентът на подадените по интернет са 82,62 % от всички декларации;
 - Приети са общо 604 905 бр. справки по чл. 73, ал. 1 и ал. 6 от ЗДДФЛ за изплатени доходи /трудови и различни от трудови/ на физически лица. Съгласно промените в ЗДДФЛ подаването на справки се извършва само по електронен път, т.е. 100 %;

- Броят на приетите декларации по чл. 92 от ЗКПО е общо 400 739 бр. Съгласно промените в ЗКПО подаването на декларациите се извършва само по електронен път, т.е. 100%;
 - През отчетния период на 2023 г., във връзка с осигурената възможност за подаване на декларации, документи и данни от физическите лица по електронен път с ПИК, са издадени нови 190 619 ПИК на физически лица, с което броят на физическите лица с издаден персонален код е вече над 1 783 000. Над 500 000 физически лица са подали годишната си данъчната декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ с ПИК. Издаден е ПИК на 11 006 юридически лица.
- Единна практика по прилагането на данъчното и осигурителното законодателство и законодателството в областта на хазарта:
- Актуализирани са наръчниците по прилагането на данъчното и осигурителното законодателство и по Закона за хазарта;
 - Изготвени са отговори на писмени запитвания на министерства, държавни организации и общини, данъкоплатци, осигурители, самоосигуряващи се лица, компетентните институции по приложимо законодателство на държавите-членки на ЕС и органи по приходите свързани с прилагане на данъчното и осигурителното законодателство и законодателството в областта на хазарта;
 - Изготвени са становища по инициирани законодателни промени и промени в подзаконовата нормативна уредба в националното данъчно и осигурително законодателство и законодателството в областта на хазарта;
 - Изготвен е обобщен годишен анализ на административна и съдебна практика по теми, анализирани от отдели „Обжалване“ при ТД и ОДОП;
 - Изготвени са проекти на позиции по преюдициални дела, образувани пред Съда на Европейския съюз, по отправени запитвания от български съдилища;
 - Участие и изготвяне на проекти на позиции на Република България в рамките на работните групи/комитети на Съвета на ЕС и на ЕК, в т.ч. изготвяне на доклади, становища по зададени теми, отговори на запитвания и попълване на въпросници, в т.ч.: участие в ДДС комитета и групата по бъдещето на ДДС към Европейската комисия и в работните групи на Съвета на ЕС по законодателните инициативи на Европейската комисия.
- Качествено обслужване, в т.ч. бързина, достъпност, компетентност, учтивост, неподкупност:
- С цел намаляване на административната тежест и улесняване на данъкоплатците при попълването на годишната данъчна декларация по чл. 50 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) след 10.03.2023 г. Националната агенция за приходите предоставя възможност за ползване на предварително попълнени данни в декларациите, чрез Е-портала на електронна услуга на НАП за по-широк кръг от доходи. Услугата е достъпна с персонален идентификационен код (ПИК), издаден безплатно от НАП, или с квалифициран електронен подпис (КЕП). Броят на лицата, подали декларации с автоматично попълване е 541 825 бр.;
 - С цел намаляване на административната тежест е извършена автоматична оценка на случаите за прилагане на опростена процедура за възстановяване на ДДС, корпоративен данък и данък върху доходите на физически лица. През отчетния период 2023 г. по опростената процедура е възстановен данъка върху доходите на 185 875 физически лица, корпоративен данък на около 280 юридически лица и ДДС на 22 481 регистрирани по ЗДДС лица;

- Във връзка с предоставената възможност за извършване на плащания на публичните задължения с дебитни и кредитни карти през ПОС терминали през отчетния период на 2023 г. направените плащания през виртуален ПОС терминал са 1 063 121 на стойност 707 808 383 лв., докато при плащанията през физически ПОС са 821 689 на стойност 375 843 205 лв. За направените картови плащания задължените лица (юридически и физически лица) не дължат такси за превод, като плащането се смята за получено в деня на авторизацията на нареждането за плащане.
 - С цел улесняване на данъкоплатците при плащането на публични задължения, от 01.10.2023 г. банковото обслужване на сметките на НАП за администриране на приходи от доброволно и принудително изпълнение е поето от БНБ. По този начин сметките на НАП, към които задължените лица следва да плащат задълженията си е намален от 154 на 6 броя, в зависимост от вида на задълженията, които се погасяват по тях. С въведената промяна отпадна необходимостта лицата да се съобразяват с териториалната компетентност при избора към коя сметка на НАП да наредят плащане за погасяване на своите задължения. От същата дата е внедрен SEPA стандартът за плащания към бюджетни организации. В резултат на това от платежните документи, които лицата попълват за плащане към сметки на НАП окончателно отпадна необходимостта от попълване на код за вид плащане.
- Предоставяне на услуги, техническа помощ, документи и информация на клиентите на НАП:
- През периода са проведени три изходящи телефонни кампании към няколко групи лица, за които в НАП има информация, че през 2022 г. са извършили многократни продажби в интернет посредством куриерски фирми. Извършени са общо над 15 296 обаждания към 6 840 лица, при които липсват данни или има наличие на несъответствие на декларираните приходи/доходи в ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2022 г. Осъществен е успешен контакт с 73 % от селектираните от дирекция контрол лица. Отчетени са резултати при 1 692 ЗЛ с подадени нови и 372 ЗЛ подали корекционни ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ с деклариран облагаем доход в размер на 18,1 млн. лева и доброволно деклариран данъчен ефект надвишаващ 1 590 728 лева.
 - През 2023 г. клиентите на НАП са ползвали услугите предоставяни чрез Информационния център на НАП (на телефон - 0700 18 700, електронна поща - infocenter@nra.bg и WEB-портал на НАП) 886 430 пъти;
 - През отчетния период предоставените отговори на запитвания в направление данъци, осигуровки и електронни услуги са 230 838 броя, а свързаните с ПИК на НАП, в това число предоставяне на информация с ПИК; възстановяване на забравен ПИК и прием на заявки за издаване на ПИК са 21 083 броя. Автоматизираните справки и информация, поддържани на националния телефон на НАП в режим 24/7, са ползвани 622 361 пъти. В ИЦ на НАП по телефон и електронна поща са постъпили и са обработени 2 699 сигнала за нередност по прилагане на данъчното и осигурително законодателство, жалби във връзка с действия и бездействия на служители в НАП и предложения за подобряване дейностите на приходната агенция.
 - Качествени показатели за дейността на ИЦ на НАП:
 - ✓ Ниво на обслужване (Service Level) – над 93 %;
 - ✓ Пропуснати обаждания в работното време на ИЦ на НАП – под 7 %;
 - ✓ Средно време на един телефонен разговор – над 6 минути;

- ✓ Средно време на изчакване при приемане на обаждането – 7 секунди;
 - ✓ Изготвени отговори на постъпили по електронен път запитвания в едnodневен срок от постъпването им – 90 %;
 - ✓ 90 % разрешени запитвания на клиенти от първото обаждане;
 - ✓ Пред годината един служител на центъра е обслужил малко над 10 хил. клиентски запитвания и заявки.
- През периода са проведени информационни кампании към задължените лица, свързани с повишаване спазването на доброволното изпълнение, чрез изпращане на електронни съобщения.
- **Повишаване на данъчната и осигурителната култура на обществото:**
- Изготвени са различни наръчници, инструкции и указания, по прилагане данъчно-осигурителното и друго приложимо от НАП законодателство, които са публикувани на сайта на НАП;
 - Осъществено е предоставяне на пълна и изчерпателна информация за услуги, процеси, формуляри, указания за попълване, както и на различни електронни услуги със свободен достъп като напр. здравноосигурителен калкулатор, справка за здравноосигурителен статус и др. на интернет страницата на НАП, консултация на гише в офисите, чрез информационни табла в салоните за обслужване и единния телефонен номер 0 700 18 700 на Информационния център на НАП, както и публикации в печата.

❖ **Администриране на приходите от държавни такси и вноски по Закона за хазарта и надзор върху хазарта**

- Планираните приходи по реда на чл. 30 от Закона за хазарта (ЗХ) и Тарифа за таксите, които се събират по Закона за хазарта (ТТЗХ) за 2023 г. са 240 000 000 лв. Към 31.12.2023 г. отчетените приходи от държавни такси по ЗХ и ТТЗХ на касова основа са в размер на 265 844 573 лв., т.ч.:
 - 56 465 199 лв. - такси по чл. 30, ал. 3 от ЗХ;
 - 213 069 195 лв. - такси по чл. 30, ал. 4 от ЗХ променлива;
 - 1 400 000 лв. - такси по чл. 30, ал. 4 от ЗХ еднократна;
 - (-) 13 052 000 лв. - такси по чл. 30, ал. 6 от ЗХ, в т.ч. възстановени суми от НАП във връзка с недължимо платени такси по ЗХ;
 - 7 962 179 лв. - такси по Тарифа за таксите по ЗХ.
- Изпълнението на приходи по ЗХ и ТТЗХ към 31.12.2023 г. е 10,77% над планираните за 2023 година.
- Отчетени са приходи от лихви върху просрочени вземания по чл. 10а, и чл. 30, ал. 4 от ЗХ в размер на 42 682 лв. и от глоби и имуществени санкции от ЗХ в размер на 125 380 лв., от тях (-) 44 171 лв. събрани суми от принудително събиране на публични държавни вземания.
- Вноските от приходи получени към 31.12.2023 г. по реда на чл. 10а от ЗХ са в размер на 8 462 000 лева, от тях (-) 7 000 лв. събрани суми от принудително събиране на публични държавни вземания. Спрямо планираните приходи по бюджета на НАП за 2023 г. от тези вноски в размер на 6 600 000 лв. изпълнението е с 1 862 000 лв. в повече.
- На основание чл. 25 от Закона за хазарта са издадени следните решения:
 - ✓ за издаване на лиценз – 173 броя;

- ✓ продължаване срока на издаден лиценз – 106 броя;
 - ✓ извършване на промени в издаден лиценз и утвърждаване на предоставените от организаторите на хазартни игри правила, изисквания, игрални условия и удостоверителни знаци за участие в хазартни игри – 1 686 броя;
 - ✓ промени в търговската регистрация – 74 броя.
- Съгласно чл. 34 от Закона за хазарта са издадени 1 952 броя удостоверения.
 - Одобрени са 13 централни компютърни системи на организатори на хазартни игри.

❖ **Администриране и събиране на вносни мита**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване администрирането на традиционните собствени ресурси (ТСР) за бюджета на Европейския съюз и националния бюджет:
- За периода ноември 2022 г. - ноември 2023 г.⁶ са установени ТСР (вносни мита) в размер на 383 281 441,44 лв.;
- Към 20.12.2023 г. от бюджета на Република България на разположение на бюджета на ЕС е предоставена сума в размер на 256 502 274,63лв. (отнасяща се за периода ноември 2022 г. до октомври 2023 г.);
- Общият размер на установените и несъбрани вносни мита за четвъртото тримесечие на 2022 г., докладвани пред ГД „Бюджет“ в ЕК през м. февруари 2023 г., са в размер на 337 743,74 лв. За първото тримесечие на 2023 г., докладваните, през м. май 2023 г., пред ГД „Бюджет“ в ЕК несъбрани вносни мита са в общ размер на 430 914,18 лв. За второто тримесечие на 2023 г., докладвани пред ГД „Бюджет“ в ЕК през м. август 2023 г., са установени и несъбрани вносни мита в общ размер на 1 165 453,85 лв. За третото тримесечие на 2023 г., докладвани пред ГД „Бюджет“ в ЕК през м. ноември 2023 г., са установени и несъбрани вносни мита в общ размер на 619 628,66 лв.;
- Осигуряване на събирането на другите държавни публични вземания при внос в страната;
- Прилагане на Конвенцията относно централизираното митническо оформяне във връзка с разпределянето на национални разходи по събирането, които се задържат при предоставяне на ТСР на разположение на бюджета на Европейския съюз:
 - За периода от ноември 2022 г. до октомври 2023 г. като разходи по събирането на ТСР са задържани 89 458 135,88лв.;
 - Предоставяне на информация чрез системата OWNRES на ГД „Бюджет“ на ЕК за разкритите случаи на измами и нередности с традиционните собствени ресурси (ТСР) на стойност над 10 000 евро.
- с доклада за четвъртото тримесечие на 2022 г., извършен през м. февруари 2023 г., са регистрирани 3 (три) нови случая, един от които е свързан с контрабанда на цигари. Извършени са актуализации по 23 (двадесет и три) случая, регистрирани през предходни отчетни периоди. През отчетното тримесечие са затворени три случая;

⁶ В съответствие с чл. 6, параграф 3, алинея 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26.05.2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, правото на ЕС върху собствените ресурси се вписват по сметките, най-късно на първия работен ден след деветнадесето число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото.

- с доклада за първото тримесечие на 2023 г., извършен през м. май 2023 г., са регистрирани са регистрирани 3 (три) нови случая, свързани с контрабанда на цигари; извършени са актуализации по 21 (двадесет и един) случая, регистрирани през предходни отчетни периоди, от които два са били предходно затворени. През отчетното тримесечие са затворени четири случая;
- с доклада за второто тримесечие на 2023 г., извършен през м. август 2023 г., са регистрирани 4 (четири) нови случая, като един от тях е във връзка с писмо Ref.№ Arges (2023)2952931 от 26.04.2023 г. на ГД „Бюджет“ в ЕК, относно последващи действия по точка 3.2, подточка в) от Доклад 20-26-1. Сумата по този случай е предоставена на разположение на бюджета на ЕС в колона 1 на отчет за сметка „А“ за месец април 2023 г. и случая подлежи на незабавно затваряне. Извършени са актуализации по 17 (седемнадесет) случая, регистрирани през предходни отчетни периоди, от които три са били предходно затворени. През отчетното тримесечие са затворени два случая;
- с доклада за третото тримесечие на 2023 г., извършен през м. ноември 2023 г., са регистрирани 5 (пет) нови случая, като три от тях са свързани с контрабанда на цигари. Извършени са актуализации по 21 (двадесет и един) случая, регистрирани през предходни отчетни периоди, от които два са били предходно затворени. През отчетното тримесечие няма затворени нови случаи.

❖ *Администриране и събиране на акцизи*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През 2023 г. приходите от акциз (касово изпълнение) са в размер на 6 148,0 млн. лева, което е с 441,1 млн. лева (7,7 %) над приходите за 2022 г. и представлява 103,5% изпълнение на приходите от акциз, заложен в ЗДБРБ за 2023 година.
- Ефективно събиране и превеждане на приходите от акцизи в държавния бюджет:
 - Извършени проверки във връзка с издаване на лицензи и промяна в обстоятелствата, при които са издадени лицензи - 198 броя, като в резултат на това са издадени 222 броя решения относно администриране на дейности, свързани с данъчните складове, в т. ч. решения за промяна в обстоятелствата, при които са издадени лицензи за управление на данъчен склад. През 2023 г. са издадени са 18 броя лицензи за управление на данъчен склад и 3 броя удостоверение за регистрация на независима малка пивоварна. Издадени са 9 броя решения във връзка с обжалване на решения на директорите на териториални дирекции пред директора на Агенция „Митници“;
 - Издадени са 1975 броя удостоверения за регистрирани цени на тютюневи изделия и 28 броя решения във връзка с производствата по регистрация на цени на тютюневи изделия;
 - Административно сътрудничество и обмен на информация с държави членки на ЕС във връзка с извършване на контролни действия.
- В Агенция „Митници“ са изготвени становища по представени за съгласуване проекти на нормативни актове и други документи, подадена е информация и отчетни данни, свързани с дейността в областта на акцизите, представители на агенцията са взели и активно участие в изготвянето на документи, в работни групи и срещи;
- Финализиран е проект по изграждане на система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS phase 4) и система за обмен на акцизните данни (SEED), чрез който е извършена дигитализация на бизнес процесите за движение на стоки с платен акциз между държави - членки на ЕС;

- Финализиран е проект по надграждане на система за движение и контрол на акцизни стоки (EMCS phase 4.1) и система за обмен на акцизните данни (SEED), чрез който се реализира интеграция между новата трансевропейска автоматизирана система за износ (AES) и EMCS. Внедряването на EMCS и SEED е планирано да се извърши на 13.02.2024 г. за всички държави - членки на ЕС;
- Обезпечаване работоспособността на Българската акцизна централизирана информационна система (БАЦИС) и Централизирана система за видеонаблюдение на Агенция „Митници“ (ЦСВНАМ), интеграцията на модули EMCS и SEED със системите на Европейския съюз и обмена на информация между БАЦИС и Информационна система „Контрол на горивата“ на НАП;
- Разработен нов Публичен регистър по чл. 65, ал. 12 от ЗАДС за наличие или липса на свободни складови капацитети в данъчни складове за енергийни продукти, които влизат в експлоатация на 03.01.2023 г.;
- Осигурена възможност за подаване от лицензираните складодържатели по електронен път на уведомление по чл. 65, ал. 11 от ЗАДС;
- Обезпечена поддръжка на публичните регистри по ЗАДС и публичния регистър на цените на тютюневите изделия на електронната страница на АМ.

❖ **Контролни действия за спазване на акцизното законодателство**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Събиране и превеждане на допълнителни приходи от акцизи в държавния бюджет:
 - През 2023 г. във връзка с разпоредбите на ЗАДС са извършени ревизии за установяване, изменение и/или прихващане на задължения за акциз, както и за възстановяване и/или прихващане на недължимо платени или събрани суми – 33 ревизии по реда на ДОПК. Установените с ревизионни актове задължения за заплащане на акциз са в размер на 179 329,23 лева, лихви за просрочие – 66 686,94 лв. и надвнесени суми за акциз – 18 101,86 лв.;
 - Извършените проверки по искания за възстановяване на акциз за 2023 г. са общо 601 броя;
 - За 2023 г. са извършени 228 броя проверки (насрещни, по делегация, за установяване на факти и обстоятелства);
 - През отчетния период са издадени решения във връзка с обжалване на ревизионни актове по административен ред – 2 бр. Няма издадени решения по искане за спиране на изпълнението на ревизионни актове;
 - За целите на акцизния контрол през 2023 г., в трите митнически лаборатории са изследвани 3184 броя проби от акцизни стоки. През същия период, по искане на органите на МВР са изследвани 940 броя проби от акцизни стоки, за които са изготвени 33 броя експертизи.

За целите на митническото досъдебно производство през 2023 г. в митническите лаборатории са изследвани 451 броя проби от акцизни стоки (горива, тютюни и алкохоли) и са съставени 47 броя експертни заключения.

❖ **Събиране на пътни такси и глоби**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През 2023 г. се наблюдава минимален спад на приходите от пътни такси, начислени от митническите органи във връзка с изпълнението на техните функции и задачи, в съответствие с чл. 15, ал. 2, т. 15 от Закона за митниците. За 2023 г. приходите са в

размер на 101 372 485 лв. (при 103 430 676 лв. за 2022 г.) или с 2 058 190 лв. по-малко на годишна база, което се равнява спад от 2 %.

Причините за спада в приходите се дължат основно в три от таксите, които митническите органи начисляват на ГКПП във връзка с контролната дейност, която осъществяват, както следва:

- През 2023 г. се наблюдава положителна тенденция, свързана с ползването на платената републиканска пътна инфраструктура от превозвачите и физическите лица, които правилно заплащат за ползването ѝ дължимите тол и винетни такси. В тази връзка начислените такси по чл. 10, ал. 2 (компенсаторни такси) от Закона за пътищата за 2023 г. са с 2,3 млн. лв. по-малко сравнено със 2022 г.;
- За 2023 г. превозвачите от Република Турция получиха от Съвета на европейските министри на транспорта допълнителни бройки многократни разрешителни СЕМТ/ЕКМТ, с които същите имат право да транзитират през територията на Република България без да заплащат таксата по чл. 1 от Тарифа за таксите, която се събира за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа. В резултат на това през 2023 г. турските превозвачи са заплатили входни такси в размер на 1,55 мл. лв. по-малко, сравнено с 2022 г.;
- През първата половина на 2023 г. от компетентния орган Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/ бе взето решение превозвачите, в случай на отказ за заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата, начислената им Максимална такса по чл. 10б, ал. 5 от Закона за пътищата да бъде равна на 0 лева. Последната се изпраща в АПИ за съставяне на наказателно постановление, съгласно разпоредбите на Закона за движението по пътищата и Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/. В резултат на това през настоящата година превозвачите са заплатили максимални такси, сравнено със същия период на 2022 г. с 308 хил. лв. по-малко;

Видно от приложените по-горе статистически данни общо по тези три такси, през 2023 г., има намаление на сума в размер на 4,16 млн. лева. Това намаление се дължи на обективни причини, върху които митническите органи не могат да влияят. Общата сума от таксите, начислени от дейността по пътните такси и разрешителен режим е намаляла /за посочения период/ само с 2,3 млн. лв. във връзка с обстоятелството, че при другите такси, които се начисляват на ГКПП има повишение, което компенсира в известна степен.

Чрез Система за определяне на работното място, която гарантира случайно и безпристрастно разпределяне на митническите служители по работни места с цел ограничаване на корупционните практики, е постигнат по-добър контрол и оптимизиране на работния процес. Системата се използва на всички големи ГКПП и дава възможност за проследяемост и извършване на справки при възникнали инциденти и във връзка с проверки на митнически нарушения.

❖ Принудително събиране на публични вземания и разпореждане с конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата имуществата и с имуществата, придобити от държавата в производство по несъстоятелност

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Ефективно и навременно принудително събиране на публичните вземания (в т.ч. вземания на изпълнителните агенции по предприєдинителните финансови инструменти и на управляващите органи на оперативни програми за недължимо платени и надплатени суми, както и неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от предприєдинителните финансови инструменти, Структурните

фондове и Кохезионния фонд, Европейските земеделски фондове и Европейския фонд за рибарство, Инструмента Шенген и Преходния финансов инструмент, включително от свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, както и на глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и правото на Европейския съюз) и превеждането им към публичните взискатели.

- Размерът на нововъзникналите просрочени задължения (главница и лихва) в периода 01.01 – 31.12.2023 г., е нараснал с 94,6 млн. лв. – ръст от 1,7 %. В същото време, за погасяването на тези задължения през отчетния период са събрани/прихванати със 79,9 млн. лв. повече (1,9 %), в резултат на което към края на 2023 г. размерът на непогасения остатък от нововъзникналия дълг е със 14,7 млн. лв. (1,1 %) по-голям в сравнение със същия период на 2022 година;
 - Наред с текущите действия по принудително събиране на публичните вземания, Засилено се прилагат и следните мерки с постоянен характер, целящи подобряване събираемостта на просрочените публични вземания и намаляване на непогасения дълг;
 - Осъществяване на мониторинг върху предприетите действия за обезпечаване и събиране на публични задължения на лица с най-големи по размер дългове. При 3 287 (24,1 %) от наблюдаваните лица е отчетено намаление на размера на дълга в периода, в който са обект на мониторинг - с 459,3 млн. лв., като 531 от тях са погасили изцяло общите си задължения в размер на 137,1 млн. лева. Реално внесените суми за данъци и осигуровки от лицата, обект на мониторинг през първите девет месеца на 2023 г. бележат ръст от 25,4 % - 167 млн. лв., спрямо същия период на 2022 г.;
 - Насочване на изпълнението към вземания на длъжници - изпълнители по договори, от трети лица - разпоредители с бюджет (РМС № 592/21.08.2018 г.). По реда на РМС № 592/2018 г. в информационната система, обезпечаваща процеса, са регистрирани 592 902 броя уведомления за предстоящи плащания. Във връзка с постъпилите уведомления са събрани суми в размер на 253,2 млн. лв. Мярката е доказала ефективността си, като в резултат от прилагането ѝ, реално постъпилите суми от въвеждането ѝ в края на 2014 г. до 31.12.2023 г. са в размер на 2 245 млн. лева;
 - Внедрени са нови и са надградени съществуващи функционалности в ИС „Събиране“ с оглед осъществена интеграция със системата на Централния регистър за особените залози към Агенция по вписванията, чрез които след издаване на електронен документ за налагане на заповед, автоматизирано, се зареждат данните в регистъра за разглеждане от длъжностните лица по вписванията. След внедряване на промените, чрез автоматизирания обмен са подадени данни от НАП към ЦРОЗ за над 32 000 бр. документи;
 - От началото на м. декември е внедрена нова функционалност за автоматизирано зареждане и потвърждение на необходимите данни при служебния обмен на информация за издаване на удостоверения до съдебните изпълнители в изпълнение на чл. 191 от ДОПК.
- Повишаване на събираемостта на публични вземания:
- В резултат на комплексното прилагане на специфични мерки и кампании през последните пет години се забелязва промяна в поведението на задължените лица, изразяващо се в деклариране на данъци и задължителни осигурителни вноски във все по-голям размер, както и плащане на по-голям дял от тях в законовия срок. Общият размер на декларираните задължения в периода от 01.01 до 31.12.2023 г.

бележи ръст от 10,4 % (4 358,1 млн. лв.), спрямо същия период на 2022 г. Делът на декларираните и платени данъци и задължителни осигурителни вноски в срока на доброволно плащане е 89,2 % към 31.12.2023 г., при 88,2 % за същия период на 2022 г.;

- Над 98 % от всички декларирани през годината задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски са погасени в рамките на 2023 г. (включва както доброволното изпълнение, така и събраните от публичните изпълнители просрочени публични задължения) – с 0,1 %-ни пункта повече от резултата, постигнат в рамките на 2022 г. ;
- Засилено се прилагат мерки за стимулиране на доброволното изпълнение на публичните задължения чрез т.нар. „меки способи“ – чрез изпращане на персонални електронни съобщения и/или осъществяване на телефонни контакти за уведомяване на лицата за заплащане на дължимите от тях публични задължения в най-кратки срокове, включително и за разясняване на негативните последици от неплащането им и възможностите за обезпечаване и плащане на дълговете при финансови затруднения. Мерките целят да:
 - ✓ провокират активно поведение от страна на лицата, с оглед заплащане на задълженията им;
 - ✓ дисциплинират и трайно променят поведението на клиентите на НАП;
 - ✓ намаляват разходите за събиране на публичния дълг чрез намаляване броя на лицата, за които ще се предприемат последващи действия за принудително събиране.
- Следвайки разбирането, че колкото по-рано се третира един дълг, толкова по-ефективно се събира същият, и през 2023 г. се прилага практиката за ранно уведомяване на задължените лица, които са пропуснали да платят в пълен размер публичните си задължения в срок. Чрез внедрената в края на 2017 г. автоматизирана функционалност, за всяко нововъзникнало публично вземане до съответното задължено лице се изпращат електронни съобщения. През 2023 г. са изпратени общо 3 336 142 бр. ел. съобщения до лица с непогасени в срок публични задължения. Данните за 2023 г. сочат, че близо 52 % от лицата погасяват изцяло задълженията си, във връзка с които им е изпратено уведомителното съобщение, в 3-месечен срок от изпращането му, а размерът на третирания с мярката дълг намалява в посочения срок с близо 78 %. Изпращането на предупредителни електронни съобщения преди образуването на изпълнителни производства също оказва позитивен резултат – близо 63 % от лицата предприемат действия за погасяване на дълга и отпада необходимостта от предприемането на последващи действия от страна на публичните изпълнители.
- В периода са осъществени 32 изходящи информационни телефонни кампании/ИТК насочени към 169 412 ЗЛ с цел ранно известяване, водене на преговори и прилагане на способи, стимулиращи доброволно плащане на просрочени задължения, вкл. подобряване на комуникацията, с цел избягване на необходимостта от прилагане на принудителни действия. Инициирани са над 403 900 обаждания и е осъществен успешен контакт с 122 688 ЗЛ с просрочени задължения. Кампаниите са провеждани в следните направления:
 - ИТК - преди образуване на изпълнително дело. Инициирани са 188 166 обаждания по 10 ИТК към 83 646 ЗЛ с цел минимизиране на действия свързани с принудително събиране на просрочени общи задължения в размер – 305,8 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 77 % селектираните лица. Отчетени са резултати по 8 (осем) от проведените ИТК, свързани с

намаление на задълженията при 64 % от лица с осъществен контакт в размер на 94,7 млн. лева, като при 24 714 ЗЛ (45 %) е наблюдавано пълно погасяване на всички задължения в размер на 49,9 млн. лева, от които задължения с риск от изтичане на давност и задължения от външни за НАП вискатели в размер на 2 872 551 лева, при 21 269 клиенти - 54 % от всички лица с осъществен контакт имащи подобни задължения;

- ИТК насочени към лица с нов дълг. Инициирани са 151 074 обаждания по 16 ИТК към 64 308 ЗЛ с общ размер на просрочени задълженията в размер на 146, 9 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 76 % от селектираните лица. Отчетени са резултати по 14 от проведените ИТК, свързани с намаление на задълженията в размер на 41,3 лева при 59 % от лицата с осъществен контакт, като при 25 % от лицата с осъществен контакт е отчетено пълно погасяване на всички задължения в размер на 20,6 млн. лева.
- ИТК насочени към лица с образувани изпълнителни дела. Инициирани са 64 660 обаждания по 6 ИТК към 21 458 ЗЛ с образувани изпълнителни дела с просрочени общи задължения в размер – 107 млн. лева. Осъществен е успешен контакт с 45 % от селектираните лица. Отчетени са резултати от всички кампании свързани с намаление на задълженията при 4 226 ЗЛ (44 % от лицата с осъществен контакт) в размер на 10,2 млн. лева.
- Разработване на становища по оздравителни планове и извънсъдебни споразумения в производствата по несъстоятелност, участие в събрания на кредиторите и осъществяване на кредиторски контрол на дейността на синдика:
 - Към 31.12.2023 г. новооткритите и възобновени производства по несъстоятелност са 228 броя, а спрените производства по несъстоятелност са 622 броя;
 - Към 31.12.2023 г. е осъществен контрол върху изготвени от синдиците на търговци в открито производство по несъстоятелност 964 акта, от които 641 списъка на приети, респ. – неприети вземания, и 323 сметки за разпределение и са предприети съответните процесуални действия чрез изготвянето на 194 възражения, от които 141 с правно основание чл. 690 от ТЗ и 53 възражения с правно основание чл. 728 от ТЗ;
 - Събраните публични вземания от търговци в открити производства по несъстоятелност към 31.12.2023 г. са в размер на 11 592 415 лева.
- Разпореждане с конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата имущества и с имущества, придобити от държавата в производство по несъстоятелност.
 - Основната част от приходите от продажби през 2023 г. е формирана от продажба на вещи, които са приети от НАП по актове на органи на съдебната власт (съд и прокуратура);
 - За 2023 г. приходите от реализация на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата вещи са в размер на 3 973 114 лева, което представлява 76,40 % от прогнозната целева стойност на приходите от 5 200 000 лева за 2023 г.;
 - Общият брой на проведените търгове през първото полугодие на 2023 г. е 252 с приходи от 2 652 926 лева. Извън посочената сума са постъпили още 1 320 188 лева от задържани депозити, прием на лева и продажба на валута, продажба на съсобствени вещи, продажба чрез пряко договаряне и др.;
 - През 2023 г. на бюджетни организации са предоставени имущества на обща стойност над 107 547 лева, за което са изготвени 68 проекта на заповеди за предоставяне на имущества. Съществена част от получените преписки за конфискувани, отнети и изоставени движими вещи касаят културни ценности,

като през отчетния период на музеи са предоставени 3 416 броя. На бюджетни организации са предоставени също така 77 броя отнети и конфискувани МПС, като 47 броя от тях са на стойност 494 254 лева.

❖ Администриране на частни държавни вземания

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Установяване и ефективно събиране на определени със закон частни държавни вземания (ЧДВ).
 - За периода 01.01. – 31.12.2023 г. събраните суми от отдел ЧДВ са в размер на 5 646 994 лева, от които 92 250 лева са платени с компенсаторни инструменти. Събраните суми представляват 188,23 % от планираните за събиране 3 млн. лева. За сравнение приходите от ЧДВ за същия период на 2022 г. са 6 893 551 лева, а за 2021 г. са в размер на 6 998 055 лева;
 - През 2023 г. са администрирани вземания по чл. 3, ал. 7, т. 6 от ЗНАП срещу 443 длъжници (по програми САПАРД, ФАР, ОП „Развитие на човешките ресурси”, ОП „Административен капацитет”, ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, ОП „Околна среда”, ОП „Регионално развитие” и др.), като преписките по 63 от тях са приключени през периода. Събирането на средствата, подлежащи на възстановяване по европейски програми, продължава да е приоритет в работата по обезпечаване и събиране на частни държавни вземания. През периода са постъпили 491 115 лева във връзка с предадени през предходни години преписки, а за 2022 г. са събрани 951 020 лева;
 - С оглед предприемане на действия по установяване и събиране на ЧДВ през 2023 г. са изготвени 10 923 молби за образуване/присъединяване по изпълнителни дела при 16 143 за 2022 година;
 - През 2023 г. на НАП са предадени за събиране 9 881 изпълнителни листа, издадени в полза на НБПП, 14 преписки за вземания по чл. 3, ал. 7, т. 5 и 6 от ЗНАП и 107 преписки по Закона за кредитиране на студенти и докторанти. В информационната система за администриране на частни държавни вземания са въведени 24 841 изпълнителни листа за длъжници на НБПП и 100 % от преписките за останалите видове вземания.

❖ Контролни и принудителни действия за спазване на данъчното и осигурително законодателство

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Коректно установени задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по основание и размер:
 - През 2023 г. са издадени 8 175 ревизионни акта, като от тях 53 % са с разкрития над 10 000 лева. Допълнително установените задължения са 1 242 548 хил. лв., в т.ч. за осигурителни вноски – 10 889 хил. лева. Издадените ревизионни актове за осигурителни вноски са 1 399 броя;
 - През отчетния период са извършени общо 243 228 проверки, в т.ч. 158 834 проверки по прихващане и възстановяване, 42 777 насрещни проверки и проверки по делегация, 41 036 проверки за установяване на факти и обстоятелства, в т.ч. в обекти;
 - През 2023 г. продължава тенденцията за намаляване дела на обжалваните ревизионни актове. Относителният дял на обжалваните ревизионни актове е 35% през 2020 г., 33% през 2021 г., и 32% през 2022 г. и 28% през 2023 г. Във връзка с

решения на дирекции „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ за отмяна ревизионни актове по реда на чл. 155, ал. 4 от ДОПК през периода са възложени общо 430 ревизионни производства. Издадените през 2023 г. ревизионни акта по чл. 155, ал. 4 от ДОПК са 440, с допълнително установени задължения в размер на 281 267 хил. лева;

- През 2023 г. са приключили 257 контролни производства, в които е използван специализиран софтуер за анализ на данни в електронен формат. Размерът на допълнително установените задължения в приключилите ревизионни производства е 6,7 млн. лева;
- НАП продължава да осъществява активен контрол спрямо лица, недекларирани приходи/доходи от извършена търговска дейност в интернет. През периода са възложени 989 ревизионни производства и 1 953 проверки на електронни търговци, като в резултат на приключили 842 ревизии са установени допълнително данъчни и осигурителни задължения в размер на близо 22,6 млн. лева;
- През отчетния период НАП активно работи по реализацията на проект за внедряване на стандартизиран одитен файл за данъчни цели /SAF-T/ по модела на ОИСР. Проектът е финансиран от Европейския съюз чрез Инструмент за техническа подкрепа, управляван от Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на Европейската комисия. Проектът приключва през м. март 2024 г., като към момента всички дейности по него се изпълняват в срок. Разработена е техническата спецификация на българския SAF-T, който в по-голямата си част е базиран на модела на ОИСР. На проведени срещи техническата спецификация на файла е представена на заинтересованите страни - браншови организации и разработчиците на ERP-системи и счетоводни софтуери. Спецификацията е публикувана и на интернет страницата на НАП, където е създаден специален раздел за проекта. В рамките на проекта е проведено и обучение на служители на НАП, на което те са запознати със структурата и съдържанието на SAF-T, както и с разработената от изпълнителя по проекта методика за анализ на подаваните с файла данни. След приключването на проекта предстои разработване на законодателни промени, необходими за реализиране на реформата;
- През 2023 г. НАП е взела участие в срещи по 4 четири многостранни ревизии и една среща за селекция. Една от ревизиите, инициирана от Франция, е приключила, като обект на разглеждане са мита и ДДС. Активното сътрудничество и помощ при предоставяне на необходимата информация е на реципрочен принцип и е високо оценено от чуждестранните колеги. НАП взе активното участие в инициираната от Гърция МСР, като за 2023 г. са осъществени две срещи. Към края на 2023 г. ревизията е текуща, обект на разглеждане са ДДС и корпоративен данък. В резултат на МСР стартира ревизия на българското дружество, като се очаква установяване на допълнителни задължения по ЗДДС и ЗКПО;
- През 2023 г. продължи започналото през 2022 г. извършване на контролни производства на лица, при които е идентифициран риск от неспазване на данъчното законодателство и/или намаляване на дължимите данъчни задължения, във връзка с отчетени в годишните финансови отчети за 2020 г. значителни, спрямо обема на извършваната дейност, стойности на наличните материални запаси. От възложените през 2022 г. и 2023 г. контролни производства на лица със значителни материални запаси, през отчетния период са приключили 16 проверки и 191 ревизии. В хода на производствата 62 от лицата са извършили

корекции, като са начислили допълнително ДДС в размер на 786 хил. лева. В резултат на приключилите през 2023 г. ревизии са установени допълнително задължения на обща стойност 16 679 хил. лева;

- През 2023 г. продължиха контролни действия спрямо физически лица, придобили и/или продали през 2016 г. недвижими имоти, находящи се на територията на Република Гърция, стартирала във връзка с информация за отчетната 2016 година, получена от Република Гърция по линия на автоматичния обмен, през октомври 2022 г. Извършена е селекция на 2 117 лица, като на 64 са възложени проверки за установяване на факти и обстоятелства, на 5 – проверки за съответствие на доходи и разходи, и 878 ревизии. Към 31.12.2023 г. са приключени 61 от проверките и 527 от ревизиите. В хода на приключените производства са подадени 82 коригиращи декларации, като размера на коригирания данък е 89 309 лв. В резултат на ревизиите са установени допълнителни задължения в размер на 671 377 лв. Неприключените контролните производства ще продължат през 2024 г.;
- През 2023 г. продължи стартиралата през 2022 г. кампания за предприемане на контролни действия спрямо лица, посочили в счетоводните си баланси за 2020 г. касови наличности над 100 000 лв. След извършена селекция са възложени 2006 проверки и 11 ревизии на дружества. В резултат на възложените проверки са констатирани несъответствия в касовата наличност при 1466 лица, като стойността на разминаването между документално отразените парични средства в брой към датата на проверката и посочените в счетоводния баланс е 551 988 хил. лева. В хода на контролните действия 998 дружества са подали декларации по чл.55 ал.1 от ЗДДФЛ и чл.201, ал.1 от ЗКПО за разпределение на дивидент в размер на 305 931 хил. лв. До края на 2023 г. са приключили 1728 проверки от възложените. За 257 лица са изготвени доклади за инициране на селекция за възлагане на ревизии, възложени са 204 ревизии. Приключили са 72 ревизии, установени са допълнително 6 150 хил. лв. задължения по ЗДДС и ЗКПО;
- Проверки на физически лица, които притежават имоти в ОАЕ – Дубай: През 2023 г. са възложени 161 проверки за установяване на факти и обстоятелства за български граждани, притежаващи недвижими имоти в Обединени арабски емирства (ОАЕ) към 31.12.2018 г. Приключили са 159 проверки. В хода на контролните действия е установено, че 22 от лицата са местни за България. 11 лица са подали декларации по чл.50 от ЗДДФЛ в хода на проверките. За 1 лице е изготвен доклад за инициране на селекция и е възложена ревизия, която не е приключила;
- През 2023 г. са проведени съвместни проверки с ИААА и МВР на лица, извършващи дейност по обучение на водачи на моторни превозни средства и на лица, осъществяващи дейност като пунктове за годишни технически прегледи, в резултат на които са възложени 86 ПУФО, от които към момента са приключили 84. В хода на контролните производства са подадени 22 коригиращи декларации и са декларирани допълнително данъци в размер 110 223 лв. В резултат на проверките са възложени 23 ревизии, от които са приключили 14 ревизии с допълнително установени задължения в размер на 447 447 лв.;
- Контролни действия във връзка с получен обмен на информация между държавите-членки на ЕС по чл. 3, т. 2 от Регламент 79/2012, подкатегория нови превозни средства: През 2023 г. са възложени проверки на 22 нерегистрирани по ЗДДС лица, придобили нови превозни средства. Проверките не са приключили. През 2023 г. са приключили 21 бр. проверки, възложени през 2022 г. и 1 ревизия,

възложена през 2023 г. От всички контролни производства са отчетени допълнително установени задължения в размер на 538 881,35 лв.;

- Във връзка с осъществяване на контрол по чл. 89, ал. 3 от Закона за хазарта (ЗХ) през 2023 г. са възложени проверки на 175 лица, получили лицензи за осъществяване на дейност по ЗХ - организатори на хазартни игри и организатори на дейности по производство, разпространение и сервиз и по внос, разпространение и сервиз на игрално оборудване. Към 31.12.2023 г. 102 от проверките са приключени. В резултат на извършените контролни действия при 14 от проверяваните лица са установени несъответствия в размер на 551 119 лева. Във връзка с установените несъответствия са подадени 11 коригиращи декларации като общият размер на направените корекции по подадените декларации е 43 549 лева. За установени при проверките извършени нарушения, от органите по приходите са съставени 11 акта за установяване на административно нарушение, за пет лица са изготвени доклади за инициране на последващи действия, в резултат на което на пет лица са възложени ревизии;
- През 2023 г. е извършен анализ на лизингоползватели на моторни превозни средства (МПС) от висок ценови клас. За периода от м. 05.2023 г. до момента са възложени общо 57 контролни производства от които 24 проверки за установяване на факти и обстоятелства и 33 проверки за съпоставка на имуществото и доходите на физическите лица;
- През октомври 2023 г. от органите по приходите на НАП са предприети контролни действия спрямо физическите лица, придобили имоти с материален интерес над 750 хил. лв. през периода 2019 г. - 2022 г. Възложени са 97 проверки за установяване на факти и обстоятелства и 300 проверки за съответствие на имущество и доходи. Контролните производства не са приключили, като същите ще продължат и през 2024 г.;
- През 2023 г. продължи извършването на проверки на задължени лица с висока степен на риск от неспазване на осигурителното законодателство. През първото полугодие на 2023 г. приключи кампанията, стартирала през 2022 г., за извършване на проверки на осигурители, които в справки по чл. 73 от ЗДДФЛ за 2020 г. и декларации обр. №1 от Наредба Н-13 са посочили изплащане на доходи по извънтрудови и трудови правоотношения на едни и същи физически лица, като лицата не са декларирали доходите по извънтрудови правоотношения с декларации по чл. 50 от ЗДДФЛ и на осигурители, които са изплатили доходи по извънтрудови правоотношения на физически лица с общ размер на изплатените доходи над 100 000 лв. и лицата, на които са изплатени доходи не са подали годишни данъчни декларации (ГДД) по чл. 50 от ЗДДФЛ за 2020 година. В резултат на извършени ревизии, възложени по доклади на органи по приходите, съставени в хода на проверките, са установени допълнителни задължения за корпоративен данък в размер на 182 967 лв., ДДС 45 432 лв., ЗОВ 64 500 лв., ЗДДФЛ 2 018 лв. и са начислени лихви в размер на 118 616 лв.;
- Във връзка с процеса на верификация на искане за междинно плащане №2 по проект „Подкрепа чрез оборотен капитал за МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите“ и на основание произтичащите от Искане за пояснения и допълнителни документи №3 на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ ангажименти за НАП по извършване на цялостна проверка по същество за категорията на предприятията по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средни предприятия (ЗМСП) на всички останали извън проверката на УО на ОПИК предприятия е възложено

извършването на проверки на 171 лица. При 122 от проверките е потвърдено, че категорията предприятие на лицата съответства на условията по чл. 3 и 4 от ЗМСП за микро, малко или средно предприятие. В хода на проверките 13 лица доброволно са възстановили получената безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 1 312 хил. лв., а на 4 лица е издаден акта за установяване на публично държавно вземане;

- През 2023 г. е осъществен последващ контрол на лица, крайни разпространители по смисъла на чл. 112, ал. 3 от ЗДБРБ 2022, предоставили компенсации за нарастването на цената на моторни горива (бензин, дизел, пропан-бутан и природен газ, с най-ниска продажна цена за конкретния вид гориво в обект) през 2022 г. Възложено е извършване на проверки по реда на Административно-процесуалния кодекс на 186 лица, получили компенсация от държавния бюджет на Република България за крайно разпространение на горива. В хода на проверките 164 лица доброволно са възстановили неправомерно получени средства на обща стойност 700 238 лв. Издадени са 6 акта за установяване на публично държавно вземане за възстановяване на неправомерно получени средства на обща стойност 155 410 лв.
- Идентифицирани и санкционирани нарушители на данъчното и осигурителното законодателство:
 - Проверките в обекти са специфичен вид контролни действия, целящи основно установяване спазването на приложимата нормативна база по отношение на търговските обекти и заетите лица, както и събиране на годни доказателствени средства за установяване на задължения за данъци и осигуровки. През 2023 г. са извършени общо 37 119 бр. проверки в търговски обекти (в т.ч. 7 578 бр. проверки, извършени по време на „зимна кампания 2023 г.“ и „лятна кампания 2023 г.“, проведени във връзка с планираните мерки за осъществяване на ефективен данъчен и осигурителен контрол в населени места, курортни комплекси и ваканционни селища през периодите съответно от 04.01.2023 г. до 15.03.2023 г. и от 11.07.2023 г. до 08.09.2023 г.);
 - Осъществяване на планови проверки в обекти за извършване на хазартна дейност (игрални зали, игрални казина и букмейкърски пунктове), стопанисвани от задължени лица, получили лицензи за осъществяване на дейност по ЗХ – за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. са възложени и извършени 526 бр. проверки;
 - През 2023 г. органите по приходи от главна дирекция „Фискален контрол“ са съставили 10 086 бр. АУАН, като са издадени 7 688 бр. наказателни постановления за налагане на глоби или имуществени санкции на задължените лица на обща стойност почти 5,5 млн. лева;
 - През отчетния период са осъществени мониторинги на ФКП, позиционирани на ГКПП и в обекти на едро за търговия със стоки от списъка на стоките с висок фискален риск, така и със стоки извън него;
 - За периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. на фискалните контролни пунктове са извършени общо 551 222 броя проверки на транспортни средства, превозващи стоки с висок фискален риск, като на 115 596 от тях са поставени технически средства за контрол (ТСК). Извършени са 40 905 броя проверки на мястото на получаване/разтоварване на стоки с висок фискален риск (СВФР);
 - В резултат на извършените контролни действия през отчетния период са наложени 592 бр. обезпечения на 433 задължени лица. Общата стойност на наложените обезпечения е 5 720 017 лева. Отчетена е стока, изоставена в полза на държавата, с общо количество 38 720 кг на обща стойност 90 968 лева;

- Установяване и предотвратяване на данъчно-осигурителни измами през 2023 г.:
 - ✓ Общ брой доклади за идентифицирани данъчни и/или осигурителни измами за отчетния период – 54 бр.;
 - ✓ Общ брой задължени лица, участници в организирани данъчни и/или осигурителни измами –750 лица; предполагаем размер на нанесената щета на бюджета съгласно докладите за идентифицирани данъчни и/или осигурителни измами –167 879 хил. лв., одобрени мерки за възлагане на контролни производства: проверки – 328 броя, ревизии – 101 броя;
 - ✓ В резултат на приключени ревизии, възложени по доклади за измами, са установени задължения, както следва: общо главница в размер на 27 014 хил. лв. и общо лихви 5 292 хил. лв.;
 - ✓ База данни „Рискови субекти“ е актуализирана с общо 2 636 броя задължени лица с изразен рисков профил на поведение и 29 броя задължени лица с коригирано поведение.
 - И през първото полугодие на 2023 г. служители на НАП, командировани в ГД „Борба с организираната престъпност“, са извършили анализ на данъчна информация по оперативни разработки от служители на ГДБОП, в резултат на което са идентифицирани 615 задължени лица, участници в измами.
- Управление на риска от неспазване на данъчното и осигурителното законодателство.
- През годината е извършено предварителното проучване и анализ на 5 конкретни риска, свързани с неспазване на данъчното и осигурително законодателство. През отчетния период са реализирани дейностите по анализ и оценка на високо ниво на данъчните липси от ДДС, произтичащи от приложени схеми за организирани данъчни измами с този вид данък. Анализът се извършва регулярно и настоящият обхваща периода 2020 – 2022 г. Като резултат от анализа са изведени основните характеристики на този специфичен риска, в т.ч. щета и вероятност от проявлението му, тип и предмет на доставките, с които най-често е свързано проявлението му, тенденции в развитието на риска през годините;
 - Реализирано е национално представително проучване сред домакинствата в страната на потреблението им на някои специфични услуги като: развлекателни, услуги за бита и др. Събраните данни от анкетното проучване са използвани за обезпечаване на дейностите по анализ и оценка на конкретни рискове, свързани с укриване на приходи/печалби от лица, осъществяващи дейност по предоставяне на този вид услуги;
 - В изпълнение на Програмата за спазване на законодателство и намаляване на нивата на риск са инициирани мерките за третиране на рискове, заложили за изпълнение през втората година от програмния период (2023 г.), в т.ч. контролни действия, насочени за намаляване нивата, комуникационни дейности, включително чрез подкасти, като мярка за повлияване на рисковете, свързани със „Заплати в плик“ и „Фризьорски и козметични услуги“; предприети съвместни действия с Министерство на образованието и науката за минимизиране проявлението на риска, свързан с невнасяне на здравни вноски от задължени лица в България, в частност от завършилите средно образование ученици, и др.;
 - Съвместно с дирекциите в ЦУ на НАП, отговорни за третиране на управляваните от НАП рискове, са изготвени конкретни указания за осигуряване на единен подход при изпълнение на определените мерки;

- През второто полугодие на 2023 г. е стартирал процеса по оценка на актуалните характеристики на наблюдаваните и управлявани от НАП външни рискове и оценка на ефекта в резултат на прилаганите до момента мерки за тяхното третиране. Към края на годината са изготвени доклади с резултати от извършените оценки по общо 23 риска. Оценка на актуалните характеристики на управляваните от НАП външни рискове са основата, на база на която ще бъде разработена Програмата за спазване на законодателството и намаляване нивата на риск за новия програмен период;
 - През 2023 г. успешно са приключили дейностите по изпълнение на два проекта, финансирани по линия на Инструмента за техническа подкрепа на ЕС и изпълнявани в сътрудничество с ГД „Реформи“ към ЕК, а именно - проект „Подобряване на управлението на спазването чрез внедряване в Националната агенция за приходите на България на модели за опознаване на външния контекст и повлияване на поведението на данъкоплатците“ и проект „Разработване и внедряване на модел за хоризонтален мониторинг в Българската приходна администрация“.
- Административно сътрудничество и обмен на информация с държави-членки на ЕС в областта на ДДС и Събиране:
- През 2023 година по линия на взаимната помощ при събиране, осъществявана на основание Директива 2010/24/ЕС на Съвета, са обработени общо 2 729 нови входящи и изходящи искания. От тях 1 701 искания за информация, 930 искания за събиране, 40 искания за обезпечителни мерки, 40 искания за уведомяване и 18 искания за спонтанна информация. В допълнение на отчетеното по-горе, са обработени 31 искания за събиране и 4 искания за информация, постъпили на основание Конвенцията за взаимно административно сътрудничество по данъчни въпроси на ОИСР, 2 искания за събиране на основание Споразумението ЕС – Норвегия, и 1 искане за събиране на основание ДДС Протокола към Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия;
 - Общият размер на предявените за събиране суми от ДЧ на ЕС към НАП, по постъпилите през 2023 г. искания за събиране, на основание Директивата е в размер на 279 357 440 лв., а на предявените от НАП суми за събиране към администрациите на ДЧ на ЕС е 22 717 896 лева. За периода, по искания за събиране, предявените от трети страни суми са както следва: на основание на Конвенцията на ОИСР - в размер на 769 378 лева; на основание на Споразумението ЕС – Норвегия - 53 363 лева; на основание на ДДС Протокола – 25 650 лв.;
 - През 2023 година по сметките на НАП са постъпили 3 248 227 лв. във връзка с изпратени към ДЧ на ЕС по линия на взаимната помощ изходящи искания за събиране. За същия период по входящи искания на основание Директивата са събрани 6 659 769 лева от НАП за други ДЧ на ЕС, а в изпълнение на Конвенцията са събрани 44 628 лева от НАП за трети страни. Запазва се тенденцията за висок брой на новопостъпили искания за взаимна помощ, като най-значително е увеличението на броя на исканията за събиране;
 - За целите на противодействие на измамите с ДДС и за контрола на правилното облагане с ДДС, през 2023 година в НАП са обработени на основание на Регламент (ЕС) 904/2010 общо 2 082 молби за информация (входящи и изходящи). От тях 1 860 молби за информация и административни разследвания, 155 със спонтанно предоставена информация и 67 молби за връчване на

документи. Обработени са постъпилите 1 998 входящи и изходящи отговори по тях с информация и доказателства за контролни производства по ДДС;

- В изпълнение на ангажиментите по двустранното споразумение между НАП и Националната агенция за фискална администрация (НАФА) на Румъния е извършен пряк обмен на информация със 182 искания в областта на ДДС с които се осигурява бързина и своевременна реакция за противодействие на измамите. На основание на Споразумението, през 2023 г., са обменени структурирани данни за ВОП и получени услуги с данъчна основа в общ размер над 9 250 млн. лв., декларирани от български задължени лица. Реципрочните данни, предоставени от Румъния през същия период, за над 9 360 млн. лв. са интегрирани в ИС VIES на НАП за съпоставяне с националните данни за целите на последващия контрол и мониторинга на спазването на законодателството за ДДС;
- Осъществен е през 2023 г. изходящият и входящ автоматичен обмен на информация по ДДС в изпълнение на Регламент (ЕС) № 79/2012 за: ВОД на нови транспортни средства към данъчно незадължени лица; възстановен ДДС по Директива 2008/9/ЕО; издадени/прекратени идентификационни номера за ДДС от други ДЧ на български задължени лица и обратно; Изпълнен е договореният на двустранна основа обмен на данни за ВОП с Гърция, Унгария, Латвия и едностранно с Литва;
- Във връзка с прилагане на „Дигиталния пакет“ се реализираха нови функционалности на системата за обслужване на едно гише (OSS), интегрирана като модул от Системата за управление на приходите (СУП). През 2023 г. системата беше актуализирана до версия 7 на европейските функционални спецификации. В ход е актуализирането на системата до версия 7,5 на европейските функционални спецификации като през декември 2023 г. бяха покрити тестовете за съответствие MODE1. Актуализирани са електронните услуги свързани със специалните режими съобразно измененията в европейските спецификации и измененията в ППЗДДС 2023 г.;
- В България, като държава по идентификация, са регистрирани/дерегистрирани лица по специалните режими:

| Регистрирани/дерегистрирани лица по специалните режими в България като ДЧ по идентификация | Регистрирани лица за периода 01.01.-31.12.2023 г. | Дерегистрирани лица за периода 01.01.-31.12.2023 г. | Регистрирани лица към 21.12.2023 г. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------|
| специален режим „в Съюза“ OSS | 135 | 1 490 | 1 632 |
| специален режим „извън Съюза“ OSS | 1 | 3 | 6 |
| специален режим “Внос” IOSS | 13 | 24 | 39 |
| представители за специален режим “Внос” IOSS | 1 | 0 | 5 |

- Данните за 2023 г. за събраният от ДЧ на ЕС данък за България, като държава по потребление постъпил в бюджета на НАП и съответно РБ, и данните за събраният от България ДДС преведен към ДЧ на ЕС по потребление са:

| ДДС | Преведен от ДЧ на ЕС към България като ДЧ по потребление (лв.) | Събран от България и преведен към ДЧ на ЕС по потребление (лв.) |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| по специален режим „в Съюза“ OSS | 151 312 673,40 лв. | 113 953 717,17 лв. |
| по специален режим „извън Съюза“ OSS | 21 181 375,96 лв. | 4 219 306,35 лв. |
| по специален режим „Внос“ IOSS | 35 412 582,88 лв. | 169 341,18 лв. |
| ОБЩО | 207 906 632,23 лв. | 118 342 364,69 лв. |

Забележка: Приходите отразяват само реално получените и обработени трансфери от/към другите държави членки. Данните се отнасят за четири OSS тримесечни данъчни периода (4-то тримесечие на 2022 г., 1-во, 2-ро и 3-то тримесечие на 2023 г.) за специални режими “в Съюза” и “извън Съюза” и 12 месечни данъчни периоди – м.12 2022 г.- м. 11 2023 г. за специален режим “Внос”.

За сравнение приходите:

- за България като ДЧ по потребление са с реален ръст от 65 % спрямо 2022 г. и надхвърлят 200 млн. лв. (през 2022 са били 126 млн. лв.);
- от България за други ДЧ за 2022 г. са били в размер на 98 019 674,38 лв. т.е. ръстът на приходите за други ДЧ от 21 %.

❖ **Митнически контрол (фискален)**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Еднакво прилагане на законодателството, процедурите и инструментите за митнически контрол на ЕС с цел правилното определяне и събиране на публичните вземания от компетентността на митническата администрация:
 - Агенция „Митници“ реализира напредък по изпълнение на проект Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол ССЕИ, като част от фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, етап 1 (работна програма 2021-2023). След подписване на Грантовото споразумение с ЕК за финансиране на проектното предложение (ССЕИ – 2021-EQIP-IBA-LAB) за закупуване на оборудване на митническите лаборатории в размер на 2 229 340 евро, през 2023 г. беше подготвена пълната документация – технически спецификации, методики и успешно проведена процедура по ЗОП. В резултат, след подписване на договори за доставка, в края на 2023 г. бяха доставени и пуснати в експлоатация последно поколение лабораторни апарати, с които се разширява капацитета и се подобрява техническата съоръженост на лабораториите. В изпълнение е подписаното през месец ноември 2022 г. Грантово споразумение с Европейската комисия за финансиране на проектно предложение ССЕИ-2021-EQUIP-IBA-BCROSS за закупуване на рентгеново оборудване със срока на действие 30.10.2025 г. (36 месеца максимум, считано от 01.11.2022 г.). Изготвена е техническа спецификация, стартирана е процедура по Закона за обществените поръчки за избор на доставчици на оборудването. Подписан е Договор № С94921, с предмет „Надграждане на съществуваща високо-енергийна мобилна рентгенова система модел HCVM 6032L ViZual“, по обществена поръчка с уникален номер 00334-2023-0010;
 - В изпълнение е приоритетен проект за изграждане на информационна система за КТСРВ с цел повишаване пропускателната способност на ГКПП, подобряване на резултатите от противодействието на опитите за нарушаване на митническото и акцизно законодателство, разширяване на възможностите за автоматизиран рисков анализ, улесняването на търговските операции на законния бизнес и повишаване на конкурентоспособността на икономиката. Изпълнението на проекта включва: изграждане на Център за видеоданни на Агенция „Митници“, Централизирана информационна система за Контрол на транспортните средства в реално време, Система за управление на трафика на ГКПП и Система за управление на опашките от МПС на ГКПП;
 - По проект „Изграждане на център за видеоданни на Агенция „Митници“ – Етап 1“ са доставени и инсталирани оборудване и софтуерни лицензи, необходими за изграждане на централната компонента на надградената ЦСВНАМ. В съответствие с одобрени от страна на АМ проекти са изпълнени дейностите по

доставка, инсталация и конфигуриране на оборудването, необходимо за изграждане на локалната инфраструктура на надградената ЦСВНАМ. В 100 обекта са монтирани 2 134 броя стационарни камери, интегрирани с Централната ИТ инфраструктура. Доставени са и 153 мобилни устройства, предназначени за разпознаване на регистрационни номера на пътни превозни средства. Надградената ЦСВНАМ е въведена в ИТ инфраструктурата на Агенция „Митници“;

- За целите на митническия контрол през 2023 г. в трите митнически лаборатории са изследвани 589 броя проби от стоки за целите на тарифното класиране във връзка с проверки при внос на стоки и евентуално избягване на заплащането на мита, включително и по антидъмпинговите мерки. Изследваните стоки (неорганични вещества, храни, текстил, хартия, метални изделия, торове, руди, концентрати и други индустриални стоки) са с установено несъответствие за 30% от пробите;
- През 2023 г. са извършени 79 бр. проверки в рамките на последващия контрол по реда на чл. 48 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета и чл. 84 от Закона за митниците (ЗМ) на икономически оператори. В резултат на извършените проверки са констатирани задължения за заплащане на публични държавни вземания на обща стойност – 25 376 326 лв., в т.ч. мито - 20 504 906 лв. и ДДС - 4 871 419 лв. Извършени са и 494 повторни проверки на митническите декларации. При проверките са констатирани задължения за заплащане на публични държавни вземания на обща стойност 481 987 лв., в т.ч. 155 119 лв. за мито и 326 869 лв. за ДДС;
- Изготвени са 25 становища относно законосъобразност и допустимост на поправки на митнически декларации допуснати под различни режими.

❖ *Събиране на вземания на Република България от чужди страни, произтичащи от кредитни, клирингови, бартерни, платежни и др. споразумения, сключени на междуправителствено ниво.*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През януари и февруари 2023 г. беше разменена кореспонденция на ниво министри на финансите с ФР Сомалия във връзка с уточняването на сомалийския правителствен дълг към Република България към 31.12.2022 г.;
- С кореспонденция от МВнР от месец септември 2023 г. бяхме информирани за проведени срещи между постоянните представители на България и Сомалия в ООН, Ню Йорк, на които сомалийският представител е отправил молба за съдействие за опрощаване на правителствения дълг на ФР Сомалия към Република България. Българската страна изпрати писмо до министъра на финансите на ФР Сомалия. Подготвена е и докладна записка до министъра на финансите на Република България по въпроса и е проведена писмена кореспонденция с МВнР.

Целеви стойности по показателите за изпълнение на Националната агенция за приходите и на Агенция „Митници“

| ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.01.03 "Администриране на държавните приходи" | | Целева стойност | | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-----------------|--------------|-------|
| Показатели за изпълнение | | Мерна единица | Уточнен план | Отчет |
| 1. Изпълнение на годишния план за приходите - дял на събраните приходи в общата стойност на планираните приходи | на НАП | % | 100 | 97,7 |
| | на АМ | % | 100 | 95.1 |
| 2. Дял на подадените по електронен път декларации – по чл.50 ЗДДФЛ (декларациите по ЗДДС, ЗМ и чл.92 на ЗКПО се подават задължително по електронен път) | | % | 84,0 | 82,6 |
| 3. Относителен дял на декларираните задължения към НАП, погасени в рамките на календарната година, спрямо общия размер на декларираните през годината задължения | | % | 97,0 | 98,2 |
| 4. Развитие на контролната дейност на НАП чрез повишаване на капацитета за осъществяване на контрол в дигитална среда - Брой контролни производства: | | | | |
| - спрямо лица, осъществяващи търговска дейност в интернет; | | брой | 2 300 | 4 573 |
| - в които е използван софтуер за анализ на данни в електронен вид | | брой | 350 | 257 |
| 5. Относителен дял на изцяло или частично потвърдените от административна или съдебна инстанция ревизионни актове на АМ (отношение на броя потвърдени РА, спрямо общия брой на издадените РА в рамките на отчетния период) * | | % | 100 | 100 |
| 6. Дял на решените заявки от идентифицираните инциденти, проблеми или заявки за услуги, регистрирани в националната автоматизирана система Сървис Деск на АМ | | % | 100 | 96 |
| 7. Проверки и проучвания по подадени искания за издаване на лицензи за организиране на хазартни игри и дейности | | брой | 2 000 | 2085 |
| 8. Проверки на лица за спазване на изискванията на ЗХ (Д Контрол и ГДФК) | | брой | 700 | 713 |

*Отчетът касае издадените ревизионни актове, по които производствата са приключили и не включва висящите производства.

| № | Бюджетна програма 1000.02.01 "Администриране на държавните приходи" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 488 537 500 | 340 707 462 | 367 873 213 |
| | Персонал | 368 539 000 | 393 148 842 | 389 112 054 |
| | Издържка | 83 096 300 | -105 129 840 | -97 192 781 |
| | Капиталови разходи | 36 902 200 | 52 688 460 | 75 953 940 |
| | В това число: | 10 454 300 | 10 454 300 | 57 355 346 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 9 748 100 | 9 748 100 | 26 653 982 |
| | Програма "Фискалис" | 266 200 | 266 200 | 129 956 |
| | Програма "Митници" | 440 000 | 440 000 | 191 245 |
| | Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация ЕЕССИ" | 0 | 0 | 2 683 |
| | Финансови мерки Брекзит | 0 | 0 | 30 377 480 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 478 083 200 | 330 253 162 | 310 517 867 |
| | Персонал | 368 539 000 | 393 148 842 | 389 109 371 |
| | Издържка | 82 390 100 | -105 836 040 | -107 719 560 |
| | Капиталови разходи | 27 154 100 | 42 940 360 | 29 128 056 |

| | | | | |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 10 454 300 | 10 454 300 | 57 355 346 |
| | Персонал | 0 | 0 | 2 683 |
| | Издръжка | 706 200 | 706 200 | 10 526 779 |
| | Капиталови разходи | 9 748 100 | 9 748 100 | 46 825 884 |
| | От тях за: | 10 454 300 | 10 454 300 | 57 355 346 |
| | Бюджетни линии по ОП "Добро управление" | 9 748 100 | 9 748 100 | 26 653 982 |
| | Програма "Фискалис" | 266 200 | 266 200 | 129 956 |
| | Програма "Митници" | 440 000 | 440 000 | 191 245 |
| | Проект "Изграждане на национално решение за електронен обмен на социалноосигурителна информация EESSI" | 0 | 0 | 2 683 |
| | Финансови мерки Брекзит | 0 | 0 | 30 377 480 |
| | | | | |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 6 029 500 | 5 201 209 | -5 020 697 |
| | Концесионна дейност по Закона за концесиите | 6 000 000 | 4 879 249 | 0 |
| | Кампания "Данъчно-осигурителни рискове" | 29 500 | 29 500 | 27 600 |
| | Предоставяне на помощ на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България | 0 | 292 460 | 290 013 |
| | Компенсирание на физическите лица, крайни потребители на моторни горива | 0 | 0 | -5 338 310 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | -17 922 |
| | Предоставени трансфери за концесионна дейност за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета по Закона за концесиите | 0 | 0 | 1 120 751 |
| | Проект "Подкрепа чрез оборотен капитал на МСП, засегнати от временните противоепидемични мерки чрез прилагане на схема за подпомагане от Национална агенция за приходите (НАП)" | 0 | 0 | -1 138 673 |
| | | | | |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 6 029 500 | 5 201 209 | -5 038 619 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 484 112 700 | 335 454 371 | 305 497 170 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 494 567 000 | 345 908 671 | 362 834 594 |
| | | | | |
| | Численост на щатния персонал | 10 021 | 10 017 | 9 498 |
| | Численост на извънщатния персонал | 808 | 808 | 769 |

Бюджетна програма „Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС”

Изпълнение на целите на програмата

През 2023 г. провежданата от Министерството на финансите политика в областта на финансовите пазари и финансовите услуги е насочена към осигуряване на стабилността и устойчивост на финансовата система и нейното интегриране в единния вътрешен пазар на финансови услуги на Европейския съюз (ЕС). Основните правомощия на министъра на финансите в областта на финансовите услуги и финансовите пазари бяха реализирани чрез:

- ✓ подобряване на координацията и обмяна на информация между заинтересованите институции за състоянието на финансовата система с цел ранна идентификация на рискове и навременното им отстраняване;
- ✓ участие в процеса на вземане на решения по нови законодателни предложения на ЕК при максимална защита на националния интерес в областта на финансовите услуги и финансовите пазари;
- ✓ усъвършенстване на националната законодателна рамка в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

За реализирането на тези цели, Министерство на финансите си взаимодействаше с всички национални и международни структури и организации, имащи отношение към финансовата система, в т.ч. финансовите услуги, финансовите пазари, финансовата стабилност, както и движението на капитали в контекста на мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Организира и/или взе участие в тематични междуведомствени работни групи при подготовката на нормативна регулация в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

Във връзка с участието на страната в Банковия съюз, допълнителен приоритет през полугодieto на 2023 г. в областта на финансовите услуги бе участието в дискусиите в работните формати към Съвета на ЕС и Европейската комисия по темите за завършване на Банковия съюз.

Приоритетно за страната бе активното участие в договарянето на пакета за капиталовите изисквания, въвеждащи международните стандарти Базел III (Регламент за капиталовите изисквания 3 и Директива за капиталовите изисквания 6), като основната цел за България е да се гарантират и защитят интересите на приемащите държави членки и на държавите членки, извън еврозоната. Към края на полугодieto стартираха дискусиите по прегледа на рамката за управление на кризи и гарантиране на депозити, което е още едно приоритетно за Министерството на финансите досие, като акцентът е насочен към защита на националните приоритети, гарантиране на стабилността в банковия сектор и повишаване на ефективността и надеждността на рамката за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции в ЕС и в Банковия съюз.

Във връзка с войната в Украйна продължи активната работа в различни формати на ЕС и на национално ниво в областта на финансовите санкции.

Приоритетен въпрос беше също подготовката за присъединяване към Еврозоната и изпълнението на мерките след присъединяването към ERM II (т.нар. Post - ERM II commitments). Основен акцент бе изпълнението на ангажиментите на България в сферата на мерките срещу изпиране на пари и небанковия финансов сектор. През 2023 г. продължи работата на междуведомствената работна група на национално ниво по изготвяне на Закон за въвеждане на еврото в Република България. Проведени бяха близо 20 вътрешноведомствени срещи в рамките на Министерството на финансите и срещи с външни за министерството представители като браншови организации (Асоциацията на банките в България, БАЛИП, БАУД, БАДППО и др.), други министерства и институции (Министерство на правосъдието, Комисията за защита на потребителите, Министерството на икономиката и индустрията, Агенцията по вписванията, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор и др.), представители на академичната общност. Цел на срещите е посредством анализа и преценката на различните мнения и специфични гледни точки да бъде изготвен законопроект, който да регулира обществените отношения по въвеждането на еврото в България по безпроблемен начин за всички слоеве в българското общество. Експерти от дирекцията участваха и в една работна среща към РГ „Небанков финансов сектор“ във връзка с обсъждане на проекта на Закон за въвеждане на еврото. В допълнение, България през втората половина на 2023

г. участва активно в дискусиите по пакета за въвеждане на цифровото евро и по регламента за правния статут на евробанкнотите и евромонетите. Двата законодателни акта са приоритетни за ЕС.

През 2023 г. основен приоритет бе и подготовката на България за присъединяване към ОИСР. Попълнени бяха въпросници по линия на Комитета за финансови пазари (КФП) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО), както и работни формати към тях. Взето бе участие в заседанията на комитетите и работните формати. Осъществени бяха редица допълнителни срещи с представители на Секретариата на ОИСР за уточняване на стъпките в процеса на присъединяване. Активно участие бе взето и в провеждането на вътрешни в страната дискусии, в т.ч. в рамките на Междуведомствения координационен механизъм, така и при съгласуването на редица материали във връзка с подготовката за членство в ОИСР. На заседанията на двата комитета и на работни органи към тях бяха представени финансовата система на страната; българският застрахователен сектор; изготвените самооценки по двете препоръки към КЗЧПО в областта на частното пенсионно осигуряване; правната, регулаторната и институционалната рамка в областта на защитата на потребителите на финансови услуги; финансовата грамотност в България. В София бяха проведени три проучвателни мисии към двата комитета.

Бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекция „Регулация на финансовите пазари”.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ *Регулиране дейността на финансовите институции*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- усъвършенстване и хармонизиране на българското законодателство с правото на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари с оглед интегрирането на българския финансов пазар в единния вътрешен пазар на финансови услуги в ЕС;
- защита на националните интереси в рамките на ЕС в областта на регулацията на финансовите услуги и финансовите пазари;
- запазване на финансовата стабилност;
- улесняване на достъпа до финансиране на реалната икономика чрез създаване на необходимата нормативна база за изграждането на прозрачни и сигурни финансови пазари;
- повишаване защитата на интересите на потребителите на финансови услуги.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- ❖ Дейностите, свързани с участие в процеса на вземане на решения по нови законодателни предложения на Европейската комисия при максимална защита на националния интерес в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, през 2023 г. бяха реализирани, както следва:
 - Участие в заседанията на Работна група „Финансови услуги и банков съюз” (РГФУБС) към Съвета на Европейския съюз по законодателни предложения в областта на финансовите пазари и финансовите услуги, Комитета по финансови услуги, работни и ad-hoc работни групи към Европейската комисия:
 - Експертно участие в заседанията на работните формати, както следва:
 - ✓ В заседанията на РГФУБС беше взето участие само от страна на финансовите аташета по следните законодателни досиета:

- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
- Предложение на директива на ЕП и на Съвета кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване; Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро;
- Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 (постигнат общ подход);
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма; (постигнат общ подход)
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 (постигнат частичен общ подход);
- Предложение за Регламент за ЕС стандарт за зелени облигации - публикувано в ОВ;
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за създаване на европейска единна точка за достъп (ESAP), осигуряваща централизиран достъп до налична на обществеността информация от значение за финансовите услуги, капиталовите пазари и устойчивостта и предложения за омнибус регламент и омнибус директива на ЕП и на Съвета за изменение на секторните актове в областта на финансовите услуги във връзка със създаването на ESAP - публикувано в ОВ;
- Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за изменение на Директиви 2011/61/ЕС (AIFMD) и 2009/65/ЕО (UCITS) по отношение на договореностите за делегиране, управление на ликвидния риск, докладване за надзорни цели, предоставяне на депозитарни и попечителски услуги и отпускане на заеми от алтернативни инвестиционни фондове – постигната политическа договореност след триалози;
- Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни - публикувано в ОВ;
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR) и Предложение за Директива на ЕП за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II)- – постигната политическа договореност след триалози;
- Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета, изменяща Директива 2009/138/ЕО по отношение на пропорционалността, качеството на

надзора, отчетността, мерките за дългосрочни гаранции, макро-пруденциалните инструменти, рисковете за устойчивостта, груповия и трансграничния надзор и Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета, създаваща рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменяща Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012 г. – постигната временна договореност по досиетата след триалози

✓ В заседания на РГФУБС беше взето участие във видеоконферентни и присъствени заседания по следните законодателни досиета:

- Пакет за управление на кризи и гарантиране на депозити (CMDI)
 - Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС относно обхвата на защитата на депозитите, използването на средства от схемите за гарантиране на депозитите, трансгранично сътрудничество и прозрачност;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения – постигнато е политическо съгласие с ЕП.
- Пакет за дигитално евро
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на дигитално евро;
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно услуги, свързани с дигиталното евро, извършвани от доставчиците на платежни услуги в държави членки, чиято валута не е евро;
 - Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правния статут на евробанкнотите и евромонетите.
- Пакет за рамка за отворени финанси и преглед на рамката за платежни услуги
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги и услугите, свързани с електронните пари, във вътрешния пазар и за изменение на Директива (ЕС) № 98/26/ЕС и за отмяна на Директиви (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2009/110;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правна рамка за достъпа до финансови данни и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554.
- Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба и изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да направят капиталовите пазари в ЕС по-

- атракативни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия- в процес на триалози;
- Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС, за да направи публичните капиталови пазари в Съюза по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО – в процес на триалози;
 - Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг- в процес на триалози;
 - Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право”- в процес на триалози;
 - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро.
 - ✓ Взето участие в 8 видеоконферентни и 3 присъствени заседания на Комитета по финансови услуги;
 - ✓ Взети участия в 2 видеоконферентни заседания на групата на високо ниво за завършване на банковия съюз (HLWG);
 - ✓ Взето участие в 4 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК на Комитета по ценни книжа;
 - ✓ Взето участие в 6 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по устойчиви финанси;
 - ✓ Взето участие в 3 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по банки, плащания и застраховане (формат застраховане);
 - ✓ Взето участие в 4 видеоконферентни заседания на Експертната работна група към ЕК по банки, плащания и застраховане (формат плащания, във връзка с дигиталното евро и относно рамката за реструктуриране);
 - ✓ Взето участие в 5 съвместни събития на ЕК (с участието и на държавите членки) и ОИСР във връзка с обсъждане на рамката за финансова компетентност на децата и младежите.
 - Подготвени позиции, писмени коментари по отделни текстове от законодателните предложения, инструкции до финансовите аташета в хода на преговорния процес, както следва:
 - ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 596/2014 относно пазарната злоупотреба и изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да направят капиталовите пазари в ЕС по-атракативни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС, за да направи публичните капиталови пазари в Съюза по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО;

- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право“;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с изискванията за кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
- ✓ Предложение на директива на ЕП и на Съвета кредитния риск, риска от корекция на кредитната оценка, операционния риск, пазарния риск и минималния праг за изчисляване на капиталовото изискване;
- ✓ Предложение за Директива на ЕП и на Съвета за механизмите, които да се създадат в държавите членки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/849;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за превенция на използването на финансовата система за целите на изпиране на пари или финансиране на тероризма;
- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета относно установяването на Орган за мерките срещу изпиране на пари и противодействие на финансиране на тероризма и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) 1094/2010, (ЕС) 1095/2010;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на някои регламенти по отношение на създаване и функциониране на европейската единна точка за достъп (ESAP) и Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на някои директиви по отношение на създаване и функциониране на европейската единна точка за достъп (ESAP);
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент за изменение на Регламент (ЕС) 600/2014 относно подобряване на прозрачността на пазарните данни, премахване на пречките пред създаването на доставчик на консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана на получаването на плащания за насочване на клиентски поръчки (MIFIR) и Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива (ЕС) 2015/65/ЕС (MiFID II);
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2011/61/ЕС (AIFMD) и 2009/65/ЕО (UCITS) по отношение на договореностите за делегиране, управление на ликвидния риск, докладване за надзорни цели, предоставяне на депозитарни и попечителски услуги и отпускане на заеми от алтернативни инвестиционни фондове - ;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение и допълнение на Регламент (ЕС) 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги,

сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети страни;

- ✓ Предложение за Регламент на ЕП и на Съвета за Регламент за европейски екосъобразни (зелени) облигации;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета, изменяща Директива 2009/138/ЕО по отношение на пропорционалността, качеството на надзора, отчетността, мерките за дългосрочни гаранции, макропруденциалните инструменти, рисковете за устойчивостта, груповия и трансграничния надзор и Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета, създаваща рамка за възстановяване и реструктуриране на застрахователни и презастрахователни предприятия и изменяща Директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2009/138/ЕО, (ЕС) 2017/1132 и Регламенти (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 648/2012;
- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и 2016/97 по отношение на търговията на дребно в Съюза правила за защита на инвеститорите;
- ✓ Предложение за изменение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 относно осъвременяването на основния информационен документ (PRIIPs);
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно прозрачността и интегритета на дейностите по определяне на екологичните, социалните и управленски рейтинги (ESG рейтинги);
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за достъпа до финансови данни и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги и услугите, свързани с електронните пари, във вътрешния пазар и за изменение на Директива 98/26/ЕО и за отмяна на Директиви (ЕС) 2015/2366 и 2009/110/ЕО и Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета изменящо Регламент 2016/1011 на ЕС относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (т.н. Регламент за бенчмарковете).
- ✓ Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС относно обхвата на защитата на депозитите, използването на средства от схемите за гарантиране на депозитите, трансгранично сътрудничество и прозрачност;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 относно мерките за ранна намеса,

условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;

- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на цифровото евро и Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на свързани с цифровото евро услуги от доставчици на платежни услуги, учредени в държави членки, чиято валута не е еврото, и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1230 на Европейския парламент и на Съвета;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута на евробанкнотите и евромонетите като законно платежно средство.
- Участие в заседания на Работна група „Дружествено право“:
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП).
- Изготвени 11 позиции в областта на финансовите услуги и финансовите пазари във връзка с участия на представители на МФ на заседания на Съвет на Европейския съюз по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), в т.ч. за Еврогрупата в разширен формат и 10 позиции за Икономически и финансов комитет (ИФК).
- Беше осъществено ръководство и координация на дейността на Работна група № 26 „Финансови услуги“ към Съвета по европейски въпроси към Министерския съвет, както следва:
 - През 2023 г. са изготвени рамкови позиции по следните законодателни предложения:
 - ✓ Предложение Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/49/ЕС относно обхвата на защитата на депозитите, използването на средства от схемите за гарантиране на депозитите, трансгранично сътрудничество и прозрачност;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 806/2014 относно мерките за ранна намеса, условията за реструктуриране и финансиране на действия по реструктуриране;
 - ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 по отношение на някои аспекти на минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения;
 - ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета, изменящ Регламент (ЕС) 2017/1129, (ЕС) № 596/2014 и (ЕС) № 600/2014, с цел да

направят капиталовите пазари в ЕС по-атраaktivни за компаниите и да улеснят достъпа до капитал на малките и средните предприятия;

- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент за изменение на Директива 2014/65/ЕС за да направи публичните капиталови пазари в Съюза по-привлекателни за дружествата и да се улесни достъпа до капитал за малките и средни предприятия и за отмяна на Директива 2001/34/ЕО;
- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви 2009/65/ЕС, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третиране на риска от концентрация спрямо централните контрагенти и риска към контрагента при деривати с централен клиринг;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и Съвета относно структурите с акции с право на повече гласове в дружествата, които искат акциите им да бъдат допуснати до търговия на пазар за растеж на малки и средни предприятия (МСП) – съвместно с Работна група 4 „Дружествено право”;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламенти (ЕС) № 260/2012 и (ЕС) 2021/1230 относно незабавните кредитни преводи в евро.
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно създаването на цифровото евро и Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на свързани с цифровото евро услуги от доставчици на платежни услуги, учредени в държави членки, чиято валута не е еврото, и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1230 на Европейския парламент и на Съвета;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статута на евробанкнотите и евромонетите като законно платежно средство;
- ✓ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и 2016/97 по отношение на търговията на дребно в Съюза правила за защита на инвеститорите;
- ✓ Предложение за изменение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 относно осъвременяването на основния информационен документ (PRIIPs);
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно прозрачността и интегритета на дейностите по определяне на екологичните, социалните и управленски рейтинги (ESG рейтинги);
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за достъпа до финансови данни и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554;
- ✓ Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги и услугите, свързани с електронните пари, във вътрешния пазар и за изменение на Директива 98/26/ЕО и за отмяна на Директиви (ЕС) 2015/2366 и 2009/110/ЕО и Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за достъпа до финансови данни и за изменение на Регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010, (ЕС) 1095/2010 и (ЕС) 2022/2554 и Предложение

за Директива на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги и услугите, свързани с електронните пари, във вътрешния пазар и за изменение на Директива 98/26/ЕО и за отмяна на Директиви (ЕС) 2015/2366 и 2009/110/ЕО;

- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010;
- ✓ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета изменящо Регламент 2016/1011 на ЕС относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (т.н. Регламент за бенчмарковете).
- МС прие План за действие за мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС за 2023 година, като впоследствие бяха изготвени и 12 месечни отчета за изпълнението по заложените мерки в рамките на Работна група № 26 „Финансови услуги“;
- Приети бяха разработените приоритети в рамките на Годишната програма за 2023 г. за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз, както и бяха разработени и приети приоритетните за Република България теми и досиета по време на Шведското ротационно председателство, отчет на Чешкото ротационно председателство на Съвета на ЕС, както и шестмесечна програма с приоритетните за Република България теми и досиета по време на Испанското председателство на Съвета на ЕС (1 юли — 31 декември 2023 г.) и доклад за участието на Република България в процеса на вземане на решения в Европейския съюз по време на Шведското председателство на Съвета на ЕС (1 януари — 30 юни 2023 г.).
- Проведени бяха 6 съгласувателни процедури в рамките на Работна група № 26 „Финансови услуги“ съгласно Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация при внасяне на законопроекта в Министерския съвет и в Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на ЕС, в областта на финансовите услуги и финансовите пазари по следните законопроекта:
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпиране на пари;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането;
 - ✓ Закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансовите обезпечения.

- ❖ Във връзка с дейностите по усъвършенстване на националната законодателна рамка в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, през 2023 г. бяха реализирани следните дейности:
 - Бяха подготвени проекти на нормативни актове, оценки на въздействието, както и съгласувани следните законопроекти:
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за платежите услуги и платежните системи – Законопроектът е одобрен с РМС № 800 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социалното осигуряване – законопроектът бе одобрен от МС на 20 юли 2022 г. (РМС № 523 от 2022 г.) и внесен в 47-то Народно събрание на 26 юли 2022 г. (със сигнатура 47-202-01-41). След прекратяване на пълномощията на 47-то Народно събрание законодателните процедури по отношение на внесените законопроекти бяха прекратени. Законопроектът бе одобрен на заседание на МС на 28 септември 2022 г. и одобрен на първо гласуване на 23.11.2022 г. в Комисия по труда, социалните въпроси и демографската политика в Народното събрание. След прекратяване на пълномощията на 48-то Народно събрание и с оглед конституирането на 49-то Народно събрание, законопроектът премина за трети път процедурата по междуведомствено съгласуване и бе одобрен с РМС № 367 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти – законопроектът бе одобрен на първо гласуване в пленарна зала от 48-ото Народно събрание на 24 ноември 2022 г.; поради прекратяването на легислатурата на 48-ото НС и конституирането на 49-ото НС, законопроектът премина за трети път процедурата по междуведомствено съгласуване, впоследствие е одобрен с РМС № 355 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закона за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници – Законопроектът е одобрен с РМС № 704 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, одобрен с РМС № 334 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закон за допълнение на Кодекса за застраховането, одобрен с РМС № 465 от 2023 г.;
 - ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансово обезпечение - изготвена е частична предварителна оценка на въздействието по законопроекта, както и е получено становище от дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерски съвет. Законопроектът е преминал обществени консултации и междуведомствено съгласуване, и предстои внасянето му в Министерски съвет;
 - ✓ Проект на Закон относно лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити - изготвена е цялостна предварителна оценка на въздействието по законопроекта, както и е получено становище от дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерски съвет. Предстои публикуване на законопроекта за обществена консултация и изпращането му на междуведомствено съгласуване;
 - ✓ Проект на Закон за пазарите на криптоактиви, с цел въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2022/2556 и приемане на мерки за прилагане на Регламент (ЕС) 2022/2554; Регламент (ЕС) 2023/1114 и Регламент (ЕС)

2023/1113-предстои финализиране на законопроекта в рамките на работната група и на цялостната оценка на въздействието към него;

- ✓ Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането - Законопроектът е публикуван за обществено обсъждане със срок до 15.11.2023 г. На 18.10.2023 г. законопроектът е изпратен за съгласуване в рамките на РГ 26 със срок до 31.10.2023 г. През месец ноември 2023 г. законопроектът е изпратен за междуведомствено съгласуване. След отразяване на многобройните бележки, получени в рамките на съгласуванията, законопроектът ще бъде внесен за одобряване от МС в началото на 2024 г.;
- ✓ Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 7 август 2020 г. за условията и реда за вписване в регистъра на лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, и на доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги - на 15.12.2023 г. е публикуван за обществено обсъждане.
- ✓ Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси - изготвена е частична предварителна оценка на въздействието.
- През 2023 г. също така беше взето експертно участие в работата на, изготвени доклади от работата на и/или изпратени бележки във връзка с:
 - ✓ Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (Комитет MONEYVAL);
 - ✓ Междуведомствена работна група, създадена със заповед на министъра на финансите ЗМФ-345/12.05.2022 г., за изготвяне на законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари;
 - ✓ Междуведомствена работна група, създадена със Заповед № Р-45 от 10.03.2023 г. на министър-председателя на Република България, за извършване на преглед на констатираните в приетия доклад на Петия оценителен кръг на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, във връзка с ново изменение на Закона за мерките срещу изпиране на пари в изпълнение на препоръките на MONEYVAL с водеща институция Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС);
 - ✓ Междуведомствена работна група, създадена със Заповед № Р-118 от 27.06.2023 г. на министър-председателя на Република България, за докладване на напредъка и последващите процедури по наблюдение на Република България от Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF), с водеща институция ДАНС;
 - ✓ Среща за дискусия на напредъка на България по изпълнение на препоръките на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (Комитета MONEYVAL) след изтичане на периода на наблюдение на страната, между компетентните органи на България и екипа на FATF;
 - ✓ Междуведомствена работна група, създадена със Заповед № ЛС-13-140 от 13.10.2023 г. на министъра на правосъдието, за изготвяне на проект на Наредба във връзка с чл. 9в от ЗМИП;

- ✓ Междуведомствена работна група, създадена със Заповед № Р-192 от 16.10.2023 г. на министър-председателя на Република България, за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на ЗМИП;
- ✓ Междуведомствена работна група, създадена със ЗМФ-1010 / 23.11.2023 г. на министъра на финансите за създаване на междуведомствена работна група за изготвяне на предложения за нормативни изменения в националното законодателство с цел въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2022/2554 и на измененията, предвидени с Директива (ЕС) 2022/2556 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор.
- Във връзка с прилагането на европейските политики в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, бяха извършени следните дейности:
 - Предоставени официални становища по запитвания на Европейската комисия относно правилно транспониране на правото на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, по процедури за нарушение, както следва:
 - ✓ Изпратени са отговори на Република България във връзка с получени от Генералния секретариат на Европейската комисия официални уведомителни писма или мотивирани становища по следните процедури за нарушение:
 - № 2023/2038 относно неправилно транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС;
 - № 2023/0116 за неуведомяване в срок на ЕК за мерките за пълно транспониране на Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка. Процедурата е закрыта.
 - ✓ Предоставена е Допълнителна информация по процедури за нарушение:
 - № 2022/0025 във връзка с неизпълнение на задължението на Република България за транспониране в срок на Директива 2021/338 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2021 година за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 по отношение на тяхното приложение към инвестиционните посредници с цел да се подпомогне възстановяването от кризата във връзка с COVID-19. Процедурата е закрыта;
 - № 2021/0164 във връзка с неизпълнение на задължението на Република България за транспониране в срок на Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019 година за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване

използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма- Процедурата е закрыта.

- № 2023/2038 относно неправилно транспониране на Директива (ЕС 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС.
- Бяха изпратени/подготвени отговори на въпросници на ЕК в рамките на процедурата по проверка на пълнотата и точността на транспониране (completeness and conformity check) на:
 - Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители;
 - Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. изменяща Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО
 - Делегирана директива (ЕС) 2021/1269 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Делегирана директива (ЕС) 2017/593 по отношение на включването на факторите на устойчивост към задълженията във връзка с управлението на продуктите- Процедурата е закрыта;
 - Делегирана Директива (ЕС) 2021/1270 на Комисията от 21 април 2021 година за изменение на Директива 2010/43/ЕС по отношение на рисковете за устойчивостта и факторите на устойчивост, които трябва да бъдат взимани предвид при предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)- Процедурата е закрыта;
 - ЕУР (2022) 10374 – Позиция и две допълнителни информации по запитване на ЕК е във връзка с пилотното запитване относно Директива (ЕС) 2019/1160 по отношение на трансграничната дистрибуция на фондове (Директива (ЕС) 2019/1160 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС по отношение на трансграничната дистрибуция на предприятия за колективно инвестиране);
 - Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019 година за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма - Процедурата е закрыта;

- Директива (ЕС)2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО.
- Бяха извършени 13 нотификации на националните нормативни актове, въвеждащи изискванията на директиви на Европейския съюз, в електронната система на Европейската комисия ТЕМИС за нотификация на национални изпълнителни мерки (НИМ), по следните актове: 32021L1270, 32021L2118, 32022R0858, 32018L0843, 32014L0017, 32019L1160, MNE(2023)05331, MNE(2023)03709, MNE(2023)04154, MNE(2023)05555, MNE(2023)05556, MNE(2023)05557 и MNE(2023)05558.
- Изготвена и изпратена информация във връзка с напомнително писмо от ЕК, получено на 16 януари 2023 г. за необходимостта от уведомление относно мерки по прилагането на Регламент 2021/168, изменящ Регламент 2016/1011 относно администраторите на бенчмаркове.
- Изготвена и изпратена информация във връзка със запитване на Европейската комисия относно необходимостта от уведомление за въвеждане на Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 година за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка.
- Изготвена и изпратена Допълнителна информация във връзка с писмо от ГД "Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари" с номер Ares (2022)705705 по описа на Европейската комисия до държавите членки относно изтеклите срокове за нотификация по Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП), както и приложение с извадка от съответните нормативни текстове (PEPP).

В резултат на участие от страна на МФ в изготвяне на предложения за изменение в правната рамка с цел сближаване на надзорните практики на държавите членки на ЕС, бе постигната по-висока степен на съвместимост и сближаване на дейностите на финансовите институции в България с аналогичните такива в Европейския съюз.

До момента не е допуснато завеждането на съдебно дело от ЕК пред Съда на Европейския съюз срещу България по въпроси от компетентност на МФ в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

❖ *Международен обмен*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През отчетния период беше осъществен обмен на информация с компетентните институции в други държави членки на ЕС с цел запознаване с и прилагане на добри практики в областта на финансовите услуги и финансовите пазари.

През отчетния период продължи активното участие на България в дейностите на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в рамките на процеса на присъединяване на страната към организацията:

В рамките на стартиралите технически прегледи към Комитета по финансови пазари (КФП) и Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване (КЗЧПО) бяха попълнени и предоставени на ОИСР въпросници по отношение на финансовите пазари, застраховането и частното пенсионно осигуряване, както и въпросници относно защитата на потребителите: Основният въпросник към КФП (*Accession questionnaire on*

Committee on Financial Markets), Основният въпросник по застраховане към КЗЧПО (*Accession questionnaire on Insurance*), Основният въпросник за защитата на потребителите (*Accession Questionnaire on Financial Consumer Protection*), Въпросник за наблюдение на финансовите рискове за потребителите (*Consumer Finance Risk Monitor: 2023 Reporting Template*), Въпросник по финансова грамотност (*Accession questionnaire on Financial Literacy*), Въпросник относно прилагането на Препоръката на ОИСР във връзка със стратегиите за финансиране на риска от бедствия (*OECD Recommendation on Disaster Risk Financing Strategies*); Въпросник относно прилагането на Препоръката на ОИСР за насоките за управлението на застрахователите (*OECD Recommendation on guidelines on insurer governance*).

Представители на дирекцията взеха участие в редица срещи и проучвателни мисии. На заседанията на двата комитета и на работни органи към тях бяха представени финансовата система на страната; българският застрахователен сектор; изготвените самооценки по двете препоръки към КЗЧПО в областта на частното пенсионно осигуряване; правната, регулаторната и институционалната рамка в областта на защитата на потребителите на финансови услуги; финансовата грамотност в България.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

През отчетния период беше взето участие в следните заседания към работните органи на ОИСР:

- ✓ В две заседания на КФП, в присъствена форма - м. април 2023 г. и м. октомври 2023 г.; в две срещи със секретариата на КФП в дистанционна форма през м. октомври 2023 г.;
- ✓ В две заседания на КЗЧПО, в присъствена форма – м. юни 2023 г. и м. декември 2023 г.; в една проучвателна мисия в София през м. ноември 2023 г.
- ✓ В две заседания на РГ по частните пенсии към КЗЧПО, в присъствена форма – м. юни 2023 г. и м. декември 2023 г. (в хибридна форма – присъствено и дистанционно);
- ✓ В две заседания на Работната група по защита на потребители на финансови услуги към КФП, в присъствена форма – м. април 2023 г., и м. октомври 2023 г.; и в Международен семинар за развитието на дигиталните валути на централните банки и въпроси за потребителите на финансови услуги към ОИСР;
- ✓ В две заседания на Техническият комитет към International Network on Financial Education - INFE - м. май 2023 г. (в дистанционна форма) и м. ноември 2023 г. (в хибридна форма – присъствено и дистанционно);
- ✓ В 1 заседание на Комитета за корпоративно управление – през м. ноември 2023 г.;

В рамките на Междуведомствения координационен механизъм по присъединяването на Република България към ОИСР продължи активното предоставяне на информация и становища във връзка с преговорите за членство на страната в организацията.

България продължи участието си, със статут на пълноправен член, в Международната мрежа за финансово образование (International Network on Financial Education - INFE) към ОИСР.

През отчетния период беше взето участие и в следните технически проучвателни мисии: на Работната група по защита на потребители на финансови услуги към КФП – през м. септември 2023 г., на КФП през м. октомври 2023 г.; на КЗЧПО – през м. ноември 2023 г.; на Комитета за регулаторна политика – през м. ноември 2023 г.

През отчетния период беше прието протоколно решение на Министерския съвет за одобряване на Годишен отчет за 2022 г. за напредъка по изпълнението на мерките, включени в Плана за действие (2021-2025 г.) към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България. Отчетът съдържа подробна информация, както за изпълнение на конкретните мерки в Плана за действие, така и информация за допълнителни инициативи и дейности в тази област.

През отчетния период от Министерския съвет бе приета и Рамка за финансова компетентност за възрастни на Република България, която бе разработена на базата на тази на ОИСР и ЕС, като националното съгласуване обхваща не само министерствата, но и всички заинтересовани страни, които участват в Междуведомствената работна група по финансова грамотност (МРГФГ).

На база на информацията от отчета, както и на кореспонденция с участниците в междуведомствения механизъм за финансова грамотност, регулярно бе актуализиран сайтът на Министерство на финансите в тази сфера. В допълнение бяха предприети следните действия:

- предприети бяха активни действия във връзка с изграждането на единния портал за финансова грамотност;
- проведена бе 1 среща на МРГФГ, на която бяха обсъдени стратегически въпроси за развитието на политиката в тази област;
- проведено бе съгласуване по електронен път на документи в МРГФГ;
- проведени бяха срещи с други партньори от неправителствения сектор, които работят в областта на финансовата грамотност.

Експерти от дирекцията участваха в координацията на събитие в рамките на изданието за 2023 г. на Глобалната седмица на парите (GMW2023), чиято цел е повишаването на знанията и информираността в сферата на финансовата грамотност.

През отчетния период приключи работата по двата проекта за техническа помощ от Генерална дирекция “Реформи” към Европейската комисия (DG REFORM) - “Диагностика на капиталовия пазар” и „Правна и регулаторна рамка за прилагане на инструментите за хеджиране” („Приключващо нетиране за деривати и репо-сделки“).

Приключи изпълнението на проекта за “Диагностика на капиталовия пазар”. На база на изготвения през 2022г. анализ и проведените дискусии със заинтересованите страни се изготвиха препоръки, които бяха представени на финалната среща по проекта на 26 април 2023г. на видеоконферентна среща с участието на представители на Европейската Комисия, ЕБВР, КФН, БНБ и асоциациите на пазарните участници. Финалният доклад по проекта цели да предостави насоки на институциите в България, които да ги подпомогнат при изготвянето на стратегия за развитие на капиталовия пазар и да адресират идентифицираните пречки.

По проекта „Правна и регулаторна рамка за прилагане на инструментите за хеджиране” бе финализиран проектът на закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансови обезпечения, с което ще се въведе правна рамка за приключващо нетиране в България. През отчетния период бяха проведени всички съгласувателни процедури по законопроекта и предстои внасянето му за одобрение от МС в началото на 2024 г..

През 2023 г. продължи активната работа по двугодишния проект за техническа помощ на ЕК в областта на финансовата грамотност – „Укрепване на капацитета за прилагане на Националната стратегия за финансова грамотност“ (2022-2024 г.). В края на отчетния период стартира втората фаза (2023-2027 г.) на съвместния проект по финансова грамотност с ОИСР и Министерството на финансите на Нидерландия, по който България е страна-участник.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

| ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.03.01 "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС" | Целева стойност | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Показатели за изпълнение | Мерна единица | Уточнен план | Отчет |
| Взето участие в заседания на РГФУБС към Съвета на ЕС по разглеждане на проекти на законодателни предложения на ЕС в областта на финансовите услуги и финансовите пазари. | Брой | Съгласно установения график за работа на РГФУБС | 63 броя |
| Взето участие в заседания на работни и ad-hoc работни групи към Европейската комисия. | Брой | Съгласно установения график за работа на работните и ad-hoc работните групи към Европейската комисия | 14 броя |
| Взето участие в заседания на Комитета по финансовите услуги (КФУ) към Съвета на ЕС. | Брой | Ежемесечно | 11 броя заседания; средно по двама участника в заседание. |
| Изготвени позиции в областта на финансовите услуги и финансовите пазари във връзка с участието на представители на МФ в работни формати на Европейския съюз, в т.ч. в: •Съвет на Европейския съюз по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН); •Икономически и финансов комитет (ИФК); •РГФУБС; •РГ, по които водещо е друго министерство, когато се разглеждат въпроси в областта на финансовите услуги и финансовите пазари. | Брой | Ежемесечно | 29 броя |
| Изготвени и съгласувани от МФ проекти на нормативни актове и документите към тях за внасяне в Министерския съвет, в областта на финансовите услуги и финансовите пазари, както и експертно съдействие при приемането им от Народното събрание, включително във връзка с усъвършенстване и осигуряване на съответствието на българското законодателство с правото на Европейския съюз в тази област. | Брой | Съгласно законодателната програма на Министерския съвет и Народното събрание | 10 броя |
| Изготвени и предоставени нотификации на национални нормативни документи, въвеждащи правото на ЕС и таблици за съответствието, в системата за Национални изпълнителни мерки на ЕК. | Брой | Съгласно броя обнародвани в ДВ нормативни актове, транспониращи директиви на ЕС | 13 броя |
| Организираны заседания на Консултативния съвет по финансова стабилност (КСФС) | Брой | В зависимост от постъпили предложения от членовете на КСФС за насрочване на заседания | 2 |
| Изготвени становища по получени законопроекта от народни представители, както и законопроекта или подзаконови нормативни актове, получени от други министерства и ведомства, вкл. получени в хода на процедурата по чл. 32 от УПМСНА в областта на финансовите услуги и финансовите пазари. | Брой | Съгласно броя получени законопроекта и проекти на подзаконови нормативни актове за съгласуване | 5 броя |
| Участие в работата на РГ 26 „Финансови услуги“ към Съвета по европейски въпроси към МС. • Координиране работата на РГ26 и участие в заседания на СЕВ; • Извършване на съгласувателни процедури по проекти на рамкови позиции съгласно ПМС 85; • Изготвяне на План за действие на РГ 26 за текущата година и ежемесечни отчети за напредъка по изпълнение на заложените в него мерки; | Брой | Съгласно броя на получените за изготвяне и/или съгласуване документи | 35 броя |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| Изготвяне на приоритети за Годишната програма за съответната година за участието на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз, както и отчетите към тях. | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

| № | Бюджетна програма 1000.03.01 "Интегриране на финансовата система във финансовата система на ЕС" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 1 757 400 | 1 757 400 | 1 557 312 |
| | Персонал | 1 177 400 | 1 177 400 | 1 140 965 |
| | Издръжка | 580 000 | 580 000 | 416 347 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 1 757 400 | 1 757 400 | 1 557 312 |
| | Персонал | 1 177 400 | 1 177 400 | 1 140 965 |
| | Издръжка | 580 000 | 580 000 | 416 347 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Персонал | 0 | 0 | 0 |
| | Издръжка | 0 | 0 | 0 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 0 | 0 | 0 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 0 | 0 | 0 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 1 757 400 | 1 757 400 | 1 557 312 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 1 757 400 | 1 757 400 | 1 557 312 |
| | Численост на щатния персонал | 16 | 18 | 17 |
| | Численост на извънщатния персонал | 0 | 0 | 0 |

Бюджетна програма „Митнически контрол и надзор (нефискален)”

Изпълнение целите на програмата

В отговор на предизвикателствата на непрекъснато променящите се условия при осъществяването на контрола за защита на финансовите, социалните и икономическите интереси на ЕС, без да се създават ненужни пречки пред легалния бизнес, Българската митническа администрация работи за постигането на общите стратегически цели на Митническия съюз, а именно гарантиране сигурността и безопасността на ЕС, на икономическите оператори, гражданите и околната среда в ЕС. За изпълнението на тези стратегически цели, в тясно сътрудничество с останалите митнически администрации на държави членки, с други правоприлагащи органи и с икономическите оператори, се стреми да прилага ефективни мерки за недопускане движението на стоки в нарушение на ограничения и забрани, въведени в законодателството на ЕС, за повишаване

ефективността на оценката на риска за целите на борбата срещу терористичната и престъпната дейност, включително срещу трафика на наркотици, оръжия и прекурсори, както и стоки, нарушаващи права върху интелектуалната собственост, предотвратяване, разкриване и, в рамките на държавите членки, разследване и противодействие на измамите и нарушенията на митническото законодателство, а също така и прилагане на съвременни методи за оценка и анализ на риска, с оглед ефективно противодействие на нарушенията с акцизни стоки.

Предоставяни по бюджетната програма продукти/услуги

❖ *Противодействие на митнически, валутни, акцизни нарушения и на нарушения на законодателството на Европейския съюз, възлагащо функции на митническите органи*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

➤ Превенция, разкриване и установяване на митнически, валутни, акцизни нарушения и на нарушения на законодателството на Европейския съюз, възлагащо функции на митническите органи.

В хода на осъществяваната дейност по линия на взаимната помощ, с оглед правилното прилагане на митническото законодателство, предотвратяването, разкриването и наказването на нарушения и престъпления срещу законодателството на ЕС и на националното митническо законодателство, бяха извършени проверки на основание Регламент (ЕО) № 515/97 на Съвета, Конвенция Неапол II и двустранни спогодби.

Бяха предприети и действия за изпълнение на искания за връчване на документи, издадени от митническите органи, по молба на чужди администрации и на митнически учреждения.

През отчетния период също така бяха извършени проверки по получавани съобщения от ОЛАФ по повод на провеждани разследвания и административни мисии в трети страни, свързани основно с избягване заплащането на антидъмпингови мита и занижаване на митническата стойност при внос.

През периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. митническите органи съставиха общо 8 630 акта за установяване на административни нарушения (АУАН), от които:

- 5 109 АУАН за нарушения по Закона за митниците (ЗМ);
- 1 332 АУАН за нарушения по Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС);
- 181 АУАН за нарушения по Валутния закон (ВЗ);
- 2 АУАН за нарушения по Закона за пътищата (ЗП);
- 1 996 АУАН за нарушения по Закона за движение по пътищата (ЗДвП);
- 3 АУАН за нарушение на Закона за управление на отпадъците (ЗУО);
- 7 АУАН за нарушение на Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната и изделия и технологии с двойна употреба (ЗЕКПСОИТДУ).

В периода бяха образувани 346 досъдебни производства, от които:

- по чл. 234 от НК – 96;
- по чл. 242 от НК – 178;
- по чл. 242а от НК – 5;
- по чл. 251 от НК – 61;
- по чл. 255 от НК – 6.

За 2023 г. в автоматизирания модул „Анализ на риска” към БИМИС (МАР) бяха активирани 1359 бр. национални рискови профила за рискови дружества, държави или стоки, с цел предотвратяване на измами, свързани с избягване заплащането на дължимите вземания и др. От създадените рискови профили, 84 бр. са свързани с финансов риск на базата на Решение за изпълнение, определящо подробни правила за установяване на общи критерии за финансов риск и стандарти за анализ на риска за хармонизирано прилагане на някои митнически проверки съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013, 1 бр. от които е свързан с контрола на декларираната митническа стойност, предвид въведения списък на стоки с висок риск за финансовите интереси на ЕС, утвърден със заповед на министъра на финансите.

През 2023 г. бяха извършени над 11 840 физически проверки по реда на ЗАДС. Част от проверките (над 1300 бр.) са извършени съвместно с органите на МВР, НАП и други държавни органи.

В резултат на осъществения от митническите органи контрол, свързан с прилагане на правомощията им по реда на ЗАДС и ЗМ, както и тези за разследване на престъпления, през 2023 г. бяха обезпечени като доказателства по ЗАДС (чрез изземване или запечатване в обекта до изясняване на случая), задържани по ЗМ и иззети по реда на НПК следните количества акцизни стоки:

- 40 342 л бира;
- 6 159 л вино;
- 159 086 л етилов алкохол и алкохолни напитки;
- 96 961 412 къса цигари, пури и пурети;
- 17 806 кг тютюн за пушене (в т.ч. тютюн за наргиле);
- 97 655 л енергийни продукти;
- 45 417 кг енергийни продукти;
- 24 544 л течности за електронни цигари.

Важен момент в дейността бе и регулярното извършване на проверки по получени запитвания за акцизни стоки по линия на Конвенция Неапол II, Европол, ОЛАФ, Регламент 515/1997 г. и двустранни спогодби. Получени бяха 92 запитвания по линия на международното сътрудничество, свързани с акцизни стоки, и бяха изготвени 90 отговора до митническите администрации на други държави.

През периода 31 юли – 04 август 2023 г. по инициатива на Агенция „Митници”, с подкрепата на основните куриерски компании в страната, се проведе национална операция АТИЛА 3 за противодействие на незаконното разпространение на акцизни стоки, извършвано чрез експресни куриерски пратки и багажи на пътници. В рамките на засиления контрол бяха задържани 100 хил. къса цигари, над 24 хил. никотинови продукта, сребърни и златни монети, скимиращи устройства, стоки, нарушаващи права върху интелектуална собственост и др.

През периода 06 - 17 ноември 2023 г. Агенция „Митници“ участва в международна операция JAD Finestra 3 на FRONTEx за противодействие на незаконния трафик, производство и търговия с тютюневи изделия. В рамките на операцията митнически служители на Агенция „Митници“ задържаха над 1 млн. къса цигари в нарушение на митническото и акцизно законодателство, близо 1 млн. заготовки за кутии за цигари в товарен автомобил и контейнер с 3.7 т. консумативи за производство на цигари, близо 1000 литра спирт и различни стоки, нарушаващи права върху интелектуална собственост. В международната операция участваха седем държави членки на ЕС и пет страни извън ЕС от Централна и Източна Европа.

От началото на 2023 год. стартира международна операция Big Brother, организирана от ОЛАФ, насочена към проследяване на тютюн за наргиле от Турция и Гърция за страните от Централна и Западна Европа. В рамките на операцията се обменят съобщения между митническите администрации на страните по маршрута на движението на стоките.

През годината беше организирана и проведена международна операция Noxia, насочена към засилен контрол на контейнерния трафик между Азия и Европа на пестициди, отпадъци и цигари. В областта на цигарите бяха получени 139 съобщения, направени бяха коментари по 17 от тях – във връзка със случаи на контрабанда на цигари или други стоки, имащи отношение към България. Извършени бяха 4 селекции на контейнери за проверка, като при извършените проверки не са установени нарушения.

Митнически служители взеха участие в работни, експертни, дискуссионни и други срещи, свързани със следните теми: тютюневи изделия – 11-та и 12-та срещи на експертната група за борба с нелегалната тютюнева търговия към ОЛАФ, годишната среща с тютюневата индустрия, 2 срещи на групата за съвместни действия за контрол на тютюна JATC2, Конференция за обучение относно злоупотребата със специални тютюневи изделия.

Проведена бе среща за обмен на мнения между представители на Агенция „Митници“ и Българска асоциация на тютюневата индустрия във връзка с предстоящите (към 17.08.2023 г.) срещи по Рамковата конвенция за контрол на тютюна COP10 и съпътстваща среща по Протокола за елиминиране на незаконната търговия с тютюневи изделия MOP3.

В рамките на подготовката за провеждане на COP3 и MOP10 беше проведена среща с Европейската асоциация на операторите на безмитни магазини.

Митнически служители взеха участие в международна конференция, фокусирана върху контрабандата на стоки по река Дунав. Участниците представиха начините за подбор на цели, методите и средствата за контрол, които използват.

Във връзка с план от м. февруари 2019 г. за съвместни контролни действия от структурите на Министерството на вътрешните работи и Агенция „Митници“ при въвеждане на петролни продукти на територията на Република България с плавателни съдове, изпълнението на същия продължи и през 2023 г. под координацията на Междуправителния координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари към Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (МКЦПККДРСТ). Съвместният контрол се осъществява при разтоварване на плавателните съдове, доставящи енергийни продукти (основно газьол, пропан-бутан, биодизел и суров петрол) на българските морски и речни пристанища в гр. Бургас, гр. Варна и гр. Русе.

Във връзка с план за провеждане на специализирана операция с участието на Министерството на вътрешните работи, Агенция „Пътна инфраструктура“, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ и Агенция „Митници“, в периода януари-декември 2023 г. е осъществен съвместен контрол (163 проверки) на тежки пътни превозни средства, извършващи превоз на енергийни продукти по пътища, отворени за обществено ползване, с оглед превенция и предотвратяване на нарушения, свързани с допустимите норми за маса и натоварване на ос на пътни превозни средства, както и с разпоредбите на ЗАДС и ППЗАДС.

В периода януари-декември 2023 г., по инициатива и под координацията на МКЦПККДРСТ, служители на Агенция „Митници“ взеха участие в контролни действия на обекти, осъществяващи съхранение и търговия с течни енергийни продукти (129 проверки).

През 2023 г. в обхвата на Работна група V4 „Избягване заплащането на акциз при минералните масла” бяха подготвени и изпратени статистически данни за произведените в български данъчни складове масла с код по КН 27101991 и 27101999, предназначени за лица на територията на други държави членки. Също така бе извършван месечен обмен между митническите администрации на държавите членки на основание Регламент (ЕО) 389/2012 г. относно движението на определени рискови енергийни продукти. Информацията своевременно е предоставяна на съответните митнически учреждения за допълнително разследване.

В рамките на Оперативна дейност 1.3 „Обмен на разузнавателна информация и анализ, насочен към организиране на оперативни дейности“ и Оперативна дейност 2.4 „Оперативни дейности, насочени към противодействие на измамите с минерални масла“ по приоритет „Акцизи“ на ЕМРАСТ, регулярно се извършва обмен на информация за рискови пратки с енергийни продукти между служителите за контакт от засегнатите държави.

Митнически служител взе участие в две видеоконферентни оперативно/стратегически срещи, свързани с анализ и оперативни дейности за борба с измамите с дизайнерски горива, във връзка с Оперативна дейност 1.3 „Обмен на разузнавателна информация и анализ, насочен към организиране на оперативни дейности“ и Оперативна дейност 2.4 „Оперативни дейности, насочени към противодействие на измамите с минерални масла“ в рамките на ЕМРАСТ „Акцизи 2023“. В хода на срещите е обменена разузнавателна информация с други държави членки, свързана с транспортирането на продукти, за които е възникнало съмнение, че могат да представляват т. нар. „дизайнерски горива“.

В рамките на Работна група V4, Агенция „Митници“ участва в две операции (TRANSOL и TRANSMODAL), насочени към проследяване движението на дизайнерски горива до определеното в документите място на получаване, с период на селекция на целите през конкретни 3-дневни периоди - в края на м. март 2023 г. и м. ноември 2023 г.

През 2023 г., с цел противодействие на нарушения и престъпления на митническото, акцизното и валутното законодателство, както и на друго законодателство, съгласно компетентността на митническата администрация, митническите мобилни групи извършиха 1 039 проверки, обективирани със съставени протоколи с код на Централно митническо управление, и 3 950 проверки от типа „роуд стоп“.

В резултат на осъществените контролни действия бяха съставени 239 акта за установени административни нарушения и се образуваха 24 досъдебни производства. През периода митническите мобилни групи задържаха:

Акцизни стоки: цигари – 24 040 414 къса, тютюн за пушене – 3 766,245 кг, тютюн за наргиле – 34,25 кг, електронни цигари – 6 347 броя, етилов алкохол (спирт) – 23 370 л, етилов алкохол - 8 026 литра, енергийни продукти – 21 591 кг. и 10 563 литра.

Парични средства - 47 550 британски лири и 13 710 шотландски лири, 850 000 шведски крони.

Златни изделия: 7 421,42 грама.

Други недеklarирани стоки: марихуана – 47,339 кг, хапиш – 2,5 кг, текстилни изделия – 22 655 единици, плат (перде и плат) – 1 255 метра, парфюмни и тоалетни води – 4 737 бр., обувки – 444 чифта, чанти – 952 бр., кожени колани – 160 бр., матраци – 39 броя, детски легла – 7 броя, детски колички – 10 броя, метални аксесоари – 24 230 бр., цип – 300 м, окомплектована механична машина за рязане на ключове – 1 брой, програматори Xhorse за ремонт и поддръжка на автоелектроника - 3 броя, универсално дистанционно устройство - 40 броя, автомобилни ключове и аксесоари за изработка - 69 броя, препарати за растителна защита – 26,5 л, пресни домати – 886 кг, хранителни продукти –

255 бр., зехтин – 75 л, мед – 40 кг., хранителни добавки и лекарствени продукти – 360 бр., медикаменти за полова мощ – 4,7 кг, метални артикули (касички и съдове за готвене) – 591 броя, артикули за сервиране – 248 броя, стикери – 11 450 броя.

Задържани обезпечения за вземания по административнонаказателни производства - 208 610 лв.

Суми, внесени от квитанции при устно деклариране по чл. 217 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/2447 на Комисията – 114 964 лв.

Задържани стоки по Регламент 608/2013 г. – 50 766 единици текстилни изделия, обувки и чанти, 23 000 кг прах за пране, 5620 бр. машини и инструменти, 834 кв. м. плат, 89 бр. парфюмни и тоалетни води, 4 бр. портмонета.

През периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. митнически служители взеха участие в подготовката, организирането, провеждането, координирането и методическото ръководене на национално ниво на съвместни международни операции, инициирани от Интерпол, Европол, OLAF и Световната митническа организация, както следва:

- **LAKE 2022-2023** – свързана с трафика на европейска змиорка;
- **EMPACT** – оперативна дейност 2.1. „Престъпления срещу околната среда“, свързана с трансграничния превоз на отпадъци и нелегалната търговия с флуоросъдържащи парникови газове;
- **NOXIA** – свързана с трафик на препарати за растителна защита;
- **DEMETER** – свързана с трансграничния превоз на отпадъци и нелегалната търговия с флуоросъдържащи парникови газове;
- **THUNDER** – свързана с нелегалната търговия на защитени видове от дивата фауна и флора;
- **TOX** – свързана с трансграничния превоз на отпадъци;
- **PANDORA** – свързана с трафика на културни ценности.

През периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. бяха извършени 40 броя проверки на заявители/титуляри на разрешения за одобрен икономически оператор и 112 броя проверки на заявители/титуляри на други видове разрешения, издавани от митническите органи.

В резултат на извършени проверки са задържани:

- Препарати за растителна защита (хербициди и инсектициди), общо: 1 578,55 кг и 28130,25 л;
- Вещества, разрушаващи озоновия слой (фреон), общо 4 891,66 кг;
- Културни ценности – 2 332 старинни монети и 10 други предмета.

През 2023 г. митническите лаборатории активно допринесоха със своята дейност за прилагане на митническия контрол по забрани и ограничения, за прилагане на акцизното законодателство и други контролни и превантивни мерки, като опити за избягване заплащането на антидъмпингови мита, внос на вещества нарушаващи озоновия слой, сексуални стимуланти и фалшиви медикаменти, препарати за растителна защита и много други. За този период в митническите лаборатории бяха изследвани общо 362 бр. проби, в това число проби със съмнение за съдържание на наркотични вещества, анаболни средства, включени в забранителните списъци на Международната антидопингова агенция, парникови газове, пестициди, еднократни ел. устройства за пушене и пълнители за тях, съдържащи вещества под мониторинг, фреони и други:

- Парникови газове – 5 бр.
- Препарати за растителна защита – 16 бр.
- Анаболни средства – 18 бр.
- Проби със съдържание на забранени субстанции и медикаменти – 112 бр.
- Електронни устройства за пушене и пълнители за тях, съдържащи вещества под интензивен мониторинг от Европейския център за наблюдение на наркотици и наркомании (EMCDDA) – 211 бр.

❖ Противодействие на незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Разкриване и задържане на наркотични вещества и прекурсори.

През 2023 г. българските митнически служители задържаха общо 7 664,316 кг, 107 484 табл. и 11,418 л наркотични вещества и прекурсори за тяхното производство в 134 случая. Отчита се ръст от над 3,6 пъти в количествата иззети наркотични вещества (2 085,729 кг за 2022 г.), но спад в количествата иззети прекурсори (38,564 кг, 4 754 300 табл. и 1,160 л за 2022 г.). Броят на случаите остава непроменен.

Задържаните наркотици по видове са, както следва:

| | | | |
|--------------------------|-------------|---|------------------------|
| - Марихуана | - 78 случая | - | 7 478,523 кг; |
| - ННС | - 17 случая | - | 2 кг и 10,998 л; |
| - Хашиш | - 11 случая | - | 8,945 кг; |
| - Кокаин | - 9 случая | - | 22,087 кг; |
| - Екстази (MDMA) | - 5 случая | - | 39,859 кг и 665 табл.; |
| - Метамфетамин | - 5 случая | - | 3,812 кг; |
| - Амфетамин | - 4 случая | - | 0,412 кг; |
| - Бензодиазепини | - 4 случая | - | 1 260 табл.; |
| - Н4СВD | - 4 случая | - | 2,861 кг и 0,195 л; |
| - Халюциногенни вещества | - 3 случая | - | 0,151 кг; |
| - Хероин | - 2 случая | - | 5,836 кг; |
| - Трамадол | - 2 случая | - | 105 040 табл.; |
| - Кетамин | - 1 случай | - | 71,700 кг; |
| - Дипентилон | - 1 случай | - | 18,954 кг; |
| - Опиум | - 1 случай | - | 8,856 кг; |
| - MDMB-4en-PINACA | - 1 случай | - | 0,180 кг; |
| - AMB-FUBINACA | - 1 случай | - | 0,100 кг; |
| - d9-THCP | - 1 случай | - | 0,195 л; |
| - ADB-CHMINACA | - 1 случай | - | 0,040 кг; |
| - Оксикодон | - 1 случай | - | 19 табл. |

Задържаните прекурсори са, както следва:

| | | | |
|-----------|------------|---|---------------------|
| - Ефедрин | - 2 случая | - | 0,030 л и 500 табл. |
|-----------|------------|---|---------------------|

През 2023 г. служителите от специализирания склад за съхранение на наркотици в ЦМУ организираха изгарянето на 3 635 кг наркотични вещества и участваха в организацията по унищожаване на място на 4 023 кг по общо 6 737 преписки. Съставени са 7 954

протокола за съхраняване на наркотици – веществени доказателства по наказателни производства.

През 2023 г. служителите от Агенция „Митници“ участваха в следните планирани национални и международни операции по противодействие на незаконния трафик на наркотични вещества и техните прекурсори:

- “Дни за действие на летищата в Европа по линия нелегален трафик на наркотици“ в изпълнение на оперативна дейност (ОА) 3.3 от Оперативния план за 2023 г. по действие „Канабис, кокаин и хероин“, в рамките на Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи (EMPACT);
- Операция **SHIELD IV**, в рамките на EMPACT, насочена към противодействие на незаконната търговия и разпространение на лекарствени средства, допинг субстанции, сексуални стимуланти и медицински изделия;
- Национална митническо-полицейска операция „**ВЕЙПЪР**“, във връзка със зачестили случаи на продажба и разпространение в търговски обекти на електронни цигари, съдържащи хексахидроканабинол (Hexahydrocannabinol, ННС) и в резултат на прието решение от Националния съвет по наркотични вещества на 09.03.2023 г. за включване на ННС в Списък I от Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични;
- Съвместни дни за действие „**Югоизточна Европа**“ / **South East Europe Joint Action Days (SEE JAD)**, в рамките на EMPACT, във връзка с противодействие на нелегалния трафик на огнестрелни оръжия и наркотици, нелегалната миграция и трафика на хора, както и свързаните с тях документни измами посредством засилени контролни действия на ГКПП;
- Съвместни дни за действие „**Нигерийски престъпни мрежи**“, в рамките на EMPACT, във връзка с трафик на хора, нелегален трафик и разпространение на наркотици, пране на пари, незаконно извозване на отпадъци и престъпления, свързани със замърсяването на околната среда;
- Операция **PETREL-ESQUEMBRI**, в рамките на EMPACT, фокусирана върху предотвратяване и разкриване на нелегален трафик на кокаин по море с контейнери от Южна Америка за Европа;
- Операция **COSMO 2023**, инициирана от Световната митническа организация и насочена към предотвратяване и разкриване на трансграничен трафик на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба, които могат да бъдат използвани за производство на оръжия за масово унищожение;
- Операция **ARMSTRONG X**, в рамките на EMPACT, насочена към противодействие на нелегалния трафик на огнестрелни оръжия и техните основни компоненти, транспортирани с експресни куриерски и пощенски пратки;
- Операция **NEPTUN V** по инициатива на Интерпол, насочена към движението на чуждестранни терористични бойци, използващи морския маршрут през Средиземно море.

През 2023 г. в Централна митническа лаборатория (ЦМЛ) бяха изследвани общо 1 841 броя проби от наркотични вещества или от стоки, за които има съмнение, че съдържат контролирани субстанции. От тях 1 576 проби са изследвани по искане на митническите органи за целите на досъдебното производство.

За същия период в ЦМЛ бяха изследвани 214 броя проби от вещества, които попадат в групата на т. нар. „нови психоактивни вещества“. Същите бяха докладвани на

националния фокусен център към Системата за ранно предупреждение, организирана от Европейския център за наблюдение на наркотици и наркомании (EMCDDA), с цел поставяне под интензивен мониторинг на нови наркотични вещества.

Експерти на ЦМЛ продължават участието си в проект за създаване и разпространение на спектрална библиотека за нови „дизайнерски“ наркотични вещества в рамките на Европейската мрежа на митническите лаборатории CLEN.

❖ Засилване на дейността по противодействие на незаконния трафик на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Разкриване и задържане на незаконно пренасяни оръжия, боеприпаси и основни компоненти на оръжия:

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. митническите служители разкриха общо 17 случая на контрабанда на оръжия, боеприпаси, взривни вещества, основни компоненти и части за оръжия, при които бяха иззети и задържани следните видове и количества:

- Бойни пистолети – 9 броя;
- Газов пистолет, конвертиран в огнестрелен – 1 брой;
- Пневматична пушка – 1 брой;
- Патрони за огнестрелно оръжие и куршуми – 590 броя;
- Пълнители за огнестрелни оръжия – 1 694 броя;
- Окомплектовани рами за пистолети – 18 броя;
- Части за огнестрелна пушка – 10 броя;
- Оптически мерници – 17 броя;
- Машина за пълнене на патрони – 1 брой.

- Разкриване и задържане на незаконен трафик на изделия и технологии с двойна употреба

През изминалата година са констатирани редица случаи, при които за стоките не бяха представени изискуемите документи, разрешения за износ или становища, че не попадат в обхвата на Закона за експортния контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделията и технологиите с двойна употреба. В тези случаи стоките бяха върнати обратно в държавите на изпращане, като не е допуснато да напуснат територията на Общността.

По отношение на противодействието на незаконния трафик на стратегически стоки, за периода са констатирани 3 случая, при които са задържани и не е допуснато напускането от ЕС на:

- 1 бр. многоцелеви хеликоптер;
- 25 498 кг епоксидни смоли (2 случая), задържани поради възникнали съмнения, че стоките попадат под обхвата на Регламент (ЕС) 2021/821 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 година за въвеждане на режим на Съюза за контрол на износа, брокерската дейност, техническата помощ, транзита и трансфера на изделия с двойна употреба.

През 2023 г. служителите от Агенция „Митници“ участваха в следните планирани национални и международни операции по противодействие на незаконния трафик на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба:

- Операция **COSMO 2023**, инициирана от Световната митническа организация и насочена към предотвратяване и разкриване на трансграничен трафик на продуктите, свързани с отбраната и на изделията и технологиите с двойна употреба, които могат да бъдат използвани за производство на оръжия за масово унищожение;
- Операция **ARMSTRONG X** в рамките на ЕМРАСТ, насочена към противодействие на нелегалния трафик на огнестрелни оръжия и техните основни компоненти, транспортирани с експресни куриерски и пощенски пратки;
- Операция **NEPTUN V** по инициатива на Интерпол, насочена към движението на чуждестранни терористични бойци, използващи морския маршрут през Средиземно море.

❖ *Закрила на права върху интелектуална собственост*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Ефективно прилагане на мерки по закрила на права върху интелектуална собственост.

През 2023 г. е поискана намесата на българските митнически органи с 1456 заявления за прилагане на мерки за закрила на права върху интелектуалната собственост. От тях съюзните заявления са общо 1372, от които едно е подадено пред българската митническа администрация и одобрено от нея. Националните заявления, с които е поискана намесата на българските митнически органи, са 84 броя.

През изминалата година действията на митническите органи по предотвратяването на нарушения на права върху интелектуална собственост на основание Регламент ЕС № 608/2013 г. са предприети в 678 случая. В резултат на това, общият брой на задържаните артикули възлиза на 17 878 006.

През отчетния период бяха изготвени отговори относно искания за предоставяне на лица за контакт за търговски марки и извършени нарушения в областта на IPR по около 150 запитвания от органи на МВР, съд и прокуратура. Също така се изготвиха отговори по запитвания за задържани стоки и за внос на стоки означени с търговски марки.

Предприети бяха действия по получени сигнали по отношение на стоки, нарушаващи права на интелектуалната собственост, като бяха извършени справки в МИСЗА, изготвени заявки за рискови профили и въведена рискова информация в ОРИ. Във връзка с 12 запитвания от ОЛАФ свързани с техни разследвания за внос и задържане на фалшиви стоки се извърши проверка, предоставиха се документи, изготвиха се отговори и се предприеха съответни действия. Бяха предприети съответните действия и изготвени отговори по запитвания на митнически аташета във връзка със задържания на стоки, нарушаващи права на интелектуалната собственост.

През първия месец на годината беше изготвен годишният анализ за прилаганите от митническите органи мерки за закрила на права върху интелектуалната собственост за доклада за 2022 г. на Агенция „Митници“, публикуван в списание „Митническа хроника“, както и за доклада относно информацията и доказателствените материали за защитата на интелектуалната собственост в България през 2022 г., съгласно прегледа по Раздел „Специален 301“.

Представител на Агенция „Митници“ взе участие в 13-та и 14-та срещи на експертната група в секция „Правоприлагане в областта на интелектуална собственост“ (SEG/IPR/13 и SEG/IPR/14) и в 10-та съвместна среща на митниците и правопритежателите.

През първо шестмесечие експерти участваха в онлайн среща по COPIS на Европейската комисия, в онлайн среща относно връзка на национални митнически системи със

системата CIS+ на ОЛАФ, както и в онлайн среща организирана от EUIPO във връзка с приложение в платформата IPER за изпращане на електронни съобщения при осъществени задържания на стоки нарушаващи права на интелектуална собственост. И през втората половина на годината представители на Агенция „Митници“ взеха участие в 2 онлайн среща по COPIS на Европейската комисия. Също така присъстваха и в 2 онлайн срещи организирани от EUIPO във връзка с приложение в платформата IPER за подаване на заявления за намеса на митническите органи.

Експерти от ЦМУ взеха участие в “International IP Enforcement Summit 2023“ на 14 и 15 юни 2023 г. Във връзка с това мероприятие и след отправена молба от Патентно Ведомство на РБ, Агенция „Митници“ прие делегация от 16 митнически служители, представители на CARIFORUM на МП Летище София на 15.06.2023г. с цел запознаване с митническия контрол и прилагането на европейското законодателство в областта на закрилата на права на интелектуалната собственост.

Експерти от Агенция „Митници“ взеха участие в среща с представители на Главна дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“ ГД TAXUD по установяване на факти във връзка с прилагането на Регламент 608/2013 г. в гр. София в периода 19-20.12.2023 г. Във връзка с този мониторинг бяха извършени дейности по подготовка и организиране на срещата, като се изготвиха презентации и текстов материал по темите за обсъждане от дневния ред на срещата.

Експерти от АМ взеха участие в двудневно онлайн обучение по инициатива на СМО във връзка с международна операция STOP III, както и в две онлайн срещи във връзка с операция EUROLYMPIX. Също така се включиха в предоперативна среща по операция OPSON XIII.

През месец ноември 2023 г. бяха изготвени Указания за мерките, прилагани от митническите органи по закрила на правата върху интелектуалната собственост, утвърдени със Заповед на директора на АМ.

През 2023 г. митническите органи се включиха активно в провеждането и организирането на регионални и международни операции по предотвратяване трафика на фалшиви и пиратски стоки както следва:

През 2023 г. митническите органи се включиха активно в провеждането и организирането на регионални и международни операции по предотвратяване трафика на фалшиви и пиратски стоки както следва:

- **SILVER AXE VIII** – организирана от EUROPOL, проведена в сътрудничество с OLAF и насочена срещу разпространението на контрабандни, фалшиви и неразрешени за употреба препарати за растителна защита;
- **OPSON XII** – организирана от INTERPOL и насочена срещу разпространението на фалшифицирана храна и хранителни продукти, включително и напитки в ЕС;
- **LUDUS III и LUDUS IV** – проведени по инициатива на EUROPOL и OLAF и насочени срещу разпространението на фалшифицирани и неотговарящи на стандарта детски играчки, предназначени за европейския пазар;
- **STOP III** - по инициатива Световната митническа организация (СМО) и насочена срещу пресичането и изземането на фалшифицирани и неотговарящи на стандартите лекарства, ваксини, медицинско оборудване, както и продукти за ежедневна употреба, като облекла, обувки, чанти, очила, часовници, мобилни телефони и аксесоари за тях, играчки, самобръсначки и др., които се търгуват по електронен път;
- операция **PANGEA XVI**, насочена срещу нерегламентираното разпространение на лекарства чрез Интернет;

- оперативна дейност **JAD Пирати** в рамките на ЕМРАСТ, насочена срещу пренасянето на фалшиви стоки (облекла, козметика електронни устройства и играчки) с произход Турция и Китай чрез пътнически трафик, контейнери и товарни камиони;
- Оперативна дейност 3.8 в рамките на ЕМПАКТ, насочена към външни транзитни пратки с фалшиви стоки с произход от Турция.

През 2023 г., със съдействието на правоприоритетелите, бяха организирани и проведени следните обучения за митнически служители:

- семинар по продуктова идентификация, проведен от „Турку, Таджер и Турку“ ООД и Международната асоциация за защита на интелектуалната собственост REACT в гр. Свиленград за служители на ТД Бургас и ТД Пловдив;
- 4-дневен оперативен семинар за добри практики за правоприлагане в борбата с незаконната търговия на фалшиви и незаконни пестициди, проведен от SGS и АРИБ в НУЦ - гр. София, ТД Митница Варна и ГКПП Капитан Андреево;
- семинар по продуктова идентификация в 5 сесии, проведени от Арсис Консултинг на място в НУЦ – гр. София, МП Капитан Андреево, ТД Митница Бургас, ТД Митница Варна и ТД Митница Русе;
- семинар за разпознаване на фалшиви спиртни напитки в 3 сесии, проведени от ИПКУ на място в НУЦ – гр. София, ТД Митница Бургас и ТД Митница Варна;
- Трима служители от ТД Митница Бургас взеха участие в Общо събрание на SNB REACT в Амстердам в периода 18-23.04.2023 г., където презентираха постиженията на българските митническите органи в областта на IPR;
- семинар по продуктова идентификация, проведен от „Турку, Таджер и Турку“ ООД и Международната асоциация за защита на интелектуалната собственост REACT в гр. Видин за служители на ТД Русе и ТД София.

През изминалата година беше изнесена лекция в областта на мерките по закрила на права на интелектуалната собственост в рамките на 3 базови курса за обучение на митнически служители от специализираната администрация.

Във връзка с развитието и въвеждането на институционалната архитектура на АМ по отношение на модул „Обработване на рисковата информация“ продължи работата по регистриране на дефекти по отношение на ЗСНПИС. Проведе се онлайн срещи с разработчика на ОРИ – ЗСНПИС „Информационно обслужване“ АД във връзка с въведени дефекти за задържания, които не могат да се прехвърлят от ЗСНПИС в системата на ЕС - КОПИС. Работи се и по приемни тестови изпитания на справки в МИСЗА по данни от модули ОРИ – ЗСНПИС.

През 2023 г. се изготвиха различни справки за задържания на стоки, нарушаващи ПИС (седмични, месечни, за три години по месеци, както и за две години, за МП и ТД и др.).

Активно се оказва съдействие на отдел Връзки с обществеността относно прессъобщения за задържани стоки, нарушаващи ПИС, и за отразяване на събития в областта на интелектуалната собственост.

През отчетния период бе изготвено и становище относно разпределено досие във връзка с изменения на Регламент 608/2013 г., за което Работна група 24 е определена за подпомагаща заедно с ИАЛ. Изготвен бе и материал за дейността по интелектуална собственост (подадени заявления, задържания, операции, взаимодействие с правоприоритетелите и обучения, благодарствени писма за 2022 г. и 2023 г.) във връзка със среща на директора на АМ с представител на US посолство.

❖ *Ефективно прилагане на мерките, произтичащи от политиките на Европейския съюз, свързани с опазване на околната среда, на културно-историческото наследство, защита на живота и здравето на хората, животните и растенията и други политики, възлагащи функции на митническите органи при търговията с трети страни*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на ефективна защита на живота и здравето на хората, на животните и растенията, на културно-историческото наследство, околната среда и др.

Изготвени бяха методични указания във връзка с настъпили промени в законодателството или на база на получена информация от значение за митническия контрол, напр. засилен контрол при допускането за свободно обращение на стоки от различни продуктови групи, в изпълнение на предварително подадена информация от страна на органите по надзор на пазара; изменения на издадени разрешения от Междуправителната комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение и удостоверения от Министерство на икономиката и индустрията; във връзка с влизане в сила от 26.02.2023 г. на т. нар. Десети пакет от санкции срещу Руската федерация, наложен чрез разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/427 на Съвета от 25 февруари 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна и Решение (ОВППС) 2023/434 на Съвета от 25 февруари 2023 година за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна; във връзка с влизане в сила от 24.06.2023 г. на т. нар. Единадесети и Дванадесети пакет от санкции срещу Руската федерация, за въвеждане на превантивни мерки по отношение на определени продукти с произход от Украйна; до директорите на ТД Митница Варна, Митница Бургас и Митница Русе във връзка с постъпило писмо от заместник-министъра на земеделието с искане за предоставянето на оперативна ежеседмична информация за складовия капацитет на морските и речни пристанища; за влизането в сила на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1453 за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1533 за налагане на специални условия, уреждащи вноса на фуражи и храни с произход от Япония или изпратени от тази държава, след аварията в атомната електроцентрала „Фукушима“; по въпроси, свързани с прилагането на санкции срещу Руската федерация; за влизането в сила на Регламент (ЕС) 2023/1529 на Съвета от 20 юли 2023 г. относно ограничителни мерки с оглед на военната подкрепа на Иран за агресивната война на Русия срещу Украйна и Решение (ОВППС) 2023/1532 на Съвета от 20 юли 2023 година относно ограничителни мерки с оглед на военната подкрепа на Иран за агресивната война на Русия срещу Украйна; във връзка с актуализираните Насоки на Комисията в документа „Често задавани въпроси по отношение прилагането на Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 и на Регламент (ЕС) 269/2014 на Съвета“ и по-конкретно във връзка със забраната за внос по чл. 3и, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 833/2014 и прилагането ѝ при въвеждане на стоките на митническата територия на Съюза и представянето им пред митническите органи, както и за транзитно преминаване на автомобили през територията на ЕС.

Съгласувани бяха проекти на национални нормативни актове, напр. становище относно съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията; проект на Закон за контрол за прилагане на дерогацията за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти с произход от Русия или изнесени от Русия; проект на Решение на Министерски съвет за одобряване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари; проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането

на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз; проект на Решение на МС за приемане на Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители в България, 2020 - 2030 г.; ЗИД на Закона за етажната собственост и ЗИД на Закона за пътищата, Националната стратегия за управление на околната среда и съответно предоставих бележки по тях; съгласуването на проект на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз и проект на Решение на Министерския съвет за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз. При създаването на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз бяха съгласувани редица правила и процедури, свързани с функционирането на групата, както и други документи, вкл. Оперативен план за дейността на Координационната група по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз за 2023 г.; определяне на компетенциите на Агенция „Митници“ по прилагане на ограничителните мерки, по приложен списък с нормативни актове на ЕС, въвеждащи санкционни режими по отношение на трети страни; относно ПРМС за одобряване на ЗИД на Закона за храните, както и относно създаването на Информационна система за проследимост на храните, проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за биологичното разнообразие; проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина; проект на ПМС за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС и проект на Решение на МС за отмяна на Решение № 789 на Министерския съвет от 2022 г. за създаване на Координационна група по прилагането на ограничителните мерки на ЕС; проекти на ЗИД на Закон за контрол по прилагането на ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна; проекти на нова Наредба за ГКПП.

Иницирано бе предложение за изменение на заповедта по чл. 66а от Закона за митниците, в контекста на мерките на национално ниво за противодействие на несъответстващи малки лодки, използвани за незаконна миграция.

Осъществена бе кореспонденция с териториалните дирекции на АМ и други национални контролни органи по въпроси от взаимен интерес, напр. МФ, МК, БАБХ, МОСВ, МВнР, МЗ, МИ и др. напр. с Министерство на околната среда и водите обобщена информация във връзка с регулярното годишно докладване на установени случаи в Република България на незаконна търговия със застрашени видове в обхвата на Конвенция CITES за 2022 година.; информация на Министерство на околната среда и водите за извършени нарушения в периода 01.01-31.12.2022 г. за целите на докладванията до Европейската комисия по Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно вещества, които нарушават озоновия слой и Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове, в съответствие с чл. 17, ал. 10 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ); на посолството на Република България в Кралство Нидерландия - информация относно приложими процедури при пренасяне на лекарствени продукти от чуждестранни граждани при пътуването им до Република България; Министерство на правосъдието коментари по въпросник относно нарушение на санкциите спрямо Русия и Беларус за периода от 01.01.2022 г. до 20.04.2023 г.

Изготвени бяха отговори по конкретно постъпили запитвания от бизнеса и граждани, напр. допускане за свободно обращение на мостри на химични съединения от Руската федерация; допускане за свободно обращение на фитосвещи за почистване на уши от Руска федерация; допускане за свободно обращение на кабинни за малък трактор от

Република Сърбия; износ на мотопеди, мотори, АТВ за Казахстан, Киргизстан и Узбекистан; допускане за свободно обращение на тринитротолуол от Китай; износ на хранителни добавки за влагане в производство на колбаси за Руска федерация; становище във връзка с искане от „КТ Интернешънъл“ ЕАД за връщане на стоки (цигари без бандерол), изнесени за Руска федерация; износ на натурална козметика за Руската федерация; износ на оборудване за млекопреработка за Република Беларус; допускане за свободно обращение на високоенергийни въглища с произход Киргизстан, превозвани от Русия; износ на каталози за текстилната промишленост за Руската федерация; допускане за свободно обращение на човешки коси, предназначени за направа на перуки и екстеншъни от Индия и Китай; допускане за свободно обращение на въздушно оръжие от Турция; допускане за свободно обращение на обувки от Турция; допускане за свободно обращение на тютюн за наргиле от Руска федерация; износ на козметични продукти за САЩ; допускане за свободно обращение на вейп продукти от Великобритания; допускане за свободно обращение на автомобили на руски граждани в Република България; допускане за свободно обращение на тютюн за водна лула от Русия; допускане за свободно обращение на стоки от Тайван; допускане за свободно обращение на стрелкови апарати от Русия; допускане за свободно обращение на електронни лампи от Русия; допускане за свободно обращение на дървесина от Индонезия; износ на стоки с код по КН 8441 10 70 за Русия; допускане за свободно обращение на камък шунгит от Русия; допускане за свободно обращение на слепени дървени панели от Русия; износ на машина за рязане и навиване на хартия за Русия; износ на оловни акумулатори за Русия; допускане за свободно обращение на яйца от Украйна; във връзка с внос на дървен материал от Беларус; внос на мумио „Алтайски нектар“ от Русия; внос на разсад от растение от вида „Облепиха (морски зърнастец)“ от Русия; въведени забрани за внос на определени агро-хранителни стоки от Украйна; внос на силиконови кухненски пособия от Китай, внос на хранителен продукт от Южна Африка; внос на продукт „нар дресинг“; относно внос на специално подготвени за конкретна употреба стоматологични материали за протезиране с пощенска пратка от Украйна; относно внос на дървени дръжки за метли, лопати, брадви, четки и др. от Индонезия; относно планирано пътуване до Полша с картини, предназначени за подарък и продажби; относно износ на 33 бр. картини. Беше изготвен отговор на запитване относно митническите формалности при временен износ на картини от Република България за Хонг Конг; пренос зад граница на авторски картини, които не са рисувани преди повече от петдесет години, както относно вътреобщностно движение на казан за варене на ракия, предназначен за лично ползване; допускане за свободно обращение и освобождаване за потребление в Република България на продукти от дърво (дървени дръжки за метли, лопати, брадви, четки и т.н.) от Република Индонезия; допускане за свободно обращение и освобождаване за потребление в Република България на детски дрехи от САЩ; износ на специфичен лекарствен продукт – шампоан от Република България за Руска федерация; регистрация на трофеи, закупени от друга държава членка на ЕС и много други.

Във връзка със създадената работна група за управлението на квотите за обем на износа, относно ограничителните мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, считано са извършени дейности по:

- изготвяне и актуализиране на публичен Регистър за свободните количества от предвидените в Приложение XXXII на Регламент (ЕС) № 833/2014 квоти и предоставянето на информацията за интернет страницата на АМ;
- изготвяне и актуализиране на Регистър за управление на предвидените в Приложение XXXII на Регламент (ЕС) № 833/2014 квоти;

- изготвяне и изпращане на ежеседмична информация на МВнР и МФ по Решение № 100 на Министерски съвет от 2 февруари 2023 г. за предоставяне на дерогации от чл. 3м, параграф 7, алинея втора от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014;
- изготвяне на уведомителните писмата към дружествата, подали заявления за ползване на тарифни квоти за износ на нефтопродукти, със съответно разрешените количества;
- изготвяне на оценки на съответствието с критериите за тарифно класиране на стоки по предоставени протоколи за анализ към заявления във връзка с използването на дерогация по Регламент (ЕС) № 833/2014.

Осъществена бе кореспонденция с икономически оператори, митници и компетентния орган в Индонезия по изпълнението на задачите, произтичащи от прилагането на Схемата, като за целта се поддържа регистър за проверените разрешителни. Разгледани бяха общо 166 бр. разрешителни FLEGT.

- Изготвен и изпратен бе годишен доклад по прилагането на Схемата FLEGT.
- Работи се по нов проект на Инструкция за взаимодействие между БАБХ и АМ;
- Взето бе участие в подготвителната работна среща в МВнР на 26.04.2023 г. и в срещите 02-03.05.2023 г. с представители на DG FISMA, посветени на въпроси по прилагането на санкционния режим срещу Руската федерация.
- Регулярно бяха съгласувани проекти на указания, позиции и рамкови позиции в рамките на работните групи към СЕВ „Околна среда”, „Защита на потребителите”, „Здравеопазване”, „Търговска и външноикономическа политика” и „Конкурентоспособност“.
- Проведеха се обучения на стажант-митнически служители на тема „Експортен контрол на продукти, свързани с отбраната, и на изделия и технологии с двойна употреба“.
- Текущо бяха изготвяни индикатори за активиране на рискови профили.
- Текущо бе агрегирана и анализирана информация за случаите на взаимодействие между митническите органи по места, по отношение на контрола на пратките с продукти от животински произход, случаи на нарушения или възникнали проблеми по прилагането на санкционните режими.
- Текущо бе поддържан електронен регистър на получената информация от Министерство на икономиката, за издадени разрешения и удостоверения за сделки с продукти, свързани с отбраната, и стоки и технологиите с двойна употреба.
- Текущо бе поддържана актуалността на информацията на Интранет и Интернет страниците на Агенция „Митници” и бе подпомагана работата по медийната политика на Агенция „Митници”.
- Взето бе участие в заседания и Комитети, Експертни групи, Междуведомствени работни групи, както и в работни срещи и семинари, свързани с прилагането на забраните и ограниченията.
- Осъществена бе кореспонденция с DG FISMA и DG TAXUD по въпроси, свързани с прилагането на конкретни забрани и ограничения.

❖ *Ефективно прилагане на мерките на Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарството при тясно взаимодействие с Министерство на земеделието и храните, Държавен фонд*

„Земеделие” – Разплащателна агенция и Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Осигуряване на правилното прилагане от митническите органи на мерките на Общата селскостопанска политика (ОСП) при внос и износ на селскостопански стоки.
 - Правила за ползване на стандартна вносна стойност при внос на пратки с пресни плодове и зеленчуци;
 - Становище по възникнал казус, касаещ рандеман при преработка на захар под режим специфична употреба;
 - Регулярно бяха съгласувани позиции, рамкови позиции и указания в рамките на Работната група 7 към СЕВ „Земеделие”;
 - Проведени бяха работни срещи с митнически служители по въпросите на ОСП;
 - Предоставени бяха отговори на въпроси (писмено и по телефон), поставени от страна на други държавни органи, граждани и бизнес, в т.ч. и постъпилите по електронен път, по отношение на прилагането на мерките по ОСП;
 - Текущо бе поддържана актуалността на информацията на интранет и интернет страниците на Агенция „Митници” в частта мерки на ОСП и бе подпомагана работата по медийната политика на Агенция „Митници”;
 - Взето е участие в работни срещи и междуведомствени работни групи.
- Осигуряване на правилното прилагане от митническите органи на мерките на Общата политика в областта на рибарството (ОПОР).
 - Регулярно бяха съгласувани позиции, рамкови позиции и указания в рамките на Работната група 8 към СЕВ „Рибарство”;
 - Взето е участие в среща, организирана от ОИСР.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

| ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.03.02 „Митнически контрол и надзор (нефискален)” | Целева стойност | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------|------------------|
| | Показатели за изпълнение | Мерна единица | Уточнен план |
| 1. Установени митнически, валутни и акцизни нарушения и нарушения на законодателството, възлагащо функции по контрол на митническите органи | брой случаи | 5700 | 8 630 |
| 2. Задържани наркотични вещества и прекурсори | брой случаи | 70 | 134 |
| 3. Приложени гранични мерки за защита на права на интелектуална собственост | брой случаи / брой задържани артикули | 430 / 1000000 | 678 / 17 878 006 |

| № | Бюджетна програма 1000.03.02 “Митнически контрол и надзор (нефискален)” (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|----|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 113 216 100 | 116 213 689 | 68 412 327 |
| | Персонал | 45 285 800 | 48 285 800 | 48 285 800 |
| | Издържка | 16 294 300 | 16 291 889 | 15 529 608 |
| | Капиталови разходи | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |

| | | | | |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-------------------|
| | В това число: | 51 905 200 | 51 905 200 | 4 837 540 |
| | Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 238 800 | 238 800 | 216 032 |
| | Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации | 30 400 | 30 400 | 24 589 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 61 310 900 | 64 524 521 | 63 790 819 |
| | Персонал | 45 285 800 | 48 285 800 | 48 285 800 |
| | Издържка | 16 025 100 | 16 238 721 | 15 505 019 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| | В това число: | 0 | 216 032 | 216 032 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 0 | 216 032 | 216 032 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 51 905 200 | 51 689 168 | 4 621 508 |
| | Персонал | 0 | 0 | 0 |
| | Издържка | 269 200 | 53 168 | 24 589 |
| | Капиталови разходи | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| | От тях за: | 51 905 200 | 51 689 168 | 4 621 508 |
| | Инструмент за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол - CCEI (Customs Control Equipment Instrument), като част от Фонда за интегрирано управление на границите на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1077 от 24.06.2021 г. | 51 636 000 | 51 636 000 | 4 596 919 |
| | Лихви по проект "УТТЮЕ II" | 238 800 | 22 768 | 0 |
| | Проект „ENTRANCE“ по програма "HORIZON 2020" на Европейската комисия за научни изследвания и иновации | 30 400 | 30 400 | 24 589 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 0 | 0 | 0 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 0 | 0 | 0 |
| | Общо разходи по бюджета (I.I+II.): | 61 310 900 | 64 524 521 | 63 790 819 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 113 216 100 | 116 213 689 | 68 412 327 |
| | Численост на щатния персонал | 1 307 | 1 307 | 1 208 |
| | Численост на извънщатния персонал | 94 | 94 | 87 |

Бюджетна програма „Управление на ликвидността“

Изпълнение целите на програмата

- ✓ Касово управление и изпълнение на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обращение;
- ✓ Агрегиран контрол и управление на плащанията от страна на МФ чрез залагане на общ лимит за плащания на съответните разпоредители с бюджет, с оглед осигуряване на ритмичност при финансирането на държавните разходи;

- ✓ Координация и изготвяне на месечни прогнози за касовите приходи, разходи и финансиращи показатели в съответствие с месечните заявки и оценки на агрегираните касови потоци за постигане на утвърдените бюджетни параметри с ежегодния закон за държавния бюджет.

Бюджетната програма включва дейности, изпълнявани от дирекции „Държавен дълг“, „Държавно съкровище“, „Национален фонд“ и „Европейски въпроси и политики“ (съгласно ЗМФ-670/12.09.2023 г. в програмния съвет на програма „Управление на ликвидността“ Институтът за анализи и прогнози заема мястото на дирекция „Европейски въпроси и политики“). С дейности по предоставяните продукти/услуги, свързани с обезпечаване на аналитичната подкрепа при провеждането на срещите с рейтинговите агенции, през отчетния период, бяха ангажирани и експерти от следните дирекции от специализираната администрация на министерството: „Бюджет“, „Данъчна политика“, „Финанси на общините“ и „Държавни разходи“.

За реализиране целите на бюджетната програма Министерството на финансите си взаимодейства с международни структури и организации, първостепенните разпоредители с бюджет, Българската народна банка и банките.

Постигнати резултати по предоставяните по програмата продукти/услуги

❖ Разработване и провеждане на политиката по управление на дълга

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

До приемането на ЗДБРБ за 2023 г., съгласно чл. 4 от Закона за прилагане на разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. и съобразно чл. 87, ал. 2 от ЗПФ, Министерският съвет можеше да поема държавен дълг единствено за рефинансиране на дълга в обращение до размера на годишните погашения по държавния дълг, поет до началото на 2023 г. (3,0 млрд. лв.). На основание на посочените разпоредби на 17.01.2023 г. Република България, в рамките на Средносрочната програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари (GMTN), емитира нова емисия 10-годишни еврооблигации с номинален обем от 1,5 млрд. евро (2,9 млрд. лв.) и годишен лихвен купон от 4,5%.

След приемането на ЗДБРБ за 2023 г. (обн., ДВ, бр.66 от 01.08.2023 г.), в рамките на ограничението за максимален размер на новия държавен дълг, който може да бъде поет през годината по реда на Закона за държавния дълг, Република България отново излезе на международните пазари и в рамките на Средносрочната програма за емитиране на дълг на МКП (GMTN) на 6.11.2023 г. емитира двоен транш еврооблигации в общ размер на 2,3 млрд. евро (4,5 млрд. лв.) съвкупна номинална стойност. Първият транш е с номинален обем 1,3 млрд. евро, срочност 7,5 г. и годишен лихвен купон 4,375%, а втория транш с номинален обем 1,0 млрд. евро, срочност 12,5 г. и годишен лихвен купон 4,875%.

В унисон с поставените стратегически цели за развитие и модернизиране на пазара на ДЦК, включително и в контекста на интеграционните процеси, свързани с присъединяването на Република България (РБ) към еврозоната:

- след подробно обследване на настоящото състояние на нормативната база, свързана с пазара на ДЦК, в т. ч. и в рамките на сформирания със Заповед № ЗМФ-981/28.10.2021 г. вътрешноведомствена работна група, към която бяха привлечени и представители на Българската народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор, беше констатирана необходимостта от предприемане на нормативни и инфраструктурни промени, с оглед насърчаване на интеграцията на

чуждестранни инвеститори и глобални централни депозитари на ценни книжа към пазарната инфраструктура, обслужваща вътрешния пазар на суверенен дълг в РБ. Отчитайки горното и като първа стъпка, бяха предприети действия за обезпечаване на процеса по подготовка на изменения и допълнения в Закона за държавния дълг и в тази връзка, беше подготвен и пакета от документи, необходим за провеждане на процедурата за законодателното предложение, като срокът за обществено обсъждане приключи на 7 декември 2023 г.;

- приоритетно и изпреварващо предстоящата дата на миграция на Депозитаря на ДЦК (ДДЦК), към TARGET2-Securities (T2S), в тясно сътрудничество с представители на БНБ, беше изготвена Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 на МФ и БНБ за реда и условията за придобиване, регистриране, изплащане и търговия с ДЦК (обн., ДВ, бр. 77 от 8.09.2023 г., в сила от 11.09.2023 г.). Присъединяването на ДДЦК към T2S е част от поетапното изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото в РБ. Присъединяването към платформата на Евросистемата за сетълмент на ценни книжа T2S ще подпомогне процеса по интеграция на РБ към финансовите пазари в Европа чрез хармонизиране на сетълмента на ценни книжа с този на общеевропейско ниво;
- за целите на по-всеобхватното обезпечаване на правомощията на министъра на финансите, в качеството му на компетентен орган, по смисъла на чл. 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския Парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение, успешно беше финализиран процеса по подготовката, подписването и последващото приложение на Споразумението за сътрудничество и обмен на информация между Министерството на финансите и Комисията за финансов надзор (КФН), в областта на пазара на ДЦК и производни на тях инструменти (Споразумението). В предмета на Споразумението бяха обхванати и правомощията на министъра на финансите, в качеството му на орган, формиращ и координиращ политиката в областта на управлението на държавния дълг, финансовите услуги и финансовите пазари;
- продължи работата по анализа на възможностите за допълнително диверсифициране на предлаганите инструменти, посредством търсенето на най-оптималните подходи и предприемането на мерки на национално ниво, с оглед обезпечаване на процеса по пласмент на устойчиви облигации, включително структурирането им в унисон с приоритетни европейски и национални политики;
- в ход са интензивни процеси по усъвършенстване на функционалностите на интегрираната информационна система (Система за мониторинг, анализ, регистрация и търговия на ДЦК (СМАРТ)).

В изпълнение на разпоредбата на чл. 36 ал. 3 от ЗПФ, ежемесечно бе публикувана официалната информация за дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“ на интернет страницата на МФ. Това от своя страна беше свързано с необходимостта от осъществяване на текущо наблюдение на размера, структурата и движението на дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“, извършването на различни анализи и систематизирането и оформянето им в необходимите за целта информационни масиви. Беше изготвен и публикуван на интернет страницата на МФ и годишния обзор за дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“.

Във връзка с регулярния преглед на суверенния кредитен рейтинг от страна на рейтингови агенции Moody's, Standard&Poor's и Fitch, през отчетния период бяха осъществени следните дейности: организация на конферентни разговори и срещи с представители на правителствени и неправителствени институции, оказване на

експертна помощ, изпращане на бележки по предварителни доклади за рейтинга и изготвяне на прессъобщения за публикуване на официалната интернет страница на МФ.

През февруари 2023 г. международната рейтингова агенция Moody's потвърди дългосрочния рейтинг на България в чуждестранна и местна валута Baa1 със стабилна перспектива. Рейтингът отрази следните ключови фактори: 1) Очакванията на Moody's, че енергийна криза в Европа няма да отслаби съществено икономическата и фискалната позиция на страната. 2) Подкрепата за кредитния профил на България, произтичаща от перспективата за приемане на еврото, въпреки риска от забавяне на приемането след 2024г. 3) Рисковете за ефективността и напредъка на правителството по ключови приоритети, произтичащи от продължителния вътрешнополитически застои в страната.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Според последната оценка на Fitch Ratings, рейтингът на България е подкрепен от силната външна и фискална позиция на страната в сравнение с държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период.

През май 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings също публикува доклад за икономическото състояние на страната. В него бе очертано, че стабилната перспектива пред рейтинга на България балансира очакванията за слаб икономически растеж и високата политическа несигурност, от една страна, и ниския правителствен дълг и лихвени разходи, от друга. Това прави публичните финанси по-малко чувствителни на бързо повишаващите се лихвени проценти в световен план.

През октомври 2023 г. международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB' с положителна перспектива. Рейтингът на България бе подкрепен от силната външна и фискална позиция на страната в сравнение с държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка от членството в ЕС и дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет. От друга страна, ниският дял на инвестициите спрямо БВП и неблагоприятните демографски фактори тежат на потенциалния икономически растеж и на публичните финанси в дългосрочен период. Положителната перспектива отразява плановете за членство на страната в еврозоната, което може да доведе до по-нататъшни подобрения в показателите за външната позиция на страната.

През ноември 2023 г. международната рейтингова агенция S&P Global Ratings повиши перспективата пред рейтинга на България до положителна от стабилна и потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2'. Положителната перспектива отразява мнението на рейтинговата агенция, че има вероятност, поне едно към три, България да се присъедини към еврозоната през следващите 24 месеца.

Управление на касови наличности и касови потоци

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

За управлението на касовите наличности ежедневно бе осъществяван мониторинг на изменението на касови потоци на единната сметка и анализ на агрегирания касов ресурс. Ежемесечно бе одобрявана прогноза и план-график за ежедневните постъпления и плащания по/от централния бюджет, консолидирани в системата на единната сметка, за съответния месец на дневна база и бе публикувана информация за нетните касови потоци на единната сметка.

Ежедневно бе наблюдавано изменението на свободния паричен ресурс по сметки в български лева и евро на централния бюджет в БНБ, с оглед осигуряване финансиране на публичните разходи. Изготвяна и предоставяна бе ежедневна сводирана справка „Cash management“ за целите на наблюдението на касовото изпълнение на бюджета.

Ежемесечно бе публикувана информация за изменението на касовите потоци по сметка на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС).

Тримесечно бе изготвяна и публикувана информация за състоянието и доходността на фискалния резерв.

С цел осигуряване на публичност и прозрачност на изпълнението на бюджета през 2023 г. бе публикувана ежедневна информация за плащанията от бюджета, извършени чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА), по първостепенни система и по код за вид плащане и други извършени плащания в БНБ.

През отчетния период бяха залагани/отнемани и одобрявани лимити за плащания в системата на единната сметка и в СЕБРА, въз основа на заявки от разпоредителите с бюджет в съответствие с месечното разпределение на бюджетите им, включително и за субсидии/трансфери за общините.

През 2023 г. текущо бяха отчитани приходите, разходите, трансферите и финансиращите показатели по централния бюджет.

Регулярно бяха плащани вноските на Република България в общия бюджет на Европейския съюз, в Европейския фонд за развитие и във връзка с участието в Паневропейския гаранционен фонд в отговор на COVID-19, както и други плащания на централния бюджет, които се администрат от министъра на финансите съгласно чл. 12, ал. 1 от Закона за публичните финанси, включително трансфери за ДФГУДПС.

През периода текущо бяха отчитани средствата и операциите на централния бюджет, включително тези на ДФГУДПС и бяха изготвяни съответните периодични отчети за касовото изпълнение на централния бюджет и на фонда и годишните им отчети за 2022 година.

През отчетния период във връзка със заседания на управителния съвет на ДФГУДПС бяха изготвени проекти на документи и друга информация от общ характер, свързана с правомощията на председателя на управителния съвет на фонда и бе взето участие в изготвянето на ежегоден доклад и отчет за дейността на фонда за 2022 г., вкл. в отчисляване на средства по реда на чл. 11 от Закона за ДФГУДПС, както и по чл. 129, ал. 12 и ал. 15 от КСО във връзка с чл. 1, ал. 4 и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС.

По отношение управлението на касовите потоци бяха спазени изискванията за съответствие със законодателството и вътрешните актове, надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативна информация; оперативно наблюдение и текущ контрол на касовото изпълнение на бюджета.

През отчетния период от Национален фонд бяха одобрявани лимити за плащания по оперативните програми, съфинансирани от Европейски фонд за регионално развитие, Европейски социален фонд (включително Инициативата за младежка заетост), Кохезионния фонд, Европейски социален фонд +, Механизма за възстановяване и устойчивост и ФЕПН на Европейския съюз, Финансовия механизъм на Европейско икономическо пространство, Норвежкия финансов механизъм и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на Европейския съюз за периода 2014 – 2020 г., съответстващото им национално съфинансиране, както и по инструмента за REACT-EU.

С цел гарантиране на регулярни приходи от Европейската комисия и минимизиране на необходимостта от осигуряване на префинансиране на сметка на централния бюджет през отчетния период Сертифициращият орган изготви и изпрати 87 заявления за плащане по оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ, Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, както и програмите за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС на обща стойност 2 819,9 млн. лв.

В качеството си на Счетоводен орган, отговорен за изпращане на заявления за плащане и за изготвяне на годишните счетоводни отчети по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП и двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС през ПП 2021-2027 за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. НФ е изготвил и изпратил до Европейската комисия 10 заявления за плащане на общо стойност 604,6 млн. лв.

❖ Контрол

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През 2023 г. Министерството на финансите прилагаше агрегиран контрол върху процесите, свързани с обслужването на държавния дълг. Провежданата дългова политика бе в съответствие с необходимостта от дългово финансиране, при запазване устойчивостта на основните дългови параметри.

Във връзка с текущо извършвания мониторинг на обслужването на държавногарантирания дълг с оглед предприемане на действия за предотвратяване активирането на държавни гаранции, през отчетния период не са използвани средства, предвидени в държавния бюджет, за покриване на риска от активиране на държавни гаранции.

❖ Регулиране на финансовите пазари във връзка с управлението на ликвидността

Резултати от предоставянето на продукта/услугата

През отчетния период се осъществяваше постоянен мониторинг на състоянието и тенденциите за развитие на пазарите за суверенен дълг, отчитайки движението на нетните касови потоци в единната сметка и динамиката на основните макроикономически и фискални параметри.

Изготвяни са средносрочни прогнози за развитието на пазара на държавен дълг, както и анализ на текущото състояние и възможностите за обезпечаване на пазарно ориентираното дългово финансиране.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

| ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 1000.04.01 “Управление на ликвидността” | Целева стойност | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------|--------------|
| | Показатели за изпълнение | Мерна единица | Уточнен план |
| Изпълнение на дейности, свързани с организацията, наблюдението и анализа на текущото изпълнение на държавния бюджет и залагането на лимити за плащания по сметките в системата на единна сметка и в СЕБРА, включително за субсидии/трансфери на общини. | срок | текущо | текущо |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Извършване на плащания на вноската на Република България в бюджета на Европейския съюз, както и други плащания на централния бюджет, които се администрират от министъра на финансите съгласно чл. 12, ал. 1 от ЗПФ, включително плащания наДФГУДПС. | срок | в срок | в срок |
| Изготвяне на прогноза и план-график за постъпленията и плащанията по/от централния бюджет, консолидирани в системата на единната сметка, за съответния месец на дневна база. | брой/срок | 12/в срок | 12/в срок |
| Участие в управлението на ликвидността на държавните финанси и осъществяване оперативното изпълнение и управление на паричните ресурси, консолидирани в системата на единната сметка. | срок | съгласно установените срокове | съгласно установените срокове |
| Отчитане на средствата и операциите на централния бюджет, включително тези наДФГУДПС, и изготвяне на съответните периодични и годишни отчети за касовото изпълнение на централния бюджет и на фонда. | срок | текущо | текущо |
| Изготвяне на проекти на документи и друга информация от общ характер, свързана с правомощията на председателя на управителния съвет наДФГУДПС и участие в изготвянето на ежегоден доклад и отчет за дейността на фонда. | срок | в срок | в срок |
| Поддържане нивото на максималния размер на държавния дълг към края на съответната година, поетия нов държавен дълг /по ЗДД и чрез финансов лизинг и останалите форми на дълг/ и нивото на издадените през съответната бюджетна година държавни гаранции по ЗДД и други гаранции, за които това е предвидено в закон, в стойности непревишаващи законово регламентираното ограничение. | млрд./млн. лв. | регламентирани законови стойности за: - максимален размер на държавния дълг към края годината - 40,6 млрд. лв.; - максимален размер на новия държавен дълг, поет по реда на ЗДД – 7,5 млрд. лв.; - максимален размер на новите държавни гаранции – 1 814 млн. лв. | размер на държавния дълг към 31.12.2023 г. – 40,5 млрд. лв.; нов държавен дълг, поет по реда на ЗДД към 31.12.2023 г. – 7,4 млрд. лв.; нови държавни гаранции, поети към 31.12.2023 г. – 686,6 млн. лв. |
| Разработване на Стратегия за управление на държавния дълг на основание чл. 16, ал. 1 от ЗДД. | срок | в срок | разработена и одобрена Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2023-2025 г. (РМС № 464 от 06.07.2023 г. за одобряване на СУДД за периода 2023-2025 г. и за отменяне на Решение № 335 на Министерския съвет от 2023 г. за одобряване на СУДД) и разработена и одобрена Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2024-2026 г. (РМС № 846 от 27.11.2023 г.) |

| | | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Провеждане на процедура по разглеждане и одобряване от Министерския съвет на инвестиционни проекти, кандидатстващи за финансиране с държавни и държавногарантирани заеми. | срок | съгласно регламентиранияте срокове | проведени 2 процедури за държавните инвестиционни заеми и държавните гаранции през 2024 г. (РМС № 822 от 20.11.2023 г. за изменение на Решение № 478 на Министерския съвет от 2023 г. за държавните инвестиционни заеми и държавните гаранции през 2024 г.) |
| Изготвяне на Емисионната политика на МФ в рамките на утвърдените законови лимити. | срок | съгласно установените срокове | изготвена и публикувана |
| Поддържане официалния регистър на държавния и държавногарантирания дълг на основание на чл. 38 от ЗДД и базата данни, в т.ч. валутни курсове и лихвени проценти | срок | текущо | текущо |
| Изготвяне календар на плащанията по вътрешния и външния държавен дълг и прогнозни постъпления от емисии на ДЦК. | брой/срок | 12/в срок | 12/в срок |
| Изготвяне на отчет и информация за изпълнението на параметрите по държавния дълг – финансиране, лихви и разходи. | брой/срок | 12/в срок | 12/в срок |
| Изготвяне на годишен отчет за състоянието на държавния дълг. | срок | съгласно регламентиранияте срокове | изготвен |
| Публикуване на официалната информация за дълга и гаранциите на подсектор „Централно управление“. | срок | в срок | публикувана |
| Провеждане на процедура за избор на първични дилъри на ДЦК. | брой/срок | 1/в срок | проведена в края на годината |
| Нормативни изменения за насърчаване на развитието и ликвидността на вторичния пазар на ДЦК. | срок | при необходимост | в процес на изготвяне |
| Поддържане на съществуващите модули в интегрираната информационна система СМАРТ; поддържане на входящата информация в системата. Доработка на функционалности в СМАРТ при настъпване на нормативни промени. | срок | текущо | текущо |
| Поддържане на модул: „Къси продажби“ в СМАРТ, респективно номенклатурата към него. | срок | текущо | текущо |
| Поддържане на актуален регистър за получени нотификации от задължените лица за къси позиции в български държавни ценни книжа и за позиции в суапи за кредитно неизпълнение върху ДЦК, съгласно Регламент (ЕС) № 236/2012. | срок | текущо | към 31.12.2023 г. не са получени нотификации от страна на задължените лица за нетни къси позиции в български ДЦК |
| Своевременен обмен на информация с Европейския орган по ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП) чрез Комисията за финансов надзор във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 236/2012: – съгласно чл. 11 относно късите позиции в български държавни ценни книжа и за позиции в суапи за кредитно неизпълнение върху ДЦК. – съгласно чл. 7 (2) относно общия размер на неизплатения дълг по ДЦК. | брой/срок | 4 пъти годишно/съгласно сроковете и изискванията | към 31.12.2023 г. е реализирано изпращането на регулярна информация до ЕОЦКП, чрез КФН, при приключване на съответното тримесечие |

| | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Експертна и координационна дейност във връзка с оценката на суверенния кредитен рейтинг от рейтинговите агенции Moody's, Standard&Poor's и Fitch. | срок | текущо | в рамките на отчетния период бяха проведени 5 срещи в МФ и бяха организирани разговорите на рейтинговите агенции с други институции |
| Изготвяне на прессъобщения и поддържане на информация за присъдения кредитен рейтинг по рейтингови агенции на официалната страница на МФ. | срок | съгласно установения график на рейтинговите агенции, но минимум 3 пъти годишно | публикувани са 5 прессъобщения на интернет страницата на МФ; в съответствие с промените в присъдения кредитен рейтинг, информацията на страницата на МФ е актуализирана |

| № | Бюджетна програма 1000.04.01 "Управление на ликвидността" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 2 368 200 | 2 368 200 | 2 031 931 |
| | Персонал | 2 142 200 | 2 142 200 | 1 937 612 |
| | Издръжка | 226 000 | 226 000 | 94 319 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 2 368 200 | 2 368 200 | 2 031 931 |
| | Персонал | 2 142 200 | 2 142 200 | 1 937 612 |
| | Издръжка | 226 000 | 226 000 | 94 319 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Персонал | 0 | 0 | 0 |
| | Издръжка | 0 | 0 | 0 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 4 230 000 | 4 230 000 | 1 535 263 |
| | Годишни такси за присъждане на държавен кредитен рейтинг на Република България | 4 230 000 | 4 230 000 | 1 535 263 |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 0 | 0 | 0 |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 4 230 000 | 4 230 000 | 1 535 263 |
| | Общо разходи по бюджета (I.+II.): | 6 598 200 | 6 598 200 | 3 567 194 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 6 598 200 | 6 598 200 | 3 567 194 |
| | Численост на щатния персонал | 35 | 33 | 32 |
| | Численост на извънщатния персонал | 0 | 0 | 0 |

Бюджетна програма „Администрация”

Изпълнението на дейностите по бюджетната програма води до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на финансите.

В бюджетната програма министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните бюджетни програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Дейностите по бюджетната програма са насочени към създаване условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на финансите. Услугите, които се предоставят по бюджетната програма имат за цел подпомагане ефективното осъществяване на дейностите на служителите на министерството при предоставянето на продукти/услуги за публичния сектор в необходимото количество, качество, срок и при най-ниска цена.

Дейности, подпомагащи предоставянето на продуктите/услугите по бюджетните програми на министерството:

❖ Управление на човешките ресурси

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Във връзка с официалното приключване на 23.06.2023 г. на изпълнението на дейностите по административен договор № BG05M9OP001-1.096-0015-C01 „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР) се предприеха необходимите действия, свързани с подготовката на техническия и финансов отчет към окончателното искане за плащане към Управляващия органа на ОП РЧР. Осигурената социална придобивка на служителите на Министерството на финансите (МФ) чрез създаването на детския кът бе високо оценена от всички родители-служители, чиито деца получиха грижа на работното им място, с което се потвърждава, че основната цел на проектното предложение е постигната успешно. През м. декември 2023 г. се организира за първи път благотворителна Коледна кампания в министерството с творби, създадени в детския кът. На традиционния Конкурс за добри практики в дейността на администрацията, организиран от Института по публична администрация, практиката на министерството за създаване на детския кът беше отличена с първо място в категорията си.

В съответствие с Наредба № 4 от 03.11.1998 г. за обучението на представителите в комитетите и групите по условия на труд в предприятията и Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. на министъра на труда и социалната политика за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, лицата, които са определени със заповед да провеждат инструктажите по безопасност и здраве при работа в министерството и членове на Комитета по условия на труд преминаха съответното задължително обучение.

Съгласно чл. 217 от Наредба № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване и Наредба № 16-116 от 08.02.2008 г. за техническа експлоатация на енергообзавеждането е оказано съдействие и е упражнен контрол при извършване на

измервания на фактори на работната среда – осветеност, съпротивление на защитни заземителни и мълниезащитни инсталации в сградите на министерството и ПС „Гюлечица“, село Говедарци.

Изготвен беше анализ за дейността и състоянието на безопасните условия на труд в Министерството на финансите, както и приоритетни програми за минимизиране, отстраняване и управление на риска за здравето и безопасността на работещите в Министерството на финансите и в ПС „Гюлечица“.

Изготвена беше инструкция за безопасност и здраве при експлоатацията на кари в Министерството на финансите.

През 2023 г. бяха приети и обработени 689 декларации от задължени лица в изпълнение на чл. 35, ал. 1, т. 1, 2 и 4 (отменени) от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) и чл. 49, ал. 1, т. 1, 2 и 4 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК). Бе създадена необходимата организация служителите на Министерството на финансите да подадат, респ. да бъдат приети в законоустановения срок – 15.05.2023 г., декларациите за имущество по отменения чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ за 2022 г. В тази връзка бе оказано съдействие и при проверката им от служителите на Инспектората.

Във връзка с извършени трансформации на длъжности по предложения на директорите на дирекциите и във връзка със структурни промени, произтичащи от нормативни актове, бяха изготвени и издадени 25 заповеди, които отразяват промените в 33 административни звена.

Съгласно обобщена информация и изготвен доклад до министъра относно служителите на министерството, придобили към момента и придобиващи право на пенсия през 2023 г., която да се има предвид при вземането на решения относно продължаване или прекратяване на правоотношенията с тези служители.

Съвместно с всички ръководителите във ведомството бяха предприети действия за актуализиране на функционалните и длъжностните характеристики съобразно промените, засягащи функциите на ръководените от тях звена в сила от 01.08.2023 г.

Министерството на финансите продължи да следва политиката си за привличане на висококвалифицирани и мотивирани за работа служители. През първата половина на 2023 г. са стартирали 10 конкурсни процедури, от които три по трудово правоотношение, а останалите по служебно правоотношение.

В Информационния портал за мобилност на служителите в държавната администрация бяха обявени 9 процедури за постоянна мобилност по реда на чл. 81а от Закона за държавния служител.

През месец януари 2023 г. беше приложена системата за годишно оценяване на служителите на МФ за 2022 г. съгласно изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА), приета с Постановление № 129 на Министерския съвет от 2012 г. Проведена беше заключителната среща между оценяващи и оценявани служители и в тази връзка беше изготвен Анализ на проведеното оценяване на изпълнението на служителите на Министерството на финансите за периода 01.01.2022 г.- 31.12.2022 г. Анализът съдържа информация за разпределението на оценките по видове, по административни звена и длъжностни нива, по служебно и трудово правоотношение, тенденциите в поставените оценки през последните 5 години, идентифицираните проблеми и препоръки за подобряване на процеса по оценяване.

Паралелно с провеждането на годишното оценяване на служителите за 2022 г., през м. януари 2023 г. успешно беше осъществен електронно първият етап от годишното

оценяване на изпълнението за 2023 г. – изготвяне и съгласуване на работните планове на служителите. Съгласно изискванията на НУРОИСДА от 15 юни 2023 г. в МФ се проведе и електронното отразяване на следващия етап от годишното оценяване на служителите в държавната администрация – междинната среща между оценяващия ръководител и оценявания, който приключи на 31.07.2023 г.

Всички ръководители на звена в министерството своевременно бяха информирани писмено за предстоящите етапи от годишното оценяване на изпълнението и получиха указания и съдействие за провеждането и отразяването им в съответния формуляр.

През 2023 г. бяха повишени в ранг общо 130 служители на МФ.

В съответствие с НУРОИСДА и утвърдената от министъра на финансите процедура в министерството бяха проведени конкурентни подбори за заемане на 24 по-високи длъжности.

В изпълнение на Вътрешните правила за условията и реда за дългосрочно командироване на служители на Министерството на финансите в Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз (ППРБЕС) в Брюксел, Белгия бяха обявени пет подбора за заемане на позиции в ППРБЕС, които приключиха успешно.

Въз основа на извършения Анализ на потребностите от обучение на служителите за 2023 г. беше изготвен и утвърден от министъра на финансите Годишен план за обучение на служителите за 2023 г., включващ 169 обучения и годишни срещи, като предпочитаните области са свързани с усъвършенстване на дигиталната компетентност, финансово управление, контрол и одит на ЕСИФ, специализирани обучения, свързани с IT Project Management и компютърни мрежи, английски език и др. През 2023 г. служителите, участвали в обучения са 563, като от Института по публична администрация са обучени 451 служители, а други 112 представители на МФ са участвали в семинари и курсове на други български и международни обучителни организации.

За поредна година министерството се присъедини към Централизираната кампания на администрацията на Министерския съвет, чиято подготовка за набиране на стажанти беше стартирана през месец март 2023 г., посредством Портала за студентски стажове в държавната администрация. От страна на министерството бяха обявени 13 свободни стажантски позиции през лятото на 2023 г.

Общият брой на изготвените актове, свързани с възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения на служителите, е 491. Изготвени бяха и 28 заповеди за възлагане на функции на заместник-министрите на финансите, главния секретар на министерството и други длъжностни лица.

Въз основа на предоставените попълнени анкетни карти от напускащия служител и от неговия пряк ръководител е беше изготвен анализ на причините за напускане на служителите на Министерството на финансите на база данните от анкетните карти, попълнени през 2022 г., с който беше запознат министъра на финансите.

Във връзка със структурни промени, както и постъпили въпроси от народни представители бяха изготвени справки и разчети.

Осъществена беше мащабна структурна промяна във връзка с Постановление № 104 на Министерския съвет от 2023 г. за създаване на Институт за анализи и прогнози и за приемане на Устройствен правилник на Института за анализи и прогнози (обн., ДВ, бр. 63 от 2023 г.), както и всички произтичащи от нея действия по създаване на структурни единици, преструктуриране и закриване на звена, изготвяне на справки, заповеди и др. документи. Въз основа на споразумение № СПОР-77/04.09.2023 г., сключено между Министерството на финансите и Института за анализи и прогнози беше създадена

необходимата организация всички дейности по управление на човешките ресурси за новосъздадения Институт за анализи и прогнози да се осъществяват от дирекцията.

Изготвени бяха 14 броя образец УП-3 – Удостоверение за осигурителен (трудов) стаж, 8 производствени характеристики, както и бяха оформени 619 служебни и трудови книжки. Обработени бяха 5717 молби за отпуск, включително и заповеди за платен отпуск поради бременност и раждане и отглеждане на дете до 410 дни и до 2-годишна възраст, неплатен отпуск за отглеждане на дете както и платен отпуск на бащата при раждане на дете съгласно Приложение образец № 10 представени пред НОИ – 38 броя. Изготвени бяха и 100 заповеди за заместване при отсъствие на министъра на финансите, заместник-министрите на финансите, главен секретар на министерството и други длъжностни лица. За получаването на парични обезщетения от служителите на министерството са обработени и представени на Националния осигурителен институт 1039 болнични листове и 1043 декларации Приложение образец № 9. Обработени са 8 броя експертни решения на ТЕЛК и становища. Издадени бяха 40 заповеди за разрешаване полагането на извънреден труд на служителите на Министерството на финансите, 23 за изплащане възнагражденията за положен извънреден труд в размер на 2328.00 човекочаса.

Предоставени бяха консултации през изминалите месеци за правото на ползване на платения и неплатения годишен отпуск, платения отпуск за обучение, платените отпуски поради бременност и раждане и отглеждане на дете до 410 дни и до 2-годишна възраст, неплатения отпуск за отглеждане на дете както и платения отпуск на бащата при раждане на дете.

Във връзка действието на Меморандум за разбирателство за техническо сътрудничество между Министерството на финансите на Република България и Министерството на финансите на Нидерландия през отчетния период се финализира официалното подписване на Двустранната програма за сътрудничество за 2023 г. между двете министерства.

През 2023 г. се проведе инициатива за измерване на мотивация и удовлетвореността на служителите в Министерството на финансите чрез попълване на онлайн анкета.

С цел предлагане на различни по насоченост и интереси социални придобивки за служителите на министерството, се предприеха действия в насока осигуряване на възможност за ползване, при интерес от служителите, на абонамент за карти за спорт и/или култура и изкуства в свободното време.

❖ *Информационно обслужване*

През 2023 г. са изпълнявани дейностите, свързани с планиране, изграждане и внедряване на информационни системи за нуждите на министерството, поддържане на системите и осигуряване висока степен на мрежова и информационна сигурност; предоставянето на ИТ и консултантски услуги на служителите от МФ. Предоставянето на услуги в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) е важна предпоставка за безпроблемното изпълнение на целите и функциите на Министерство на финансите:

- Стратегическо планиране на ИТ дейностите в МФ чрез поддържане на вътрешна нормативна рамка за развитие и управление на ИТ архитектурата (вътрешни политики, правила, процедури и пр.), в т.ч. и в областта на информационната и мрежовата сигурност и контрол по изпълнението ѝ, както и вписване на данни в публични регистри;
- Дейности, свързани с обезпечаване на сигурността на информационните и комуникационни системи в МФ, в т.ч. осигуряване на управлението на събития и сигурността на информацията в ИТ среда на МФ и участие в поддържането на

Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ, за която е издаден Сертификат за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001;

- Осигуряване развитието на ИТ инфраструктурата в синхрон с бизнес-процесите на МФ и изискванията на нормативната уредба. Дейността се базира на нормативни и стратегически документи в областта на ИТ и обхваща създаване на необходимата организация, координация и контрол на дейностите по планиране, изграждане, развитие и внедряване на информационни системи и осигуряване на тяхната сигурност и надеждност; управление на ИТ проекти; управление на договори с външни партньори; изготвяне, прилагане и актуализиране на стандарти и методологии в областта на информационните технологии в МФ; привеждане на информационните системи на МФ в съответствие с нормативната уредба, национални стратегии и политики;
- Осигуряване на непрекъснатост на основните работни процеси на МФ (чрез основен и резервен център) в сигурна информационна среда, което включва управление на ИТ инфраструктурата и администриране на ИТ процесите в МФ и ИАП, в т.ч. администриране и поддръжка на потребители, както и участие в управлението на изнесените дейности по системна интеграция, осигуряващи непрекъснатост на работните процеси. Дейността осигурява нормалната работоспособност на ИТ инфраструктурата, в т.ч. поддържането на технически устройства в системата на МФ. Извършва се поддържане и администриране на информационните и комуникационни системи в министерството и ИАП; поддръжка на системен и приложен софтуер; управление на договори по поддръжката с външни организации; управление на риска и контрол на качеството;
- Консултантски услуги – обхваща изготвяне на анализи, становища и препоръки за дейности в областта на електронното управление и ИКТ, в т.ч. изготвяне на Технически спецификации и параметри;
- Инфраструктура на публичния ключ в системата на МФ – обхваща дейностите, свързани с управлението и ползването на квалифицирани удостоверения за електронни подписи и печати в системата на МФ, както и управление на клиентски сертификати за зареждане на файлове с данни по чл. 54 от ЗМДТ.

Резултати от предоставянето на услугата:

- В областта на стратегическото планиране на ИТ дейностите в МФ са изготвени: Годишен оперативен план и риск регистри на дирекция „Информационни системи“ за 2023 г.; Годишен план за възлагане на дейности по системна интеграция за нуждите на МФ за 2023 г. Извършен е анализ и актуализация на ИТ документи. Своевременно се въвеждат данни в регистрите в областта на електронното управление. Взето активно участие в създадената от министър-председателя работна група „Публична администрация“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, както и в други работни групи и съвети.
- В областта на обезпечаване сигурността на информационните и комуникационните системи в МФ са изпълнени следните дейности:
 - по поддържане на ефективност и ефикасност на Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ и ИАП в рамките на компетентността на дирекция „Информационни системи“;
 - по управлението на събития и сигурността на информацията в ИТ средата на МФ и ИАП в съответствие с изискванията на нормативната уредба;

- по оказване на съдействие и предоставяне на информация в хода на провеждани вътрешни одитни ангажименти и външни одити.
- В областта на осигуряване развитието и поддържането на ИТ инфраструктурата в синхрон с бизнес-процесите на МФ и изискванията на нормативната уредба:
 - ✓ На 31.12.2023 г. е приключен Рамков договор № ДОГ-5/28.01.2021 г. със Системния интегратор, като дейностите, включени в План-графика за 2023 г. (с три актуализации през 2023 г.), са изпълнени качествено и отчетени в срок;
 - ✓ Сключен е нов Рамков договор № ДОГ-100/19.12.2023 г. за системна интеграция със Системния интегратор за срок от 01.01.2024 г. до 31.12.2026 г. с подписан План-график за 2024 г.;
 - ✓ Сключен е договор № ДОГ-67/18.07.2023 г. за изграждане и внедряване на Информационна система за управление на държавния бюджет (ИСУДБ), след одобрено от министъра на електронното управление по реда на ЗЕУ проектно предложение и разработени технически параметри, съдържащи изисквания към системата за дирекции „Държавни разходи“, „Бюджет“, „Финанси на общините“ и „Държавно съкровище“;
 - ✓ Считано от 01.05.2023 г. е осигурено правото на ползване на правно-информационната система „АПИС“ за нов едногодишен срок.
 - В областта на осигуряване на непрекъснатост на основните работни процеси на МФ:
 - ✓ Чрез регулярни услуги, предоставяни по договори със Системния интегратор и със собствен ресурс, е осигурено текущото поддържане и нормално функциониране на информационни системи от инфраструктурата на МФ;
 - ✓ Изпълняват се общо пет договора със Системния интегратор за предоставяне на услуги по системна интеграция, в изпълнение на чл. 7с от ЗЕУ, сключени по реда на § 45 от ПЗР към ЗИД на ЗЕУ;
 - ✓ Осигурено е непрекъснато поддържане и администриране на информационните и комуникационни системи в МФ и ИАП с необходимото качество чрез собствен висококвалифициран ИТ персонал - своевременно се обезпечава дейността на потребителите на ИТ услуги в МФ чрез звеното Help Desk; регулярно се актуализира използвания софтуер; прилагат се процедурите за сигурност на ИС; поддържа се системата за изнесен печат; изпълнява се Плана за непрекъсваемост, който се поддържа в актуално състояние;
 - ✓ Приключени са финансовите отношения между МФ и Министерството на електронното управление във връзка със Споразумение № СПОР-1/11.01.2021 г., изменено и допълнено с Допълнително споразумение № 1/23.12.2022 г. за предоставяне за ползване на информационно - комуникационна услуга „Колокация“, като са извършени компенсирани промени по реда на ЗПФ в размер на 1 929 504 лв. Инженерната инфраструктура е осигурена за ползване от МФ и ВРБ, с цел разполагане на защитен център за резервиране на услуги за обезпечаване наличността на информационните системи;
 - ✓ Изпълнява се споразумение № СПОР-77/04.09.2023 г., сключено между МФ и Института за анализи и прогнози (ИАП), по силата на което дирекция „Информационни системи“ предоставя на ИАП обслужване в дейностите по администриране и осигуряване на техническото поддържане и функциониране на информационните системи на ИАП и на цялостната информационна инфраструктура, на компютърната и комуникационната техника, в т. ч. осигуряване на единна точка за обслужване по въпроси, свързани с информационните технологии;

- ✓ Изпълнен договор № ДОГ-92/20.12.2022 г., сключен с фирма „Сиенсис“ АД за доставка на компютърни конфигурации по реда на ЗОП;
 - ✓ Изпълнен договор № ДОГ-93/20.12.2022 г., сключен с Кооперация „Панда“ за доставка на мултифункционални устройства по реда на ЗОП;
 - ✓ Изпълнен договор № ДОГ-94 от 30.11.2023 г. сключен с фирма „Сиенсис“ АД за доставка на компютърни конфигурации по реда на ЗОП;
 - ✓ Извършена е периодичната актуализация на правата за достъп до файловия сървър на Министерство на финансите, съгласно „Правила за управление на потребителските профили за достъп до ИТ услуги в МФ“.
- В областта на предоставяне на консултантски услуги – предоставяни са ежедневно консултации в рамките на функционалната компетентност на дирекцията.
 - В областта на инфраструктурата на публичния ключ в системата на МФ е осигурено управлението и ползването на квалифицирани удостоверения за електронни подписи и печати в системата на МФ, издавани от доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги по силата на сключен договор по ЗОП, както и управлението със собствен ресурс на МФ на клиентски сертификати за зареждане на файлове с данни по чл. 54 от ЗМДТ.

❖ **Мрежова и информационна сигурност**

През 2023 г. дейността за осигуряване на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност (МИС) в Министерството на финансите (МФ) се осъществява във връзка с изпълнения на изискванията на Закона за киберсигурност (ЗКс) и Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС). При осъществяване на дейностите се прилагат добрите практики на международния стандарт ISO/IEC 27001.

Дейностите се изпълняват от служителя по мрежова и информационна сигурност (СМИС), който консултира ръководството на МФ във връзка с МИС, в следните основни аспекти:

- ✓ ръководство, координация и организация на дейностите, свързани с постигане на високо ниво на мрежова и информационна сигурност на министерството, в съответствие с нормативната уредба, политиките и целите в тази област;
- ✓ участие в изготвянето на политики, правила, процедури, планове за справяне с инциденти и др. документи, които са свързани с МИС;
- ✓ ръководене на периодичните оценки на рисковете за МИС, изготвяне веднъж годишно на доклади за състоянието на МИС и оценката на риска в МФ; препоръки за подобрението на МИС в МФ;
- ✓ сътрудничество при провеждане на одити, проверки и анкети и осъществяване на взаимодействие с други администрации, организации и експерти, които работят в областта на информационната сигурност;
- ✓ поддържане на ефективност и ефикасност на Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) в МФ, за която е издаден Сертификат за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001;
- ✓ осигуряване на условия за поддържане на валидността на Сертификата за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- ✓ изготвен е Доклад № 93-21-5 от 19.01. 2023 г. за състоянието на мрежовата и информационна сигурност (МИС) за 2022 г. в МФ, както и спазването на законовите и вътрешни разпоредби по отношение на МИС в МФ;
- ✓ по отношение на политики, правила, процедури, планове за справяне с инциденти и др. документи, които са свързани с МИС е извършена работа по изготвянето, съгласуване и утвърждаване на следните документи на МФ:
 - Вътрешни правила за възлагане на дейности по системна интеграция по чл. 7с от Закона за електронното управление –версия 1.0;
 - Правила за осигуряване на отдалечен достъп до информационни ресурси на Министерството на финансите – версия 5.0;
 - Правила за администриране на споделеното дисково пространство в Министерството на финансите – версия 5.0;
 - Правила за определяне на електронни адреси в Министерството на финансите – версия 6.1; Правила за наблюдение на събития, които могат да повлияят на мрежовата и информационната сигурност на Министерството на финансите – версия 1.0;
 - Правила за физически достъп до информационно-технологичните и комуникационни центрове на Министерството на финансите – версия 4.0;
 - Процедура за управление на потребителските профили в SAP системата на Министерството на финансите – версия 7.0;
 - Процедура на управление на промените в ИТ инфраструктурата на Министерството на финансите - версия 4.0;
 - Процедура за управление на инциденти при предоставяне на ИТ услуги в Министерството на финансите - версия 8;
 - Вътрешни правила за възлагане и изпълнение на дейности в Министерството на финансите по реда на Закона за електронното управление – версия 3.0.

План за непрекъсваемост на ИТ процесите в работата на Министерството на финансите, версия 9.0. – утвърден от министър на финансите. Останалите документи са утвърдени от главен секретар и директор на дирекция ИС.

- ✓ изготвени са становища по документи на компетентния орган в областта, Министерски съвет и др. постъпили в МФ, както и по запитвания на дирекции от МФ, съобразно компетентността на СМИС;
- ✓ във връзка с вътрешен одитен ангажимент № ОА-2303/УП с цел „Анализ и оценка на дейностите по осигуряване на мрежовата и информационната сигурност в Министерството на финансите. Проследяване изпълнението на препоръките, дадени при извършен одитен ангажимент № ОА-2203/УП” е оказано съдействие и активно сътрудничество на одиторите на дирекция МКВО, чрез обсъждане на въпросите, представени са документи и попълнен въпросник, относно дейността на СМИС;
- ✓ с цел по-добра информираност по МИС на служителите от МФ са изготвени и публикувани в Интранет са материали, свързани с подобряване на МИС. Изготвени и изпратени са имейли до всички служители на МФ с указания относно:
 - спам имейли;

- повишаване нивото на мрежовата и информационна сигурност във връзка с Избори 2023 г.;
 - информация за изтекли служебни имейл адреси на служители от администрацията;
 - достъп до мейл сървъра на МФ;
 - киберсигурност и празници.
- ✓ извършена е подготовка за провеждане на симулация на фишинг атака на служителите на МФ с цел да се намали риска от такива инциденти и определи нивото им на информираност по мрежова и информационна сигурност, последващ анализ и предприемане на действия за намаляване на рисковете. Изготвена е докладна записка до министър на финансите, който е одобрил да се подготви и проведе симулация на фишинг атака от дирекция ИС със съдействието на служителя по мрежова и информационна сигурност и дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“.
- ✓ за поддържане на СУСИ в МФ, сертифицирана за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001, по заповед № ЗМФ – 242 от 24.03.2023 г. на министърът на финансите в периода от 10.04.2023 г. до 10.05.2023 г. е проведен ежегоден Преглед на СУСИ, който да оцени ефикасността и непрекъснатостта ѝ, както и адекватността на предприетите мерки по отношение на мрежовата и информационна сигурност в съответствие с изискванията на нормативните актове и международния стандарт ISO/IEC 27001. Изготвен е и одобрен от министъра на финансите, доклад за извършен преглед на системата за управление на сигурността на информацията на Министерството на финансите. В съответствие с посочените в доклада констатации са определени зони за подобрене, които включват дейности, необходими за гарантиране нормалната работа на информационните системи в Министерство на финансите, както и противодействие на заплахите по информационна сигурност;

Във връзка с изпълнение на чл. 7 (Управление на риска) и чл. 8 (Управление на информационните активи) от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност към Закона за киберсигурност, са предприети действия от СМИС за извършване на периодичните оценки на рисковете по дирекции/ звена, с оглед изготвяне на обобщена годишна оценка на риска (опис) на информационните активи на Министерството на финансите. В периода септември - ноември е извършен преглед на информационните активи за 2023 г. в Министерството на финансите и оценката на риска за всеки актив. Оценен е риска от собствениците на активите, които са и собственици на риска, съгласно БДС EN ISO/IEC 27001:2017 т. 6.2.2, буква с). В оценката са включени описи на информационна активи и оценката на риска за всеки от тях на дирекциите /звена в МФ, а също и на Института за анализи и прогнози (ИАП) в съответствие със задълженията по чл. 7, т. 4 от Споразумение № СПОР-77 от 04.09.2023 г. между МФ и ИАП. Изготвен е Доклад № 93-21-45 от 22.11.2023 г. одобрен от министър на финансите с приложение 1 - Опис на информационни активи с оценка на риска за всеки актив в МФ, изготвен в съответствие с т.7.4 от Методиката - неразделна част от доклада. Изготвен е утвърден от министъра на финансите План за третиране на риска АД-39 от 15.12.2023 г. Планът описва необходимите мерки, които следва да бъдат предприети във връзка с направените в Доклад № 93-21-45/22.11.2023 г. констатации, в съответствие с приложимите механизми за контрол от Приложение А на стандарт БДС ISO/IEC 27001:2017 „Системи за управление на сигурността на информацията. Изисквания” и изискванията на НМИМИС. Внедряването на тези мерки е необходимо условие за привеждане на

Системата за управление на сигурността на информацията (СУСИ) на Министерството на финансите (МФ) в съответствие с приложимите нормативни изисквания и изискванията на стандарта.

- ✓ по отношение на координация и организация на дейностите, свързани с постигане на високо ниво на мрежова и информационна сигурност на министерството, в съответствие с нормативната уредба, политиките и целите в тази област са извършени следните дейности:
 - проведена е среща с участие на служители от дирекция ЕВИА, ИС и СМИС, на която са обсъдени въпросите за използване на лицензиран софтуер, така както изискват всички правила и практики на МФ;
 - информиран е компетентния орган – „CERT България – Националният екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност“ във връзка с инцидент по МИС – отпадане на интернет свързаността в Министерството на финансите на 27.06.2023 г. поради неправилна мрежова конфигурация в активно оборудване на ИА ИЕУ останала при изграждането на Защитения Интернет Възел (ЗИВ);
 - извършва се превенция на МИС, чрез ежедневен преглед на докладите за сигурност от QRadar и обсъждане и анализ на заплахите със служители на ИО АД и системни администратори в МФ;
 - извършен е Pen-Test в изпълнение на договор М-ОСУ-22-С42 ВU между Министерство на електронното управление (МЕУ) и Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ЕНИСА) за предоставяне на специфични услуги. Тестването за проникване (т.нар. pen-test) е метод за тестване, при който тестерите се насочват или към отделни компоненти, или към приложение като цяло, за да определят дали вътрешните или междуконпонентните уязвимости могат да бъдат използвани за компрометиране на приложението, неговите данни или неговата среда ресурси. Тестването приключи успешно. Изготвен е доклад от изпълнителите, като за проявилите се уязвимости (среден риск) са представени мерки за отстраняването им. Няма уязвимости, които да водят до риск от пробив в ИС на министерството.
- ✓ по отношение осигуряване на условия за поддържане на валидността на Сертификата за съответствие с международния стандарт ISO/IEC 27001 на СУСИ, е и в изпълнение на Дог. №-63 от 24.08.2022 г. В периода 05-06.06.2023 г. е проведен първи надзорен одит от одиторската фирма, в изпълнение на цитирания по-горе договор. СМИС участва активно като: координира дейностите между Възложителя (МФ) и Изпълнителя (ДНВ България), предоставя документация на одитора, участва в срещите със звената включени в обхвата на СУСИ. Одитът премина успешно и издадения Сертификат за съответствие на СУСИ по стандарт ISO 27001 със срок на валидност до 2.10.2025 г., остава валиден.

❖ **Правно подпомагане**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Дейността по правно подпомагане, осъществявана от дирекция „Правна“ през 2023 г., е била насочена към създаване на условия за законосъобразно осъществяване на правомощията на министъра на финансите и за изпълнение на специализираните функции на министерството. В рамките на дейността е осъществявано правно подпомагане в областта на публичните финанси, поемането и управлението на държавен и държавногарантиран дълг, отношенията с международни финансови организации,

изработването на проекти на нормативни и други актове и пр. Осъществявано е и правно подпомагане за законосъобразно и ефективно упражняване на правомощията на министъра на финансите при управление на държавното имущество чрез участие в процедурите по принудително отчуждаване на имоти – частна собственост, за държавни нужди, в т.ч. и на такива, предназначени за изграждане на национални инфраструктурни обекти, процедурите по безвъзмездно предоставяне на движими вещи – частна държавна собственост, съставянето на актове за държавна собственост за имоти – собственост на българската държава извън страната; съгласуване на постъпили пред министъра на финансите искания по Закона за приватизация и следприватизационен контрол; съдействие по исканията, постъпили по реда на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ; участие в работата на Междуведомствената комисия за държавните имоти извън страната; подпомагане на работата на Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество по действията до 6 октомври 2023 г. Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и по новия Закон за отнемане на незаконно придобитото имущество, и подготовка на проектите на съответни актове на Министерския съвет.

Дейността на дирекцията е включвала и правно подпомагане на министъра на финансите при подготовката на проекти на актове от компетентността на правителството по чл. 31 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, вкл. правно подпомагане на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на Министерството на финансите при подготовката в изпълнение на осъществяваните от тях политики и програми на проекти на актове, които се внасят за разглеждане от Министерския съвет, при изработването на проекти на нормативни административни актове на министъра на финансите и др. В рамките на дейността е оказвано, също, съдействие за правно-техническото оформяне на проектите на актове и за редакция на придружаващите ги документи, давани са правни консултации, взето е участие във ведомствени и междуведомствени обсъждания, срещи, преговори и др.

В рамките на дейностите по правно подпомагане в областта на публичните финанси дирекцията е участвала в изработването на законопроект за изменение и допълнение на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., проекта на решение на Народното събрание по чл. 87, ал. 4 от Закона за публичните финанси, законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., проектите на актове на Министерския съвет, свързани с бюджетните процедури за 2023 година и 2024 година, проектите на актове на Министерския съвет за осигуряване на финансиране на дейности в условията на чл. 87, ал. 1 и 4 от Закона за публичните финанси и при действието на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., законопроект за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и проекта на Постановление на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г., участвала е в изработването и съгласуването на проекти на постановления на Министерския съвет, свързани с изпълнението на държавния бюджет за 2023 г., изготвяла е правни становища по различни въпроси в областта на публичните финанси, участвала е в съгласуването на проекти на указания, участвала е в изготвянето на отговори на питанияа и предложения на бюджетни организации и на организации, включени в сектор „Държавно управление“, участвала е в подготовката и съгласуването на проекти на договори и проекти на актове на Министерския съвет и на Народното събрание, свързани с поемането на държавен и държавногарантиран дълг, участвала е в изготвянето на становища по конституционни

дела, участвала е в работата на ведомствени и междуведомствени работни групи, комисии и др., участвала е във ведомствени, междуведомствени и международни срещи, обсъждания и преговори, давала е правни консултации и пр.

Дирекцията е подпомагала министъра на финансите и дирекции от специализираната администрация на министерството по правни въпроси, свързани с провеждането на държавната политика по отношение на международните финансови организации, в т.ч. при подготовката на позиции във връзка с участието в работата на органи на международни финансови организации, чрез изготвяне на правни становища, участие в изработването на проекти на актове на Министерския съвет и на Народното събрание, участие в съгласуването на проекти на международни договори, участие в срещи и обсъждания, даване на консултации и пр. Дирекцията е участвала и в дейностите, свързани с денонсирането на Споразумението за основаването на Международната инвестиционна банка и Споразумението за организацията и дейността на Международната банка за икономическо сътрудничество и прекратяване участието на българската страна в двете международни финансови организации.

При изпълнението на дейностите по правно подпомагане служителите на дирекцията са участвали в изработването и съгласуването на законопроекти, проекти на нормативни административни актове на Министерския съвет, на министъра на финансите и на други органи, проекти на общи административни актове на Министерския съвет и на министъра на финансите, проекти на актове на Министерския съвет с ненормативен характер, проекти на вътрешноведомствени актове – заповеди, вътрешни правила и процедури. Дирекцията е разработила нови вътрешни правила за организацията на дейността по изработването на проекти на нормативни административни актове, издавани от министъра на финансите.

Анализирани и съгласувани са множество предложения за отчуждаване на имоти по реда на глава трета от Закона за държавната собственост, необходими за задоволяване на държавни нужди, и е оказано съдействие за изготвянето на проекти на актове на Министерския съвет за отчуждаване на имоти или части от имоти. По-важните отчуждителни процедури са свързани с изграждането на някои национални обекти - участъци от магистрали, железопътни участъци и други: Автомагистрала „Русе - Велико Търново“, участъци „Русе – Бяла“ и обход на град Бяла; по обект АМ „Европа“; по обект „Модернизация на път I-8 „Калотина – СОП“; за проект „Рехабилитация на железопътния участък Пловдив-Бургас“, Фаза 2; по проект „Модернизация на железопътната линия София-Пловдив, железопътни участъци София-Елин Пелин и Елин Пелин-Септември“; за обект „Модернизация на железопътната отсечка Септември – Пловдив – част от Транс-европейската железопътна мрежа“ позиция 2: „Модернизация на железопътна отсечка Пазарджик – Стамболийски“; по обект „Път I-1 (Е 79)“; по обект „Разширение на капацитета на Подземно газово хранилище (ПГХ) Чирен – надземна част“; за обект „Междусистемна газова връзка България - Сърбия на българска територия“; във връзка с находище „Източномаришки въглищен басейн“; по проект „Модернизация на железопътната линия София - Драгоман, част от Трансевропейската железопътна мрежа“, за "Модернизация на Път I-1 (Е-79) Мездра – Ботевград“, участък от км 161+367 до км 194+164.89 и др.

Дирекцията е изготвила 129 съгласувателни становища по проекти на заповеди за предоставяне от министъра на финансите на имущество по реда на чл. 3, ал. 5 от Закона за Националната агенция за приходите. Разгледани са и са изработени 130 преписки по постъпили искания за съгласие на министъра на финансите по реда на чл. 28 и 63 от Закона за държавната собственост. Изготвени са 187 бр. правни становища, писма и други документи, свързани с осъществяване на правомощията на министъра на финансите във връзка с управление и разпореждане с вещи по Закона за държавната собственост.

Въз основа на постъпили от Министерството на външните работи документи са съставени седем акта за държавна собственост за имоти - собственост на българската държава, намиращи се в гр. Берлин, Германия, гр. Будапеща, Унгария, гр. Жекс, Франция, с. Задунаевка, Украйна, Лондон, Великобритания, и Дамаск, Сирийска арабска република; обработени са преписки за 9 имота, отписани са от актовете книги 3 имота в Будапеща, Унгария - собственост на българската държава извън страната; разменена е кореспонденция с МВнР по въпроси, свързани с управлението и разпореждането с активи, намиращи се в управление извън страната.

По Закона за приватизация и следприватизационен контрол министърът на финансите е подпомаган във връзка с упражняване на неговите правомощия за предварително съгласуване на 22 приватизационни процедури, свързани с продажба на имоти-частна държавна собственост, с данъчна оценка над 10 000 лева.

Взето е участие в редица работни групи за решаване на въпроси от вътрешноведомствен характер, както и такива на междуведомствено ниво. Изготвени са становища и е оказвана правна помощ при упражняване на правомощията на министъра на финансите в качеството му на орган, упражняващ правата на собственост на държавата в търговски дружества. Дирекцията е участвала в правните аспекти на подготовката и изработването на проектите на актове във връзка с разпределяне печалбата на публичните предприятия. Анализирани са всички документи, по 60 случая, постъпили от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ), в последствие - Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОМПИ), от областните администрации и от Националната агенция за приходите. Разгледана е и информацията, постъпила в Междуведомствения съвет от Националната агенция за приходите за 33 случая относно имущества, отнети в полза на държавата и възложени на НАП за продажба с решения на правителството, за които впоследствие агенцията е установила, че поради различни обективни причини, както и пропуски в дейността на КОНПИ по обезпечаване на имуществото, фактически не е възможно да се изпълнят конкретните съдебни актове и да се пристъпи по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към осребряване на отнетите в полза на държавата активи. В резултат на осъществяваната кореспонденция и на основата на събраната информация са подготвени и проведени заседания на Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество, на които са разгледани образуваните преписки, изпратени от КОНПИ. В протоколите от заседанията е отразена и горепосочената информация от НАП, относно невъзможност за предприемане на действия по отношение на имущество, възложено ѝ за продажба. Въз основа на решенията, приети от Междуведомствения съвет за управление на отнетото имущество, са изготвени, съгласувани и внесени за разглеждане проекти на решения на Министерския съвет. По направените предложения са приети Решение № 286 на Министерския съвет от 2023 г. и Решение № 695 от 2023 г., за възлагане на Националната агенция за приходите да извърши продажба на имущество, отнето в полза на държавата. Служители на дирекцията са участвали в работата на множество вътрешноведомствени и междуведомствени работни групи и комисии, като напр. свързани с издаването на разрешения за оператори на ваучери за храна, уреждане на задължения на търговско дружество, подготовка за приемане на еврото в България, изготвяне на законопроекти и др.

През отчетния период министърът на финансите е подпомаган чрез изготвяне и съгласуване на проекти на заповеди, изготвяне на правни становища, справки и анализи, проекти на становища на министъра във връзка със запитвания от граждани и юридически лица. Във връзка с дейността на Агенция „Митници“ е оказано необходимото съдействие за оптимизиране дейността на територията на шосейните ГКПП в страната.

Правното подпомагане през 2023 г. на министъра на финансите и на дирекциите от специализираната администрация на министерството се изразявало и в ежедневно участие в съгласувателната процедура по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация чрез изготвянето на правни становища по проекти на актове от компетентността на правителството, чиито вносители са други министри.

През 2023 г. чрез АИС и по електронна поща в дирекцията са насочени и обработени над 2339 преписки (в този брой не са включени обработените преписки по точки от дневния ред на заседанията на Министерския съвет и други с оперативен характер), както и по ЗДОИ.

❖ *Вътрешен одит*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Изготвяне на базата на оценка на риска 3-годишен стратегически план и годишен план за дейността по вътрешен одит.
 - Дейностите през 2023 г. са извършени на база разработени Стратегически план за дейността по вътрешен одит в МФ за периода 2023-2025 г. и Годишен план за дейността по вътрешен одит в МФ за 2023 г., утвърдени от министъра на финансите. Годишният план за 2023 г. е актуализиран със заповед на министъра на финансите № ЗМФ-324/25.04.2023 г., като е включен одитен ангажимент за консултиране № ОА-2316/К с цел „Подпомагане на дирекция „Национален фонд“, чрез изразяване на мнение (становище) по процедурите за осъществяване на последващ контрол на документи и процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП, във връзка с инвестиция С4.14 „Цифрова трансформация на електропреносната мрежа“ по ПВУ и оперативно споразумение № СПОР-1/03.01.2023 г.“. На основание цитираната заповед, от годишния план за 2023 г. отпада одитен ангажимент за даване на увереност № ОА-2312/У с цел „Преглед и анализ на процеса по сертифициране на разходите по Европейските структурни и инвестиционни фондове, осъществяван в рамките на дирекция „Национален фонд“. Със заповед на министъра на финансите № ЗМФ-487/07.07.2023 г. в Годишният план за 2023 г. е добавен одитен ангажимент за консултиране № ОА-2317/К с цел „Преглед и изразяване на становище относно прилаганите от дирекция „Съдебна защита“ контролни дейности във връзка с осъществяването на процесуално представителство на държавата, по международни арбитражни дела за периода 2019 г. – юни 2023 г., както и относно плащанията към страните по делата за съответния период.“.
- Извършване на одитни ангажименти за даване на увереност и консултиране на структурни звена, програми, дейности и процеси в МФ, включително финансираните със средства от Европейския съюз. Осъществяване на вътрешен одит на организациите, чиито ръководители са разпоредители с бюджет от по-ниска степен, в които няма звено за вътрешен одит.
 - В периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. са извършени и докладвани 10 одитни ангажименти, в т.ч. 6 одитни ангажименти за даване на увереност и 4 одитни ангажимента за консултиране.
- Извършване на одитни ангажименти по инициатива на първостепенния разпоредител с бюджет, съответно на органа, който упражнява правата на собственост в капитала, на организации и юридически лица в неговата система и когато в тях има звено за вътрешен одит.

- В периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. не е извършван одитен ангажимент в организация или юридическо лице в системата на МФ, в които има изградено звено за вътрешен одит.
- Предоставяне на независима и обективна оценка за адекватността и ефективността на системите за финансово управление, вкл. и по отношение усвояването на средствата от Европейския съюз.
 - В Годишния доклад за дейността по вътрешен одит, осъществена в Министерството на финансите през 2022 г. е представена оценка за състоянието на системите за финансово управление и контрол.
- Даване на препоръки за подобряване на дейността на одитираните структури, програми и/или процеси.
 - В резултат на извършените одитни ангажименти, за подобряване на дейността на одитираните структури са дадени общо 12 препоръки, от които 4 с високо ниво на риск, 5 със средно ниво на риск и 3 с ниско ниво на риск.
- Изготвяне и представяне на министъра на финансите и на одитния комитет годишен доклад за дейността по вътрешен одит в Министерство на финансите, във връзка с чл. 40, ал. 2 от ЗВОПС.
 - На основание чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗВОПС е изготвен и представен на министъра на финансите и на одитния комитет Годишен доклад за дейността по вътрешен одит, осъществена в Министерство на финансите през 2022 г. Годишният доклад е приет с решение на одитния комитет и е представен на министъра на финансите с докладна записка изх. № 93-26-37/28.02.2023 г.
- Изготвяне и представяне на министъра на финансите на обобщен доклад, съдържащ информация от годишните доклади на звената за вътрешен одит на второстепенните разпоредители, търговските дружества и държавните предприятия към МФ, във връзка с чл. 40, ал. 4 от ЗВОПС.
 - На основание чл. 40, ал. 4 от ЗВОПС е изготвен и представен на министъра на финансите Обобщен годишен доклад за 2022 г., който съдържа обобщена информация за цялостната дейност по вътрешен одит, осъществявана в системата на МФ. Докладът е представен на министъра на финансите с докладна записка изх. № 93-26-37/28.02.2023 г.

❖ **Инспекторат – административен контрол**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Извършване на планови и извънпланови проверки на структури, дейности и процеси в министерството и в административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През 2023 г. от Инспектората на Министерството на финансите (МФ) са извършени общо 26 проверки, от които 23 заложи в Годишния план за дейността на Инспектората на МФ за 2023 г., 1 извънпланова проверка по сигнал, както и 2 проверки, възложени със заповеди на министъра на финансите.

Със заповеди на министъра на финансите по конкретен повод са възложени:

- Проверка в МФ относно осъществен от служители на министерството достъп, разпространение и разкриване на информация в документ. Резултатите от проверката са обективирани в доклад до министъра на финансите, в който се съдържа препоръка за извършване на анализ на въведените мерки и контроли по отношение на информационните активи на министерството с оглед ограничаване на риска, свързан

с достъпа, разпространението и разкриването на информация. В резултат от препоръката са актуализирани действащи вътрешноведомствени актове.

- Проверка на дейностите по възникване, изменение и прекратяване на служебни и трудово правоотношения в ИА ОСЕС през периода от 24.08.2022 г. до 31.12.2022 г., по повод доклад от изпълнителния директор на ИА ОСЕС. Резултатите от проверката са обективирани в доклад до министъра на финансите.
- Извършване на оценка на корупционния риск и предлагане на мерки за ограничаването му.

В Годишния план за дейността на Инспектората на МФ за 2023 г. е планирано след приемане на Методологията по чл. 32, ал. 1, т. 6 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) да бъде извършена оценка на корупционния риск в дирекция в МФ.

През 2023 г. от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество не е приета Методологията и в тази връзка през отчетния период не е извършена оценка на корупционния риск.

- Извършване на проверки за спазването на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове за организацията на работа от служителите на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През 2023 г. изпълнението на функцията на Инспектората на МФ е обезпечено с извършването на следните проверки:

- Проверки на организацията на работа и извършваната дейност по изпълнение на Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. в Агенцията по обществени поръчки (АОП), Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) и ИА ОСЕС. Извършените проверки в трите административни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството са обективирани в доклади до министъра на финансите – 2 броя;
- Проверка на дейностите в АОП, свързани с изготвяне на Антикоруptionния план за 2022 г. и отчитане изпълнението на антикорупционните мерки, заложи в него – 1 брой;
- Проверка за спазване и изпълнение на предписанията и препоръките, дадени от външни контролни органи при извършени от тях проверки в МФ през 2023 г. – 1 брой;
- Проверка на дейността по регистриране и разглеждане на искания за достъп до обществена информация в АДФИ през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. – 1 брой;
- Проверка за спазване изискванията на Наредбата за административното обслужване в АОП през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. – 1 брой;
- Проверка за спазване разпоредбите на Наредбата за командировките в страната в ИА ОСЕС през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. – 1 брой;
- Проверки на декларациите за несъвместимост по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ и за изпълнение на задължението за подаване в срок един месец от заемане на длъжността на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в МФ – 14 броя;
- Контролни действия по отношение на подадените декларации по чл. 49, ал. 1 от ЗПК от лицата, попадащи в обхвата закона – 1 брой;

- Проверка за изпълнение на задължението за подаване в срок до 15 май на декларацията за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ, в МФ през 2023 г. – 1 брой.

Проверките са включени в общия брой на извършените планови проверки.

- Събиране и анализиране на информация и извършване на проверки по своя инициатива за установяване на нарушения, възможни прояви на корупция и неефективна работа на администрацията, както и извършване на проверки по сигнали за корупционно нарушение от страна на служители от министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През 2023 г. не са извършвани проверки по инициатива на Инспектората на МФ въз основа на събрана и анализирана информация за възможни прояви на корупция и неефективна работа на администрацията.

- Извършване на проверки по сигнали и предложения срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През 2023 г. от Инспектората на МФ са предприети действия по 39 сигнали, от които 38 са постъпили през 2023 г. и 1 сигнал, постъпил в края на 2022 г. До края на отчетния период е приключила дейността по 34 сигнала, а работата по 5 сигнала продължава през 2024 г.

Предприетите действия по приключените 34 сигнала, са както следва:

- извършена е проверка по сигнал, съдържащ твърдения за незаконни или неправилни действия – 1 брой;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и на основание чл. 112, предложение първо от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), сигналът е препратен на компетентния орган, за което е уведомен и подателя – 23 броя;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и на основание чл. 112, предложение второ от АПК сигналът не е разглеждан – 3 броя;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и на основание чл. 124, ал. 1 от АПК сигналът не е разглеждан, за което е уведомен подателя – 3 броя;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите и на основание чл. 111, ал. 4, предложение първо от АПК сигналът не е разглеждан – 1 брой;

- изготвена е докладна записка до министъра на финансите с предложение да не се разглежда сигнала, тъй като са налице условията по чл. 32, ал. 5 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи. Предложението е прието, за което е уведомен подателя – 3 броя.

- Даване на предложения до министъра на финансите за образуване на дисциплинарни производства при констатирани нарушения на служебните задължения, както и на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.

В докладите до министъра на финансите, изготвени в резултат от извършените проверки през отчетния период, не са давани предложения за образуване на дисциплинарни производства.

- Съставяне на актове за установяване на административни нарушения, когато е предвидено в закон, при констатирани нарушения от страна на служителите от

министерството и от административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период е съставен акт за установяване на административно нарушение – 1 брой.

➤ Осъществяване на контрол и извършване на проверки по ЗПКОНПИ.

- Проверки на декларациите за несъвместимост по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ и за изпълнение на задължението за подаване в срок един месец от заемане на длъжността на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в МФ – общо 14 броя;

Със заповед № ЗМФ-139/09.02.2023 г. на министъра на финансите е възложено посочените проверки и контрола по т. III.3. и по т. III.4. от Годишния план за дейността на Инспектората за 2023 г. да се извършват ежеседмично, а резултатите от тях да бъдат представяни в ежемесечни доклади.

При извършените проверки през отчетния период са проверени 86 броя декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ – 62 броя;
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 13 броя;
- лица, заемащи висша публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1 от ЗПКОНПИ – 11 броя.

При извършените проверки през отчетния период са проверени 79 броя декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ – 66 броя;
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 13 броя.
- Контролни действия по отношение на подадените декларации по чл. 49, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК) от лицата, попадащи в обхвата на закона – 1 брой.

Извършените контролни действия са по отношение на 4 броя декларации по чл. 49, ал. 1, т. 1 от ЗПК, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПК – 3 броя;
- лица, заемащи висша публична длъжност по смисъла на чл. 6, ал. 1 от ЗПК – 1 брой.

При извършените контролни действия е проверена 1 декларация по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПК, подадена от:

- лице по § 2, ал. 1, т. 1 от ЗПК – 1 брой.
- Проверка за изпълнение на задължението за подаване в срок до 15 май на декларацията за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в Министерството на финансите през 2023 г. – 1 брой.

Проверени са 512 броя ежегодни декларации, подадени от:

- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 1 и т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ – 509 броя;
- лица по смисъла на § 2, ал. 1, т. 2 от ДР на ЗПКОНПИ, определени от министъра на финансите като представители на държавата в органите на управление или контрол в търговските дружества с пряко държавно участие в капитала, в които министърът на финансите упражнява правата на държавата – 3 броя.

Проверките са включени в общия брой на извършените планови проверки.

- Участие в разработването на проекти и даване на предложения за нови или за изменения на вътрешноведомствени актове, регламентиращи организацията на работа и дейността на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

В докладите от извършени проверки са направени общо 10 препоръки, от които 1 за актуализация на действащи вътрешноведомствени актове и 9 относно организацията на работата и извършваните дейности. Копия от докладите с одобрените от министъра на финансите препоръки са изпратени на ръководителите на проверяваните структури за изпълнение.

- Изпращане на сигнали до органите на прокуратурата, когато при проверки са установени данни за извършено престъпление от страна на служители на министерството и на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период не са изпращани сигнали до органите на прокуратурата, в резултат на извършени от Инспектората проверки.

- Извършване на проверки по предоставянето на административни услуги.

Извършена е проверка за спазване изискванията на Наредбата за административното обслужване в АОП през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. – 1 брой.

Проверката е включена в общия брой на извършените проверки.

- Осъществяване и на други дейности, свързани с административния контрол, произтичащи от нормативни актове или възложени от министъра на финансите.

- В изпълнение на „Насоките за съставянето на антикорупционни планове, тяхното съдържание и одобряването им“ (Насоките), приети от Националния съвет по антикорупционни политики на 02.02.2018 г., изменени и допълнени на 21.01.2021 г., от Инспектората на МФ са извършени следните дейности:

- изготвен е Годишен отчет за изпълнението на Антикорупционния план на МФ за 2022 г. Същият е публикуван в рубрика „Антикорупция“ на интернет страницата на министерството;

- изготвен е Антикорупционен план на МФ за 2023 г. Планът е публикуван в рубрика „Антикорупция“ на интернет страницата на министерството;

- изготвен е Шестмесечен отчет за изпълнението на Антикорупционния план на Министерството на финансите за 2023 г., който е публикуван на интернет страницата на министерството;

- администрирани са процесите и дейностите в МФ във връзка с докладването от страна на директорите на дирекции в МФ на заместник-министъра на финансите, отговорен за координацията на антикорупционните мерки в МФ относно изпълнението на антикорупционните мерки от плана;

- Изготвен е Отчетен доклад за дейността на Инспектората на МФ по чл. 46 от Закона за администрацията за 2022 година. В изпълнение на чл. 20, ал. 3 от НСМЧИРНОДВСКО, на интернет страницата на МФ е публикувана Информация за дейността на Инспектората на Министерството на финансите през 2022 г.;

- Служители от Инспектората на МФ са взели участие в междуведомствена работна група, създадена в изпълнение на Заповед № Р-150/24.08.2023 г. на министър-председателя за разработване на актуализирана стратегия за превенция

и противодействие на корупцията 2021-2027 и пътна карта за изпълнението на Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията 2021–2027;

- Служител на Инспектората на МФ е взел участие като представител на министерството в работна група, сформирана в изпълнение на Заповед № ЛС-13-19/19.02.2021 г. на министъра на правосъдието, със задача да проучи добрите европейски практики и да изготви концепция за регулация на лобизма в съответствие с препоръки и стандарти на ЕК, Препоръка СМ/Rec(2017)2 на Комитета на министрите на Съвета на Европа към държавите членки относно правната уредба на лобистките дейности в контекста на публичното вземане на решения, която да послужи като основа за изготвяне на законопроект, и да организира провеждането на обществени консултации по концепцията;
- Дейности, свързани с подаване на сигнали и последващи действия по тях в МФ по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН):
 - изготвени са „Правила за вътрешно подаване на сигнали и за последващи действия по тях в Министерството на финансите по Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения“, които са публикувани на интернет и интранет страниците на министерството;
 - изготвена е „Информация относно условията и реда за подаване на сигнали по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения в Министерство на финансите“, които са публикувани на интернет и интранет страниците на министерството;
 - осигурена е възможност за вътрешно подаване на сигнали по смисъла на ЗЗЛПСПОИН, като за целта е създадена електронна поща: wb@minfin.bg за получаване и изпращане на съобщения;
 - изготвени са заповеди на министъра на финансите за определяне на реда за водене на регистъра по чл. 18 от ЗЗЛПСПОИН в МФ;
 - определените със заповеди на министъра на финансите служители от Инспектората на МФ да разглеждат постъпили сигнали по раздел I на глава втора от ЗЗЛПСПОИН са предприели действия по общо 6 сигнала, постъпили по вътрешен и външен канал.
- В изпълнение на Стратегията за управление на риска в МФ е изготвен Риск-регистър на Инспектората на МФ за 2023 г.
- Изготвен е Годишен план за дейността на Инспектората на МФ за 2024 г.;
- Давани са становища по проекти на нормативни и вътрешноведомствени актове, изготвяни са докладни записки, служебни бележки, писма, справки и други по въпроси от функционалната компетентност на Инспектората
- Служителите от Инспектората са участвали в обучения, организирани от Института по публична администрация.

❖ *Административно обслужване*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През 2023 г. своевременно бяха приети, регистрирани, сканирани и предадени/насочени по предназначение 35 709 входящи документи и 31 184 изходящи документи.

- В съответствие с Вътрешните правила за организацията на електронния и хартиен документооборот и контрола по изпълнение на задачите в Министерството на финансите бяха създадени, съгласувани, подписани и официализирани чрез уеб-базираната административна информационна система „е-Документооборот“ 26 104 електронно подписани документа.
- В Центъра за административно обслужване на министерството бързо и качествено бяха обслужени граждани и представители на организации, като бяха приети и регистрирани 113 сигнала и 433 заявления във връзка с предоставяне от страна на Министерството на финансите на административни услуги и законен интерес за физическо или юридическо лице, който се дава по силата на нормативен акт или е свързан с издаване на административен акт.
- Бяха актуализирани Вътрешните правила за организацията на административното обслужване в Министерството на финансите в съответствие с промените в Закона за електронното управление, изменения и допълнения на Административнопроцесуалния кодекс и Закона за достъп до обществена информация.
- Бяха актуализирани Вътрешните правила за организацията на електронния и хартиен документооборот и контрола по изпълнението на задачите в Министерството на финансите, свързани с дейности по административно обслужване на Института за анализи и прогнози, в съответствие със Споразумение между Министерството на финансите и института.
- В Министерството на финансите постъпиха 80 заявления за достъп до обществена информация. В законоустановения 14-дневен срок бяха издадени 38 решения за предоставяне на достъп до обществена информация, вкл. 2 решения по постъпили заявления в края на 2022 г. Едно решение за предоставяне на достъп до обществена информация е издадено след удължаване на срока поради искане съгласието на 3-то лице. Има издадени три решения за отказ за достъп до информация. На основание чл. 32 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) 18 заявления бяха изпратени по компетентност. По 21 заявления заявителите бяха уведомени с писмо за липса на исканата обществена информация.
- Осъществена беше ефективна координация на дейностите при подготовката и съгласуването на 151 доклада на министъра на финансите по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, както и при внасянето на 183 доклада на министъра на финансите за заседание на Министерския съвет.
- Осъществена беше ефективна координация на дейностите при съгласуването на 1 624 доклада на членове на Министерския съвет по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и на 11 206 съгласувателни писма, становища и служебни бележки.
- Своевременно бяха подготвени материалите за 57 заседания на Министерския съвет и по електронен път беше предоставена информация на административните звена в министерството и за приетите правителствени документи (355 постановления, 945 решения, 69 протоколни решения и 7 разпореждания).
- Текущото и архивно съхранение на документацията в министерството беше извършено съгласно Закона за Националния архивен фонд, нормативните актове по неговото прилагане и Номенклатурата на делата.

Конкретните резултати от предоставянето на продукта/услугата са отчетени в таблицата с целевите стойности.

❖ Финансово-счетоводни дейности

Финансово-счетоводни дейности включват операции по планиране, изготвяне, изпълнение и отчитане на бюджета, както и изпълнение на разпоредбите на Закона за публичните финанси и на задълженията по Закона за счетоводството.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

През отчетния период до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение са изготвени прогнозни разчети за първите шест месеца на 2023 г. на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо на администрация на министерството и консолидирани прогнозни разчети за първите шест месеца на 2023 г. на бюджета на Министерството на финансите за 2023 г., включващо бюджетите на административните структури, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството. Изготвени са актуализирани прогнозни разчети за 2023 г., по месеци, на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо на база месечни отчетни данни за 2023 г.

След приемане на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение са утвърдени бюджета на министерството и бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството по области на политики и бюджетни програми от програмния бюджет на Министерство на финансите за 2023 г., по видове приходи, разходи, бюджетни взаимоотношения (трансфери) и бюджетно салдо, в т.ч. максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2023 г. и на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2023 г.

През отчетния период е изготвено месечно разпределение на бюджета на администрация на министерството и консолидирано месечно разпределение на бюджета на Министерството на финансите за 2023 г., включващо бюджетите на административните структури, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството. Изготвено е актуализирано месечно разпределение на бюджета на администрация на министерството и консолидираното месечно разпределение на бюджета на Министерството на финансите на база месечни отчетни данни за 2023 г.

През отчетния период са изготвени ежемесечните заявки за лимит за плащания на администрация на министерството и консолидирани ежемесечните заявки за лимит за плащания на Министерството на финансите, включващи лимитите за плащания на административните структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството.

През отчетния период е изготвен и утвърден разчет на средствата за капиталови разходи на Министерството на финансите за 2023 г., в това число на администрация на министерството. През отчетния период е изготвен отчет на средствата за капиталови разходи и трансфери на Министерството на финансите, в това число на администрация на министерството за 2022 г., първо второ и трето тримесечие на 2023 г.

През периода е изготвена необходимата информация относно планиране и отчитане на разходите в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии (текущи и капиталови разходи) на Министерството на финансите съгласно Задължителните разпореджения за предварително съгласуване на

разходите на административните органи в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии в рамките на бюджетния процес.

През отчетния период са изготвени годишен финансов отчет Министерството на финансите за 2022 г., ежемесечни отчети на администрацията на министерството и консолидираните финансови отчети на Министерството на финансите за 2023 г. Извършвано е счетоводно и касово обслужване на структурните звена в администрацията на министерството.

Давани са насоки на второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на министерството относно:

- планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджета на Министерството на финансите;
- съдържанието, реда и сроковете за представяне на заявките за ежемесечните лимити за плащания и друга информация за 2023 г.;
- изготвянето и представянето на месечните, тримесечните и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства;
- формата, съдържанието и сроковете за съставянето и представянето на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми през 2023 г.;
- изготвянето и представянето на отчета за изпълнението на програмния бюджет на МФ за 2022 г. и полугодieto за 2023 г.;
- изготвянето и представянето на тримесечните оборотни ведомости през 2023 г. и годишна оборотна ведомост и баланс за 2022 г.

През отчетния период беше разработен и представен актуализиран проектобюджет на Министерството на финансите за 2023 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2024 и 2025 г. Актуализираният проектобюджет за 2023 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2024 и 2025 г. са разработени на база утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. бюджетни параметри, като са взети под внимание бюджетните ефекти от приетите с ПМС 497 от 2022 г. изменения в размера на минималната работна заплата, извършените структурни и/или предвидени промени, но неосъществени към 31.12.2022 г. по РМС № 892 от 2021 г., както и са отчетени влезли в сила нормативни актове или други актове на Министерския съвет за които са одобрени бюджетни финансираия за 2023 г.

Във връзка с писмо на министъра на финансите относно предоставяне на параметрите и допусканията, при които е разработена общата рамка на Бюджет 2023, и предложение за основни параметри по проектобюджета на Министерството на финансите за 2023 г., в т.ч. за изменения на конкретни показатели, както и таван на разходите по бюджетната прогноза за периода 2024-2025 г. е разработен проектобюджет за 2023 г. и актуализирана бюджетна прогноза за периода 2024 и 2025 г. на Министерството на финансите.

Разработена е бюджетната прогноза на Министерство на финансите за периода 2024 - 2026 г., на база основните допускания, таваните на разходите и други параметри, включени в Решение № 268 на Министерския съвет от 2022 г. за одобряване Средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., както и при отчитане на актуализираните разчети по проектобюджета за 2023 г. съгласно писмо на Министерството на финансите № 91-00-40/13.01.2023 г. Разчетите за 2023 г. се базират на утвърдените със ЗДБРБ за 2022 г. бюджетни параметри. При разработване на бюджетната прогноза са взети са предвид и е отчетено въздействието на еднократни разходи, осигурени по бюджета за 2022 г., както и за следващи години; действащата към момента нормативна уредба при непроменени политики; утвърдената класификация на

областите на политики и бюджетни програми; одобрения размер на разходите за персонал за 2022 г., и влезлите в сила нормативни актове, свързани с промени на разходите за персонал; уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи, включени в бюджета на съответния ВРБ за текущата година; всички настъпили промени в нормативната уредба при съобразяване с актуалната макроикономическа прогноза; промени по администрирани разходни параграфи, свързани с демографски процеси и/или с промяна на критерии/изисквания за достъп до подпомагане и/или услуги, стандарти и др.; инвестиционни проекти, за които няма готовност за стартиране/реализиране (в пълен обем) през 2023 г. и следващите години; рискове и възможности за спиране или отлагане на осъществяването на проекти от 2023 г. за следващ период както за сметка на национално, така и за сметка на европейско финансиране.

В изпълнение на указания на министъра на финансите на вторият етап от бюджетната процедура за 2024 г. е изготвен и представен проектобюджет за 2024 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2025 и 2026 г. на Министерството на финансите, който е разработен на база одобрените бюджетни параметри със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., без еднократните разходи за 2023 г., в т.ч. и одобрения размер на разходите за персонал за 2023 г.; основните допускания, таваните на разходите/бюджетните взаимоотношения и други параметри, включени в РМС № 459 от 2023 г.; утвърдената класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми; действащата към момента нормативна уредба; мерките, адресиращи препоръката на Съвета на Европейския съюз от 14 юли 2023 г. относно Националната програма за реформи на България за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за (2023–2026), доколкото същите не са нови и/или актуализирани мерки, изискващи/предполагащи промени в изпълняваните към момента политики.

В проектобюджета за 2024 г. и актуализираната бюджетна прогноза за 2025 и 2026 г. в програмен формат на Министерството на финансите са отразени предоставените с писмо на министъра на финансите параметри по проектобюджета на Министерството на финансите за 2024 г., в т.ч. изменения на конкретни показатели, както и таван на разходите по бюджетната прогноза за периода 2025-2026 г.

През отчетният период беше изготвен отчет за изпълнението на програмния бюджет на Министерството на финансите за 2022 г. и за полугодieto на 2023 г.

В изпълнение на Заповед № ОД-04-01-043/24.04.2023 г. на заместник председателя на Сметната палата през отчетния период е извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерство на финансите за 2022 г. От получения Одитен доклад № 0400104323 е видно, че годишният финансов отчет за 2022 г. на МФ не изисква модификация на одитното мнение на Сметната палата.

През отчетния период в Министерството на финансите са отчетени разходи по 2 (две) бюджетни линии (финансов план) по Оперативна програма „Добро управление“, по 1 (един) административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, по 1 (една) инвестиция по Плана за възстановяване и устойчивост на Република България и по 2 (две) бюджетни линии по Програма „Техническа помощ“, както следва:

- Договор № № BG05SFOP001-4.006-0004-CO1 от 12.01.2022 г. с наименование „Финансова подкрепа за дирекция „Национален фонд“ за изпълнение на функциите на Сертифициращия орган и Счетоводен орган по ЕСИФ в периода 2022-2023 г.“;

- Бюджетна линия № BG05SFOP001-4.006-0001 от 09.12.2021 г. с наименование „Повишаване на ефективността и ефикасността на ЦКЗ 2022 г.“;
- Административен договор № BG05M9OP001-1.096-0015-CO1 от 14.06.2021 г. с наименование „Създаване на условия за по-доброто съвместяване на професионалния с личния живот на служителите на Министерството на финансите чрез осигуряване на почасова грижа за децата им на работното място“;
- Инвестиция № 11 (C10.I11) от ПВУ с наименование „Осигуряване на адекватна информационна и административна среда за изпълнение на Плана за възстановяване и устойчивост“;
- Бюджетна линия № BG16RFTA001-1.005 от 01.11.2023 г. с наименование „Повисока добавена стойност на системата за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление“;
- Бюджетна линия № BG16RFTA001-1.004 от 01.11.2023 г. с наименование „Ефективна координация при изпълнение на политиката на сближаване в България“.

През отчетния период са отчетени разходи по Програма „Техническа помощ и фонд за двустранни отношения на национално ниво“ по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ ЕИП) по Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014 - 2021 г. и по Програма „Швейцарско - българска програма за сътрудничество“.

Разходите по тях са отчетени своевременно, съгласно указания на дирекция „Държавно съкровище“ ДДС № 6/2008 г., ДДС № 1/2015 г., вкл. и указанията за изготвянето и представянето на месечните, тримесечните и годишни финансови отчети.

❖ **Стопанско обслужване**

Стопанското обслужване включва дейности по планиране, организиране и осъществяване снабдяването на Министерството на финансите с машини и съоръжения, резервни части, инвентар, организационна техника, консумативни материали и обзавеждане, правилното и ефективно използване, стопанисване и управление на собствеността на министерството, на автомобилния парк, почивната база на министерството и телекомуникационната мрежа. Включени са и дейностите по организирането, ръководството и защитата при бедствия и извънредни ситуации.

В областта на стопанското обслужване се отчита и степента на изпълнение на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка, тъй като звеното, което ги осъществява е ситуирано в отдел „Стопански дейности“.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Организиране и осъществяване снабдяването с машини и съоръжения, резервни части, инвентар, организационна техника, консумативни материали и обзавеждане.
 - Извършване на постоянен и качествен процес по осъществяването на актуален автоматизиран контрол на заявените и предоставени материални средства, офис техника и консумативи за канцеларска, автомобилна, организационна и друга техника, осигуряващи протичане на нормална ежедневна дейност на администрацията и останалите звена от министерството, съгласно сключените договори за поддръжка и осигуряване;
 - В изпълнение на вътрешните правила за дейността на отдел „Стопански дейности“ се осъществява текущ контрол на договорите касаещи доставката и поддръжката на стоково-материални ценности, като за всеки договор е създадено

електронно досие от отговорните за осъществяване на текущ контрол и приемане резултатите от изпълнението им служители. Стриктно се проследяват сроковете по договорните взаимоотношения с цел предприемането на необходимите и съпътстващи действия преди изтичането на края на действащите договори, съгласно нормативната уредба;

- Регулярно актуализиране на данните (количества/стойност) с цел упражняване на контрол по доставките на заявените офис-консумативи, канцеларско оборудване за копирна, размножителна, разпечатваща и др. техника за нуждите на администрацията;
 - Извършване на ежемесечна профилактика, поддръжка и ремонт на инсталациите и съоръженията в сградите на Министерството на финансите. Дейностите се осъществяват от външни изпълнители по сключени договори в резултат на проведени обществени поръчки;
 - През отчетния период са изпълнявани функционални задължения, като се демонстрира непрекъснато желание и стремеж за подобряване ефективността и качеството на работа при строго спазване на разхода на финансови средства, за модернизиране и поддръжка на материално-техническата база, автомобилната и друга техника на министерството.
- Правилното използване, стопанисване и ефективно управление на собствеността на министерството.
- Поддържане на актуална информация в електронни справки за недвижимите имоти, публична и частна държавна собственост, предоставени за управление на министерството;
 - Заплатени са задълженията за данък върху недвижимите имоти и такса за битови отпадъци за недвижимите имоти, предоставени за ползване на Министерството на финансите.
- Оптимизиране разходите по поддръжка на собствеността.
- През отчетния период продължи работата по стриктното следене и контрол по спазването на сключените договори с външни фирми, с цел оптимизиране на разходите, касаещи поддръжката на собствеността на министерството и подобряване качеството на услугите. Извършва се непрекъснат текущ контрол по изпълнението на сключените договори.
- В рамките на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка са изпълнени следните мероприятия:
- В министерството е организирано и се води непрекъснато денонощно оперативно дежурство за оповестяване при привеждане в готовност за работа във военно време и за ранно оповестяване при бедствия и извънредни ситуации. Ежемесечно се планират и се провеждат целеви тренировки за повишаване подготовката на оперативните дежурни, а два пъти в годината се провеждат и съвместни тренировки със служителите от дирекция „Информационни системи“, определени за действия при извънредни ситуации в комуникационните и информационни центрове на МФ;
 - Беше изискана информация от ВРБ с цел актуализиране предложенията за длъжностите, изпълнявани от запасни и на техника-запас по типове и видове съгласно Националната класификация за професиите и длъжностите (НКДП), определени за безусловно отсрочване през периода 2024-2025 г., които бяха обобщени с тези на МФ и изпратени на Министерство на отбраната;

- Беше взето участие в три-дневна междуведомствена Национална работна среща на тема: „Развитие на системата на отбранително-мобилизационната подготовка (ОМП) на страната“, организирана от Министерство на отбраната, съгласно Указания на Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерски съвет за дейностите по ОМП през 2023 г.;
 - Беше сключено Споразумение № СПОР – 53 от 10.07.2023 г. между Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ и Министерството на електронното управление от една страна и МФ от друга страна за безвъзмездно ползване на помещения в съобщителен обект със специално предназначение;
 - Беше взето участие в съвместна комплексна тренировка по оповестяване чрез КИС на Въоръжените сили, Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация за нуждите на националната сигурност и ведомствените КИС на държавните органи и институции за управление на страната;
 - Беше взето участие в оперативна тренировка за изпълнение на План за използване на Интегрираната комуникационно-информационна система (ИКИС) на страната и въоръжените сили при извънредно положение, военно положение или положение на война - U 1 и U 4.
- За ограничаване на вредните последици за МФ от бедствия и извънредни ситуации и за осигуряване на безопасни условия на работа в МФ се организират и провеждат следните дейности:
- Участие в тренировките по оповестяване чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт с участие на включените в групите за оповестяване при бедствия служители;
 - Беше изготвен нов План за защита при бедствия на МФ, утвърден със заповед на министъра на финансите;
 - Противопожарните средства и съоръжения се поддържат в техническа изправност и достатъчна наличност. Беше извършена годишна техническа проверка на пожарогасителите и на вътрешните противопожарни инсталации;
 - Подсградното защитно съоръжение се поддържа в изправно експлоатационно състояние, като беше подменена остарялата осветителна инсталация;
 - Поддържа се добро ниво на готовност на служителите за действия при извънредни ситуации посредством организиране и провеждане на тренировки за евакуация;
 - Своевременно се обновяват и опресняват медикаментите и медицинските материали в аптечките за използване при оказване на долекарска помощ.
- Осигуряване охраната и спазването на пропускателния режим в сградите на администрацията на Министерство на финансите.
- Стриктно се спазват въведените Вътрешни правила за пропускателния режим в сградите на Министерството на финансите, като дейността се изпълнява от външна фирма.
- Ръководство, организиране и контрол на автомобилния парк, техническото му обслужване и ремонт.
- Извършва се постоянна инспекция на МПС, собственост на МФ, както и контрол на сервизните книжки. Стриктно се спазват утвърдените вътрешни правила,

регламентиращи реда за използване и поддръжка на автомобилния парк на Министерството на финансите;

- Извършва се непрекъснато систематизиране и актуализиране на информацията в регистрите за ползване и съхранение на автомобилите, собственост на Министерството на финансите;
 - През отчетния период непрекъснато се следи за техническото състояние на всички автомобили и се извършиха необходимите ремонти.
- Поддръжка, експлоатация и правен статут на почивните бази на министерството.
- През отчетния период продължи работата по поддръжане и експлоатация на единствената и функционираща почивна станция на министерството – база „Гюлечица“, находяща се в село Говедарци, община Самоков;
 - Правилата за ползване на почивната станция са подробно описани във Вътрешните правила за дейностите по стопанисване и управление на собствеността, осигуряване с дълготрайни активи и материали и техническо обслужване на служителите в Министерството на финансите, реда за ползване на почивна станция „Гюлечица“ и библиотеката на министерството, както и контрола на сключените договори.

❖ *Инвестиционна дейност*

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- През отчетния период, за поддръжка на сградите в управление на министерството и изградените в тях инсталации, са изпълнявани дейности по действащ договор с предмет: „Извършване на строително-ремонтни работи в сгради на МФ“ (текущи ремонти и освежаване на работни помещения и зали на първия и втори етаж в сградата на министерството на ул. „Г. С. Раковски“ № 102, отстранявани са възникнали аварии и повреди);
- С оглед осигуряване на редовна поддръжка на сградния фонд на министерството, след изтичане на срока на горесцитирания договор е сключен нов договор по Закона за обществените поръчки със същия предмет „Извършване на строително-ремонтни работи в сгради на МФ“. Започнат е ремонт за освежаване на работните помещения в сградата на „Аксаков“ № 1, които с РМС 774/ 02.11.2023 г. са отнети от Института по публична администрация и са предоставени за управление на министерството;
- Осъществявани са ежемесечно и/или тримесечно профилактично обслужване и гаранционна и/или извънгаранционна поддръжка на сградните инсталации в Министерството на финансите;
- Упражняван е текущ контрол при изпълнението на договорите за обслужване, профилактика и гаранционна/извънгаранционна поддръжка на стари и ново изградени системи и инсталации в сградите на МФ;
- Осигурявано е участие в състава на всяка от комисиите, назначени със заповеди на възложителя, за разглеждане, оценка и класиране на постъпилите оферти за провеждани обществени поръчки за доставки, услуги и строителство по реда на ЗОП.

❖ *Обществени поръчки*

Подготовката и провеждането на обществените поръчки за нуждите на Министерство на финансите включват следните дейности:

- прогнозиране и планиране на нуждите от възлагане, включително за установяване на датите, към които трябва да са налице действащи договори за обществени поръчки;
- планиране провеждането на поръчките, отчитайки времето за подготовката и провеждането им и сключване на договорите;
- своевременно изпращане за публикуване в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП)/ Софтуера за електронно възлагане на обществени поръчки (СЕВОП) на относимите към всяка поръчка документи;
- получаване и съхраняване на заявления за участие и оферти, вкл. при електронни поръчки, провеждани чрез ЦАИС ЕОП или СЕВОП;
- разглеждане и оценка на офертите/провеждане на преговори;
- организиране сключването на договори;
- документирание на всеки етап от цикъла на обществените поръчки и поддържане на досие за всяка обществена поръчка;
- архивиране на документите, свързани с управлението на цикъла на обществените поръчки;
- поддържане на профила на купувача;
- изготвяне на обобщена информация по чл. 230, ал. 1, т. 7 от ЗОП за всички разходвани средства за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 4, 6 и 8 от закона за всяка година;
- въвеждане на данни за договори в ИС РМС – Плащания, в изпълнение на РМС № 592/21.08.2018 г.;
- проверка за законосъобразност и издаване на контролни листа, преди стартиране на обществените поръчки, преди сключване и/или изменение на договори.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

За периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г. за нуждите на Министерството на финансите са стартирани 26 (двадесет и шест) обществени поръчки, както следва:

- 4 (четири) открити процедури (по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП);
- 8 (осем) поръчки чрез събиране на оферти с обява (по чл. 20, ал. 3 от ЗОП);
- 4 (четири) публични състезания (по чл. 18, ал. 1, т. 12 от ЗОП);
- 9 (девет) поръчки по реда на чл. 82, ал. 3 и ал. 1 от ЗОП;
- 1 (една) процедура на договаряне без публикуване на обявление за поръчка (по реда на чл. 79, ал. 1, т. 3, б. „в“ от ЗОП).

В Профила на купувача на Министерството на финансите са публикувани 8 (осем) обявления за доброволна прозрачност.

През посочения период в резултат на проведени обществени поръчки са сключени 21 (двадесет и един) договора на обща стойност 2 569 306,20 лв. (без ДДС). Сключени са 10 (десет) допълнителни споразумения към действащи договори, сключени след проведени поръчки по реда на ЗОП.

По реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП са сключени договори на приблизителна стойност 402 100 лв. (без ДДС).

Обществените поръчки са проведени при спазване на изискванията на нормативната уредба на Закона за обществените поръчки и Правилника за прилагането му, чрез ЦАИС ЕОП, при осигуряване на пълна прозрачност и публичност. Не са депозиран жалби по процедури на Министерството на финансите.

В изпълнение на чл. 230, ал. 4 от ЗОП, своевременно е изготвена и изпратена обобщената информация по чл. 230, ал. 1, т. 7 от ЗОП, публикувана на Профила на купувача на Министерството на финансите на 16.03.2023 г. На Портала за отворени данни е публикуван График за възлагане на обществените поръчки на Министерство на финансите през 2023 г., както и Ревизиран график за възлагане на обществени поръчки за 2023 г. В ИС РМС – Плащания са въведени данни за 21 (двадесет и един) договора, в изпълнение на РМС № 592/21.08.2018 г. Изготвена е и предоставена значителна по обем информация относно проведени обществени поръчки и сключени договори в отговор на постъпили въпроси и запитвания от други институции.

❖ *Връзки с обществеността и протокол*

Дейностите са свързани с планиране и провеждане на информационната и комуникационната политика на МФ, както и протоколната дейност.

Основната задача е осигуряване на публичност и прозрачност в работата на институцията и повишаване на обществената подкрепа за политиките в сферата на финансите. Съществена част от дейността е поддържане на постоянни връзки с медиите и други заинтересовани външни публики.

Основните функции са свързани с управлението на информацията, на вътрешната и външната комуникация, както и с изграждане на позитивен институционален образ.

Сред инструментите за постигане на ефективни комуникации са проучване и анализ на общественото мнение преди провеждането на определена политика на министерството чрез възлагане на социологически проучвания и анализи, свързани с дейността на МФ; както и разработване, организиране и възлагане на информационни кампании за предварително представяне и популяризиране на политиките на министерството.

Дирекцията организира цялостната протоколна дейност в Министерството на финансите в координация с дирекция „Държавен протокол“ на Министерството на външните работи, с дирекция „Правителствен протокол“ на Министерския съвет и със съответните звена в другите министерства и институции.

Дирекцията осигурява видимост, прозрачност и комуникация на средствата от Европейския съюз.

Основна задача е да разработва и координира изпълнението на национални комуникационни стратегии за Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ), както и на стратегическа рамка за осъществяване на информационни и комуникационни дейности по отношение на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

Дирекцията е свързващо звено между Мрежата на служителите по информация и комуникация на програмите, съфинансирани от ЕСИФ/ ЕФСУ и Мрежата от 27 областни информационни центрове за популяризиране на ЕСИФ/ ЕФСУ. Дирекцията работи в координация с Мрежата на Европейската комисия INFORM EU.

С цел осигуряване на публичност на инвестициите и предоставяне на равен достъп до информацията и възможностите за финансиране, текущо се актуализира, надгражда и развива Единният информационен портал www.eufunds.bg.

В областта на връзките с обществеността.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- ✓ Ефективно управление на информацията и комуникациите на Министерството на финансите

В началото на 2023 г. основните медийни теми от ресора на МФ бяха предизвикателствата за приемане на бюджет за 2023 г., заради невъзможност за съставяне на редовно правителство; плащанията по Националния план за възстановяване и устойчивост и необходимите законодателни промени, които трябва да се приемат за получаването им; публичният дебат за присъединяването на страната ни в еврозоната – на фона на отмяна на целевата дата 01.01.2024 г. и партийна подписка за референдум за членството ни; инфлацията и антиинфлационните марки на правителството; последиците върху икономиката от продължаващата война в Украйна и др.

В началото на м. юни, след две поредни управления на служебен кабинет, се състави редовно правителство с мандата на ПП “Продължаваме промяната“ – „Демократична България“, с подкрепата на ГЕРБ-СДС и ротационен принцип в премиерския пост, беше приет бюджетът за 2023 г. и започна подготовката за новия проектобюджет за 2024 г. Аносите на министъра на финансите бяха за бюджет, с който държавата ни да влезе в еврозоната, той да с 3% дефицит, с ясна капиталова програма, с приоритетни проекти за инвестиции на държавата.

Общественото внимание във втората половина на годината беше фокусирано върху възможностите за увеличението на доходите, пенсиите, данъчните промени, управлението на дълга и дефицита, събираемостта на приходите от приходната администрация; новия подход на министъра на финансите за разходите в капиталовата програма на бюджета и обезпечаването на приоритетите на управленската програма на правителството със средства от бюджета за 2024 г.

С мандата на редовното правителство продължи и работата по подготовката за присъединяването ни към еврозоната. През м. септември беше актуализирана „Комуникационната стратегия за информация и публичност на присъединяването на България към еврозоната“; правителството прие актуализация на „Националния план за въвеждане на еврото в Република България“; прието беше и ПМС № 218 от 3 ноември 2023 г. за изменение и допълнение на Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г. за създаване на Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната – то указва новата индикативна дата за членство в еврозоната от 1 януари 2025 г. В този аспект, през цялата 2023 г. пиар екипът работи активно и във формата на Работна група „Комуникации“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната – провеждане на заседания в МФ; организиране на международна конференция за подготовката и напредъка на страната ни за влизане в еврозоната през февруари 2023 г. на високо държавно ниво с участието на представители на ЕК; техническа подготовка на обществени поръчки за бъдещата кампания за въвеждането на еврото в страната ни; подготовката на рубрики с информация за еврото за интернет страницата на МФ и БНБ; дискусии и работни срещи с ЕК по приетото от правителството „Споразумението за партньорство между Европейската комисия и Република България за организиране на информационни и комуникационни кампании относно преминаването към евро в Република България“ и др.

Министерството на финансите обяви през ноември 2023 г. конкурс за избор на графичен символ (лого), слоган (мото) и разработване на бранд книга (бранд бук) за присъединяването на България към еврозоната. Целта е създаване на обща визуална идентичност на цялостната комуникационна кампания за приемането на единната европейска валута. Логото и слоганът ще се използват в материали за всички комуникационни канали – печатни, аудио и видео материали и послания в телевизия, радио, интернет и дигитално пространство, свързани с периода преди, по време на и след

въвеждане на единната европейска валута в България. Конкурсът беше първа стъпка от реализирането на актуализираната Комуникационна стратегия и подготовка за стартирането на информационната кампания за еврото.

Всички публични изяви на министъра на финансите в отчетния период намериха отразяване в медиите, бяха представени с прессъобщения на сайта на МФ, с постове в социалните мрежи, където МФ има свои официални страници и канали. Продължи и все по-честото използване на излъчването на живо на публичните изявления на министъра на финансите в каналите на Министерството във Facebook и YouTube, като инструмент за достигане на все повече аудитория с канали, които са актуални и предпочитани от обществеността. На база ежедневен медиамониторинг на информационния поток може да се отчете, че медийното присъствие на министъра на финансите е ефективно и навременно, изявите на финансовия министър създават условия за последващи публични дебати и за формиране на траен обществен интерес.

И през този отчетен период беше спазена установената в МФ единна политика за управлението на информацията и комуникациите, гъвкавост в планирането, прецизно подборане на каналите на информация и създаване на ползотворна информационна среда за обществеността.

В този отчет статистиката в работата на отдел „Връзки с обществеността“ е само на база основни писмени комуникации и на дейности, които могат да се отчетат количествено, но се използват активно всички добри практики в професията на публичните комуникатори.

Статистика:

- 183 бр. прессъобщения за приоритетните дейности и политики на МФ;
 - 191 бр. прессъобщения към пакетите от документи за заседанията на МС за решения от ресора на МФ;
 - 50 бр. интервюта на министъра на финансите и членове на политическия му кабинет;
 - 47 бр. пресконференции/брифинги на министъра на финансите;
 - 1488 бр. емисии с мониторинг на информационния поток за политическия кабинет;
 - 203 бр. писмени заявки от медиите към отдела;
 - 109 бр. отговори на писмени медийни въпроси към МФ;
 - 88 бр. публикации в страницата на МФ във Facebook.
- ✓ Ефективно управление на дейностите, свързани с актуализиране на информацията на интернет и интранет страницата на МФ и проектите по обновяването им

За осигуряване на публичност и прозрачност на политиките, информиране на обществеността за дейността на институцията и за всички промени и изисквания, насочени към целевите аудитории, които следят прецизно бюджетните процеси, основен канал остава Интернет страницата на ведомството. Нейното съдържание и полезност на информацията са обект на наблюдения както от други държавни структури (Министерството на електронното управление), така и от неправителствени организации.

Интранет страницата на Министерството е вътрешният информационен канал, чрез който се предоставя информация за актове на министъра и главния секретар, кариерно развитие, обучения, новини и съобщения, идеи за свободно време и други. Публикациите достигат бързо и лесно до служителите, което е предпоставка за по-добри

вътрешни комуникации. През 2023 г. Интранет страницата беше основният канал, чрез който служителите на МФ се информираха по актуални административни теми. С информация и снимки бяха отразени инициативи на „Детския кът“ в МФ, в който децата на служителите играят и придобиват нови знания и умения, както и организират благотворителни инициативи.

Беше разработена от системния интегратор „Информационно обслужване“ АД интернет страницата за въвеждане на еврото в Република България www.evroto.bg по силата на рамков договор, сключен между Министерството на финансите и ИО АД. Официалното стартиране на сайта и неговата публична достъпност ще бъдат съобразени с цялостното планиране и старта на комуникационната кампания за въвеждане на еврото в страната ни.

Отделът извършва редовно публикуване на информация в отворен формат на Портала за отворени данни. Министерството на финансите е определено за най-активна организация, която публикува свои данни на Портала, за месеците април, юни, юли и август през 2023 година в класацията на Портала.

Екипът по връзките с обществеността координира и организира процеса, свързан с изпълнението от страна на МФ на националните планове в рамките на инициативата „Партньорство за открито управление“. В Четвъртия национален план МФ изпълнява Мярка № 8 „Публикуване на информация в Портала за отворени данни“ в Тематична област „Отворени данни“. Изпълнението на ангажимента способства за подобряване на интегритета на публичните институции, по-ефективно управление на публичен ресурс и по-добри публични доставки и услуги, базирани на отворени данни, както и по-високо качество и ползаемост на масивите от данни, по-активна ангажираност на потребителите и по-ефективна комуникация с тях. На проведеното пред 2023 г. заседание на Съвета по координация по инициативата беше представен отчет, че през годината са публикувани 24 ресурса в наборите от данни „Изпълнение на държавния бюджет“ и „Фискален резерв“.

Администраторите на профила на МФ на Портала за обществени консултации, които са експерти от отдела, публикуват за обсъждане и проектите на нормативни актове.

В сравнителния рейтинг на активната прозрачност на институциите, който Програма „Достъп до информация“ прави ежегодно, през юни 2023 г. Министерството на финансите е на първо място в класацията на централните органи на изпълнителната власт и на седмо място, заедно с община Търговище, сред всички институции. Фондацията прави този рейтинг чрез преглед и оценка на интернет страниците на 563 административни структури на изпълнителната власт на централно, териториално и местно ниво, публичноправни субекти и независими органи на власт. Целта е да се оцени как органите на власт изпълняват задълженията си по ЗДОИ за активно публикуване на информация в интернет и как отговарят на заявления за достъп по електронен път.

Статистика:

| | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <i>Общо публикации в интернет страницата на МФ – българска и английска версия</i> | 1593 бр. |
| Пресинформация (вкл. рубриците „Новини“, „Коментари и изказвания“, „Парламентарен контрол“, „В медиите“) | 393 бр. |
| Документи | 986 бр. |
| Други | 214 бр. |
| <i>Общо публикации на интранет страницата на МФ</i> | 574 бр. |

| | |
|-------------------------------------------------------------|----------------|
| Пресинформация | 326 бр. |
| Документи | 210 бр. |
| Други | 38 бр. |
| <i>Общо публикации на Портала за обществени консултации</i> | 53 бр. |
| <i>Общо публикации на Портала за отворени данни</i> | 802 бр. |

[В областта на протокола](#)

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Цялостната протоколна дейност през 2023 г. беше фокусирана върху ефективното управление на многообразието от работни процеси в отдел „Протокол и международна дейност“ в съответствие с изискванията на Закона за държавния протокол и със съществуващите добри практики.

С направени промени в УП на МФ се разшири обхватът на дейността на отдела, с повече акцент върху международната дейност и засилена комуникация с международните институции.

През цялата година служителите координираха и подпомагаха организирането на работните и официалните посещения на ръководството и на експертите в редовните заседания на ЕКОФИН, на Европейската комисия, на Съвета на Европейския съюз и на Световната банка, на глобалните форуми и работните срещи на ОИСР. Беше оказано съдействие при организирането и провеждането на конференции на високо ниво с участието на еврокомисари.

Осигурена беше протоколната и логистичната дейност при международни посещения – посланици, акредитирани в България, представители на Европейската инвестиционна банка, на Черноморската банка и ЕБВР, на висши служители от Европейската комисия, високопоставени експерти от двете технически мисии на Комитета по финансови пазари към ОИСР и др. международни институции. Осигури се логистична подкрепа при посещенията на мисията на Международния валутен фонд, на представители на Министерството на финансите на Република Северна Македония, на комисар Паоло Джентилони, член на ЕК с ресор Икономика, на Марейд Макгинес, член на ЕК, отговарящ за финансовата стабилност и финансовите услуги.

Оказа се съдействие по отношение на провеждането на изнесени форуми с представители на 100 водещи български фирми, с представители на американски фирми, потенциални инвеститори за страната, както и на работни срещи с експерти от рейтинговата агенция Standard & Poors Global Ratings.

Ежедневно се разпределяха и отразяваха всички срещи и събития в електронния регистър на Outlook office на Министерството, които впоследствие се обслужваха от съответните служители на отдела.

Създадена беше организация за издаването на дипломатически и служебни паспорти за ръководството и членовете на Политическия кабинет. Издаваха се и дипломатически паспорти на представители на Министерството на финансите в Постоянното представителство на Република България в гр. Брюксел.

Изготвяше се необходимата документация за задгранични командировки (докладни записки, заповеди, резервации, хотелски настанявания, медицински застраховки, визи и др.), в съответствие с изискванията на Наредбата за служебни командировки в страната и чужбина и с тези на Държавния протокол за водене на кореспонденция с представителите на дипломатическите мисии извън страната.

В резултат на преминаването към електронно подаване на документите за задгранични командировки чрез използването на системата Web-AIS и на направените препоръки след извършения одитен ангажимент ОА-2306/УП с цел „Анализ и оценка на дейностите по организиране на служебните командировки в чужбина на служителите на Министерството на финансите и отчитане на финансовите документи, свързани с тях. Проследяване изпълнението на препоръките, дадени при одитен ангажимент № ОА-2020/УП“, се изготви План за действие и се направиха съответните промени във „Вътрешните правила за организацията на служебните командировки и специализации в чужбина на служителите от Министерството на финансите“.

Служителите от служебния офис продължиха работата си по обслужването на колегите и гостите на МФ, като изготвиха всички месечни справки за изразходваните артикули.

Отбелязаха се всички дати, важни за страната и за Европейския съюз. Подготвиха се протоколни подаръци от името на министъра. Организирах се работни обеда и официални вечери за гостите на Министерството на финансите.

Екипът на отдела организира церемониите за пенсионирането на служители от МФ, участва и в тези по назначаването на служители, за отбелязването на рождени дни, като синхронизира дейността си с дирекция ЧРАО и с ръководството.

Експертите от отдел „Протокол и международна дейност“ взеха участие в обществената поръчка с предмет застраховка „Помощ при пътуване в чужбина“.

Изготви се необходимата документация за стартиране на обществената поръчка с предмет: „Осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебни пътувания в страната и в чужбина за нуждите на Министерството на финансите“.

Същевременно се удължи срокът на действие на Договор № ДОГ-90/15.12.2022 г. за осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебни пътувания в страната и в чужбина за нуждите на Министерството на финансите.

Служителите подготвиха цялостната документация за сключване на договор по чл. 82, ал. 1 от ЗОП с предмет „Осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебни пътувания в страната и чужбина за нуждите на Министерството на финансите за полети с прекачване“, както и за сключването на договор по чл. 82, ал. 1 от ЗОП с предмет „Осигуряване на самолетни билети за превоз по въздух на пътници и багаж при служебни пътувания в страната и чужбина за нуждите на Министерството на финансите за директни полети (без прекачване)“.

Осъществяваше се постоянен контрол върху изпълнението на договорите с избрания изпълнител чрез проследяване на спазването на заложените в тях срокове, цени, обхват и изисквания.

Бяха изготвени и изпратени над 220 бр. различни по вид официални писма и поздравителни адреси от името на министъра на финансите до държавни, бизнес институции и високопоставени личности по повод на значими международни и национални събития, лични празници, както и по важни въпроси от различен характер.

Преводачите от отдела преведоха над 700 стр. от и на английски език и осигуриха устен превод в някои от срещите с чуждестранно участие.

[В областта на комуникацията по еврофондовете](#)

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

От 1 август 2023 г. отдел „Комуникация по еврофондовете“ (отдел КЕ) е в структурата на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“, поради промени в УП на МФ,

според които дирекция „Централно координационно звено“ премина от администрацията на МС към администрацията на МФ.

В периода 1 август – 31 декември 2023 г. бяха проведени две координационни срещи на Мрежата от служители по комуникация на програмите финансирани от ЕСИФ и ЕФСУ. На срещите бяха обсъдени текстовете на Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г. Окончателен проект на НКС се подготвя за внасяне за одобрение от Комитета на наблюдение на Споразумението за партньорство. По време на срещите беше представен и опитът на Управляващите органи с разработването на интернет страници за програмите от програмен период 2021-2027 г. Беше взето решение съществуващият Единен информационен портал да бъде надграден, като бъдат разработени страници на отделните програми в него.

През периода започна същинската работа по мултинационалния проект на DG REFORM в ЕК с изпълнителя по проекта PricewaterhouseCoopers – България за оказване на техническа подкрепа при комуникацията на НПВУ. Официалната първоначална среща по проекта се състоя онлайн на 27 ноември 2023 г. Изпълнителят ще окаже съдействие при разработването на комуникационна стратегия, изготвяне на информационни материали и провеждане на социологически проучвания. В тази връзка, отделът организира през м. декември 2023 г. заседание на Работната група за комуникация на НПВУ на България.

Текущо се осъществява комуникация между Управляващите органи на програмите и Областните информационни центрове (ОИЦ) във връзка с разпространение на информация за отворени процедури или предстоящи информационни дни.

Отделът координира подготовката и провеждането на среща на Националната мрежа на комуникационните експерти с представители на ресорните дирекции в ЕК (т. нар. Country Team meeting). Тя се състоя на 25.10.2023 г. с фокус предстоящите дейности по програмите през 2024 г.

През м. декември 2023 г. служител на отдел КЕ взе участие в техническа среща на Мрежата на Европейската комисия INFORM EU, предназначена за националните координатори на комуникационните експерти на европейски програми в държавите членки на ЕС. Участниците в семинара имаха за задача да обсъдят в дълбочина настоящите си функции, заложи в чл. 48 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета и да направят предложения за бъдещите разпоредби в следващия програмен период, чиято подготовка ЕК вече стартира.

Отдел КЕ работи по актуализацията на Процедурния наръчник за работа на Мрежата от 27 Областни информационни центрове, както и Концепцията на брандинг и визия на мрежата.

Представители на отдел КЕ отразиха участието на министъра на финансите в Комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство между Република България и Европейската комисия, проведен на 24 ноември 2023 г.

Представители на отдел КЕ взеха участие в Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Добро управление“ и Програма „Техническа помощ“, проведен на 14 ноември 2023 г., където бяха представени работата и бъдещото развитие на Мрежата от ОИЦ и обобщени данни за посещаемостта на Единния информационен портал www.eufunds.bg.

Отделът стартира разработване на Техническо задание за провеждане на обществена поръчка за избор на външен изпълнител за надграждане и поддръжка на Портала за програмен период 2021-2027 г. Текущо беше публикувана информация на Портала във връзка с отворени процедури, Индикативни годишни работни програми, както и се осъществява ежедневно съгласуване и публикуване на анонси и съобщения на ОИЦ.

Административни услуги, насочени към външни за министерството бенефициенти:

В изброените по-долу услуги са включени дейности на дирекции „Финанси и управление на собствеността“, „Държавни разходи“, „Правна“.

❖ **Осъществяване на цялостната работа по изпълнението на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ по приемане, проверка и контрол на постъпилите искания от граждани за изплащане на левовата равностойност на жилищните компенсаторни записи, предоставени им за отнети (върнати) реституирани имоти, възстановени на предишните собственици.**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

Резултатът от предоставянето на услугата е изплащане на левовата равностойност на ЖКЗ при наличие на нормативно основание, доказано документално от искателите.

Със заповед на министъра на финансите е създадена временна комисия, която да координира и осъществява цялостната работа по изпълнението на Наредбата за прилагане на чл. 7, ал. 3 от ЗВСОНИ, регламентираща реда и условията за изплащане левовата равностойност на ЖКЗ на правоимащите лица. За 2023 г. не са постъпвали за разглеждане искания и не са извършвани плащания.

❖ **Отпечатване и контрол на ценни книжа по реда на Наредба за условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа (НУРОКЦК)**

През отчетния период е осигурено ефективно и законосъобразно администриране на контрола при отпечатването на ценни книжа, както и на приходите и разходите, свързани с този процес. В съответствие с изборното законодателство (чл. 209 от Изборния кодекс) през отчетния период бе осъществен контрол от служители на МФ при отпечатването на хартиени бюлетини за гласуване в изборите за народни представители на 2 април 2023 г. и в изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. и втори тур на 05 ноември 2023 г.

На базата на системен анализ и актуализиране на информацията са осигурени в срок необходимите количества ценни книжа за задоволяване нуждите на потребителите им.

Резултатите от предоставянето на продукта/услугата са отчетени в таблицата с целевите стойности.

❖ **Даване на съгласие от министъра на финансите по чл. 28, ал. 2 от Закона за държавната собственост за безвъзмездно предоставяне на юридически лица на държавна бюджетна издръжка на движими вещи - частна държавна собственост с балансова стойност над 10 000 лв. и даване на съгласие по чл. 63, ал. 2 от Закона за държавната собственост за безвъзмездно прехвърляне на собственост върху движими вещи държавна собственост с балансова стойност над 10 000 лв. на общини и други юридически лица и организации на общинска бюджетна издръжка.**

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Законосъобразно и ефективно управление на движимите вещи - държавна собственост;
- Оптимизиране на материалното обезпечаване на бюджетните организации без допълнително разходване на бюджетни средства.

Показатели за предоставяните по програмата продукти/услуги

| ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ | Целева стойност | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------|--------------|
| | Показатели за изпълнение | Мерна единица | Уточнен план |
| 1. Получени заявления за предоставяне на достъп до обществена информация | брой | 80 | 80 |
| 2. Издадени решения за предоставяне или отказ за предоставяне на достъп до обществена информация | брой | 60 | 41 |
| 3. Регистрирани входящи документи | брой | 29 000 | 35 709 |
| 4. Регистрирани изходящи документи | брой | 32 000 | 31 184 |
| 5. Доклади за съгласуване по чл.32 от УПМСНА | брой | 1 900 | 2 122 |
| 6. Съгласувателни писма и служебни бележки относно доклади по чл.32 от УПМСНА | брой | 8 000 | 11 206 |
| 7. Обработени заявки и уведомления на външни клиенти – държавни органи и частноправни субекти | брой | 200 | 367 |
| 8. Обработени заявки за ценни книжа, издание на МФ – акцизни бандероли за тютюневи изделия и алкохолни напитки, талони за бинго и др. | брой | 250 | 182 |
| 9. Отпечатани акцизни бандероли за тютюневи изделия и алкохолни напитки | брой (млн.) | 600 | 1 121.922 |
| 10. Отпечатани талони за бинго | брой (млн.) | 0 | 0 |
| 11. Отпечатани билети – обществен превоз на пътници, издание на МФ | брой (млн.) | 3 | 5.4 |
| 12. Обработени искания за даване на съгласие по чл. 28, ал. 2 и чл. 63, ал. 2 от Закона за държавната собственост | брой | 200 | 130 |

| № | Бюджетна програма 1000.06.00 "Администрация" (в лева) | Закон | Уточнен план | Отчет |
|-----------|------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. | Общо ведомствени разходи: | 36 478 500 | 33 511 657 | 28 351 112 |
| | Персонал | 11 053 100 | 10 068 646 | 9 526 456 |
| | Издръжка | 22 406 600 | 19 541 911 | 15 335 327 |
| | Капиталови разходи | 3 018 800 | 3 901 100 | 3 489 329 |
| | В това число: | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси" | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| 1 | Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ: | 36 450 300 | 33 483 457 | 28 329 678 |
| | Персонал | 11 030 900 | 10 046 446 | 9 506 110 |
| | Издръжка | 22 400 600 | 19 535 911 | 15 334 239 |
| | Капиталови разходи | 3 018 800 | 3 901 100 | 3 489 329 |
| 2 | Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | Персонал | 22 200 | 22 200 | 20 346 |
| | Издръжка | 6 000 | 6 000 | 1 088 |
| | Капиталови разходи | 0 | 0 | 0 |
| | От тях за: | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | Бюджетна линия по ОП "Развитие на човешките ресурси" | 28 200 | 28 200 | 21 434 |
| | <i>Администрирани разходни показатели</i> | | | |

| | | | | |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| II. | Администрирани разходни параграфи по бюджета | 1 605 000 | 1 688 514 | 145 728 |
| | Отпечатване и контрол върху ценни книжа | 105 000 | 105 000 | 62 214 |
| | Жилищни компенсаторни записи, притежавани от гражданите по Закона за възстановяване собствеността върху одържавени имоти | 1 500 000 | 1 500 000 | 0 |
| | Кредитна линия малки и средни предприятия | 0 | 83 514 | 83 514 |
| | | | | |
| III. | Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС | 125 200 | 41 686 | 0 |
| | Кредитна линия малки и средни предприятия | 125 200 | 41 686 | 0 |
| | | | | |
| | Общо администрирани разходи (II.+III.): | 1 730 200 | 1 730 200 | 145 728 |
| | Общо разходи по бюджета (I.I+II.): | 38 055 300 | 35 171 971 | 28 475 406 |
| | Общо разходи (I.+II.+III.): | 38 208 700 | 35 241 857 | 28 496 840 |
| | | | | |
| | Численост на щатния персонал | 184 | 172 | 158 |
| | Численост на извънщатния персонал | 39 | 39 | 35 |

22/03/2024

X АВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АСЕН ВАСИЛЕВ
Signed by: Assen Vaskov Vassilev